

**UNIVERZITA PALACKÉHO
V OLOMOUCI**

Filozofická fakulta

Katedra muzikologie

Hudební tvorba Ludevíta Procházky

Ludevít Procházka's music work

diplomová práce

Autor: Petr Venglař

Studijní obor: Muzikologie

Vedoucí práce: doc. PhDr. Jiří Kopecký, Ph. D.

Olomouc 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracoval samostatně s uvedením použitých pramenů a literatury. Dále se zavazuji, že elektronická podoba je identická s tištěnou.

V Olomouci dne

.....

Podpis

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu diplomové práce doc. PhDr. Jiřímu Kopeckému, Ph. D. za odborné vedení a pomoc při nalézání konečného tvaru práce.

Obsah

Úvod	5
1. Stav bádání	7
1.1. Články, monografie a zmínky v knižních publikacích.....	7
1.2. Slovníková hesla	12
1.3. Prameny	14
2. Život Ludevíta Procházky	15
2.1. Dětství a počátek hudební kariéry (1837/1859).....	15
2.2. Vrcholná kariéra v českých zemích (1860/1878).....	15
2.3. Působení v německých zemích (1878/1888).....	18
3. Hudební tvorba Ludevíta Procházky.....	20
4. Analytická kapitola	31
4.1. <i>Improvisata</i> pro violoncello a klavír	31
4.2. <i>Naše probuzení: čtvero zpěv pro mužské hlasy</i>	35
4.3. <i>Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“ pro jeden hlas s průvodem piana</i>	39
5. Předmluva ke katalogu skladeb Ludevíta Procházky.....	47
Seznam použitých zkratk v KS:	50
Katalog skladeb Ludevíta Procházky	51
Chronologický seznam skladeb Ludevíta Procházky	262
Druhový seznam skladeb Ludevíta Procházky.....	266
Závěr	273
Anotace	275
Annotation.....	276
Resumé.....	277
Resumé.....	278
Summary	279
Seznam literatury a pramenů.....	280
Literatura	280
Slovníky.....	281
Články a studie.....	282
Elektronické zdroje	284
Diplomové a seminární práce.....	284
Zpěvníky.....	285
Seznam obrázků	285
Seznam příloh.....	286
Přílohy.....	287

Úvod

Cílem této diplomové práce je zaměřit se na hudební tvorbu dnes již málo známého hudebního skladatele Ludevíta Procházky. Věnoval se hudební kritice, byl skvělým klavíristou, pedagogem a sbormistrem. Narodil se roku 1837 v Klatovech a zemřel v roce 1888 v Praze. V průběhu svého života proslul nejen jako slavný a kritikou chválený skladatel četných sborů a jednohlasých písní, ale také jako velký propagátor děl B. Smetany, A. Dvořáka a dalších hudebních tvůrců. Hudební tvorbu těchto umělců se snažil prosazovat i během svého působení v Hamburku a v Drážďanech, kde žil od roku 1879 až do své smrti, s výjimkou letních návštěv českých zemí. Věnoval se také činnosti vydavatelské, organizační či hudebně kritické. Napsal velké množství hudebních recenzí na dobové produkce oper. Převážně na počátku, ale i v průběhu celé své kariéry také komponoval.

Po umělcově smrti však byla jeho díla stále méně hrána, až postupně upadla v zapomnění. Vydané články a knižní publikace tehdejší doby se o životě a skladatelské tvorbě Procházky zmiňují pouze sporadicky. V této diplomové práci se proto zaměříme na toto poměrně málo probádané téma a budeme se snažit podrobněji zmapovat celoživotní dílo dnes nepříliš známého umělce. Budeme hledat odpovědi např. na otázky, kterému hudebnímu žánru se L. Procházka nejvíce věnoval, kolik děl přibližně zkomponoval, které skladby se zachovaly a ve kterých institucích se tato hudební díla nacházejí. Z dochovaných článků, dopisů a jiných písemných materiálů se také pokusíme zjistit, ve kterém období života nejvíce komponoval, jak na jeho hudební tvorbu nahlíželi jeho současníci a co si o své tvorbě myslel sám skladatel.

U jednotlivých hudebních děl v katalogu skladeb L. Procházky, který bude nejdůležitější částí této práce, se pak zaměříme na časové období jejich vzniku, rok vydání, název nakladatelství atd. Nahlédnutím do umělcova života zjistíme, kteří básníci byli inspirací pro jeho písňovou tvorbu, dále pak za jakým účelem skladby vznikaly a komu byly věnovány. Dozvíme se, které dobové pěvecké spolky tyto skladby uváděly, u jakých příležitostí se hrály a jak byly přijímány společností a kritikou.

Tato diplomová práce se skládá z pěti částí. V první kapitole se budeme zabývat stavem bádání. Zmíníme zde nejrůznější zdroje, které se týkají umělecké osobnosti L. Procházky. V práci budou uvedena například dobová periodika, nejrůznější knižní publikace, slovníky, internetové zdroje, knihovny, ve kterých se nachází Procházkovy hudebniny, a instituce, v nichž je uložena Procházkova pozůstalost a také část dopisů adresovaných samotnému umělci a jeho blízkým.

Ve druhé kapitole se budeme zabývat samotným životem L. Procházky a jeho hudebním přínosem pro české země. Podle obsahu bude rozdělena na tři podkapitoly. V první nastíníme umělcovo dětství, následující přinese informace o jeho hudební kariéře u nás v šedesátých a sedmdesátých letech a poslední podkapitola se bude zabývat jeho působením v Hamburгу, Drážďanech a občasnými návštěvami českých zemí v posledních deseti letech života.

Ve třetí kapitole se zaměříme na hudební tvorbu L. Procházky. Popíšeme, jakým způsobem bylo jeho dílo přijímáno současníky, kterým hudebním žánrům se věnoval s větší či menší pozorností a kolik děl přibližně zkomponoval. Pokusíme se zjistit, zda existuje nějaký jejich seznam nebo tematický katalog.

V následující kapitole se analyticky zaměříme na tři Procházkovy skladby: *Improvisata* pro violoncello a klavír z cyklu *Čtyři charakteristické skladby*, dále mužský čtvero zpěv *Naše probuzení* a *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* pro jeden hlas s doprovodem klavíru. Tam, kde byly notové ukázky vybrány z prostředku stránky, byl obrázek upraven tak, aby bylo jasné, v jakém klíči a s jakým předznamenáním je hlas uveden.

Poslední kapitola se bude skládat z předmluvy ke katalogu skladeb L. Procházky (dále jen KS), ze seznamu použitých zkratk v KS, z KS, chronologického seznamu skladeb a z druhového seznamu skladeb. V závěru diplomové práce shrneme, v čem spočíval význam jeho skladatelské tvorby pro české země.

K vytvoření této diplomové práce použijeme tyto metody: analýza skladeb, vyhledávání pramenných zdrojů v archivech uvedených níže ve stavu bádání a hudebních kritik v dobových nejen hudebních periodikách, syntéza existující literatury a další.

1. Stav bádání

1.1. Články, monografie a zmínky v knižních publikacích

O Ludevítu Procházkovi vznikla celá řada písemností, ať už se jednalo o krátké články v nejrůznějších dobových periodických, slovníková hesla, kapitoly v knihách či monografie. První životopisná studie pojednávající o umělcově životě byla publikována již během jeho působení v německých zemích. Autorem dvoustránkového životopisu o L. Procházkovi je Otakar Hostinský. Publikován je pod názvem *Dr. Ludevít Procházka* v periodikách *Světazor*¹ a *Dalibor*² roku 1883 a posléze v periodiku *Plzeňský kalendář na obyčejný rok 1885*.³ Tyto studie nám přinášejí základní informace o životě L. Procházky a jeho přínosu pro české země. Nalezneme zde ovšem i jednu nepřesnost. V textu je uvedeno, že L. Procházka byl obdarován dýmákovým prstenem od ruského prince J. V. Konstantina Nikolajeviče za svou jednovětou symfonii b moll zvanou *Alfréd*.⁴ Ve skutečnosti však princ věnoval tento vzácný dar Procházkovi za orchestrální předehru *Careviče Alexeje*.⁵ Stejný autor pak umělcovu osobnost často zmiňuje v knižním titulu *Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu*,⁶ a to například v souvislosti s vedením *Hudebních listů*.⁷

Největší množství krátkých článků však bylo publikováno v periodických roku 1888, kdy dochází k předčasné smrti L. Procházky. Nejvýznamnější prací je *Dr. Ludevít Procházka* ve *Světozoru* od Václava Vladimíra Zeleného.⁸ Ve svém textu přinesl nové informace o životě této osobnosti. Otakar Hostinský ve stejném roce publikoval rozsáhlejší text o L. Procházkovi v *Daliborovi*, který byl rozdělen do čtyř čísel tohoto hudebního periodika.⁹ U jmenovaného titulu je důležité poznamenat, že se jedná o stejný, avšak rozšířený životopis, který autor použil např. ve *Světozoru* roku 1883.¹⁰ V závěru svého textu jako první uvedl

¹ HOSTINSKÝ, Otakar. *Dr. Ludevít Procházka*. Světazor, 1883, r. 17, č. 15, s. 174–175.

² HOSTINSKÝ, Otakar. *Dr. Lud. Procházka*. Dalibor, 1883, r. 5, č. 13, s. 124–126.

³ HOSTINSKÝ, Otakar. *Naše vyobrazení: Dr. Ludevít Procházka*. Plzeňský kalendář na obyčejný rok 1885, r. 7, s. 131–132.

⁴ HOSTINSKÝ, Otakar. *Dr. Ludevít Procházka*. Světazor, 1883, r. 17, č. 15, s. 175.

⁵ Feuilleton. *Z Prahy*. Dalibor, 1860, r. 3, č. 12, s. 94.

⁶ HOSTINSKÝ, Otakar. *Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu*. Praha: Jan Laichter, 1901, s. 521.

⁷ *Tamtéž*, s. 279.

⁸ ZELENÝ, Václav, Vladimír. *Dr. Ludevít Procházka*. Světazor, 1888, r. 22, č. 36, s. 573–575.

⁹ HOSTINSKÝ, Otakar. *Úmrtí – Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1888, r. 10, č. 33, s. 263; č. 37, s. 294–295.; č. 38, s. 303.; č. 39, s. 310–311.

¹⁰ ZELENÝ, Václav, Vladimír. *Dr. Ludevít Procházka*. Světazor, 1888, r. 22, č. 36, s. 573–575.

částečný výčet vydaných hudebních děl L. Procházky.¹¹ Uvedené skladby však nebyly datovány. Nevíme proto, ve kterém časovém období vznikaly, byly publikovány či vydány.

Na počátku 20. století se charakterizaci umělcovy osobnosti věnoval právník Jan Löwenbach, který skladatele osobně znal. Roku 1908 publikoval monografii o L. Procházce zvanou *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*.¹² Totožný text uveřejnil ve stejném roce v *Hudebním revue*.¹³ Do uvedeného knižního titulu autor zařadil stručný životopis L. Procházky (na straně dvě nechybí ani stručný stav bádání psaný v poznámkách pod čarou, ve kterém nás autor upozorňuje na všechny zdroje, které se týkaly života L. Procházky),¹⁴ dále kapitolu *Úsudek Ambrosův o Ludevítovi Procházce*¹⁵ a na závěr se zmiňuje o jeho ženě Martě Procházkové.¹⁶ Do své monografie autor zařadil mnoho Procházkových recenzí na opery, např. recenzi na padesáté provedení *Prodané nevěsty* v Prozatímním divadle.¹⁷ Po šesti letech od J. Löwenbacha ještě vyšel knižní titul *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*,¹⁸ ve kterém je uveřejněno 67 dopisů, které si skladatelé mezi sebou vyměnili. Zmiňovanou korespondenci můžeme dohledat v deseti číslech *Hudebního revue* z roku 1912 až 1913.¹⁹ Další korespondence se nachází v knižních publikacích od Olgy Mojžíšové s Milanem Pospíšilem *Bedřich Smetana a jeho korespondence*²⁰ a *Bedřich Smetana, Korespondence I (1840–1862)*.²¹

Během prvního desetiletí 20. století bylo publikováno několik studií o L. Procházce. První šestistránkový článek publikoval Adolf Piskáček v *Daliborovi* roku 1906.²² Na šesté straně se nachází výčet Procházkových hudebních děl, není zde však opět uvedeno časové

¹¹ *Úmrtí – Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1888, r. 10, č. 39, s. 311.

¹² LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Praha: Hudební Matice Umělecké Besedy, 1908, 29 s.

¹³ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 329–355.

¹⁴ *Tamtéž*, s. 330.

¹⁵ *Tamtéž*, s. 351–354.

¹⁶ *Tamtéž*, s. 354–355.

¹⁷ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 340.

¹⁸ LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Praha: Umělecká Beseda, 1914, s. 130.

¹⁹ LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 10/1912, r. 6, č. 1, s. 14.; 11/1912, r. 6, č. 2, s. 74–79.; 12/1912, r. 6, č. 3, s. 127–133.; 1/1913, r. 7, č. 4, s. 181–193.; 2/1913, r. 7, č. 5, s. 255–262.; 3/1913, r. 7, č. 6, s. 316–320.; 4/1913, r. 7, č. 7, s. 380–389.; 5/1913, r. 7, č. 8, s. 425–433.; 6/1913, r. 8, č. 9, s. 496–502.; 7/1913, r. 8, č. 10, s. 561–564.

²⁰ MOJŽÍŠOVÁ, Olga. POSPÍŠIL, Milan – ed. *Bedřich Smetana a jeho korespondence*. Praha: Národní muzeum, 2011, s. 129–137, 372–382.

²¹ MOJŽÍŠOVÁ, Olga. POSPÍŠIL, Milan – ed. *Bedřich Smetana, Korespondence I (1840–1862)*. Praha: Národní Muzeum, 2016.

²² PISKÁČEK, Adolf. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 187–192.

období vzniku jednotlivých skladeb a také nevíme, kdy se poprvé hrály.²³ Autor navíc některé Procházkovy hudební skladby, zmiňované v *Daliborovi*, vůbec neuvádí. Jedná se např. o *Vzájemnost. Kadrylu* pro orchestr nebo pro klavír atp. Na druhou stranu se však na rozdíl od čtyřdílné studie v *Daliborovi* z roku 1888 autor snaží vysvětlit, v čem Procházková písňová tvorba ve své době vynikala a věnuje jeho dílu mnohem více prostoru. Jedná se tak o nejdůležitější studii zaměřenou na Procházkovu hudební tvorbu, která byla do dnešního dne napsána.

V následujícím roce byl publikován v hudebním periodiku *Česká hudba*²⁴ krátký článek o Procházkovi u příležitosti sedmdesátého výročí jeho narození. Tento text však, stejně jako mnoho jiných článků o L. Procházkovi, nepřináší žádné nové informace. Autorem dalšího krátkého textu byl Zdeněk Nejedlý. Článek zmiňovaného muzikologa byl zveřejněn v *Hlídce času* roku 1909.²⁵ Z. Nejedlý v této studii věnuje velkou pozornost monografii od J. Löwenbacha o L. Procházkovi, ve které např. rozebírá přínos biografické práce, co přináší nového, kde vidí její nedostatky atp.

O L. Procházkovi se můžeme dočíst také v rozsáhlé knižní publikaci Josefa Bartoše *Prozatímní divadlo a jeho opera* z roku 1938.²⁶ Jméno umělce se v tomto knižním titulu objevuje na 79 stranách a většina zmínek se týká skladatelovy činnosti na poli hudební kritiky a zachycuje způsob, jakým pohlížel na dobové opery. V podobném duchu se nese knižní publikace od Miroslava Nedbala *Slavná doba české hudby: výbor z kritik a článků/ Ludevít Procházka*,²⁷ která se skládá z krátké předmluvy, ve které přináší nové poznatky o Procházkově životě, dále pak zachycuje umělcovy hudební recenze k operním a orchestrálním dílům a v závěru můžeme vidět, jakým způsobem skladatel nahlížel na pražský koncertní život.

V roce 1946 se v důležité knižní publikaci *Svět orchestru*²⁸ od Mirka Očadlíka s umělcem znovu setkáváme. Autor mu zde věnuje tři stránky textu, a kromě nepříliš obsáhlého životopisu se zaměřuje ve velmi stručné hudební analýze na jeho dvě orchestrální díla,

²³ PISKÁČEK, Adolf. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 190–191.

²⁴ *Sedmdesáté výročí narozenin dra. Ludevíta Procházky*. Česká hudba, 1908, r. 14, s. 62.

²⁵ NEJEDLÝ, Zdeněk. *Smetaniana VI (Boj o Smetanu 2.)*. Hlídka Času, 1909, r. 4, č. 41, s. 3–4

²⁶ BARTOŠ, Josef. *Prozatímní divadlo a jeho opera*. Sbor pro zřízení druhého Národního divadla, 1938, s. 397.

²⁷ NEDBAL, Miroslav– ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (Výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 281.

²⁸ OČADLÍK, Mirko. *Dr Ludevít Procházka*. Svět orchestru. Praha: Obis, 1946, s. 62–65.

konkrétně na jednovětou symfonii g moll zvanou *Alfred*²⁹ a orchestrální předeheru *Carevič Alexej*.³⁰

V nedávné době se hudební osobností L. Procházky zabývala muzikoložka Jana Vojtěšková, dále pak Jiří K. Kroupa a Jaroslav Fiala. J. Vojtěšková v roce 2013 jako editorka publikovala o životě skladatele velmi důležitý knižní titul *Album Ludevíta Procházka z let 1860-1888*.³¹ Dále s J. K. Kroupou jako editoři v letech 2015 a 2018 publikovali precizní a důležité knižní tituly *Fotoalbum Ludevíta Procházky z let 1862-1888*³² a *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868-1888)*.³³ V posledním zmiňovaném knižním titulu nalezneme např. programy koncertů, na kterých L. Procházka sám hrál nebo je uváděl či se jich pouze zúčastnil a umělcovy deníkové záznamy, k nimž nám autoři v poznámkách pod čarou uvádějí doplňující informace atd. L. Procházka si vedl deník od roku 1868 až do své smrti.³⁴ Ve zmíněné publikaci *Album Ludevíta Procházka z let 1860-1888* nalezneme všechnu dochovanou korespondenci z Národního muzea, Českého muzea hudby, kterou L. Procházka psal svým současníkům či ji od nich dostával. V knižním titulu *Fotoalbum Ludevíta Procházky z let 1862-1888* můžeme nalézt velké množství fotografií slavných umělců, kteří byli se skladatelem v kontaktu. Autoři čerpali z velkého množství zdrojů, například z dobových periodik, knižních publikací a také dopisů. J. Vojtěšková navíc přispěla svou studií *Umělecké kontakty Ludevíta Procházka* i do časopisu *Musicalia*³⁵ a svou další studií *Dopisy Jána Levoslava Belly Ludevítu Procházkoví* do časopisu *Musicologica slovacca*.³⁶ Dne 20. 6. 2019 se konala v Městské knihovně města Klatovy přednáška zabývající se osobností umělce L. Procházky. Zúčastnil se jí i Procházkův potomek, historik umění profesor Pavel Preiss,³⁷ který poskytl Českému muzeu hudby materiály o L. Procházkoví z pozůstalosti po své mamince.

Další publikaci o L. Procházkoví v nedávné době zpracoval Jaroslav Fiala. Uspořádal také přednášku o tomto skladateli dne 6. 11. 2012 ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše

²⁹ *Tamtéž*, s. 63.

³⁰ *Tamtéž*, s. 64–65.

³¹ VOJTĚŠKOVÁ, Jana – ed. *Album Jana Ludevíta Procházky z let 1860-1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2013, 416 s.

³² VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K. – eds. *Fotoalbum Ludevíta Procházky z let 1862-1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2015, 184 s.

³³ VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K. – eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868-1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, 167 s.

³⁴ *Tamtéž*, s. xi.

³⁵ VOJTĚŠKOVÁ, Jana. *Umělecké kontakty Ludevíta Procházka*. *Musicalia* (časopis Českého muzea hudby). 2011, č. 1–2, s. 85–124.

³⁶ VOJTĚŠKOVÁ, JANA. *Dopisy Jána Levoslava Belly Ludevítu Procházkoví*. *Musicologica slovacca*, 2012, r. 3/29, č. 1, s. 98–106.

³⁷ *Městská knihovna Klatovy*. [online]. Dostupné z: <http://www.knih-kt.cz/akce_detail.php?akce=1415>

v Klatovech.³⁸ Jeho knižní titul nese název *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*.³⁹ Jedná se o pečlivě propracovaný biografický titul, který přináší velkou řadu poznatků o životě L. Procházky. J. Fiala se v ní zaobírá nejen osobností hudebního umělce, ale dává nám možnost nahlédnout do tehdejšího hudebního života v Klatovech, kde se skladatel narodil. V podobném duchu se rozepisuje o umělcově učiteli hudby Leopoldu Měchurovi, se kterým L. Procházka udržoval kontakt a propagoval jeho hudbu. Autor píše také o významném pěveckém spolku Hlaholu pražském, ve kterém skladatel na začátku své hudební kariéry působil a pro něhož tvořil své sbory. J. Fiala jako jediný ze všech badatelů zmiňuje, že se v pozůstalosti L. Procházky nachází skladatelův nevydaný klavírní koncert. Po důsledném pátrání v archivech ale žádné dílo takového rozsahu nebylo nalezeno.⁴⁰

Se skladatelskou činností L. Procházky se můžeme dále ve velké míře seznámit v hudebním periodiku *Dalibor*, který však vycházel pouze v určitých letech Procházkovy života. V 60. letech 19. století o Procházkově tvorbě a vydavatelské činnosti vychází články v tehdy právě vzniklých *Národních listech*, ve *Slavoji* či v *Lumírovi*. Později se zmínky o tomto skladateli objevují také například v první polovině 70. let v *Hudebních listech* či v letech 1884 a 1885 v *Humoristických listech* a v dalších periodikách.

Velké množství informací o umělcově písňové tvorbě a jeho úpravách lidových písní nám přináší knižní tituly, které se zabývají historií činnosti slavného pěveckého spolku Hlaholu pražského. Patří mezi ně *Památník pražského Hlaholu na oslavu 25leté činnosti spolku z roku 1886*,⁴¹ *K upomínce na první samostatný koncert Hlaholu před 40 lety z roku 1902*⁴² a rozsáhlý text *Památník zpěváckého spolku Hlaholu v Praze, vydaný na oslavu 50tileté činnosti, 1861–1911*⁴³ z roku 1911, ve kterém nalezneme všechny koncerty zmiňovaného pěveckého spolku do uvedeného roku.

Mezi další díla můžeme uvést sborník *Padesát let Umělecké Besedy 1863–1913* od Hanuše Jelínka,⁴⁴ ve kterém L. Procházka mnoho let působil, a *Dějiny filharmonického*

³⁸ *Klatovský rodák Ludevít Procházka a jeho boj za českou národní hudbu*. [online]. Dostupné z: <http://www.sumavanet.cz/user/2012/11/prednaska-muzeum.pdf>

³⁹ FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody, s. r. o., 2010, 28 s.

⁴⁰ *Tamtéž* s. 25.

⁴¹ SRB, Josef. TADRA, Ferdinand. *Památník pražského Hlaholu na oslavu 25leté činnosti spolku*. Praha: Hlahol, 1886, 183 s.

⁴² *K upomínce na první samostatný koncert Hlaholu před 40 lety*. Praha: Hlahol, 1902, 23 s.

⁴³ LICHTNER, Rudolf. *Památník zpěváckého spolku Hlaholu v Praze, vydaný na oslavu 50tileté činnosti 1861–1911*. Praha: Praž. Hlahol, 1911, 137 s.

⁴⁴ JELÍNEK, Hanuš. *Padesát let Umělecké besedy 1863–1913* (sborník). Praha: Umělec. beseda, 1913, 319 s.

Spolku "Besedy brněnské" od r. 1860–1900 od Karla Sázavského.⁴⁵ Ve druhé zmíněné knižní publikaci nalezneme důležité informace o tom, jak často se dané sbory L. Procházky na koncertech Brněnské Besedy hrály. O Procházkově vydavatelské činnosti jeho vlastních děl nám nejlépe poslouží *Knihopisný slovník česko-slovenský. Seznam knih, map, obrazů a hudebnin. 1774–1864*⁴⁶ od Františka Douchy z roku 1865 a jako další *Průvodce v oboru českých tištěných písní pro jeden nebo více hlasů (od r. 1800–1862)*.⁴⁷ Další informace o uvedených dílech L. Procházky nalezneme na internetové stránce *Prague Concert Life, 1850–1881*,⁴⁸ která nás dále odkazuje na dobová česká i německá periodika.

1.2. Slovníková hesla

V českých slovnících můžeme nalézt potřebné informace o Procházkově životě v *Československém hudebním slovníku osob a institucí* (svazek 2) z roku 1965⁴⁹ a v internetovém slovníkovém hesle v *Českém hudebním slovníku osob a institucí* Vlasty Reitterové.⁵⁰ Podobný text autorka použila i v knižním slovníku *Hudební divadlo v českých zemích (osobnosti 19. století)* z roku 2006.⁵¹ V jejím internetovém a knižním slovníkovém hesle můžeme najít důležité informace, díky nimž máme možnost nahlédnout blíže do života umělce a seznámit se s jeho přínosem pro české země. Můžeme zde však najít i jednu nepřesnost. Autorka nám u orchestrálního díla *Alfred* v závorce uvádí, že premiéra tohoto díla nebyla doložena.⁵² Potřebné informace však můžeme dohledat v několika číslech hudebního periodika *Dalibor* z let 1858 a 1859. Ve slovníku *Hudební divadlo v českých zemích (osobnosti 19.*

⁴⁵ SÁZAVSKÝ Karel. *Dějiny filharmonického Spolku "Besedy brněnské" od r. 1860–1900*. Brno, 1900, 158 s.

⁴⁶ DOUCHA, František. *Knihopisný slovník česko-slovenský. Seznam knih, map, obrazů a hudebnin. 1774–1864*. Praha: I. L. Kobra, 1865, s. 319.

⁴⁷ MELIŠ, Emanuel Antonín. BERGMANN, Josef. *Průvodce v oboru českých tištěných písní pro jeden nebo více hlasů (od r. 1800–1862)*. Praha: E. Meliš, 1863, 148 s.

⁴⁸ *Prague Concert Life, 1850–1881*. [online]. Dostupné z:

<<https://prague-concerts.info/en/search/results?q=ludev%C3%ADt+proch%C3%A1zka&from=1850-01-01&to=1881-12-31>> [13. 1. 2021].

⁴⁹ *Procházka, Jan Ludevít*. Československý hudební slovník osob a institucí (svazek 2). Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965, s. 370–371.

⁵⁰ REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka, Jan Ludevít*. [online]. Český hudební slovník osob a institucí. Dostupné z: <https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1345> [18. 1. 2021].

⁵¹ REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka Jan Ludevít*. Hudební divadlo v českých zemích (osobnosti 19. století). Praha: Divadelní ústav-Academia, 2006, s. 420–422

⁵² REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka, Jan Ludevít*. [online]. Český hudební slovník osob a institucí. Dostupné z: <https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1345> [18. 1. 2021].

století) toto dílo autorka ani nezmiňuje.⁵³ Z hudebních děl L. Procházky uvedla jen tři orchestrální a jedno komorní dílo a dále nás odkazuje na desáté číslo *Dalibora* roku 1888, v němž se nachází seznam vydaných Procházkových kompozic. Sama však neuvádí ani jedno Procházkově dílo písňové, jednohlasé či vícehlasé, například v 19. století velmi slavnou a hranou Procházkovu píseň *Kovářskou*. V knižním slovníkovém hesle z roku 1963 nalezneme patnáct zmíněných Procházkových děl a dvě jeho sbírky úprav národních slovanských písní. Autor nám v závorce uvádí přibližný počet mužských sborů, které tento skladatel zkomponoval.⁵⁴

Z německých hudebních slovníků nalezneme stručné informace o L. Procházce ve slovníkovém hesle od české muzikoložky Marty Ottlové, a to v *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*, jak v knižním,⁵⁵ tak i internetovém slovníkovém hesle.⁵⁶ Autorka zmiňuje ve stručnosti všechna důležitá data, která se týkají skladatelova života. Avšak slovníkové heslo *Riemann Musik Lexikon* z roku 1961⁵⁷ skladateli věnuje pouhých jedenáct řádků a uvádí jediný nepodstatný zdroj. Například ve starším hudebním slovníku *Die Musik in Geschichte und Gegenwart*⁵⁸ z roku 1966 slovníkové heslo o Procházce zcela chybí. U anglických slovníků můžeme zmínit internetové⁵⁹ i knižní⁶⁰ slovníkové heslo v *Grove Music* Karla Stapletona, který uvedl pouze čtyři zdroje. Je zde např. knižní titul Jana Löwenbacha *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*, ale přitom neuvádí mnohem důležitější práci od stejného autora zvanou *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Mezi další tři zdroje zařadil *Československý hudební slovník*, knižní publikaci *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)* od Miroslava Nedbala a studii *Dr. Jan Ludevít Procházka* z roku 1906 od Adolfa Piskáčka. O Procházkově působení v německých zemích nenalezneme v tomto slovníkovém hesle ani zmínku. Z hudebních děl uvádí chybný letopočet

⁵³ REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka Jan Ludevít*. Hudební divadlo v českých zemích (osobnosti 19. století). Praha: Divadelní ústav-Academia, 2006, s. 422.

⁵⁴ *Procházka, Jan Ludevít*. Československý hudební slovník osob a institucí (svazek 2). Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965, s. 371.

⁵⁵ OTTLOVÁ, Marta. *Procházka, Jan Ludevít*. MGG: Die Musik in Geschichte und Gegenwart (svazek 13). Bärenreiter: Verlag, 2005, s. 955.

⁵⁶ OTTLOVÁ, Marta. *Procházka, Jan Ludevít*. [online]. MGG Online. Dostupné z: <<https://www.mgg-online.com/article?id=mgg10409&v=1.0&rs=mgg10409>>

⁵⁷ *Procházka, Ludwig*. Riemann Musik Lexikon (L-Z). 1961, s. 440.

⁵⁸ *Die Musik in Geschichte und Gegenwart* (svazek 10), Kassel: Bärenreiter, 1962.

⁵⁹ STAPLETON, Karl. *Procházka (Jan) Ludevít*. [online]. Grove Music Online. Dostupné z: <<https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.0001/omo-9781561592630-e-0000040491>>

⁶⁰ STAPLETON, Karl. *Procházka, (Jan) Ludevít*. The New Grove Dictionary of Music and Musicians (svazek 20, druhá edice). Velká Británie: Oxford University Press, 2001, s. 393.

u Procházkovy rané skladby *Adagio* pro varhany. Zmiňovaná skladba vznikla dle Otakara Hostinského z dobových periodik mezi lety 1845 až 1846 a nikoliv až roku 1848.

1.3. Prameny

Velká část pozůstalosti L. Procházky se nachází v Národním muzeu – Českém muzeu hudby v Praze. Jsou zde uloženy Procházkovy autografy, hudebniny, úpravy skladeb, zápisky z let 1867 až 1869 a rozsáhlá korespondence atd. ve fondu Procházka, Ludevít. Základní informace o zmíněných dokumentech můžeme nalézt ve dvou internetových katalozích na stránce *Retris – Katalog*.⁶¹ Rozsáhlou Procházkovu korespondenci lze dohledat v knižní publikaci *Album Jana Ludevíta Procházky*.⁶² Dále se v knižním a internetovém slovníkovém hesle *Českého hudebního slovníku* uvádí, že pozůstalost L. Procházky můžeme částečně najít ve fondu Richarda Morawetze v Literárním archivu Památníku národního písemnictví. V nedávné době ale fond odkoupilo České muzeum hudby a momentálně je tedy část pozůstalosti L. Procházky umístěna v této instituci.⁶³

Část pozůstalosti L. Procházky můžeme také dohledat ve Vlastivědném muzeu Dr. Hostaše v Klatovech ve fondu Osobní archiv. V Literárním archivu Památníku národního písemnictví v různých fondech umělců je rovněž uložena obsáhlá sbírka dopisů, které si Procházka vyměňoval s jinými hudebními osobnostmi. Např. ve fondu Malýbrok–Stielerová, Otilie nebo Jahna, Jiljího, Vratislava atd. Další část korespondence, Procházkův osobní deník, jeho poznámky ke koncertům atd. jsou uloženy v Muzeu Bedřicha Smetany. Tyto dokumenty uvedli J. Vojtěšková a J. Kroupa ve svých třech knižních publikacích, které již byly zmíněny. Velké množství hudebnin a řada dopisů se nachází v archivu Českého rozhlasu a v Národní knihovně v Praze.

⁶¹ *Retris-Katalog*. [online]. Dostupné z:

<<https://retris.nkp.cz/Catalog?sigla=ABX002&catalogId=knmSK29%20%20%20&caseId=15&drawerId=null&recordId=null&bookmarkId=null&filterId=null&page=null&batchId=null&phase=null&batchUser=null>>

⁶² VOJTĚŠKOVÁ, Jana– ed. *Album Jana Ludevíta Procházky z let 1860-1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2013, s. 184.

⁶³ VOJTĚŠKOVÁ, Jana. *Umělecké kontakty Ludevíta Procházka*. *Musicalia* (časopis Českého muzea hudby). 2011, č. 1–2, s. 86.

2. Život Ludevíta Procházky

2.1. Dětství a počátek hudební kariéry (1837/1859)

Ludevít Procházka se narodil 14. srpna roku 1837 v Klatovech. Základy svého hudebního vzdělání čerpal u svého otce Josefa, který v Klatovech vykonával funkci varhaníka a učitele hudby. V pozdějších letech pak navštěvoval hudebního skladatele Leopolda Eugena Měchuru, se kterým hrával čtyřručně na klavír na otínském zámku.⁶⁴ V osmi letech složil svou první skladbu *Adagio* pro varhany a v následujícím roce poprvé vystoupil na veřejnosti jako klavírista. Vystupoval také na svátečních komorních hudebních zábavách ve svém rodném domě. Při těchto vystoupeních hrával na klavír i na housle.⁶⁵

Vzdělání získal na německém Klatovském gymnáziu. Zde prospíval zejména ve studiu historie a literatury a plynule ovládal ruštinu.⁶⁶ Po ukončení studia roku 1854⁶⁷ navštěvoval na přání otce právnickou fakultu v Praze. Během těchto let 1854 až 1855 se stal žákem hudebního skladatele Bedřicha Smetany, u něhož se zdokonaloval v klavírní hře a hudební teorii. B. Smetana Procházku rovněž seznámil s „bližším poznáním reformátorských myšlenek a tvůrčích činů Lisztových a Wagnerových, [...]“⁶⁸, ze kterých čerpal v pozdějších letech ve své orchestrální tvorbě. Skladatelé se postupem času spřátelili a L. Procházka se stal velkým propagátorem Smetanových děl.

2.2. Vrcholná kariéra v českých zemích (1860/1878)

Roku 1860 začal Ludevít Procházka vydávat sbírky mužských čtvero zpěvů, konkrétně sbírky *Záboj*, *Vesna*, *Hlahol* a *Kytice*. 1. 4. 1860 např. vychází první sešit hudebniny *Záboj*⁶⁹ nebo

⁶⁴ FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody, s. r. o., 2010, s. 5.

⁶⁵ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 331.

⁶⁶ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 332.

⁶⁷ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 332–333.

⁶⁸ NEDBAL, Miroslav – ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 7.

⁶⁹ *Feuilleton. Z Prahy*. Dalibor, 1860, r. 3, č. 7, s. 55.

1. 6. 1861 první sešit hudebniny *Vesna*.⁷⁰ Ve stejném roce 1861 se L. Procházka spolupodílel na založení pražského mužského sboru Hlahol a stal se jeho jednatelem. Od roku 1863 zastával funkci sbormistra v nově založené Umělecké Besedě a rovněž byl jednatelem v jejím hudebním odboru, pozici předsedy zastával Bedřich Smetana⁷¹. Ve stejném roce dne 25. 7. získal doktorský titul na právnické fakultě⁷² a po řádně ukončeném studiu byl zaměstnán u soudu na Smíchově jako úředník a následně získal práci na pražském magistrátu ve funkci sekretáře, kde setrval až do roku 1879. V listopadu roku 1865 se stal referentem *Národních listů*,⁷³ do kterých zároveň dvanáct let přispíval svými referáty a kritikami.⁷⁴ Také roku 1877 publikoval své texty pod šifrou P v německém periodiku *Politik*.⁷⁵

V roce 1866 založil Ludevít Procházka v Umělecké Besedě smíšený sbor. Uváděna byla díla nejen českých autorů, ale zároveň pořádal historické koncerty zahraničních skladatelů, jako byli Josquin Desprez, Giovanni Pierluigi da Palestrina a další.⁷⁶

Dne 21. 11. 1868 se oženil s devatenáctiletou pěvkyní Martou Reisingerovou. Svatba se konala v Praze v kostele svatého Štěpána.⁷⁷ V následujícím roce 1869 se jim narodilo jediné dítě, syn Boleslav.⁷⁸ Koncerty, na kterých se hrály skladby různých skladatelů, umělec často pořádal ve své domácnosti, později u tchýně Josefy Reisingerové, která bydlela v Ječné ulici. Od dubna až do července roku 1876 pořádal soukromé hudební zábavy.⁷⁹

Důležitou roli L. Procházka sehrál také po uvedení premiéry *Dalibora*, kdy jako jeden z mála v referátu pochvalně reagoval na uvedenou Smetanovu operu,⁸⁰ čímž se postavil na skladatelovu stranu společně s Otakarem Hostinským.

Následujícího roku 1869 se ujal vedení pěvecké školy pro dámy hudebního odboru Umělecké besedy. V letech 1870 až 1872 zastával L. Procházka funkci redaktora v hudebním

⁷⁰ Feuilleton. *Z Prahy*. Dalibor, 1861, r. 4, č. 14, s. 114.

⁷¹ FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody, s. r. o., 2010, s. 11.

⁷² Feuilleton. *Z Prahy a z venkova*. Lumír, 1863, r. 13, č. 30, s. 718.

⁷³ NEDBAL, Miroslav – ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 9.

⁷⁴ *Tamtéž*, s. 11.

⁷⁵ VOJTĚŠKOVÁ, Jana. *Umělecké kontakty Ludevíta Procházka*. *Musicalia* (časopis Českého muzea hudby). 2011, č. 1–2, s. 86.

⁷⁶ NEDBAL, Miroslav – ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 7–8.

⁷⁷ *Pan J. U. D. Ludevít Procházka*. Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. 1868, r. 1, č. 47, s. 2.

⁷⁸ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 344.

⁷⁹ VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K. – eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. xii.

⁸⁰ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 344.

periodiku *Hudební listy*, který sám založil. Nakonec mu ale byla tato funkce odňata novinářem Janem Stanislavem Skrejšovským, který měl na starost tisk zmiňovaného hudebního periodika. Procházkovy úlohy redaktora se zmocnil v prosinci roku 1872 hudební skladatel Josef Richard Rozkošný⁸¹ a v dalším roce Smetanův odpůrce, skladatel a pedagog František Pivoda.⁸² Následně se L. Procházka od roku 1872 stává redaktorem a zakladatelem hudebního periodika *Dalibor*. První číslo vychází 3. 1. 1873,⁸³ umělec zde působí až do počátku roku 1875, kdy tuto funkci svěřuje svému spolupracovníku skladateli Václavu Judovi Novotnému.⁸⁴

Roku 1871 se stal L. Procházka jedním ze zakladatelů spolku Hudební matice Umělecké besedy a rovněž jeho jednatelem.⁸⁵ Cílem spolku bylo levně vydávat skladby českých skladatelů a klavírní výtahy oper. Prvním byl vydaný klavírní výtah Smetanovy opery *Prodaná nevěsta* roku 1873.⁸⁶ V roce 1871 byla Procházkovi udělena funkce ředitele zpěvu v pravoslavném chrámu sv. Mikuláše ve Starém městě v Praze.⁸⁷

Od 1. 11. roku 1871 umělec pořádal takzvané Hudební zábavy, které se nejdříve konaly „v salóne klavírního závodu Heitzmann a Schlögel vedle latýzu“⁸⁸ a po roce se přesunuly do konviktského sálu.⁸⁹ Zároveň od roku 1872 pořádal koncerty historické hudby na Žofíně. Například dne 6. 1. 1872 se repertoár skládal z hudebních děl od Françoise Couperina, Johanna Sebastiana Bacha, George Friedricha Händela, Jana Václava Tomáška, Roberta Schumanna a dalších. Koncert řídil sám Ludevít Procházka.⁹⁰ O tomto koncertě se pochvalně psalo i v *Neue Zeitschrift für Musik*.⁹¹ O dva roky později 1874 společně s dalšími umělci uspořádal 18. 4. koncert ke stoletému výročí narození skladatele a klavíristy Václava Jana Tomáška. Na představení zazněly skladby zmíněného skladatele.⁹² Ve stejném roce nechal založit společně s Františkem Ladislavem Riegerem hudební odbor v Zemském muzeu.⁹³ Rovněž se snažil

⁸¹ *O literatuře hudební v Čechách*. Dalibor, 1886, r. 8, č. 31, s. 305.

⁸² HOSTINSKÝ, Otakar. *Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu*. Praha: Jan Laichter, s. 279.

⁸³ „*Dalibor*“. Národní listy 12, 1872, č. 357, s. 3

⁸⁴ ZELENÝ, V. V. *Dr. Ludevít Procházka*. Světozor, 1888, r. 22, č. 36, s. 574.

⁸⁵ JELÍNEK, Hanuš. *Padesát let Umělecké besedy 1863-1913*. Praha: Umělecké besedy, 1913, s. 102.

⁸⁶ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 348.

⁸⁷ *Osobní*. *Dr. Ludevít Procházka*,. Národní listy 1871, r. 11, č. 75, s. 2

⁸⁸ NEDBAL, Miroslav– ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 14

⁸⁹ *Tamtéž*, s. 14.

⁹⁰ PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 189.

⁹¹ *Tamtéž*.

⁹² VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. 103.

⁹³ NEDBAL, Miroslav– ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 8.

propagovat díla mnoha dalších skladatelů. Například roku 1872 se v Praze setkal s významným slovenským skladatelem 19. století Jánem Levoslavem Bellou, kterému pomáhal prosadit se u nás. Řídil také velká oratorní díla v Hudební jednotě svatovítské,⁹⁴ kde mu byla roku 1877 udělena funkce ředitele.⁹⁵ S profesorem pražské konzervatoře a houslistou Antonínem Bennewitzem nechal založit ve stejném roce Jednotu pro komorní hudbu.⁹⁶ Zároveň na sklonku zmiňovaného roku řídil premiéru Dvořákova nového orchestrálního díla *Symfonické variace* dne 2. 12. 1877, kterou skladatel složil na umělcovu žádost během srpna a září ve stejném roce.⁹⁷

2.3. Působení v německých zemích (1878/1888)

Dne 25. srpna roku 1878 L. Procházka odjel se svou ženou do Hamburku,⁹⁸ kde jeho choť dostala angažmá v městském divadle. V Hamburku působil jako profesor klavíru na hudební konzervatoři.⁹⁹ Pořádal rovněž soukromá matiné,¹⁰⁰ na nichž byla hrána díla českých skladatelů. Z hudebního díla Bedřicha Smetany např. zaznělo 11. 4. 1880 v Hamburku *Klavírní trio g moll*.¹⁰¹ Dílo mělo velký úspěch a bylo vydáno tiskem.¹⁰² Dne 28. 12. následujícího roku 1881 zazněla poprvé díky umělcovu přičinění v Hamburku Smetanova opera *Dvě vdovy* atd.¹⁰³

Dne 27. 9. 1881 se umělec se svou ženou odstěhoval do Drážďan,¹⁰⁴ kde byla jeho zásluhou vydána řada Smetanových děl v nakladatelství Bote & Bock. Také se v Drážďanech snažil prosadit Smetanovu *Prodanou nevěstu*, avšak neúspěšně. Z celé opery se nakonec hrála jenom předehra v Belverderu na Brühlské terase¹⁰⁵ a sextet *Rozmysli si, Mařenko* ve dvorním

⁹⁴ PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24-25, s. 189.

⁹⁵ VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. xiii.

⁹⁶ NEDBAL, Miroslav– ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958, s. 8.

⁹⁷ *Symfonické variace*. Antonín Dvořák [online]. Dostupné z: <<http://www.antonin-dvorak.cz/symfonicke-variace>> [11. 8. 2021]

⁹⁸ VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. 59.

⁹⁹ PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 189.

¹⁰⁰ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 349.

¹⁰¹ PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 190.

¹⁰² LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 349.

¹⁰³ PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 190.

¹⁰⁴ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 350.

¹⁰⁵ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 351.

koncertě.¹⁰⁶ Dále se účastnil drážďanské premiéry Dvořákovy opery *Šelma sedlák*¹⁰⁷ a spřátelil se s německým hudebním kritikem a skladatelem Ludvíkem Hartmannem, který ve svých recenzích v *Dresdner Nachrichten* pochvalně reagoval na Smetanovy opery a překládal libreta Smetanových oper do němčiny. Skladatelé se společně účastnili pražského provedení Smetanovy *Čertovy stěny* a stého provedení *Prodané nevěsty*.¹⁰⁸

Dne 27. 9. 1883 se L. Procházka vrátil zpět do Hamburku¹⁰⁹ a pobýval zde do roku 1888 s výjimkou občasných, zvláště letních návštěv českých zemí. V Hamburku zastával funkci ředitele hamburského spolku hudebních umělců¹¹⁰ a také založil svou vlastní hudební akademii, na které se vyučoval klavír, zpěv a hudební teorie.¹¹¹ Zemřel 19. 7. roku 1888 na následek akutního zhoršení chronické ledvinové choroby během návštěvy Prahy.

112

¹⁰⁶ *Tamtéž*.

¹⁰⁷ FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody, s. r. o., 2010, s. 24.

¹⁰⁸ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. *Hudební revue*, 7/1908, r. 1, č. 7, s. 351.

¹⁰⁹ VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868–1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. xix.

¹¹⁰ *Tamtéž* s. xxxii.

¹¹¹ *Dr. Ludevít Procházka zařídil v Hamburce*. *Dalibor*, 1884, r. 6, č. 2, s. 19.

¹¹² Poznámka: portrét Ludevíta Procházky (1837–1888) (výsek), (místo uložení: PNP, fond: Malybroková–Stielierová, Otilie)

3. Hudební tvorba Ludevíta Procházky

Hudební umělec Ludevít Procházka patří k mnoha českým skladatelům, jejichž tvorba nebyla do dnešních dnů probádána. V průběhu času vznikly pouze dva seznamy děl, která umělec během svého života vytvořil. První z nich publikoval Otakar Hostinský v hudebním periodiku *Dalibor* roku 1888 po Procházkově smrti. Autor v něm zmiňoval celkem 77 hudebních děl.¹¹³ S druhým seznamem Procházkových skladeb přišel o osmnáct let později ve stejném hudebním periodiku Adolf Piskáček, který však uvedl pouze 57 hudebních děl tohoto skladatele.¹¹⁴ Ve výčtu A. Piskáčka zcela chybí Procházka hudební tvorba, kterou publikoval v německých zemích. Skladatelovu tvorbu A. Piskáček hodnotí slovy: „Tvůrčí perioda Procházka spadá svým hlavním významem v poslední léta tvoření J. L. Zvonaře, od kterého liší se již rázem pokrokovějším a určitěji vyhraněným. Zřejmě jest to zejména v technice kompoziční, v harmonii, rytmu i melodii. Skladby Procházkovy vyznačují se energickým vzletem a přiléhavým výrazem, jadrnou harmonií a na mnoze šťastně vystiženým tónem národním. V organickém vývoji české hudby vokální mají své určité a význačné místo.“¹¹⁵ Jiný český spisovatel Václav Vladimír Zelený o Procházkově hudebně tvorbě píše: „Třeba jeho tvůrčí nadání nebylo silné, původní, jeho vlastenecké sbory měly jadernou energii... a také mocný pathos, jako všechny jeho skladby mají ušlechtilou invenci a uměleckou moderní fakturu.“¹¹⁶

Po důkladném bádání v archivech, knihovnách a v dobových periodikách se nám podařilo nalézt celkem 330 skladeb a úprav národních písní uměleckého skladatele. Katalog skladeb Ludevíta Procházky v této diplomové práci čítá pouze 135 děl, a to z toho důvodu, že mnohé Procházkovy skladby byly vydávány ve sbírkách. (Např. skladatelovo dílo *Slavische Volkweisen* pro jeden hlas s průvodem piana obsahuje 42 skladeb.) U dalších 14 hudebních kompozic v katalogu skladeb není umělcovo autorství jisté.

Mnozí hudební recenzenti v dobových periodikách často jména a někdy i příjmení neúmyslně zaměňovali. Například bylo uvedeno, že autorem mužského čtvero zpěvu *Svítání lásky* nebo *Kozácká* byl Ludevít Procházka. Ve skutečnosti však oba mužské čtvero zpěvy zkomponoval Josef Procházka.¹¹⁷ V jiných případech byly v dobových periodikách mnohé

¹¹³ HOSTINSKÝ, Otakar. *Úmrtí – Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1888, r. 10, č. 39, s. 311.

¹¹⁴ PISKÁČEK, Adolf. *Dr. Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 190–191.

¹¹⁵ *Tamtéž*, s. 190.

¹¹⁶ LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Praha: Hudební Maticе Umělecké Besedy, 1908, s. 348.

¹¹⁷ DOUCHA, František. DUNDR, Josef, Alexandr. URBÁNEK, František Augustin. *Procházka Josef*. Knihoisný slovník česko-slovenský, aneb, Seznam kněh, drobných spisův, Praha: I. L. Kober, 1865, s. 197.

skladby často uvedeny pod svými textovými incipity, což dnes neusnadňuje práci badatelům, zvláště, když se dané kompozice nedochovaly. Například název mužského čtyřzpěvu *Naše probuzení* někdy v dobových periodikách můžeme najít pod textovým incipitem *Minuly již zhoubné časy*.¹¹⁸

Většinu informací o Procházkově hudební tvorbě můžeme nalézt v dobových periodikách. Dalším bohatým zdrojem, již zmiňovaném ve stavu bádání, jsou knižní publikace o pražském pěveckém spolku Hlahol, o Besedě brněnské, ve slovníku Františka Douchy¹¹⁹ a v knižním titulu *Průvodce v oboru českých tištěných písní pro jeden nebo více hlasů (od r. 1800–1862)*.¹²⁰ Ostatní knižní publikace věnují L. Procházkovi pouze minimální pozornost. Korespondence s ostatními umělci je poněkud obsáhlá, avšak pouze malá část dopisů se zabývá Procházkovou tvorbou a úpravám lidových písní. Z toho důvodu je prakticky nemožné zjistit, jak na tvorbu zmiňovaného hudebního umělce nahlíželi jiní velcí čeští skladatelé ve své době. Výjimkou je Leopold Eugen Měchura, který v dopise hodnotil Procházkovy tři skladby *Písně v rákosí* pro jeden hlas s klavírním doprovodem z roku 1860 slovy: „Dein Lied gefällt mir, und gut bemerkt, setzte Dir Schumann darin in Füßen, und wenn ich mir nur eines erlauben dürfte, so wär's nur das, daß der sonore Mittelsatz mir vor\\kommt, als wenn der Sturm durchs Schilf gegengen, und die Schilfhalme gebrochen. Doch das ist der erste Eindruck, gewöhnter machte sich's besser. Sey daher fleyßig, und gebe die Uebung Deines so schönen Talentes und Erfindung [so] zu sagen den Raum. Dießt ist meine gewiß aufrichtige, Dir oft ausgesprochene Meinung.“¹²¹

K zásadnímu zlomu dochází během Procházkova působení v německých zemích. Z tohoto časového období se zachovala rozsáhlá korespondence mezi L. Procházkou a Otílií Malybrok-Stielerovou, která se z velké části týká národních písní různých zemí, které skladatel opatroval klavírním doprovodem. O. Malybrok-Stielerová uvedené písně překládala do němčiny. Nejčastěji jsou zde zmiňovány Procházkovy sbírky národních písní *Slavia*, *Völkerstimmen a Slavische Volkweisen*. Další zajímavé informace můžeme najít v Procházkově soukromém deníku, který si vedl od roku 1868, avšak pouze několik zmínek se týká skladatelovy tvorby.

V další části se zaměříme na samotnou hudební tvorbu jmenovaného skladatele. S největší intenzitou se L. Procházka věnoval během svého působení v českých zemích vokální

¹¹⁸ Viz katalogizační číslo

¹¹⁹ DOUCHA, František. *Knihopisný slovník česko-slovenský. Seznam knih, map, obrazů a hudebnin. 1774–1864*. Praha: I. L. Kobra, 1865, s. 319.

¹²⁰ MELIŠ, Emanuel Antonín. BERGMANN, Josef. *Průvodce v oboru českých tištěných písní pro jeden nebo více hlasů (od r. 1800–1862)*. Praha: E. Meliš, 1863, s. 148.

¹²¹ VOJTĚŠKOVÁ, Jana – ed. *Album Jana Ludevíta Procházky z let 1860–1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2013, s. 184.

tvorbě. Zkomponoval celkem 2 dvojsbory, nejméně 32 čtvero zpěvů pro mužské hlasy (z toho 22 mužských čtvero zpěvů složil pouze v letech 1860 až 1863) a 7 národních písní upravil pro mužský sbor. Na kompozici smíšených sborů se zaměřoval už méně. Zkomponoval pouze jedinou s klavírním průvodem *Světla víc!*¹²² a jednu bez klavírního doprovodu *Jarní*¹²³ a 10 písní upravil pro smíšený sbor. Dalších sborových skladeb zkomponoval celkem 6. Ve stejném duchu složil jediný ženský sbor pod názvem *Valašská nevěsta*.¹²⁴ Dvojzpěvů s doprovodem klavíru zkomponoval celkem 7 a 9 skladeb upravil pro dva hlasy s doprovodem klavíru. Také skladatelova písňová tvorba je velmi početná. Složil 38 písní pro hlas s průvodem klavíru a dále minimálně 133 skladeb národních písní z různých zemí opatřil klavírním doprovodem. Do Procházkovy písňové tvorby můžeme zařadit i 5 skladeb, které zkomponoval bez klavírního doprovodu. Mimo jiné se věnoval i orchestrální a komorní hudbě. Zkomponoval 9 orchestrálních děl, z toho 6 kadril. Z komorní hudby vyčnívá jeho klavírní tvorba (celkem 19 klavírních skladeb), a také se dochovalo jedno komorní dílo: *Čtyři charakteristické skladby* pro violoncello a klavír.¹²⁵ Ze skladatelových duchovních děl se dochovala pouze dvě *Offertoria*.¹²⁶

Ludevít Procházka nejčastěji zhudebňoval básně od Františka Ladislava Čelakovského (celkem 12), dále od Jiljího Vratislava Jahna a Václava Jaromíra Picka (u obou celkem 8), a nakonec od Vítězslava Háška (celkem 6). U ostatních českých básníků byla použita tvorba velmi sporadicky mezi jednou až třemi básněmi. Jen ve dvou případech během svého působení v Praze se rozhodl zhudebnit díla cizích autorů. Roku 1859 zhudebnil velmi slavnou německou báseň od Heinricha Heineho *Lorelej* pro dva mužské nebo ženské hlasy s doprovodem klavíru¹²⁷ a v následujícím roce 1860 zhudebnil *Písně v rákosí* od rakouského básníka Nikolause Lenaua pro zpěv a klavír. Během svého působení v německých zemích nejčastěji volil texty od Otílie Malybrok-Stielerové (celkem 5) a Rudolfa Baumbacha (celkem 5). L. Procházka zhudebnil také jednu báseň od Johanna Wolfganga von Goethea *Nur wer die Sehnsucht kennt*.¹²⁸

Svou první skladbu *Adagio pro varhany* složil L. Procházka údajně dle O. Hostinského ve svých osmi letech a zároveň ji ve stejném roce provedl, zmiňované dílo je však dnes nezvěstné.¹²⁹ O dalších skladatelových raných pokusech nemáme žádné informace. Z první

¹²² Viz katalogizační č. 65.

¹²³ Viz katalogizační č. 85.

¹²⁴ Viz katalogizační č. 78.

¹²⁵ Viz katalogizační č. 113.

¹²⁶ Viz katalogizační č. 2 a č. 126.

¹²⁷ Viz katalogizační č. 11.

¹²⁸ Viz katalogizační č. 98.

¹²⁹ Viz katalogizační č. 1.

poloviny padesátých let jsou známy pouze dvě Procházkovy skladby, jediná umělcova duchovní komorní kompozice *Offertorium* z roku 1854¹³⁰ a *Élégie pro klavír* z následujícího roku 1855.¹³¹ Z let 1856 a 1857 nejsou dochovány žádné informace o jeho tvorbě. První zmínky o Procházkově jako o skladateli nalezneme v právě vzniklém hudebním periodiku *Dalibor* roku 1858. Anonymní recenzent zmiňuje, že L. Procházka v té době společně se skladatelem F. [?] Slavíkem uvedl „některé písně Šmilauerovy a Hálkovy do hudby.“¹³² Z konce 50. let 19. století se dochovala celá řada Procházkových skladeb, z nichž některé L. Procházka opatřil datem a někdy i místem svého vzniku.

První vydanou Procházkovou skladbou byla krátká jednostránková píseň pro jeden hlas s průvodem klavíru *Kdyby ten slaviček s svou družkou přebýval*,¹³³ která vyšla jako příloha k hudebnímu periodiku *Dalibor* roku 1859 zároveň se třemi písněmi dalších skladatelů.¹³⁴ Neexistují zmínky, že by byla tato skladba v kterékoliv koncertní produkci zpívána, podobně jako u velké řady jiných Procházkových děl z konce 50. let 19. století (např. Procházkův dvojsbor *Slavozpěv*¹³⁵ s dechovým průvodem atd.). Výjimkou jsou skladatelovy rané dvojzpěvy *Píseň milostná*,¹³⁶ *Ach, kéž jsem zpěvným ptáčkem*,¹³⁷ čtvero zpěvy pro mužský sbor *Večerní zpěv*¹³⁸ a *Vltava*,¹³⁹ které se někdy objevovaly na programech koncertních zábav. Daleko úspěšnější se ukázala být Procházková hudební tvorba z počátku 60. let 19. století, kdy se kompozičnímu řemeslu věnoval velmi intenzivně a zároveň se hojně věnoval i vydavatelské činnosti. L. Procházka se v tomto období stává velmi oblíbeným a vyhledávaným českým skladatelem. Jeho skladby jsou v první polovině 60. let 19. století často i analyzovány v dobových periodikách. Ve *Slavoji* se jimi například zabýval hudební kritik Zikmund Kolečovský. Ještě větší množství dobových analýz děl L. Procházky nalezneme v hudebním periodiku *Dalibor*. Hudební analýzy v dobových periodikách se však nápadně liší od pochvalných a nadšených recenzí z koncertních produkcí. Umělci je například vytýkáno, že se svým kompozicím věnuje povrchně: „Ze všech skladeb Procházkových, které se nám do rukou

¹³⁰ Viz katalogizační č. 2.

¹³¹ Viz katalogizační č. 3.

¹³² *Feuilleton. Zprávy domácí.* Dalibor 1858, r. 1, č. 3, s. 13.

¹³³ Viz katalogizační č. 10.

¹³⁴ Poznámka: Hudební příloha k periodiku *Dalibor* obsahovala tyto skladby: 1) *Kdyby ten slaviček s svou družkou přebýval* na slova Vítězslava Háška od Ludevíta Procházky. 2) *Při měsíčku* na slova Aloise Vojtěcha Šmilovského od K. [?] Slavíka. 3) *Závada* na slova [?] od Václava Huga Zavrtala. 4) *Zlato, vrah lásky* na slova [?] od Václava Huga Zavrtala.

¹³⁵ Viz katalogizační č. 13.

¹³⁶ Viz katalogizační č. 5.

¹³⁷ Viz katalogizační č. 8.

¹³⁸ Viz katalogizační č. 7.

¹³⁹ Viz katalogizační č. 14.

dostaly, jest vidno, že sobě p. skladatel při svých schopnostech málo záležitosti dává a velmi spěšně komponovati musí...“¹⁴⁰ Dále jsou Procházkovy vytýkány mnohé deklamační chyby v hlasech nebo chybné harmonické postupy atd. V hudebním periodiku *Dalibor* je analýza Procházkových písňových a vokálních děl mnohem kritičtější než ve *Slavoji*. Naopak anonymní autor mnohem více chválí Procházkova téměř nehraná díla.

Z Procházkovy rozsáhlé hudební tvorby z počátku 60. let 19. století sklídila největší slávu a zároveň se stala nejčastěji citovanou v dobových periodikách i později v knižních publikacích jeho rázná píseň *Kovářská* pro zpěv a klavír na slova Františka Ladislava Riegera z roku 1860.¹⁴¹

Titulní strana a začátek Procházkovy písně *Kovářská*.¹⁴²

O velké popularitě této krátké písně nám vypovídají i časté výskyty Procházkovy jména v dobových zpěvníkách nad názvem této básně. Ve stejném časovém období se na nejrůznějších koncertních produkcích často objevovala i *Kovářská* v úpravě pro čtyři mužské hlasy od Franze Vogla. Na koncertech Besedy brněnské byla upřednostněna Voglova *Kovářská* (od

¹⁴⁰ Ludvík Procházka *co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí*. Dalibor, 1862, r. 5, č. 25, s. 193–194.

¹⁴¹ Viz katalogizační č. 17.

¹⁴² Partitura (místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 27810)

L. Procházky se nejčastěji zpíval mužský čtvero zpěv *Tři jezdci*).¹⁴³ Ve většině případů však už dnes není možné určit, která verze Procházkovy *Kovářské* byla zpívána na koncertních zábavách, protože existovalo více verzí této skladby, např. pro čtyři mužské hlasy nebo pro zpěv a orchestr atd. Nejhranějším dílem své doby se dle dobových periodik stal Procházkův slavnostní sbor pro čtyři mužské hlasy zvaný *Naše probuzení*,¹⁴⁴ který stejně jako Procházkovy sborové skladby *Vlasti*¹⁴⁵ a *Naše*¹⁴⁶ rovněž existoval ve verzi pro mužský sbor s dechovým průvodem. Poprvé tento sbor zazněl dne 28. 7. 1861 při odhalení pomníku zemřelého plzeňského purkmistra Martina Kopeckého.¹⁴⁷ Brzy na to získal podobnou popularitu jako skladatelovo dílo *Kovářská*. Jen v první polovině 60. let 19. století se tento Procházkův sbor dle dobových periodik zpíval nejméně na 49 koncertních zábavách (do roku 1906 nejméně na 81 koncertních zábavách), zatímco jeho *Kovářská* byla uvedena v první polovině 60. let, dle historických údajů, pouze na 26 koncertních zábavách (do roku 1906 nejméně na 38 koncertních zábavách). Na rozdíl od *Kovářské* nebyl tento sbor, mimo koncertní produkce, citován a nebyl dokonce ve své době ani analyzován. Touto Procházkovou kompozicí se budeme blíže zabývat v následující analytické kapitole. K dalším úspěšným sborovým skladbám tohoto skladatele, které se datují do první poloviny 60. let, můžeme zařadit i Procházkův dvojsbor *Vlasti* s dechovým průvodem, jenž se hrál ve své době na velkých českých slavnostech, a dále pak mužské čtyřzpěvy, například velmi oblíbená v první půlce 60. let 19. století *Naše* nebo *Tři jezdci* atd. Z dalších děl tohoto umělce datovaných ve stejném časovém období můžeme zmínit např. dvojzpěvy *Svoji k svému*¹⁴⁸ a z písní se vedle *Kovářské* často uváděl *Pravý Čech*,¹⁴⁹ který rovněž existoval i ve verzi pro čtyři mužské hlasy. S menší popularitou se setkaly ostatní Procházkovy písně. Například skladatelovy tři skladby *Písně v rákosí* na slova rakouského básníka Nikolause Lenaua z roku 1860 se dočkaly veřejného uvedení dle dobových periodik pouze dvakrát.¹⁵⁰

K zásadní změně dochází v druhé polovině 60. let 19. století, kdy byla Procházková hudební tvorba úzce spojena s vedením právě vzniklého smíšeného sboru Umělecké besedy.¹⁵¹

¹⁴³ Viz katalogizační č. 21.

¹⁴⁴ Viz katalogizační č. 29.

¹⁴⁵ Viz katalogizační č. 23.

¹⁴⁶ Viz katalogizační č. 28.

¹⁴⁷ HEFLEROVÁ, Petra. *Hudební a pěvecké spolky v Plzni v letech 1848–1914*. Bakalářská práce, Plzeň: Západočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra historie, 2016, s. 14.

¹⁴⁸ Viz katalogizační č. 52.

¹⁴⁹ Viz katalogizační č. 34.

¹⁵⁰ Viz katalogizační č. 18.

¹⁵¹ Poznámka: První veřejný koncert smíšeného sboru se uskutečnil dne 25. 6. 1866 v žofínském sále v Praze. Zazněla na něm díla hudební skladatelů převážně z 16. a 17. století. (*Literatura a umění. První veřejná produkce smíšených sborů*. Národní listy 1866, r. 6, č. 173, s. 3.)

V tomto období se umělec více věnoval úpravám cizích skladeb nebo národních písní pro smíšený sbor než komponování původních děl. Ze smíšených sborů se velké popularity dočkal jeden z jeho prvních smíšených sborů s průvodem klavíru *Světla víc!* z roku 1866 a *Pri luni*.¹⁵² K dalším slavnějším skladbám můžeme Procházekův pozdější sbor *Z luhů slovenských*.¹⁵³

Během působení v německých zemích byla skladatelova pozornost zaměřena na národní písně pocházející z různých zemí, k nimž komponoval klavírní doprovod. Nejčastěji na nich pracoval s Otýlií Malýbrok–Stielerovou, která tyto národní písně překládala do němčiny. Ze sbírek můžeme jmenovat jeho *Völkerstimmen. Sammlung von volksweisen in deutschen Übertragungen* [30 písní českých, moravských, slezských, slováckých, irských, staroanglických, sicilských a maďarských pro hlas s průvodem piana],¹⁵⁴ který vyšel pod vydavatelstvím N. Simrock nebo *Slavische Volksweisen* [42 národních písní v 7. sešitech pro jeden hlas s průvodem piana] vydané v roce 1882.¹⁵⁵ Ještě během svého uměleckého působení v českých zemích roku 1874 L. Procházka vydává 30 národních písní českých a ruských ve dvou sešitech zvaných *Slavia*¹⁵⁶ a v 80. letech následují další dvě sbírky národních písní *Písně slovanských národů*¹⁵⁷ a nakonec čtyři národní písně *Písně lidu*.¹⁵⁸ V druhé polovině 80. let 19. století komponoval tento skladatel převážně písně pro zpěv a klavír na německé texty a vydává v německých zemích celkem 5 sbírek těchto písní: *Vier Lieder*,¹⁵⁹ *Drei Gesänge*,¹⁶⁰ *Fünf Lieder*¹⁶¹ a *Drei Lannige Lieder*¹⁶² a *Vier Liebeslieder*.¹⁶³ Třetí ze jmenovaných sbírek obsahuje pouze básně od Otýlie Malýbrok-Stielerové (celkem 5 písní). Zároveň příležitostně komponuje skladby i pro české země. O skladatelově dvojzpěvu s průvodem klavíru na českou národní píseň *Veje vetor, veje*¹⁶⁴ nás informuje periodikum *Humoristické listy* a *Dalibor*. V českých zemích dále vychází ve své době velmi populární *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“*,¹⁶⁵ kterou se budeme podrobněji zabývat v následující kapitole. V 80. letech 19. století umělec zcela přestává komponovat mužské a smíšené sbory.

¹⁵² Viz katalogizační č. 75.

¹⁵³ Viz katalogizační č. 95.

¹⁵⁴ Viz katalogizační č. 103.

¹⁵⁵ Viz katalogizační č. 100.

¹⁵⁶ Viz katalogizační č. 88.

¹⁵⁷ Viz katalogizační č. 99.

¹⁵⁸ Viz katalogizační č. 101.

¹⁵⁹ Viz katalogizační č. 112.

¹⁶⁰ Viz katalogizační č. 109.

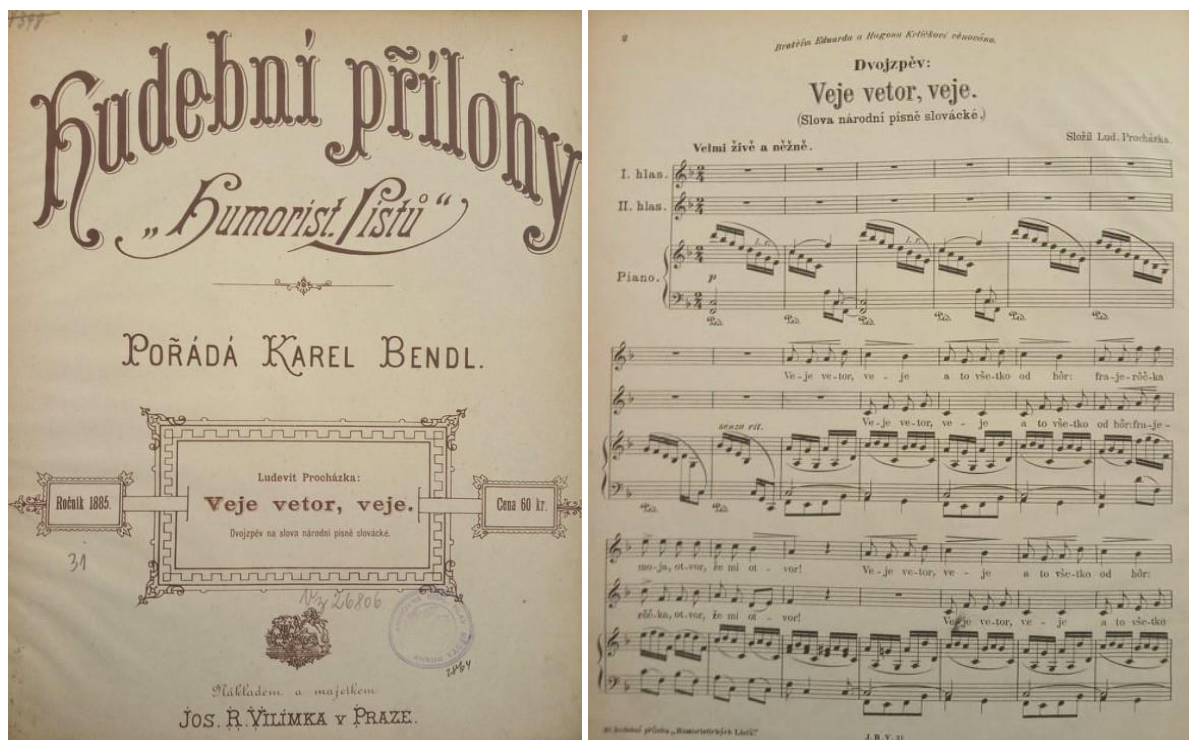
¹⁶¹ Viz katalogizační č. 117.

¹⁶² Viz katalogizační č. 110.

¹⁶³ Viz katalogizační č. 115.

¹⁶⁴ Viz katalogizační č. 106.

¹⁶⁵ Viz katalogizační č. 102.

Titulní strana a začátek Procházkovy dvojzpěvu *Veje vetor, veje*.¹⁶⁶

Po smrti L. Procházky se mnohé z jeho vokálních a sborových skladeb dále objevovaly na programech nejrůznějších koncertů. Mezi velmi oblíbená díla přelomu 19. století patřila například jeho *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není*, dále již zmiňovaný smíšený sbor *Z luhů slovenských* nebo mužský sbor s průvodem klavíru *Návrat a shledání* na slova Elišky Krásnohorské¹⁶⁷ či Procházkův jediný ženský sbor *Valašská nevěsta*.¹⁶⁸ Na některých koncertních produkcích byly uváděny i Procházkovy ranější mužské sbory i písně z první poloviny 60. let 19. století, jako například stále slavná *Kovářská* nebo neméně známý čtverozpěv pro mužské hlasy *Naše probuzení* či také *Pri luni* atd. Dokonce roku 1906 se pěvecký spolek pražských typografů, který od svého vzniku velmi často zpíval na koncertních produkcích Procházkovy skladby, rozhodl uspořádat dne 18. 3. koncert na umělcovu památku.¹⁶⁹ Úvodní slovo na tomto koncertě pronesl Adolf Piskáček, který ve stejném roce publikoval již zmiňovanou krátkou studii o Procházkově životě v hudebním periodiku *Dalibor*.¹⁷⁰ Koncertní program čítal celkem osm Procházkových děl: *Zpěv Čechův, Svoji*

¹⁶⁶ Partitura (místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 26806)

¹⁶⁷ Viz katalogizační č. 81.

¹⁶⁸ Viz katalogizační č. 79.

¹⁶⁹ *Feuilleton. Praha. Dalibor*, 1906, r. 28, č. 14, s. 111.

¹⁷⁰ PISKÁČEK, Adolf. *Dr. Ludvík Procházka. Dalibor*, 1906, r. 28, č. 24–25, s. 187–192.

k svému, *Zahučaly hory zahučaly lesy, Pečlivá milá, Pomilování, Čech (?)*,¹⁷¹ *Návrat a shledání a Vracování se od milé* a tři další díla jiných skladatelů: *Souvenir de Moscou* od Henryka Wieniawskiho, *Serenata* pro klavír a housle od Josefa Procházky a *Skočná* pro housle a klavír od Františka Ondříčka.¹⁷² Důležité je, že se zároveň jednalo o první koncert tohoto druhu pořádaný tímto pěveckým spolkem. Poté následoval roku 1908 koncert na památku Františka Křížkovského, dále roku 1909 na památku Bedřicha Smetany a v následujícím roce 1910 na památku Antonína Dvořáka atd.¹⁷³ Po roce 1906 začíná zájem o dílo tohoto hudebního skladatele pomalu upadat, jak nám dokládají dobová periodika. A v letech 1912 až 1924 v hudebním periodiku *Dalibor* již nenalezneme jedinou zmínku o tom, že by se Procházko dílo na jakémkoliv koncertě zpívalo či hrálo.

Titulní strana a začátek Procházkovy trojzpěvu *Valašská nevěsta*.¹⁷⁴

¹⁷¹ Poznámka: Ve Feuilletonu je chybně uvedeno, že byl na koncertě zpíván Procházkův dvojzpěv *Pravý Čech*. Toto dílo však L. Procházka komponoval pouze pro jeden hlas s doprovodem klavíru. Později tato skladba existovala i ve verzi pro čtyři mužské hlasy. Místo skladby *Pravý Čech* se na uvedeném koncertě pravděpodobně zpíval Procházkův dvojzpěv *Čech*. (*Feuilleton. Praha. Dalibor*, 1906, r. 28, č. 14, s. 111.)

¹⁷² *Tamtéž*.

¹⁷³ *Feuilleton. Národní listy*, 1912, r. 52, č. 324, s. 2.

¹⁷⁴ Partitura (místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 29661)

Během svého života se L. Procházka mimo velmi rozsáhlé vokální a písňové tvorby věnoval rovněž orchestrální tvorbě, a to převážně v letech 1858 až 1861. Roku 1858 zkomponoval jednovětou symfonii b moll zvanou *Alfred*,¹⁷⁵ jež měla premiéru v následujícím roce 20. 3. 1859 na Akademickém čtenářském spolku v Praze. Skladatel si ke zhudebnění této orchestrální skladby vybral stejnojmennou básnickou prvotinu od Vítězslava Háška. Dále zkomponoval orchestrální předeheru *Carevič Alexej*¹⁷⁶ ke stejnojmenné divadelní hře od stejného autora. Procházkův *Carevič Alexej* se dočkal celkem pěti provedení a toto dílo nastudovali i slavní dirigenti Adolf Čech a Karel Kovařovic. V první polovině 60. let 19. století se těšily značné popularitě Procházkovy kadrily na slovenské nápěvy, které se hrály na koncertních besedách v orchestrálních verzích, vydávané však byly ve verzích klavírních. Některé Procházkovy skladby byly zinstrumentovány jeho současníky. Například *Variace podle národní písně „Ach, není tu, není“* instrumentoval skladatel Mořic Anger nebo orchestrální hudbu k živému obrazu *Skupení všech slovanských národův kolem sochy Slávie*¹⁷⁷ Jan Pavlis atd.

Z klavírní tvorby se nám dochoval raný Procházkův klavírní kus zvaný *Élégie pro klavír* z roku 1855. Dále se klavírní tvorbě umělec intenzivněji věnoval až v krátkém časovém úseku v letech 1859 až 1861, kdy zkomponoval svůj cyklus sedmi klavírních skladeb *Památní listky*,¹⁷⁸ které věnoval své žačce Emilii Bubeníčkové, a v žádném dobovém periodiku necitované *Dvě humoresky* pro klavír z roku 1859,¹⁷⁹ které jsou momentálně nabízeny za částku 1800 EUR ve vídeňském antikvariátu INLIBRIS.¹⁸⁰ *Památní listky* patří ke skladatelovým technicky náročnějším dílům. Některé skladby ze sbírky jsou silně ovlivněné klavírní tvorbou Bedřicha Smetany. Sedmou skladbu *Loveckou* ze zmiňovaného klavírního cyklu L. Procházka hrál na dvou koncertech.¹⁸¹ K dalším klavírním skladbám můžeme zařadit Procházkovy již zmíněné kadrily na slovenské nápěvy. Další tři klavírní práce pocházejí z doby skladatelova působení v německých zemích. Jedná se o krátkou instruktivní skladbu *Malý valčík*,¹⁸² kterou věnoval své neteři Jozince Korbelářové, čtyři skladby pro klavír na čtyři ruce *Slovanské reje*¹⁸³

¹⁷⁵ Viz katalogizační č. 4.

¹⁷⁶ Viz katalogizační č. 16.

¹⁷⁷ Viz katalogizační č. 72.

¹⁷⁸ Viz katalogizační č. 12.

¹⁷⁹ Viz katalogizační č. 9.

¹⁸⁰ Procházka, Ludwig, Komponist (1837–1888). Antiquariat INLIBRIS. Dostupné z: <[Procházka, Ludwig "Dvě humoresky pro piano". Eigenh. Musikmanuskript ... - Antiquariat INLIBRIS Gilhofer Nfg.](#)> [11. 8. 2021]. Viz přílohy.

¹⁸¹ Poznámka: Klavírní skladbu *Loveckou* L. Procházka hrál dne 3. 11. 1861 na deklamatorní a taneční zábavě v Berouně a 9. 3. 1862 na akademii v Hradci Králové.

¹⁸² Viz katalogizační č. 111.

¹⁸³ Viz katalogizační č. 114.

a drobnou *Mazurku pro piano na 2 ruce*.¹⁸⁴ V pozůstalosti skladatele v NM – ČMH se také nachází krátký klavírní kus zvaný *Hulán. Dle národní melodie*.¹⁸⁵ Dále se dochovalo jediné Procházzkovo dílo, které není určeno pouze klavíru, a to *Čtyři charakteristické skladby* pro violoncello a klavír, o němž si více řekneme v následující analytické kapitole.

Ludevít Procházka se věnoval především kratším hudebním útvarům. Pouze jediná zmínka v dobových periodikách poukazuje na to, že se mohl pokusit složit i rozměrnější dílo. V *Národních listech* se můžeme dočíst, že „[...] chvalně známý skladatel český, pracuje o velké opeře pod názvem *Žižka před Prahou*.“¹⁸⁶ O daném díle však chybí více informací. Jiná zmínka v hudebním periodiku *Dalibor* nás informuje o tom, že se L. Procházka chystal zhudebnit trilogii malých vlasteneckých oratorií na slova Aloise Vojtěcha Šmilovského pro mužské a ženské hlasy, sóla s doprovodem orchestru. Tématem této trilogie měla být doba husitská.¹⁸⁷ O daném díle rovněž chybí více informací.

Titulní strana a začátek Procházkovy *Slovanské kadryly* pro klavír¹⁸⁸

¹⁸⁴ Viz katalogizační č. 116.

¹⁸⁵ Viz katalogizační č. 121.

¹⁸⁶ *Denní zprávy. Nové zpěvohry české.* Národní listy 1869, r. 9, č. 290, s. 2.

¹⁸⁷ *Feuilleton. Z Prahy.* Dalibor 1861, r. 4, č. 31, s. 250.

¹⁸⁸ Partitura (místo uložení: Vědecká knihovna v Olomouci, signatura: II 707.036)

4. Analytická kapitola

4.1. *Improvvisata* pro violoncello a klavír

V následující kapitole se analyticky nejdříve zaměříme na Procházkovu skladbu *Improvvisata* z cyklu *Čtyři charakteristické skladby* pro violoncello a klavír. Procházkův cyklus skladeb pravděpodobně vznikl během roku 1887. V dobovém periodiku *Dalibor* se o tomto díle můžeme dočíst: „Zastesklo se nám při těchto skladbách; vidímeť v nich stkvělý odlesk ušlechtilého ducha ryzího umělce, jehož jsme pohříchu příliš záhy ztratili. Jsou čtyři, jedna hezčí než druhá: 1. *Improvvisata*. Allegretto a moll 6/8. Na venkově. Vivace F dur 2/4. 3. Romance. Andantino B dur 2/4. Slavnostní výjev. Allegro maestoso D dur 3/4. – sama uhlazenost' a úměrnost', sama ušlechtilost jak v invenci tak v provedení, sama poesie. Kdybychom v literatuře hudební měli vyhledati skladby podobné, byly by to Schumannovy kousky komorní pro klavír s různými nástroji; tím zároveň označeno jest jich stanovisko technické i veliká hudební hodnota. Jsouť to komorní skladby v nejlepší smyslu slova, nikoli tedy sóla pro violoncello s průvodem klavíru, nýbrž pravá dua pro violoncello a klavír, ba klavír obmyšlen, jakož přirozeno, údělem poměrně štedřejším, i vyžaduje pianisty zručného. Violoncellistům výborně poslouží vybraný prstoklad pečlivě vyznačený; [...]“¹⁸⁹

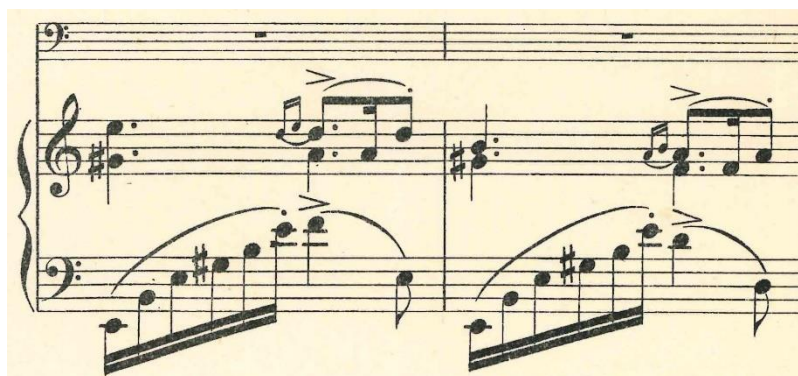
Improvvisata je psána v šestiosminovém taktu a její hlavní tóninou je a moll. Tempové označení je *Allegretto*. Celá kompozice je vystavěna na jednotaktovém motivu, který se objeví hned na začátku skladby v prvním taktu introdukce (viz ukázka č. 1). Motiv je modelován zrcadlově (inverzně) souměrně a poté i v rámci vertikální osy je souměrný.

The image shows a musical score for the first measure of the piece 'Improvvisata'. It features two staves: the top staff is for Violoncello (Cello) in bass clef, and the bottom staff is for Piano (Piano) in treble and bass clefs. The time signature is 6/8. The tempo is marked 'Allegretto'. The piano part is marked 'pp dolciss.'. The score shows a melodic line in the piano right hand and a corresponding line in the cello, with a 'Ped.' marking and a star symbol at the end of the measure.

Ukázka č. 1 (1. takt)

¹⁸⁹ PICH, František. Literatura. Urbánkův hudební náklad. Dalibor 1891, r. 11, č. 1, s. 2–3.

Z hlediska hudební formy se tato skladba skládá z introdukce, částí A, B, A' a cody. Krátká devítitaktová introdukce je zahájena klavírem, který přichází s motivem nejprve na tónice a od 4. taktu se hraje v pozměněné podobě na dominantě (viz ukázka č. 2). Důležité je zmínit, že introdukce již exponuje hlavní materiál.¹⁹⁰ L. Procházka mohl být ovlivněn některými orchestrálními a komorními skladbami např. od Johannese Brahmsa nebo Antonína Dvořáka, jehož hudební kompozice se snažil propagovat. V 8. taktu se ke klavíru přidává violoncello.

Ukázka č. 2 (5. a 6. taktu)

V 10. taktu začíná část A. Zatímco v klavíru zní motiv v základním tvaru z 1. taktu, violoncello současně zpracovává pozměněný motiv z 4. taktu (viz ukázka č. 3).

Ukázka č. 3 (10. a 11. takt)

¹⁹⁰ Poznámka: Daná část je tektonicky ambivalentní (viz. VOLEK, Jaroslav. *Tektonické ambivalence v sonátové formě symfonických vět J. Brahmsa a A. Dvořáka*. Struktura a osobnosti hudby. Sborník hudebně vědeckých prací. Praha: Panton, 1988.).

Prvních sedm taktů v tomto dílu (10. až 16. takt) je shodných se sedmi takty v dílu A' (69. až 75. takt). Malé změny probíhají pouze v některých taktech v klavírním partu. Např. 13. takt je z pohledu klavírní interpretace mnohem náročnější než takt č. 72. Part pravé ruky klavíru v 13. taktu je složen ze šestnáctin, osmin a triol (pro porovnání viz ukázka č. 4).

Ukázka č. 4 (13. takt a 72. takt)

V 16. taktu se nachází rozložený dominantní kvintakord, po kterém v 17. taktu v klavíru opět přichází dvoutaktový motiv v základním tvaru na tónice. S motivem se dále pracuje a dochází k různým modulacím. Např. ve 22. taktu se ocitáme po mimotonálním dominantním septakordu v F dur. V taktu 23 jsme již v f moll a ve 24. taktu v C dur atd. Téměř do konce dílu A jde o nepřetržitý tok hudby, až do taktu 39, kdy má sólo pouze klavír, který již připravuje půdu pro část B. Na konci 41. taktu dochází ke zpomalení před nástupem části B.

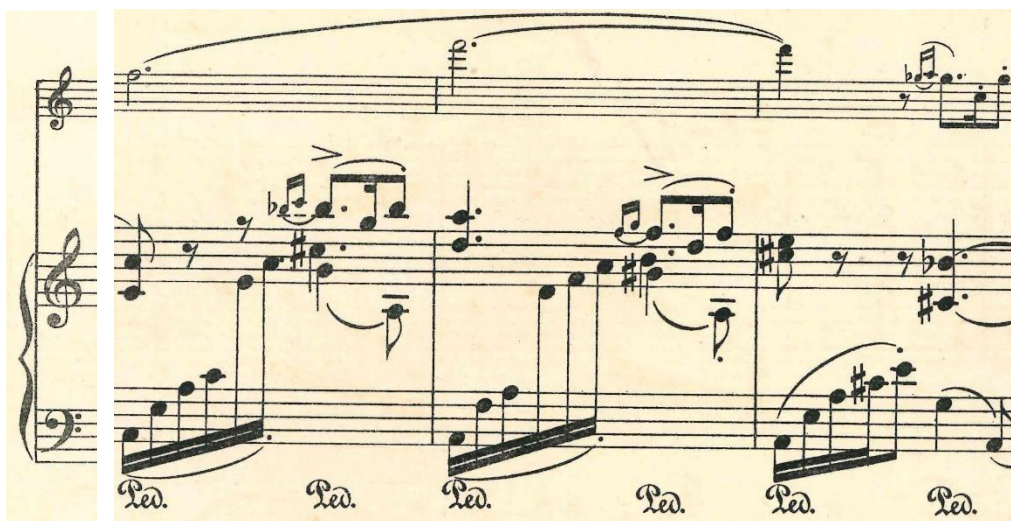
Část B začíná v 42. taktu. Hlavní motiv přichází v obměněné podobě v G dur a v dynamice mezzoforte. V této části je důležitá imitace pozměněného motivu. Např. v taktu 42 část obměněného motivu zní nejdříve ve violoncellu a následně v 43. taktu s jednotaktovým zpožděním i v klavíru (viz ukázka č. 5). V taktu 46 se ocitáme v a moll a s pozměněným motivem přichází nejprve klavír a v 47. taktu motiv zaznívá v imitaci ve violoncellu. Oba nástroje se vzájemně doplňují až do 58. taktu, kdy se melodická linka přesouvá do violoncella. Klavír violoncello pouze doprovází akordovým arpeggiem v osminových notách až do konce části B. Pomocí modulací se dostáváme do původní tóniny a moll.

Ukázka č. 5 (42. až 45. takt)

V 69. taktu se opět navrací část A' v základní tónině a moll. Prvních sedm taktů je téměř totožných s prvními sedmi takty části A, jak již bylo řečeno. Ke změně dochází v 76. taktu, kdy violoncello přichází se svým partem se zpožděním o jeden takt podobně jako v části B.

V 86. taktu začíná 15tiktová coda opět uvedením dvoutaktového motivu v základním tvaru v klavíru. Violoncello o dva takty později part klavíru imituje. Ke změně tóniny dochází v 88. taktu, kdy se ocitáme v A dur (viz ukázka č. 6). K původní tónině a moll se navracíme až v 95. taktu. Závěr skladby končí v dynamice pianissimo opět imitacemi. Daná skladba obsahuje 100 taktů, čímž se svou délkou nijak výrazně neliší od skladeb následujících. *Na venkově* a *Romance* se skládá z 91 taktů a *Slavnostní výjev* má 106 taktů.

Ukázka č. 6 první tři takty cody (86. až 88. takt)

V závěru této podkapitoly lze říct, že Procházkova *Improvisata* rozhodně patří ke skladatelovým stěžejním dílům, které si zaslouží pozornost, kvůli důsledné a zdařilé práci

s hlavním motivem. Za pozornost stojí také vyváženost mezi klavírním a violoncellovým partem a jejich vzájemné doplňování.

4.2. *Naše probuzení: čtvero zpěv pro mužské hlasy*

Dalším analyzovaným dílem umělce Ludevíta Procházky je raný slavnostní sbor pro čtyři mužské hlasy *Naše probuzení*, který skladatel zkomponoval během roku 1861 na slova básníka Jiljího Vratislava Jahna. Důležité je zmínit, že některé sloky písňe se v autografu pravděpodobně z roku 1861 výrazně liší od vydané partitury z roku 1862. Například v první sloce písňe místo slov „a v radostném rozčilení“ ve vydané verzi lze dohledat „světem v radostném rozčilení“ atd. Ve vydané verzi je navíc použito mnohém více veršů. Viz. ukázka slov bez úprav z obou verzí.

Slova v původní verzi:

*1. Minu-ly již zhoubné věky,
dozuři-ly losů vzteky,
a v radostném roz-čí-le-ní
vlají naše prápo-ry!
věr-ným srd-cím k povzbu-zení,
a od-půr-cům naším na vzdory!*

*2. Předků od-kaz v naší ruce
do-spí-vá ku květu prud-ce
zas sto-jí-me hr-dě smě-le,
zas jsme mezi náro-dy!
vzdě-la-nos-ti šíři-te-lé,
milá-čko-vé pravé svobo-dy!*

*3. Na-ší síly jaré zdroje
nezhubi-ly těžké boje
ted' zas šumí jása-jíce*

zpěv vzkříšení radostný zpěv¹⁹¹

Slova ve vydané verzi:

*1. Mi-nu-ly již zhoubné vě-ky,
do-zu-ři-ly již lo-sů vzte-ky,
čes-ká krev se bu-ja-ře pění,
sí-lu bu-dí ú-ko-ry,
svě-tem v radost-ném roz-čí-le-ní
vla-jí na-še prá-po-ry,
věr-ným srd-cím k povzbu-ze-ní
a od-půr-cům na-ším na vzdo-ry!*

*2. Předků od-kaz v na-ší ru-ce
dos-pí-vá již ku kvě-tu prud-ce,
kvě-ty buj-né, city vřelé
již skry-ly sto-py ne-ho-dy,
zas vo-lá-me zlo-bě smě-le vzdor:
Zas jsme mezi národy,
vzdě-la-no-sti ší-ři-te-lé,
bo-ha-tý-ři pravdy, svo-bo-dy!*

*3. Na-ší sí-ly ja-ré zdro-je
nezhu-bi-ly ty těž-ké boje,
ted' zas šu-mí já-sa-jí-ce zpěv,
vzkříš-še-ní ra-dost-tný zpěv,
mu-žů re-ků na ti-sí-ce zas
chrá-ní na-ši ko-rou-hev!
Svět nás ne-pře-ko-ná-ví-ce,
pro-bu-dil' se za-se český lev!*

¹⁹¹ Poznámka: Poslední strana autografu se nedochovala.

V analýze se zaměříme na Procházkův autograf. Píseň byla komponována pro dva tenory a dva basy. Základní tónina je E dur a skladba se skládá ze tří slok.¹⁹² Každou sloku písně tvoří předtaktí a třicet taktů. Z hlediska hudební formy se uvedená skladba skládá z dílů *a b c*. Faktura skladby je homofonní. Dynamika všech tří částí se pohybuje ve *forte* až *fortissimo* s častými důrazy na některé slabiky. Rozsah vrchního tenoru se pohybuje *H* až *gis*¹, druhého tenoru *H* až *e*¹, prvního basu *Ais*⁷ až *e*¹ a spodního basu *Fis*⁷ až *d*¹.

Díl *a* se nachází v taktech 1 až 8 a v první sloce v něm skladatel pracuje se slovy „*Minuly-jíž zhoubné věky, dozuřily losů vzteky*“. Daný díl se vyznačuje častými triolami, které skladatel používá kvůli tříslabičným a víceslabičným slovům, aby důraz takového slova zůstal na těžké době. Například sloveso „*dozuřily*“ sází na 2. a 4. dobu, což příliš nerespektuje přízvučnou prozódii (viz hudební ukázka č. 1). Omlouvá to ovšem doba, ve které tento mužský sbor vznikl.

Ukázka č. 1: Díl *a* (předtaktí až 4. takt)

Hlavní melodická linka se v prvních dvou taktech nachází v prvním tenoru. Ve 3. taktu se na slově „*dozuřily*“ z první sloky těžiště skladby přesouvá do druhého a třetího hlasu. V následujícím 4. taktu se k nim imitačním způsobem přidává horní a spodní hlas. Předvětí končí ve 4. taktu na tónice. V závětí se hlavní melodická linka opět přesouvá do vrchního tenoru a na slovu „*zhoubné*“ z první sloky písně skladatel používá průchodný tón, aby dané části dodal určité ozvláštňení. Po klasické periodě nastupuje další díl.

Díl *b* se nachází na poslední době 8. taktu až do 17. taktu. Pracuje se zde v první sloce písně s veršem „*a v radostném rozčilení vlají naše prápory*“. Díl *b* se na rozdíl od dílu *a*

¹⁹² Poznámka: Autograf i hudebnina obsahují tři sloky, zatímco opis O. [?] Benátského z roku 1904 má pouze první dvě sloky.

vyznačuje výrazným tečkovaným rytmem. Daná část má charakter pochodu a je založená na dvoutaktovém motivu, se kterým se následně pracuje (viz ukázka 2). Dynamika a tempo se na rozdíl od dílu *a* nemění a tónina zůstává také stejná. Ozvláštňením jsou takty 13, 15 a 17, ve kterých skladatel používá mimotonální dominantní kvintakord k *cis moll* (což je paralelní tónina k hlavní tónině skladby *E dur*). Díl *b* se vyznačuje častým přesouváním melodické linky z vrchního tenoru do spodnějších hlasů (např. v taktu 11 zní hlavní melodická linka v druhém tenoru a v taktech 13 a 15 ve spodních dvou hlasech).

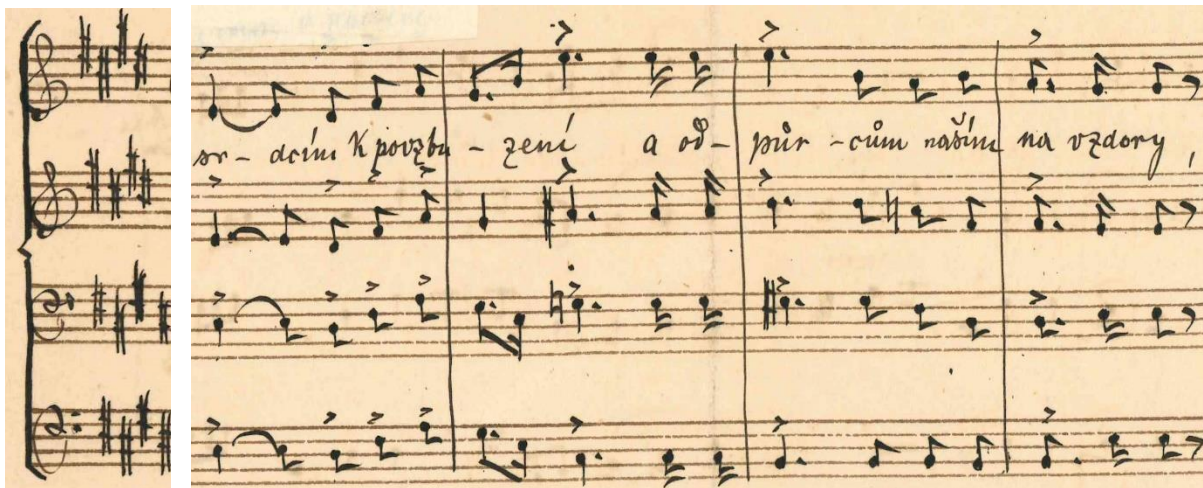
The image shows a handwritten musical score on aged paper. On the left, there are four staves of piano accompaniment. On the right, there are four staves of vocal melody. The lyrics are written in cursive below the vocal staves. The lyrics are: "a v radostném rozčí- le- ní vlají naše prápo- ry na- se pr...". The score includes various musical notations such as notes, rests, and dynamic markings.

Ukázka č. 2: Díl *b* (poslední doba 8. taktu až začátek 11. taktu)

V závěrečném dílu *c* (takt 18 až 30) se mění metrum z 4/4 na 3/4. Původní čtyřdobé metrum se navrácí až v dohře v taktu 28. Tónina zůstává stejná jako v předchozích dvou dílech. Důraz se v první sloce klade na slova „věrným srdcím k povzbuzení a odpůrcům našim navzdory“. Stejně jako v dílu *a* se jedná o klasickou osmitaktovou periodu, která se skládá z čtyřtaktového předvětí a čtyřtaktového závětí. Rytmus je v tomto dílu pravidelný. Dynamika zde graduje do *fortissima*. Hlavní melodická linka zní opět v tenoru. Skladatel na slovo „probuzení“ používá zmenšený alterovaný kvintsextakord 4. stupně, po němž následuje tónický kvartsextakord v *E dur*. Závětí končí stejně jako předvětí na tónice. Po klasické periodě následuje pětitaktová dohra od taktu 26, která daný díl uzavírá. Procházkův sbor končí na tónickém kvintakordu v *E dur* ve *fortissimu*.

Díky své jednoduchosti, melodičnosti, snadné zapamatovatelnosti a rovněž ráznému textu, patřilo Procházkovo dílo *Naše probuzení* ve své době k nejčastěji prováděným skladbám. Mezi danými díly *a b c Našeho probuzení* však chybí větší kontrast, a tak celá skladba vyznívá trochu monotónně. Ve skladbě se rovněž vyskytují deklamační chyby, které ale na tu dobu byly

zcela běžné. Z vokálních skladeb L. Procházky můžeme najít povedenější mužské i smíšené sborové skladby (např. pozdější skladatelovy smíšené sbory *Z luhů slovenských*, *Zorja*, *moja* atd.) Nejedvážnějším místem ve skladbě je již zmiňované použití zmenšeného alterovaného kvintsextakordu 4. stupně k tónickému kvartsextakordu v E dur ve třetím dílu.

Ukázka č. 3: *Díl c* (18. takt až první polovina 21. taktu)

4.3. *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“ pro jeden hlas s průvodem piana*

Z mnoha Procházkových písňových děl, která vytvořil během života, se nyní zaměříme na jeho pozdější skladbu *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* pro jeden hlas s klavírním doprovodem,¹⁹³ která vyšla pod nakladatelstvím Fr. A. Urbánek v Praze. L. Procházka ji věnoval své nadané žačce Marii Reisingrové. *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* se nejprve uváděla jako vložka ve druhém jednání opery *Lazebník sevillský* od Gioacchina Rossiniho (byla provedena např. dne 18. 9. 1883 v Národním divadle v Praze). Dále se dočkala svého uvedení např. v Národním divadle na koncertě Akademie ve prospěch Ústřední jednoty českého herectva dne 16. 5. 1887. Na programu tohoto koncertu byla zároveň i Smetanova symfonická báseň *Z českých luhů a hájů*, Bendlův *Třetí trojlístek národních písní* a balet z opery *Etienne Marcel* od Saint-Saënsa pod taktovkou Adolfa Čecha.¹⁹⁴ Vedle Marie Reisingrové Procházkovu píseň často zpívala pěvkyně Hedvika Hübschová. V dobovém periodiku *Dalibor* se o skladatelově skladbě píše: „Nedostatku o bravurní číslo koncertní

¹⁹³ Poznámka: Skladbu zinstrumentoval hudební skladatel Mořic Anger.

¹⁹⁴ *Akademie ve prospěch Ústřední jednoty českého herectva*. Národní divadlo. [online archiv] Dostupné z: <<http://archiv.narodni-divadlo.cz/inscenace/4346>> [25. 1. 2021].

z oboru okrasného zpěvu zpomohl Dr. Lud. Procházka svými brilantními variacemi na národní píseň „Ach, není tu, není“, kterou vydal Fr. A. Urbánek v Praze. Variace tyto jsou to nejtěžší, co u nás v oboru tomto tiskem bylo vydáno, a mohou se na ně odvážiti jen pěvkyně s dobrou pěveckou rutinou. [...]“¹⁹⁵

Uvedená Procházkova skladba je psána pro koloraturní soprán. Skládá se ze 175 taktů a čtyř variací a je psána v tříčtvrt'ovém taktu. Základní tóninou skladby je F dur a na začátku kompozice je indikováno tempové označení *Allegro con moto*. Rozsah pěveckého hlasu je *b až d³*.

Slova

1. *Ach, není tu, není, co by mě těšilo,
ach, není tu, není, co mě těší,
kdyby tu bývalo, co mě těšovalo,
bylo by mé srdce veselejší.*

2. *Jaké to vorání bez pluhu, bez koní,
jaké to vorání bez koleček?
Takové vorání, jako milování,
jako milování bez hubiček.*

3. *Pořád mně dávají, co se mně nelíbí,
pořád mně dávají, co já nechci,
dávají mně vdovce, ten má jen půl srdce,
půl ho dal nebožce, půl by dal mně.*

¹⁹⁵ *Nové hudebniny a knihy*. Dalibor, 1884, r. 6, č. 38, s. 379.

Název dílu	Rozmezí taktů	Tóniny	Rozsah pěveckého hlasu
Introdukce	1–4	F dur	–
Téma	5–28	F dur	f ¹ – d ²
Dohra	29–32	F dur	–
Variace č. 1	33–49	F dur	h – a ²
Variace č. 2	50–72	d moll F dur Des dur F dur	d ¹ – a ²
Dohra	73–76	F dur	–
Variace č. 3	77–93	f moll As dur f moll	b – ais ²
Mezihra	94–99	f moll F dur	c ¹ – d ³
Variace č. 4	100–170	F dur a moll F dur A dur F dur	c ¹ – d ³
Coda	171–175	F dur	–

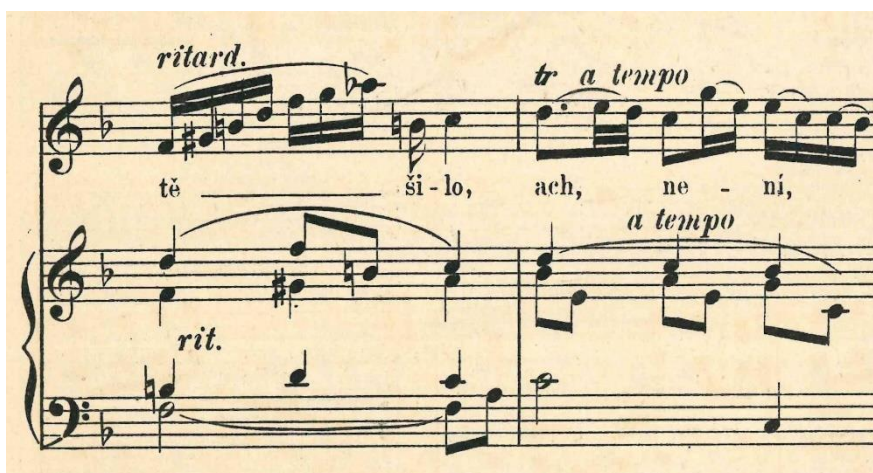
Tab. 1: schéma skladby Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“.

Píseň je zahájena čtyřtaktovou introdukcí v klavírním partu. Po krátkém úvodu zazní v pěveckém partu v pianu první sloka národní písně *Ach, není tu, není* a zároveň stejná melodická linka zní v pravé ruce klavíru. L. Procházka na mnoha místech této skladby používá mimotonální septakordy sedmého stupně (viz ukázka 1). Po zopakování druhé části první sloky písně *Ach, není tu, není* následuje v taktu 29 krátká čtyřtaktová dohra v klavíru.

Ukázka č. 1 (4. a 5. takt)

Ve 33. taktu začíná první variace písně ve stejné tónině F dur. Pěvecký part je v této variaci náročnější, jak dokládají mnohé běhy doškálných i nedoškálných tónů, trylky, rychlejší a zároveň složitější rytmy, zpomalování v některých taktech či velké intervalové skoky i o zmenšenou septimu (viz ukázka 2). Naproti tomu klavírní part je ve většině taktů zmiňované variace jednodušší, jak můžeme vidět v 2. ukázce. Tónina se v celém průběhu variace nemění.

Ukázka č. 2 (36. a 37. takt)

V taktu 50 začíná druhá variace v d moll. Zahajuje ji klavír. Daná část je v prvních šesti taktech kontrastní oproti předešlé variaci v dynamice a ve výrazu. Je předepsáno forte a má se hrát ohnivě a široce. V 61. taktu se přidává zpěv s druhou slokou písně a daná část se má hrát pianissimo. Ve druhé variaci je v pěvecké lince kladen důraz především na trioly a v některých místech se vyskytuje i tečkovaný rytmus (viz ukázka 3). K základní tónině F dur se navracíme až v 61. taktu po dominantním septakordu na začátku taktu. V 64. a 65. taktu se chvíli ocitáme

v Des dur, ale v následujícím 66. taktu se opět navrácí původní tónina F dur. V 73. taktu je variace ukončena čtyřtaktovou dohrou v klavírním sólu.

Ukázka č. 3 (66. až 68. takt)

Třetí sloka písně je zároveň třetí variací a začíná v 78. taktu. Kontrastní, v porovnání s předchozími slokami, je zejména v tempu a v tónině. Je psaná v pomalém tempu *Andante con moto* a nacházíme se v tónině f moll. Pro pěvecký part jsou opět kladeny nároky na zesilování a zeslabování zpěvu a dále pak na důrazy při vyslovování začátku některých slov, např. *nebožce* (viz ukázka 4). Tónina se mění v taktu 85 na As dur. Nakonec se ale navrácí původní tónina f moll.

Ukázka č. 4 (88. až 90. takt)

Od 94. taktu následuje šestitaktová klavírní mezihra, a to až do 99. taktu, kdy po dominantním septakordu následuje virtuózní pěvecká kadence ve formě trylky a stupnicového

běhu (viz ukázka 5). Téměř totožná pěvecká kadence se nachází v taktu 112. L. Procházka dává v některých obtížnějších místech na výběr ze dvou možností.

Ukázka č. 5 (98. a 99. takt)

Po virtuózní kadenci se ocitáme ve 100. taktu v hlavní tónině F dur a třetí sloka písně se opakuje. Tato část již není označená jako čtvrtá variace, ale je kontrastní oproti předchozí variaci v rychlejší dynamice (*Allegro grazioso*) a v častých mimotonálních tónech či akordech (viz ukázka 6). Jedná se zároveň o nejdelší díl, který začíná v taktu 100 a končí v taktu 170.

Ukázka č. 6 (100. až 102. takt)

Ve 107. taktu se přes mimotonální dominantu dostáváme do a moll. Po pěvecké kadenci ve 112. taktu se znovu opakuje třetí sloka písně a pěvecký i klavírní part je zde ze

začátku téměř totožný s předchozí částí, kterou již skladatel neoznačil jako čtvrtou variaci. Ke změně dochází v 119. taktu, kdy se místo a moll dostáváme do tóniny A dur na slovech „co já nechci“. Uvedená tónina trvá až do 132. taktu, kdy se navrací původní dominantanta tóniny F dur. Tónika v F dur se poprvé objeví až v 138. taktu po pěveckém virtuózním sólu. Až do konce skladby se již tónina nemění. Skladatel na některých místech ve čtvrté variaci používá v pěveckém i v klavírním partu trylky (viz ukázka č. 7).

The image shows a musical score excerpt with four staves. The top two staves are vocal lines in treble clef, and the bottom two are piano accompaniment in grand staff. The key signature has one flat (B-flat). The music features several trills, indicated by 'tr' above notes. The piano part includes a section labeled 'Flauto' (Flute) with a trill. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

Ukázka č. 7 (129. až 131. takt)

Závěrečná virtuózní pěvecká kadence je v 170. taktu. Daná část obsahuje celkem 57 tónů (viz ukázka č. 8) a následuje pětitaktová coda v klavíru v tempu *Presto* (viz ukázka č. 9).

The image shows a musical score excerpt with three staves. The top staff is a vocal line in treble clef, and the bottom two are piano accompaniment in grand staff. The key signature has one flat. The vocal line is highly virtuosic, featuring a long, rapid scale-like passage. The lyrics 'já, co - - - já ne-' are written below the vocal line. The piano accompaniment consists of simple chords and rests.

Ukázka č. 8 (170. takt)

chei!
Presto.
ff
7057
Fine.
U. 498

Ukázka č. 9 (171 až 175 takt)

Závěrem lze konstatovat, že pěvecký part je ve skladbě obecně velmi náročný. Zaprvé je zde nedostatek pomlček, což může způsobovat problém s nádechy, a ve skladbě se také nachází velká řada obtížných pasáží, včetně virtuózních kadencí, trylků, velkých intervalových skoků atd. Klavírní part je naopak mnohem snadnější a má doprovodnou funkci. Daná skladba by si jistě zasloužila oživení.

5. Předmluva ke katalogu skladeb Ludevíta Procházky

Katalog hudebních skladeb Ludevíta Procházky (dále jen KS) čítá celkem 154 hudebních děl. KS je rozdělen do dvou částí. V první části (137 děl) jsou zahrnuty všechny autorizované skladby od Ludevíta Procházky. V druhé části KS se nacházejí hudební kompozice, u kterých nelze jednoznačně určit Procházkovu autorství. Druhá část se od první části liší tím, že jednotlivé kompozice v ní mají u katalogizačního čísla otazník a za ním katalogizační číslo. Skladby jsou v obou částech řazeny chronologicky a v rámci každého roku jsou následně seřazeny abecedně, jelikož u velké části děl nelze s jistotou zjistit konkrétní datum vzniku kompozice. U každé kompozice je uveden různý počet údajů podle toho, kolik informací se o daném díle dochovalo. Každá položka musí obsahovat tyto údaje: katalogizační číslo, název skladby a druhové zařazení skladby, a dále dataci a uložení autografu. V KS jsou údaje o skladbách uvedeny v tomto pořadí:

Katalogizační číslo: před názvem každé skladby v první části Procházkovy katalogu skladeb (např.: 1. Adagio pro varhany).

Název skladby: za katalogizačním číslem.

V případě, že se dané dílo skládá z více částí, jsou jednotlivé názvy skladeb umístěny pod popisem díla pod sebou a označeny římskými číslicemi od I.

Textový incipit: pod názvem díla v kulaté závorce a psán menším písmem kurzívou.

Textový incipit je u jednotlivých děl uveden jen v případě, že se používal místo hlavního názvu skladby (např. místo originálního názvu Procházkovy čtvero zpěvu pro mužské hlasy *Naše probuzení* se někdy používal jeho textový incipit *Minuly již zhoubné věky*).

Popis skladby: pod názvem díla nebo pod textovým incipitem.

Pokud daná skladba existuje ve více verzích, je pod sebou umístěno více kulatých nebo hranatých závorek, z nichž každá je očíslována římskými číslicemi od I.

Původní popis díla (například opsán z autografu nebo z dobové hudebniny atd.) je psán v kulatých závorkách a dodatečně dopsaný popis díla v hranatých závorkách.

V případě, že není z partitury nebo z dobových periodik jisté, zda byla daná skladba komponována např. pro smíšený sbor, je přidán za popisem a pomlčkou otazník v kulaté závorce.

Obsazení: pomocí běžně užívaných zkratk vypsány všechny hudební nástroje a hlasy, pro které je daná kompozice určena.

Verze: pod sebou uvedena jména hudebníků a skladatelů, kteří vytvořili dané verze.

První verze označená římskou číslicí I. je vždy verze původní od Ludevíta Procházky.

Předloha: jméno a příjmení autora předlohy s rokem narození a úmrtí. Dále název díla, rok vydání, místo vydání a vydavatelství. U divadelních předloh název díla a den a místo konání premiéry. U básnických předloh pouze jméno a příjmení autora s rokem narození a úmrtí.

Přeložil(a): jméno a příjmení autora s jeho rokem narození a úmrtí.

Komp.: ve kterém roce a v některých případech i na kterém místě daná kompozice vznikla. V případě, že u dané kompozice je rok nebo datum vzniku neznámé nebo nejisté, je zde umístěna hranatá závorka s otazníkem.

Dedikace: komu byla daná kompozice věnována. U osoby, které byla skladba dedikována, uvádíme jméno a příjmení s rokem narození a úmrtí.

Autograf/y: soupis všech autografů skladby. V kulaté závorce místo uložení a signatura. V případě, že není jasné, zda se jedná o autograf nebo opis, je před *partiturou* uveden v hranaté závorce otazník.

Dochovalo-li se několik autografů jedné verze, jsou označeny stejnou římskou číslicí, ale každá s jiným písmenem, např. (I. a. a I. b).

Jestliže se dochovalo několik autografů v různých verzích, jsou označeny různými římskými číslicemi od I.

Z důvodů vládních opatření spojených s epidemií COVID-19 nebylo možné projít všechny autografy a určit, zda se jedná o čistopis nebo souvislou skicu atd.

Opis/y: soupis všech opisů. U každé opisu jméno a příjmení opisovače s rokem jeho narození a úmrtí a rok opisu. V kulaté závorce místo uložení a signatura.

Vydání: rok, místo vydání a vydavatelství.

V některých případech bude uveden i celý název a číslo hudebniny, pokud se liší od názvu skladby.

Recepce skladby: psáno menším písmem a začátek a konec úseku označen uvozovkami. Pod recepcí skladby v kulatých závorkách uveden zdroj. Např. (Dalibor 5, 1862, č. 25, s. 193–194 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí.)

Pokud se zachycený údaj bude týkat pouze jednotlivého koncertu, bude uveden pod názvem *Provedení* u daného koncertu.

Korespondence: uvedeno jméno odesilatele a příjemce, datum a místo odeslání, místo uložení a název fondu nebo číslo signatury.

Výskyt ve zpěvnících: název zpěvníku, rok vydání a v kulaté závorce strana, na které se daná kompozice nachází.

V přílohách pod názvem Zpěvníky je umístěn seznam všech použitých knižních publikací v KS.

Nahrávky: název internetové stránky a odkaz na ni. V některých případech i jméno autora nebo název CD a pořadí skladby.

Klavírní úpravy: jméno a příjmení skladatele s jeho rokem narození a úmrtí. Dále název skladby, číslo opusu, rok a místo vydání a název vydavatelství.

Provedení: zaznamenána všechna provedení dané skladby. Řazeno chronologicky. Rok, měsíc a den provedení, druh koncertu a místo provedení. V některých případech i jméno interpreta, dirigenta apod.

Pokud byla provedena např. jedna skladba z většího cyklu, je označena římskou číslicí podle pořadí ve skladbě.

Literatura a prameny: literatura obsahující jakékoli informace o dané skladbě. Je rozdělena na dvě podkategorie: knižní a časopisy a denní tisk.

knižní: příjmení autora, rok publikace a v kulaté závorce strana, na které se údaje o dané skladbě nachází.

V přílohách v seznamu literatury jsou umístěny podle autora/ů a roku složení knižní publikace z KS.

časopisy a denní tisk: název časopisu, ročník, rok vydání, číslo, strana a název. Např.: Národní listy 14, 1874, č. 320, s. 3 (Denní zprávy. Zábava.)

V této podkategorii jsou informace o dané skladbě z českých časopisů a denního tisku pouze z veřejně přístupných databází.

Seznam použitých zkratk v KS:

Archiv ČRo – Archiv Českého rozhlasu

NK ČR – Národní knihovna České republiky

NM – ČMH – Národní muzeum, České muzeum hudby

PNP – Památník národního písemnictví

VMH Klatovy – Vlastivědné muzeum Dr. Hostaše v Klatovech

partitura N – partitura nezvěstná

signatura N – signatura není

Katalog skladeb Ludevíta Procházky

1. Adagio pro varhany

Komp.: 1845 [?]

Autograf:

- partitura N

Provedení:

- během roku 1845 [?] v Klatovech [?].

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 124 (Dr. Lud. Procházka.) ■ Plzeňský kalendář na obyčejný rok 7, 1885, s. 131 (*Naše vyobrazení: Dr. Ludevít Procházka.*) ■ Světozor 17, 1883, č. 15, s. 174 (Naše vyobrazení. Dr. Jan Ludevít Procházka.)

2. Offertorium – Aria

(Basso solo, 2 violini, 2 clarinetti, flauto, 2 corni, violoncello, violin et organo.)

Komp.: 1854

Autograf:

■ I. a. – souvislá skica (místo uložení: VMH Klatovy, fond: Hudební manuskripty, signatura: N, č. kartonu 12)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 133)

3. Élégie pour le piano

Komp.: 27. 2. 1855 v Klatovech

Dedikace: Rose Wollnerové (??-??)

Autograf:

■ partitura (místo uložení: NM – ČMH, signatura N)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 116)

4. Alfred

[jednovětá symfonie b moll]

Obsazení: Fl, Ob, Cl in B, Fg, Cor in B, Cor in D, Tbn I II, Tr in B, Tr in D, Timp, Vno I II, Vla, Vcl, Cb

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874), *Alfred*, 1858, Praha: J. Pospíšil

Komp.: 1858

Autografy:

- [?] – orchestrální partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 58)
- [?] – orchestrální partitura, čistopis [?] (místo uložení: Archiv ČRo, signatura: [?])

Provedení:

- premiéra 20. 3. 1859 na Akademickém čtenářském spolku v Praze.

Recepte: „...neméně zajímavé číslo byla symfonie k Hálkovu „Alfredu“ od Lud. Procházky, v níž se on co nadaný skladatel osvědčil. Ačkoliv by se při skladbě této co do instrumentaci a zvláště co do upotřebení plechových nástrojů i co do formy ještě mnoho přátí dalo, může se skladba tato dosti zdařilou nazvati. Oba hlavní motivy jsou půvabné a ušlechtilé a charakteru osob v Alfredu jednajících přiměřně, ačkoliv přiznati musíme, že nás jeden na Beethovenův „Fidelio“ upomíná, což však dílu nikoliv na ujmu není. Motivы tyto střídají se velmi obratně a rozmanitě; než důkladného zpracování se jim nedostává. Mnohým opětváním obou hlavních myšlenek stane se dle našeho zdání symfonie rozvláčná a nezanechá po sobě celistvého dojmu. Ostatně musíme podotknouti, že se v této prvotní práci jeví velký vzlet, poetické mysl a hluboký cit, které nám za to ručí, že nadaný skladatel zmocniv se formy nám v drahých větvách této symfonie něco ještě zdařilejšího podá.“

(Dalibor 2, 1859, č. 9, s. 70–71. Feuilleton. Z Prahy)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Očadlík 1946 (s. 63–64) ■ Nedbal 1958 (s. 8) ■ Fiala 2010 (s. 25)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1858, č. 10, s. 42 (Feuilleton) ■ Dalibor 2, 1859, č. 6, s. 47 (Feuilleton) ■ Dalibor 2, 1859, č. 9, s. 70–71 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Lumír 9, 1859, č. 11, s. 259 (Z Prahy a z venkova) ■ Lumír 9, 1859, č. 12, s. 284 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova) ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 125 (Dr. Lud. Procházka.) ■ Světozor 17, 1883, č. 15, s. 174 (Naše

vyobrazení. Dr. Jan Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

5. Píseň milostná

(dvojzpěv pro mužské nebo ženské hlasy s průvodem piana)

Předloha: Ludmila T. B–ová (??–??)

Komp.: 1858

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Dva dvojzpěvy pro ženské neb mužské hlasy s průvodem piana, No. 1, 1863, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Dva dvojzpěvy „Píseň milostná“ a „Ach, kéž jsem zpěvným ptáčkem od L. Procházky.

V celku činí tyto dvě dueta příjemný dojem, i nejsou těžce k provedení. Nápadná při nich však jest ta okolnost, že skladatel zde méně samostatně si počíná, než jak toho v pozdějších dílech jeho nalzáme. Dvojzpěvy tyto upomínají velmi mnoho na Mendelssohna. – Co do výrazu, ten je všude dobře pojmut i proveden, deklamace však ledačeho postrádá. Tak nalzáme na 5. stránce v posledních čtyřech taktech Předloha: „Klesá, stoupá sem a tam“ chybně deklamovaná. Též co do harmonického je v druhém dvojzpěvu jakási nesprávnost k vytknutí. Na 8. stránce v posledním řádku přicházejí mezi dvěma vnějšími hlasy dvě kvintové paralely (hes e/ a d), kterýchž ani situace aniž slova sama nevyhledávají. Právě naopak vyžadují slova „co chérub“ jemné a utěšující, nikoliv ale trpké harmonisace. Mimo tyto malé vady mají obě dueta do sebe mnoho předností, jež je co nejvřeleji doporučují. Dvojzpěvy ty vyšly u chvalně známé obchodní firmy p. p. Křištofa a Kuhé; úprava jest zdařilá a cena velmi levná – totiž 80 kr. r. č.“

(Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 222 – Zikmund Kolečovský: Úvahy.)

Provedení:

- 23. 9. 1860 na koncertě v Chrudimi. Zpíval pan Burian (??–??) s panem Führerem (??–??).
- 7. 6. 1863 pěveckým spolkem Čestmír na koncertě v Polenech.
- 1. 5. 1864 pěveckým spolkem Moravan na koncertě v Kroměříži.
- 8. 2. 1865 na koncertě v Nymburku.
- 16. 12. 1866 na hudební zábavě v Milevsku.
- 13. 7. 1867 na hudební a deklamatorní zábavě v Turnově.
- 17. 3. 1869 na besedě v Praze.
- 17. 7. 1870 na zábavě v Chotěboři.
- 23. 5. 1873 na koncertě v Počátkách.
- 2. 2. 1881 na koncertní zábavě v Praze.
- 8. 12. 1888 pěveckým spolkem Hlason na koncertě v Nové Pace.
- 19. 6. 1892 na koncertě v Čáslavi.
- 17. 11. 1895 pěveckým spolkem Hlason na koncertě v Nové Pace.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 28, s. 228 (Feuilleton. Z Chrudimi) ■ Lumír 10, 1860, č. 39, s. 934 (Feuilleton. Z Chrudimi) ■ Dalibor 6, 1863, č. 17, s. 135. (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 150, s. 1 (Denní zprávy. Nové hudebniny.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 222 (Úvahy.) ■ Národní listy 5, 1865, č. 29, s. 3 (Denní zprávy. Z Nymburka.) ■ Tábor 3, 1866, č. 33, s. 2 (Zprávy domácí a z okolí. Milevský zpěvácký spolek.) ■ Národní noviny 1, 1867, č. 73, s. 3 (Věstník spolkový. Ve prospěch pohořelých mšenských.) ■ Naše listy 2, 1869, č. 76, s. 2 (Zprávy spolkové. Typografická Beseda.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 22, s. 175 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Chotěboře.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 28, s. 232 (Z Prahy a z venkova. Z Počátek.) ■ Čech 13, 1881, č. 26, s. 2 (Denní zprávy pražské. Katolická beseda.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 46, s. 365 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 31, s. 244 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Čáslav.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 44–45, s. 348 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Nová Paka.)

6. Přilítlo jaro zdaleka a všude plno touhy

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874)

Komp.: 1858

Dedikace: Emanuelovi Antonínu Melišovi (1831–1916)

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIX E 334)

7. Večerní zpěv

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Boleslav Jablonský (1813–1881)

Komp.: 13. 6. 1858

Dedikace: Josefu Procházkovi (??–??) a pěveckému spolku v Semilech

Autograf:

- I. a – partitura, čistopis (místo uložení: VMH Klatovy, fond: Osobní archiv, signatura: N)
- I. b – partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XV E 359)

Vydání:

- Hlahol, sbírka původních čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 4, 1861, Praha: Jos. Šálek

Provedení:

- premiéra 11. 11. 1860 na koncertě v Semilech. ■ 11. 7. 1863 na hudební zábavě v Rakovníku.
- 8. 12. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 148)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 33, s. 268 (Feuilleton. Ze Semil) ■ Dalibor 6, 1863, č. 12, s. 96 (Hudební literatura.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 20, s. 160 (Kronika zpěváckých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 35, s. 280 (Feuilleton. Z Prahy.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 285, s. 2 (Denní zprávy. První zábava „Hlaholu“) ■ Slavoj 2, 1863, č. 12, s. 223 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 164 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

8. Ach kéž jsem zpěvným ptáčkem

(dvojzpěv pro mužské nebo ženské hlasy s průvodem piana)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1859

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Dva dvojzpěvy pro ženské nebo mužské hlasy s průvodem piana, No. 2, 1863, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Dva dvojzpěvy „Píseň milostná“ a „Ach, kéž jsem zpěvným ptáčkem od L. Procházky.

V celku činí tyto dvě dueta příjemný dojem, i nejsou těžce k provedení. Nápadná při nich však jest ta okolnost, že skladatel zde méně samostatně si počíná, než jak toho v pozdějších dílech jeho nalzáme. Dvojzpěvy tyto upomínají velmi mnoho na Mendelssohna. – Co do výrazu, ten je všude dobře pojmut i proveden, deklamace však ledačeho postrádá. Tak nalzáme na 5. stránce v posledních čtyřech taktech Předloha: „Klesá, stoupá sem a tam“ chybně deklamovaná. Též co do harmonického je v druhém dvojzpěvu jakási nesprávnost k vytknutí. Na 8. stránce v posledním řádku přicházejí mezi dvěma vnějšími hlasy dvě kvintové paralely (hes e/ a d), kterýchž ani situace aniž slova sama nevyhledávají. Právě naopak vyžadují slova „co chérub“ jemné a utěšující, nikoliv ale trpké harmonisace. Mimo tyto malé vady mají obě dueta do sebe mnoho předností, jež je co nejvřeleji doporučují. Dvojzpěvy ty vyšly u chvalně známé obchodní firmy p. p. Křištofa a Kuhé; úprava jest zdařilá a cena velmi levná – totiž 80 kr. r. č.“

(Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 222 – Zikmund Kolečovský: Úvahy.)

Provedení:

- 16. 12. 1866 na hudební zábavě v Milevsku. ■ 10. 10. 1885 na koncertě Besedy brněnské v Brně. ■ 17. 3. 1889 na katolické besedě v Praze. Zpívala Ludmila Procházková (??–??) a Marie Wolfová (??–??).

Literatura a prameny:

- knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 145)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 3, 1863, č. 150, s. 1 (Denní zprávy. Nové hudebniny.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 222 (Úvahy.) ■ Tábor 3, 1866, č. 33, s. 2 (Zprávy domácí a z okolí. Milevský zpěvácký spolek.) ■ Dalibor 7, 1885, č. 39, s. 384 (Dopisy z Brna.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 13, s. 101 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Katolická beseda.)

9. Dvě humoresky pro piano

Komp.: 18. 7. 1859

Dedikace: J. [?] Bayerovi (??-??)

Autograf:

■ partitura (místo uložení: Antiquariat INLIBRIS)

10. Kdyby ten slavíček s svou družkou přebýval

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874)

Komp.: 1859 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ hudební příloha k periodiku Dalibor, 1859, Praha: R. Veit

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 41)

časopisy a denní tisk: ■ Hudební listy 2, 1871, č. 2, s. 11 (O české deklamaci hudební.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

11. Lorelej

[dvojzpěv pro mužské nebo ženské hlasy s průvodem piana]

Předloha: Heinrich Heine (1797–1856)

Komp.: 1859

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XV E 365)

12. Památní lístky (Feuilles d'album)

[7 skladeb pro piano]

- I. Z dále spomínám (Souvenir)
- II. Krásné sny (Douces Revêries)
- III. Tušení (Pressentiment)
- IV. V háji (Dans La Forêt)
- V. První prosba (La Première Prière)
- VI. Milé zvuky venkovské (Douces Melodies Champêtres)
- VII. Lovecká (A La Chasse)

Komp.:

- I. až V. – 1859
- VI. a VII. – 1861

Dedikace: Tekle Bubeníčkové (??-??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení

- VII. – 3. 11. 1861 na deklamatorní a taneční zábavě v Berouně. Hrál Ludevít Procházka (1837–1888).
- VII. – 9. 3. 1862 na akademii v Hradci Králové. Hrál Ludevít Procházka (1837–1888).

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 24) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 142)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 31, s. 251 (Feuilleton. Z Berouna) ■ Národní listy 1, 1861, č. 288, s. 2 (Feuilleton. Z Plzně) ■ Dalibor 5, 1862, č. 8, s. 62 (Feuilleton. Z Králové Hradce) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

13. Slavozpěv

I. [dvojsbor pro mužské hlasy]

II. [dvojsbor pro mužské hlasy s průvodem dechových nástrojů]

Předloha: [?]

Komp.: 1859

Dedikace: Janu Evangelistovi Purkyně (1787–1869)

Autograf:

■ I. – [?] – partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 51)

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1859, č. 36, s. 286 (Feuilleton. Z Prahy)

14. Vltava

(čtverožpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1859

Dedikace: Petru Šafránkovi (??–??)

Autograf:

■ partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XV E 360)

Vydání:

■ Hlahol, sbírka původních čtverožpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 4, 1861, Praha: Jos. Šálek

Provedení:

■ 9. 7. 1863 pěveckým spolkem Kovář na koncertě v Čáslavi. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem Slavík na besedě v Hořovicích.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 12, s. 96 (Hudební literatura.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 20, s. 160 (Kronika zpěváckých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 34, s. 269 (Feuilleton. Dopisy z Čech a Moravy. Z Hořovic.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 155, s. 2 (Denní zprávy. Hudební zábavu) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

15. Besední Quadrilla z národních písní (Soirée quadrille)

I. [6 skladeb pro orchestr]

II. [6 skladeb na fortepiano]

Verze:

■ I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Komp. 1860 [?]

Dedikace: Václavu Hankovi (1791–1861)

Autograf:

■ I. a II. – partitura N

Vydání:

■ II. – 1860, Praha: J. Hoffmann

Provedení:

■ I. – 19. 2. 1862 na zkoušce k národní besedě na Žofině v Praze. ■ I. – 18. 5. 1868 na besedě v Pešti.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 4, s. 31 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Národní listy 2, 1862, č. 16, s. 2 (Denní zprávy. Hudební zkouška.) ■ Národní listy 8, 1868, č. 149, s. 1 (Z Pešti.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

16. Carevič Alexej

[orchestrální předehra f moll]

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874), *Carevič Alexej*, premiéra 11. 3. 1860 v Stavovském divadle v Praze.

Komp.: 1860

Dedikace: Konstantinu Nikolajevičovi Ruskému (1827–1892)

Autograf:

- orchestrální partitura N
- [?] – klavírní výtah (místo uložení: NM – ČMH, signatury: XXII E82)

Provedení:

■ premiéra 10. 3. 1860 na Akademickém čtenářském spolku v Praze. Dirigoval František Škroup (1801–1862).

Recepce: „Velmi zajímavou novinkou byla pro nás ouvertura (F–moll) s tragédií „Alexej“ od Lud. Procházky. Nadaný skladatel pojav důkladně obsah zdařilé této tragedie, vylíčil trefnými motivy významné momenty dramatické básně této a zosnoval svou skladbu duchaplným způsobem a ozdobil ji vlnadnou a časem i charakteristickou instrumentací. Ačkoliv ouvertura tato co do rytmu na Beethovenovu „k Egmontu“ upomíná, nezazlíváme přec panu skladateli, že se klasického Beethovena držel; neboť kdo nenásledoval v prvních svých pracích výtečné vzory? Mozart následoval ve svých kvartetech Haydna; Beethoven ve svých symfoniích Mozarta, a tak všem výtečníkům tanuly na mysli výborné vzory. Skladba p. L. Procházky je zajisté zdařila a záslužná práce a kojíme se naději, že zaujme mladý tento umělec v brzkém čase jedno z nejprvnějších míst mezi skladateli českými.“

(Dalibor 3, 1860, č. 9, s. 68 – Feuilleton)

■ 16. 2. 1861 v konviktském sále v Praze. (verze pro klavír na čtyři ruce) ■ 20. 11. 1869 v Královském zemském divadle v Praze. Procházka předehra zazněla před uvedením Hálkovy stejnojmenné tragédie. Dirigoval Adolf Čech (1841–1903). ■ 23. a 26. 6. 1895 na koncertě výstavního symfonického orchestru v koncertní síni v Praze. Dirigoval Karel Kovařovic (1862–1918).

Literatura a prameny:

knížní: ■ Očadlík 1946 (s. 64–65) ■ Fiala 2010 (s. 25) ■ Vojtěšková 2013 (s. xxxi)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 8, s. 63 (Feuilleton.Z Prahy) ■ Dalibor 3, 1860, č. 9, s. 68 (Feuilleton) ■ Dalibor 3, 1860, č. 12, s. 94 (Feuilleton.Z Prahy) ■ Dalibor 3, 1860, č. 23, s. 188 (Listárna) ■ Dalibor 3, 1860, č. 25, s. 204 ■ Dalibor 3, 1860, č. 31, s. 252 (Listárna)

■ Dalibor 4, 1861, č. 6, s. 50 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Lumír 11, 1861, č. 4, s. 91 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova) ■ Světozor 4, 1861, č. 3, s. 216 (Zprávy literární) ■ Národní listy 1, 1861, č. 47, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 9, 1869, č. 321, s. 3 (Král. zemské české divadlo v Praze. Carevič Alexej.) ■ Zlatá Praha 5, 1888, č. 36, s. 574 (JUDr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 30, s. 232–233 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 39–40, s. 302 (Feuilleton. Koncerty symfonického orchestru výstavního: trochu statistiky.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 171, s. 18 (Denní oznamovatel výstavní. Slavnosti a zábavy na výstavišti národopisném.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 174, s. 6 (Denní oznamovatel výstavní. Slavnosti a zábavy na výstavišti národopisném.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

17. Kovářská

(Není muže nad kováře)

- I. (pro jeden hlas s průvodem piana)
- II. [píseň pro jeden hlas s průvodem orchestru]
- III. [čtvero zpěv pro mužské hlasy]
- IV. [skladba pro mužský sbor s průvodem orchestru]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Leopold Eugen Měchura (1804–1870)
- III. – [?]
- IV. – Karel Komzák mladší (1850–1905)

Komp.:

- I. – 1860 [?]
- II. až IV. – [?]

Předloha: František Ladislav Rieger (1818–1903)

Dedikace: Františku Pivodovi (1824–1898)

Autograf:

- I. a. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XX III F 18)
- [?] – I. b. – [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura XXX B 31)
- II. až IV. – partitura N

Opis:

- V. – O. [?] Benátský (??–??), [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 106)

Vydání:

- I. a. – 1861, Praha, Ad. Christoph & W. Kuhé

■ I. b. – Pěvecké zábavy, Sbíрка českých písní pro jeden hlas s průvodem piana, [?], Praha: Jan Hoffmann – vdova

Výskyt ve zpěvnících:

■ Hlahol 1861 (s. 39) ■ Společenský zpěvník český 1863 (s. 119) ■ Národní zpěv a ples 1864 (s. 25) ■ Sokol 1869 (s. 73) ■ Lumír 1876 (s. 71)

Nahrávky:

■ Reflexe: Historie/Filozofie. mujRozhlas. *Málo milován, málo nenáviděn. 200 let s Františkem Ladislavem Riegerem.* [1. 12. 2018]. Dostupné z: <<https://vltava.rozhlas.cz/malo-milovan-malo-nenaviden-200-let-s-frantiskem-ladislavem-riegrem-7693305>>

Klavírní úpravy:

Ludevít Procházka (1837–1888) *Nedejme se! Kadryla dle slovanských nápěvů.* (vydáno: 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé)

Adolf Pozděna (1836–1902): *Kovářská. Chanson nationale bohème par Ludevít Procházka,* transcribe pour le piano, op. 7 (vydáno: 1863, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé)

Josef Löw (1834–1886): *Kovářská de L. Procházka. Air Bohème transcrite* (pro klavír), op. 314 (vydáno: 1877 [?], Praha: Jana Hoffman – vdova)

Recepce skladby:

„1. Kovářská. (Slova od F. L. Riegra). Vyšla nákladem Christofa a Kuhé v Praze.

Nedá se upříti, že tato píseň v krátkém čase všeobecně oblíbená u obecnosti došla, a sice hlavně proto, ježto z pera našeho výtečníka Riegra pochází, a museli bychom ji za velmi zdařilou a původní držeti, kdyby co do rytmu ano i co do nápěvu tak nápadně neupomínala na Veitovu píseň „*Jezdec před bojem.*“ Důkazem budiž následující výňatek.

Dále shledali jsme na stránce 3tí a v 5tém taktu nepřiměřené rytmisování nápěvu ke slovům a hodily by se v tomto taktu lépe čtyři čtvrtové noty, kdežto s nynějším rozdělením výraz dlouhých a krátkých slabik podloženou melodií co do deklamace nemálo utrpí a též ráznost, kterouž básník do slov vložil, nedosáhne své platnosti; podobná chyba stala se v taktech 1. a 2. na 4té str. („*díla věčná krásu mnohou*“), a nenechá se v těchto dvou taktech žádná sloka dle podloženého rytmu dobře deklamovat. Harmonický poklesek, který se sdvojením citlivého tónu (v tomto pádu čtvrtý zvýšený stupeň *gis*), v 11. taktu se tétéž straně mezi nápěvem a basem nalezá, dal by se tím odstraniti, že by se v druhé polovici taktu místo septimového akordu jeho první převrat volil a tímto zamezily by se též nelibě znějící oktávy mezi zevnějšími hlasy.

Chyba tato nedá se mlkami (pausami) omluviti, anto nimi harmonická souvislost rozdvajena není. Naproti tomu nemohl skladatel lepší výraz voliti na Předloha: „Nadarmo“ a „nižádnou“, ačkoli proti výměru krátkých a dlouhých slabik brodí a souhlasíme v tomto pádu úplně s jeho pojmutím, ještě to mu vystavující, že by v 5tém taktu na 5té straně místo zde se nacházejícího quartsext–akordu buďto

zmenšený septimový aneb dvojmnožený septimový akord (gis, hes, d, f) mnohem rázněji účinkovaly a musel by se pro ten případ kvartsextový akord mezi ně vřadit. Dohra končí *lehkou čtvrtí*, a nedá se vada tato ničím omluvit, poněvadž za jedno přirozený cit uráží a za druhé se se stávajícím pravidlem, *že se vždy na těžké době ukončiti musí*, nesrovnává

V 13., 16. a 17. taktu str. 5. chybí při notách f odrážky a v 14. taktu má státi místo g – a.“

(Dalibor 5, 1862, č. 20, s. 153 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 1. Kovářská)

(Pokračování.)

„Proskoumáme-li píseň tuto též z estetického stanoviska, najdeme i zde věci, které dokazují, že pan skladatel významnost těchto pádných, nejenom kováře Čecha, nýbrž i Čecha statného vůbec charakterisujících slov dostatečně nepromyslel. Dejme tomu, žeby unisona nestávalo; čím by se bylo napotom žádoucné ráznosti docílilo? D–mol–tóninou jistě ne, neb byla by se stala hudba bez unisona poměrně k textu v celku měkkou a beze slov by se též dobře hodila za smutečný pochod. Největší důraz spočívá ve slovech „*tu rána na ránu co hrom dopadá*“ a jmenovitě slovo „*hrom*“ žádá nejenom nejvyšší tón melodie, ale i nějakým charakteristickým akordem zvýšený výraz, což však skladatel nepojmul a velmi slabě vyjádřil. Případá totiž slovo „*hrom*“ na H–mol trojzvuk, kterému již sám o sobě mdlý terckvartakord předchází. Když již nebyla ráznější harmonie při ruce, proč nepoložil skladatel místo ais fis (v 9. taktu str. 4) a na slovo hrom nejvyšší tón h a nevedl napotom nápěv dolů? na př.

Šťastnou myšlenkou musím nazvati, že refrain „u nás“ jde „*ráz na ráz*“, jaksi překvapujíc v D–dur vystoupí a takto celé písní živosti dodá. Avšak myslíme, že se nepřekvapujeme, tvrdíce, že se nám zdá celý refrain míti ráz cizí; hudebníci, kteří Lortzinga, Marschnera aj. v. znají, jistě nám vyžaduje objem více jak $1\frac{1}{2}$ oktávy, a sice od velkého A až do jednou čárkovaného F; staví tedy na zpěváka nevěšdní objem hlasu, nemá-li dolení poloha mělce zníti.

Tolik jest jisto, že skladatel význam textu hudbou patřičně nedosáhl a můžeme směle tvrditi, že kromě refrainu jest celá tato píseň laikovi nepřístupná, to jest (budiž nám rozuměno), by se provedla jak patřičně, neboť vyzpívati se dá leccos, ale jak?!“

(Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů)

Provedení:

■ 12. 6. 1861 na koncertě na střeleckém ostrově v Praze. Zpíval p. J. [?] Swarz (??–??). ■ 16. 6. 1861 na hudební zábavě v Bydžově. ■ 26. 8. 1861 na koncertě pod Vyšehradem. ■ 1. 9. 1861 na národní besedě v Královicích. Zpíval pan J. [?] Švarc (??–??). ■ 23. 9. 1861 na koncertě na Křivoklátu. Zpíval Karel Strakatý (1804–1868) ■ 14. 10. 1861 na koncertě v Plzni. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906). ■ 20. 10. 1861 na besedě v Praze. Zpíval Karel Strakatý (1804–1868) ■ 17. 11. 1861 na koncertě v Zákolanech. ■ 22. 11. 1861 na koncertě v Kutné Hoře. ■ 19. 12. 1861 na koncertě v Písku. ■ 5. 1. 1862 pěveckým spolkem Josefodol na hudební zábavě ve stejnojmenné vesnici. ■ 5. 1. 1862 na koncertě v Pardubicích. ■ 23. 3. 1862 na besedě v Rokycanech. ■ 4. 5. 1862 na národní besedě ve Vysokém. ■ 6. 5. 1862 uvedla Beseda brněnská v Brně. Zpíval pan Peka (??–??). ■ 18. 5. 1862 na besedě v Klobouku u Brna. ■ 10. 8. 1862 pěveckým spolkem Bojan v Brandýsu nad Labem. ■ 24. 8. 1862 na besedě v Klepačově u Blanska. ■ 14. 9. 1862 na koncertě v Novoměstském divadle v Praze. Zpíval pan J. [?] Schwarz (??–??). ■ 23. 11. 1862 na zábavě tělocvičné jednoty Sokola v Praze. ■ 18. [?] 3. 1863 pěveckým spolkem Vojmír na koncertní zábavě v Přelouči. ■ 22. 3. 1863 pěveckým spolkem Lubor na koncertě v Novém Bydžově. ■ 6. 4. 1863 koncertě ve Zbraslavi. Zpíval pan [?] Chotovinský (??–??). ■ 21. 6. 1863 na besedě v Králově Poli. ■ v březnu [?] roku 1863 na slavnosti ve Vídni pod vedením pana Schmutzra (??–??). ■ 4. 4. 1864 pěveckým spolkem Bojan na zábavě v Brandýsu nad Labem. ■ 6. 9. 1868 na velkém koncertě v Heřmanově Městci. ■ 19. 9. 1869 na zábavě ve Vídni. ■ 27. 7. 1871 na besedě v Mitrovicích. Zpíval pan [?] Teodorovic

(??-??). ■ 25. 2. 1879 na koncertě Hlaholu v Praze. ■ 14. 3. 1886 na besedě v Roudnicích. ■ 3. 6. 1888 pěveckým spolkem Hlahol na střelnici v Plzni. ■ 15. 12. 1888 na slavnostním večeru v Měšťanské Besedě v Plzni. ■ 27. 7. 1895 v městském divadle v Písku. Zpíval pan [?] Heš (??-??). ■ 15. 12. 1895 pěveckým spolkem Ozvěna v Benešově u Prahy. ■ 4. 7. 1896 na druhém koncertním večeru v Písku. ■ v září [?] roku 1899 pěveckým spolkem Gregora na 2. hudebním večeru v Písku. ■ 17. 3. 1906 na hudební zkoušce ústavu Hedviky Kressové v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 13) ■ Sázavský 1900 (s. 125) ■ Klostermann 1926 (s. 197) ■ Očadlík 1940 (s. 201) ■ Jarka 1948 (s. 324) ■ Nedbal 1958 (s. 8) ■ Kotek 1994 (s. 108, 115) ■ Vojtěšková 2013 (s. xi) ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 91) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 115)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 11, s. 91 (Feuilleton. Z Prahy–Hudební literatura) ■ Dalibor 4, 1861, č. 18, s. 47 (Feuilleton. Z Bydžova) ■ Dalibor 4, 1861, č. 27, s. 219 (Feuilleton. Z Královic) ■ Dalibor 4, 1861, č. 30, s. 240 (Feuilleton. Z Plzně) ■ Dalibor 4, 1861, č. 30, s. 242 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Lumír 11, 1861, č. 40, s. 956 (Feuilleton. Z Křivoklátu) ■ Národní listy 1, 1861, č. 52, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 159, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 232, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 288, s. 2 (Feuilleton. Z Plzně. Slavnost otevření západní dráhy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 313, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 356, s. 3 (Dopisy z Čech. Z Kutné Hory) ■ Dalibor 5, 1862, č. 1, s. 6 (Feuilleton. Z Písku) ■ Dalibor 5, 1862, č. 2, s. 14 (Feuilleton. Z Pardubic) ■ Dalibor 5, 1862, č. 3, s. 21 (Feuilleton. A. M. E.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 10, s. 78 (Feuilleton. Z Pardubic) ■ Dalibor 5, 1862, č. 15, s. 116 (Z Brna) ■ Dalibor 5, 1862, č. 17, s. 133 (Feuilleton. Z Klobouk u Brna) ■ Dalibor 5, 1862, č. 20, s. 153 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 1. Kovářská) ■ Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 272 (Z Prahy.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 13, s. 311 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a venkova.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 101, s. 3 (Denní zprávy. Ve Vysokém pod Krkonoši.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 217, s. 2 (Dopisy z Čech a Moravy. Z Adamova na Moravě.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 217, s. 3 (Novoměstské divadlo.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 276, s. 3 (Denní zprávy. Hudební zábava „Sokolu.“) ■ Slavoj 1, 1862, č. 4, s. 86 (Dopisovatel. Z Brandýsa n. L.) ■ Dalibor 3, 1863, č. 10, s. 78 (Feuilleton. Z Přelouče) ■ Dalibor 6, 1863, č. 10, s. 78 (Kronika zpěváckých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 19, s. 149 (Feuilleton. Z Králova Pole) ■ Dalibor 6, 1863, č. 36, s. 287 (Feuilleton. Dopisy z ciziny. Z Vídně.) ■ Lumír 13, 1863, č. 16, s. 382 (Feuilleton. Ze Zbraslavi.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 68, s. 4 (Denní zprávy. V Nov. Bydžově) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 204 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 90, s. 3 (Denní zprávy. Čtvrtá čtvrtletní produkce) ■ Národní noviny 2, 1868, č. 50, s. 3 (Věstník spolkový. Městský zpěvácký spolek „Vlastislav.“) ■ Národní listy 9, 1869, č. 28, s. 1 (Nové hudebniny.) ■ Hudební listy 2, 1871, č. 27, s. 224 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Srbský zpěvácký spolek v Mitrovicích.) ■ Světozor 5, 1871, č. 2, s. 19 (Dr. Frant. Lad. Rieger.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 12, s. 96 (Listy z venkova. Plzeň?) ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 124 (Dr. Lud. Procházka.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 10, s. 100 (Hudební ruch našeho venkova.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 26, s. 204 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 47–48, s. 373 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Světozor 22, 1888, č. 36, s. 573 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 32–34, s. 257 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Z Písku.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 39–40, s. 304 (Kritika.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 3–4, s. 24 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Benešov u Prahy.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 35–37, s. 282 (Činnost našich spolků a ruch náš

hudební. Písek.) ■ Dalibor 21, 1899, č. 33, s. 256 (Koncertní přehled venkova. Písek.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 15, s. 119 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Jan Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

18. Písně v rákosí

[3 písně pro jeden hlas s průvodem piana]

I. (*bez názvu*)

II. (*bez názvu*)

III. (*bez názvu*)

Předloha: Nikolaus Lenau (1802–1850)

Překlad: [?]

Komp.: 1860

Dedikace: Karlu hraběti z Taaffů (1823–1873)

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 1860, Praha, Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

■ 8. 12. 1861 na koncertě ve Slaném. Zpívala Tereza Klarnerová (??–??). Na klavír hrál Jindřich Maresch (??–??). ■ 22. 12. 1873 na koncertě v Jindřichově Hradci. Zpíval pan [?] Pícha (??–??)

Korespondence:

■ MĚCHURA, Leopold, Eugen – Ludevítu, Procházkovi, dne 5. 12. 1860 v Klatovech (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)

Recepce na skladby:

■ „Písně v rákosí.

Není to věru ani snadnou, ba ani příjemnou prací pro kritika, skladbu hudební hudebními poklesky prokvetlou posuzovati, aby ji konečně přece posoudil a jen tak šmahem neodsoudil.

Kritik jenž by nejprve duši a ducha skladby ohledávati měl, jest nucen toliko tělo její anatomickým nožikem rozebírati a s jeho neduhem se seznámiti. Že se co kritikové právě teď v takovémto kritickém stavu nalzáme, dosvědčí nám nejlépe „*píseň v rákosí*“ čís. I. dle Lenaua od Procházky.

Zde sobě udělej každý komentár sám, my prozatím jen přihlížíme k oktávám, které se v druhém taktě mezi sopránem a basem objevily, ges ges, f f, a připomínáme, že se právě při těchto hlasech na zprávnost harmonickou co nejvíce ohled bráti musí.

V taktě 6. doprovází skladatel melodii dvěma sebe sledujícími sextovými akordy v tercové poloze rovného pohybu, obdržel ale za trest dvě velké kvinty ges, des, f. c, a snažení, druhou kvintu kvartou zadržeti, přivedlo skladatele ne z bláta do louže, ale z louže do bláta, anto zadržaná kvarta ges s melodií f do harmonického rozporu přichází. Lépe by bylo bývalo, kdyby byl skladatel nechal jít tyto akordy za sebou v rovném pohybu se dvěma sextami a zřejmé kvinty udělal, protože tyto pohybující se v půltónech špatně neznějí, jen když zakryty jsou. Zpěv je zde ale nezakryje, anto se lidský hlas svou zvláštní barvitostí a charakterem od ostatních nástrojův hudebních tak značně liší, že posluchač i proti své vůli zpěv zvlášť a piano také zvlášť sledovati musí.

Píseň tato, jež se namnoze nemelodickou melodií, monotonií, neharmonickou harmonií a zvlášť rovnoprávností obou zemských jazykův vyznamenává (anto hudba na slova česká jako na německá stejně špatně zní), má do sebe ještě tu výhodu, že se nedá ani bez průvodu a ani s průvodem piana zpívati.

Že nežertujeme, hodláme hnedle vysvětliti.

Bez průvodu ji nelze pěti, proto že jest v ní někdy pro nezpěvnost intervallův, jako jest g ges od 17. k 18. taktu modulatorických prostředkův zapotřebí, což p. skladateli nikoli na ujmu není, anto těchto prostředkův použil, aby tak průvod s písní v jediný zaokrouhlený celek sloučil.

S průvodem to tak nejde, protože tento namnoze s nápěvem v harmonickém rozporu stojí a tak přátelství mezi oběma více ruší než udržuje. Aby se náš soud někomu nespravedlivým nezdál, počínám úvodem k této písni.

V taktě 12. jest melodie des c es des c c as nezpěvná a dala by se poněkud opravit, kdyby se raději tonem f než as končila.

Harmonie k této melodii jest chybná. První des v melodii požaduje harmonii malého septimového akordu z f–mol a skladatel ji basiruje jen na septimový akord s oktávou, což jest tolik jako: pianista rozvedl malou nonu hned na první čtvrti do oktávy, a zpěvák ji teprve rozvádí až na třetí, což tím více uráží při voleném tempu, jak je byl skladatel předepsal.

Zdaliž tomu pan skladatel nevěří, ať sobě tuto melodii sám zpívá a dá se místo piana varhanami aneb aspoň fis–harmonikou doprovázeti, a přesvědčí se hnedle, bude-li mu možno se na této noně bez kyselého obličje a velkého sebezapření udržeti.

V taktě 14. jest v melodii jedno c půlnotou a vedlejší c osmerkonotou zastoupeno. Pan skladatel zakládá tuto melodii zcela dobře na f–moll trojzvuk, ale druhé c již poděluje enharmonií f as h d, a moduluje melodicky do as–dur pátého stupně kvintextového akordu, což se nemile ucha dotkne, protože melodie s průvodem asi tak harmonuje jako h c d, a zpěvák sobě gratulovat může, že tímto akordem průvod pausiruje.

Tak 18. jest co do rozvádění nony u přirovnání ku průvodu uoplně analogický s taktem 12. V průvodu se ale liší od tohoto, že v něm skladatel kvintsextový akord z b–moll figuruje, ač trochu nevkusně. Kdyby byl skladatel při figurování tohoto kvintsextového akordu ze sextolové figury v dolejší hlasu dal druhou notu za první a první za druhou, mohl tomu snadno odpomoci, neboť by se ve figuře terce a sexty jako c es a f, místo prázdných kvint a kvart, jako jsou a es, e f tvořily.

Takt 21. nelze pro samé hudební hieroglyfy rozluštit. Zavedlo pana skladatele bezpochyby imitování melodie do tohoto harmonického bludiště.

V taktu 26. jest nadměrný kvintsextový akord ges des e hes špatně rozveden do trojtonu pátého stupně, protože skladatel kvintu (bývalou septimu) nahoru na f, a nadměrnou sextu místo na f až na a vedl. Kdyby byl vedl jes na f, des na c, e na f, a hes na a, bylby byl dostal mimo jedné malé a druhé velké kvinty ovšem mezi tenorem a basem dvě velké ale obzvláštně v této poloze dobře znějící, kterým se zajisté žádný harmonik vyhýbati nebude.

Ze všech skladeb Procházkových, které se nám do rukou dostaly, jest vidno, že sobě p. skladatel při svých schopnostech málo záležitosti dává a velmi spěšně kompromovati musí, což se může jen u

takového skladatele předpokládati, který velikou technikou zběhlost a routinované péro má, což u pana Procházky jest marně hledati. Skladba se musí se všech stran dobře promyslíti, každá nota dobře uvážiti, nebo v umění jest mezi krásným a špatným taková malinká mezera, že se stane z toho nejkrásnějšího malou neopatrností hnedle to nejškaredější.“

(Dalibor 5, 1862, č. 25, s. 193–194 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí.)

■ „Písně v rákosí, číslo II. a III. (pokračování)

Běreme za tou příčinou obě čísla najednou v úvahu, jelikož skladby tyto co se vedení nápěvů, prosodie ano i doprovázení týká, méně závadné jsou nežli číslo první, a nás v skutku z přecházejícího nemilého kritického stanoviska v příjemnější situaci uvádí. Předehra čísla druhého nápodobí stmívání–se, stoupání a stýkání dešťových mraků, a jest kanonickou imitací skrze osm taktů dosti vkusně vyvedena. Že se tu a tam imitující hlasy v trpkých disonancích setkávají, není za tou příčinou věci samé na ujmu, poněvadž se podobným průchodům, chce–li se důslednost hlasů podržeti, vyhnouti nedá. Jedině budiž zde poznamenáno, že předehra od 9ho taktu počínajíc dvoutónovým motivem zbytečně rozředena a tedy dlouhá jest. Nápěv, jak ze všeho viděti, jest původně na německý text komponován a souhlasí s tímto lépe nežli s českým textem. Slovo „stmívá“ v druhém taktu str. 5. jest osminovou pomlkou rozfvojeno a sice bez příčiny a může sobě každý tuto chybu tím opravit, když na místo osminové pomlky notu ces puntíkem opatří, jak to p. skladatel již při začátku druhé sloky učinil. Mezihra mezi první a druhou slokou, která ne právě obratnou modulaci s Des–dur do Es–moll obsahuje, jest poněkud dlouhá a nezbyvá nám o ničem jiném se zmíniti, nežli o chybách tisku. Místo noty malého ges v 13. a 14. taktu v doprovázení (str. 5) stojí jednočárkované ces, a v 3tím taktu na 7mé stránce má být místo des, d. Nápěv čísla třetího, jsa dosti živé a přiměřeně doprovázen, jest v celku zdařilý. Přísnějšímu pozorovateli neujdou však některé tu tam se naskytující prosodické chyby a jmenovitě vadí nejen českému ale i německému textu progressivní opakování nápěvu 9tého a 10tého taktu, který (nápěv) též na 11tý a 12 takt přenesen jest. Pozorujme např. dotýčné řádky o sobě, které zde k lepšímu vysvětlení následují.

„Když se soumrak k housti sklání
Šumí tajně rákosí“

a k tomu patřící progressivně upotřebený nápěv, shledáme, že metrum nápěvu při slovech „Šumí tajně rákosí“ s těmito nesouhlasí.

Při té příležitosti nemůžeme opomenout, se o užívání těch tak zvaných progressí (rosalií) zmíniti. Co by se našeho vkusu týkalo, chceme jim jen pod tou výjinkou v hudebních skladbách místa popřáti, když jejich opakování na některém jiném stupni tóniny s jakousi modulární obratností předvedeno jest a když jejich objevení–se posluchače v pravém smyslu slova překvapí. Jinak však, mělo–lby se jich jenom k vyplnění místa a za příčinou nedostatku fantasmie užití, zůstanou vždy prázdnými místy a stane–li se jejich opakování více než třikrát, záplatami (Schusterflecke).

Kromě těchto zde uvedených vad budiž ještě podotknuto, že kvintsextový akord na stránce 9té od 10 k 11tému taktu v doprovázení patřičného rozvedení nedosáhl, ač to věc velmi snadná. Tímto číslem ukončujeme všechny nám známé písně p. Procházkovy a počneme již v budoucím čísle těchto listů jeho sbory.“

(Dalibor 5, 1862, č. 29, s. 209–210 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí, číslo II. a III.)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková 2013 (s. 188) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 136)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 21, s. 170 (Feuilleton.Z Prahy–Hudební literatura) ■ Dalibor 4, 1861, č. 36, s. 291 ■ Dalibor 5, 1862, č. 25, s. 193–194 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí) ■ Dalibor 5, 1862, č. 29, s. 209–210 (Ludevít

Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí, číslo II. a III.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 1, s. 6 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Jindřichova Hradce.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

19. Pošta

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1860 [?]

Autograf:

- partitura N

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??), 1906 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: IV. C. 20.)

Vydání:

- Záboj, svazek I., sešit č. 6, číslo sborů 3, 1860, Praha: Jan Hoffmann – vdova

Provedení:

- premiéra 12. nebo 19. 9. 1860 na besedě v Klatovech. ■ 20. 1. 1861 na koncertní zábavě v Semilech. ■ 22. 11. 1861 na koncertě v Kutné Hoře. ■ 9. 2. 1862 na koncertě v Bohdanči. ■ 5. 11. 1862 pěveckým spolkem Kovář na koncertě v Čáslavi.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 144)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 25, s. 202 (Feuilleton. Z Prahy. Hudební literatura) ■ Dalibor 3, 1860, č. 29, s. 235 (Feuilleton. Z Klatov) ■ Dalibor 3, 1861, č. 5, s. 44 (Feuilleton. Ze Semil) ■ Národní listy 1, 1861, č. 356, s. 3 (Dopisy z Čech. Z Kutné Hory) ■ Dalibor 5, 1862, č. 6, s. 46 (Feuilleton. Z Bohdánče) ■ Dalibor 5, 1862, č. 31, s. 248 (Z Prahy.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 10, s. 233 (Dopisovatel. Z Čáslavi.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

20. Slovanská kadryla

- I. [6 skladeb na slovanské nápěvy pro orchestr]
- II. [6 skladeb na slovanské nápěvy na fortepiano]

Verze:

- I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Komp.: 1860 [?]

Dedikace: Františku Ladislavu Riegerovi (1818–1903)

Autograf:

- partitura N

Opis orchestrální verze: Josef Chrs (??–??), 2. polovina 19. století (místo uložení: ČMH, signatura: XL C 382)

Obsazení: Vno I, II, Vla, Cb, Fl in C, Cl II, Cor I, II in Es

Vydání:

- II. – 1860, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Nahrávky:

- Reflexe: Historie/Filozofie. mujRozhlas. *Málo milován, málo nenáviděn. 200 let s Františkem Ladislavem Riegerem.* [1. 12. 2018]. Dostupné z: <<https://vltava.rozhlas.cz/malo-milovan-malo-nenaviden-200-let-s-frantiskem-ladislavem-riegrem-7693305>>

Provedení:

- premiéra 22. 1. 1860 na zkoušce k české besedě v sále na Žofíně v Praze. Hráno pěším plukem hraběte pana [?] Nugenta (??–??) a pod taktovkou rakouského vojenského kapelníka Johanna Hopfa (1826–1886)

Recepte: „Velké senzací zbudila slovanská quadrilla od nadaného Lud. Procházky. Poslední skladba jest velmi zajímavě z písni slovanských zosnována, majíc Krovovu píseň „Těšme se blahou nadějí“ za úvod; na to následují toury sestávající z písni maloruských, srbských a polských; v poslední touře umístěna jest rázná kolomyjka, načež ku konci „Horo, horo, vysoká jsi“ kontrapunkticky spojena jest

s ruskou národní hymnou. Quadrilla tato vyjde co nevidět u činných nakladatelův Kristofha a Kuhé v Praze v ceně 54 nov. kr.“

(Dalibor 3, 1860, č. 4, s. 31 – Feuilleton. Z Prahy)

- 31. 1. 1860 na české besedě v sále na Žofině v Praze.

Recepce: „Dne 1. Února odbývána „slovanská beseda“ otevřela se od p. L. Procházky nově složenou a pouze ze slovanských písní sestavenou čtverylkou (Quadrille) – závěrek činila ruská národní hymna, a sotva že poslední tony dozněli, ztrhl se v tančárně hlučný jasot a volání ze všech úst „ať žije“ – „sláva Rusinům“ rozléhalo se na peruti nejvyšší vlastenecké nadšenosti po tančárně, a 5 krát hymna se opakovala. K úctě na plesu podíl beroucích maďarů hrálo se v čtverylce několik přechodu z „Rakoci“. Všyckni zde studující Maďaři, Srby, Chrováte a Bulgary objevili se v plesu v svém národním kroji.“

(Národní noviny 1, 1860, č. 7, s. 2 – Feuilleton. Z Prahy)

- 11. 4. 1860 na koncertě v Novém Bydžově. ■ 31. 12. 1860 na koncertě v Hlinsku. ■ 25. 5. 1873 na koncertní zábavě v Zbraslavicích.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 139, 142)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 3, s. 22–23 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 3, 1860, č. 4, s. 31 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 3, 1860, č. 6, s. 47 (Feuilleton. Z Prahy. Hudební literatura) ■ Národní noviny 1, 1860, č. 7, s. 2 (Z Prahy) ■ Dalibor 3, 1860, č. 12, s. 96 (Feuilleton. Z nového Bydžova) ■ Lumír 10, 1860, č. 4, s. 91 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova) ■ Lumír 10, 1860, č. 5, s. 114 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova) ■ Dalibor 4, 1861, č. 3, s. 25–26 (Feuilleton. Z Hlinska) ■ Dalibor 3, 1860, č. 6, s. 47 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Čech 5, 1873, č. 113, s. 3 (Domácí zprávy ze dne 14. května. K oslavení třetího výročního dne založení čtenářské besedy.)

21. Tři jezdci

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: dle Nicolase Lenaua (1802–1850) od Jiljího Vratislava Jahna (1838–1902)

Komp.: 1860

Dedikace: pražskému pěveckému spolku

Autograf:

- I. a. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 47)
- I. b. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV E 174)

Opis:

- [?], 18. 12. 1861 (místo uložení: archivní fond Zpěváckého spolku Lumír v Ústí nad Orlicí, signatura: N, inventární číslo: 12)

Vydání:

- Hlahol, sbírka původních čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 1, 1861, Praha: Jos. Šálek

Provedení:

- 9. 3. 1862 na akademii v Hradci Králové. ■ 9. 3. 1862 na koncertě v Brně. ■ 19. 3. 1864 pěveckým spolkem Slavjan na besedě v Hradci Králové. ■ 6. 4. 1865 na besedě v Brně. ■ 10. 2. 1867 pěveckým spolkem Hlahol v Praze. ■ 12. 10. 1871 na besedě v Brně. ■ 21. 6. 1891 pěveckým spolkem Bivoj na koncertě v Budyni nad Ohří.

Recepce skladby:

- „Tři jezdci. (Slova dle Lenaua od Jahna.) Hlahol, číslo I. Nákladem Lud. Fleischera v Praze.

Jak se víme pamatovat, provozoval se tento sbor od Pražského zpěváckého spolku, kterému věnován jest, při jedné večerní zábavě, a byl tenkrát s nemalým úspěchem nejenom proveden, ale i od obecnstva hlučně přijat.

Hudba sama o sobě zní dobře, a byla–by i též, co se totálního účinku týká, obsahu podložených slov přiměřená a charakteristická, a jest to zvláště poslední věta (Andante), která pestrými harmoniemi protkána jsouc, při dobrém provedení zamyšleného výsledku se nemine.

Jinak však soudí svědomitý pozorovatel, když dotyčnou partituru do podrobnosti probírá. Musí totiž litovati, že p. skladatel tak povrchně, beze všeho promyšlení a takřka ex abrupto komponuje,

a své plody tak lehkovážně ve veřejnost uvádí. Upozorňujeme při této příležitosti p. skladatele, aby se nikdy tím mýliti nedal, že by snad jeho skladby již proto dobré anebo snad nejlepšími byly, že ze strany obecnstva obliby docházejí – okolnost tato nemůže nad cenou jeho výrobků nikdy rozhodovati. Všichni víme, že se vyvinování naší hudby teprve v primitivním stavu nachází, a že sobě hudby milovné obecnstvo teprve vychovati musíme. Není to tedy lhostejné našemu hudbychtivému obecnstvu, leč jakýs škvár podávati, ano, máme-li se časem co hudební národ čestného místa dopracovati, musíme s největší odhodlaností a pilností k tomu hleděti, abychom nejenom uchu holdovali, ale naší hudbou též srdce a mysl, a hlavně však estetickou stránku našeho obecnstva zušlechťovali. Nechceme proti tomu nic namítati, když na př. „Kovářská“, „Píseň Sokolů“ atd., první brzy v měkké, brzy v tvrdé tónině od mnohočetných pražských kolovrátků se ze všech stran našemu uchu vtírá:: schvalujeme dále, když některý zdejší sextet anebo orchestr ve svém programu jednu aneb druhou nadřčených aneb jiných znárodnělých písní, a třeba již ze špekulace, chová, – či však to vina, když se věci, s kompetentní strany za chybné uznané, na tento způsob v obecnstvu ujímají a v skutku dobrým zdařilým skladbám másta odjímají? Poslední toto poznamenání nepotahujeme výhradně na provozování kolovrátkem, myslíme tím více na tu okolnost poukázati, že právě v nynější době, kde v naší vlasti tolik zpěvackých spolků povstalo a jich bohdá ještě více povstane:: v době, kde obzvláště zimního času četné besedy se odbývají, záhodno by bylo k tomu hleděti, by se programy jenom ze zdařilých skladeb sestavovaly. Z našich mladých skladatelů, kteří již proto „národními skladateli“ se zvou, jelikož jednu aneb více českých písní s nemalým pachtěním sestavili, dal by se pouze skrovný počet vybrati, jenom málo bylo by „vyvolených“, kdyby se opravdově k tomu přihlížeti mělo, zdali je jich skladby co do národní hudby něco původního do sebe mají čili nic. Nebo není na tom dosti, když některý nováček to tak daleko přivede, že jeho novorozeňátko ten aneb onen nakladatel tiskem vydá, není dále takové uveřejnění ještě žádným rukojemstvím za dokonalost a potřebnost pokusů– Tolik na srozumění, a nyní k věci.

Co se harmonické správnosti nadřčeného sboru týče, upozorňujeme p. skladatele pouze na dvě chyby. V třetím taktu na stránce 3. musí druhý tenor své poslední osminové *c* též co nónu pro následující takt podržeti, jelikož 1. bas k převzítí tohoto intervallu nikterak oprávněn není, a muselo by se v tom pádu prvnímú basu *f* přidělití. Na stránce 5tém od 7–8. taktu pokračují 1. tenor a 1. bas v oktávách, které tím hnusněji se vyjímají, anto pohyb zdlouhavý jest a vedení hlasu harmonii žádoucné plnosti nedodává. Křížování se prvního tenoru s druhým v 1. 2. 3. a 4. taktu na tétéž stránce, zdá se být pouze na papíře jakousi obratností, při provozování však ukáže se nejenom setkání–se řečených dvou hlasů; ale i jejich nepřiměřená poloha z ohledu výšky a hloubky co nepraktičná (?).

S chybou prosodií potkáváme se ve slovích „po bitvě“ (v 1. taktu na 2. stránce), dále „teplý mok“ v 2. taktu na 3. str.), napotom „zrakem truchlivým a jeden mluví za druhým“ (str. 4 v 4., 5. a 6. taktu.)“

(Dalibor 5, 1862, č. 30, s. 233–234 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Tři jezdcí.)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 148) ■ Sázavský 1900 (s. 126, 127, 132) ■ Plavec 1954 (s. 77 až 79)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 22, s. 179 (Feuilleton. Z Prahy. Hudební literatura) ■ Světozor 4, 1861, č. 12, s. 288 (Zprávy literární) ■ Národní listy 1, 1861, č. 313, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 8, s. 62 (Feuilleton. Z Králové Hradce) ■ Dalibor 5, 1862, č. 9, s. 69 (Koncert k oslavení sv. apoštolů slovanských v Brně) ■ Dalibor 5, 1862, č. 30, s. 233–234 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Tři jezdcí.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 36, s. 285 (Z Brna.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 74, s. 3 (Denní zprávy. Pěvecká jednota „Slavjan“) ■ Národní listy 7, 1867, č. 41, s. 2 (Literatura a umění. První koncert Hlaholu) ■ Národní listy 7, 1867, č. 44, s. 3 (Denní zprávy. Koncert „Hlaholu.“) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 29, s. 227 (Činnost našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Budyně n. Ohří.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

22. Věrná milá

(píseň pro jeden hlas s průvodem piana)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 28. 11. 1860

Dedikace: Gabriele Roubalové (1843–1922)

Autograf:

- I. a. – souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XX B 184)
- I. b. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV E 154)

Vydání:

- Čtvero písní pro jeden hlas průvodem piana, No. 2, 1862, Praha: Jos. Šálek

Provedení:

- 10. 1. 1870 na besedě v Brně.

Recepce skladby:

„2. Věrná milá. (Slova od Pícka.)

V celku musíme písni této bezvýmínečnou chválu přiřknouti, není jenom slovům přiměřená a zpěvná, ale jeví se v ní též národní duch a též co do deklamace prozrazuje více pilnosti, než při předešlých. Jedině nápadné jest zdvojení septimy v úvodu v 1. taktu a taktěž v 5. taktu zdvojení velké terce (zde citlivý tón) a septimy. Skončení na lehké době jest i zde urážlivé.“

(Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Věrná milá)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 131)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 14, s. 112 (Hudební literatura) ■ Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Věrná milá) ■ Národní listy 2, 1862, č. 114, s. 3 (Denní zprávy. Hudebniny.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 3, s. 62 (Úvahy.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

23. Vlasti

- I. [dvojsbor pro mužské hlasy]
- II. [dvojsbor pro mužské hlasy s průvodem dechových nástrojů]

Verze:

- I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1860 [?]

Dedikace: Janu Harrachovi (1828–1909)

Autograf:

- I. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XV E 353)
- II. – partitura N

Vydání:

- I. – Sbíрка mužských zpěvů vlasteneckých, 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé
- II. – [?], Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Vlasti“, dvojsbor pro mužské hlasy od L. Procházky, s průvodem plechových nástrojů od J. Pavlisa.

Skladatel, od něhož máme již mnoho zdařilých mužských sborových zpěvů, osvědčuje se i v tomto svém díle co dobrý talent. Slova jsou ve skladbě jak náleží dobře vyjádřena, vedení melodie jeví mnoho svěžesti a určitě vyjádřený ráz. Průvod plechových nástrojů, ač dobře veden, přece snad poněkud je s to, zpěváky přehlušiti. Obava tato zmizí arci tenkrát, když sbor nad míru silně lze obsaditi, což ale as při málo kterých spolcích zpěváckých se bude moci státi. Odporúčujeme co nejvřeleji všem zpěváckým spolkům tento účinný sbor.“

(Slavoj 2, 1863, č. 12 s. 221 – Zikmund Kolečovský: Úvahy.)

Provedení:

- premiéra 1. 6. 1860 na koncertě v Klatovech. ■ 26. 11. 1861 uvedla Beseda brněnská v Brně.
- 23. 1. 1862 na koncertní zábavě v zámku ve Smutečně. ■ 18. 5. 1862 na koncertní zábavě na

žofinském ostrově v Praze. ■ 30. 11. 1862 na velké pěvecké a hudební akademii v Čáslavi. ■ 30. 11. 1862 na hudební pěvecké zábavě v Semilech. ■ 8. 12. 1862 na velké pěvecké a hudební akademii v Kutné Hoře. ■ 3. 1 1863 pěveckým spolkem Kovář na koncertní zábavě v Kolíně nad Labem. ■ 29. 6. 1863 na velké a deklamatorní akademii ve Slaném. ■ 23. 7. 1863 na koncertní zábavě na střeleckém ostrově v Praze. ■ 9. 8. 1863 na koncertě v Semilech. ■ 25. 8. 1863 na velkém pěveckém koncertě Besedy brněnské v Brně ■ 30. 11. 1863 na pěvecké zábavě v Čáslavi. ■ 4. 11. 1864 na tanečním plese v Jičíně. ■ 13. 12. 1885 na koncertě v Plzni. ■ 20. 11. 1887 pěveckým spolkem Pernštýn v měšťanské besedě v Pardubicích. ■ 22. 3. 1896 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě ve Slaném.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 8, 15) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 92) ■ Sázavský 1900 (s. 15–16, 124) ■ Lichtner 1911 (s. 4–5, 7) ■ Jarka 1948 (s. 352) ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 162)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1860, č. 16, s. 128 (Feuilleton. Z Klatov) ■ Dalibor 4, 1861, č. 34, s. 272 (Feuilleton. Z Brna) ■ Dalibor 5, 1862, č. 15, s. 121 (Z Brna) ■ Dalibor 5, 1862, č. 35, s. 278 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Kronika zpěv. spolku) ■ Dalibor 5, 1862, č. 36, s. 285 (Z Brna.) ■ Lumír 12, 1862, č. 51, s. 1223 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 124, s. 3 (Domácí zprávy. Vlastenecký sbor „Vlasti“) ■ Národní listy 2, 1862, č. 118, s. 3 (Denní zprávy. Z Králova dvora.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 291, s. 3 (Dopisy z Čech. Ze Semil.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 294, s. 2 (Denní zprávy. Velká pěvecká a hudební akademie Kolínská.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 10, s. 230 (K dějepisu spolků zpěvákých. Z Čáslavi.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 12, s. 279 (Dopisovatel. V Čáslavi.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 1, s. 7 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 18, s. 142 (Feuilleton. Ze Slaného) ■ Dalibor 6, 1863, č. 22, s. 169 (Národní pěvecká slavnost v Brně) ■ Dalibor 6, 1863, č. 21, s. 165 (Feuilleton. Ze Slaného) ■ Dalibor 6, 1863, č. 21, s. 167 (Feuilleton. Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 23, s. 184 (Feuilleton. Z Prahy.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 25, s. 194 (Národní pěvecká slavnost v Brně na oslavu tisícileté památky Cyrillo–Methodějské.) ■ Lumír 13, 1863, č. 31, s. 744 (Feuilleton. Národní pěvecká slavnost v Brně.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 38, s. 4 (Denní zprávy. Z Kutné Hory.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 146, s. 3 (Denní zprávy. Slavnost svčení praporu) ■ Národní listy 3, 1863, č. 160, s. 4 (Srdečný pěvecký pozdrav všem vlasteneckým zpěvákým spolkům v Čechách a na Moravě!) ■ Národní listy 3, 1863, č. 167, s. 4 (Srdečný pěvecký pozdrav všem vlasteneckým zpěvákým spolkům v Čechách a na Moravě!) ■ Národní listy 3, 1863, č. 169, s. 3 (Denní zprávy. Koncertní zábava.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 172, s. 1 (Národní pěvecká slavnost v Brně.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 179, s. 5 (Národní slavnost tisícileté památky zavedení křesťanství v Čechách a na Moravě) ■ Národní listy 3, 1863, č. 194, s. 1 (Pořádek národní pěvecké slavnosti k oslavení tisícileté památky Cyrillo–Metodějské odbývané v Brně dne 25 a 26 srpna 1863.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 1, s. 14 (Feuilleton. Denní zprávy.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 1, s. 21 (Feuilleton. Koncerty.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 36 (K dějepisu spolků zpěvákých. Z Kolína nad Labem.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 44 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 3, s. 66 (Národní pěvecká slavnost v Brně.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 3, s. 68 (Národní slavnost tisícileté památky zavedení křesťanství v Čechách a na Moravě.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 5, s. 96 (Pěvecká slavnost v Brně.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 12 s. 221 (Úvahy.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 12, s. 254 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 307, s. 2 (Denní zprávy. Z Jičína.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 10, s. 79 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z českého divadla.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 2, s. 20 (Hudební ruch našeho venkova.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 44, s. 349 (Z koncertní síně. Koncerty mimo Prahu.) ■ Národní listy 27, 1887, č. 318, s. 4 (Denní kronika. Zábavy. Měšťanská beseda v Pardubicích) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L.

Procházky.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 78, s. 4 (Hudba. Ze Slaného.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

24. Bože můj, otče můj

[dle národní písně pro mužský čtvero zpěv]

Komp.: 1861 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Hlahol. Sbírká původních čtvero zpěvů pro mužské hlasy, č. 11, No. 2, 1861 [?], Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

- 28. 9. 1898 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 38, 1898, č. 267, s. 2 (Výstava architektury a inženýrství v Praze. Dnešní program výstavní.) ■ Národní listy 38, 1898, č. 268, s. 2 (Hromadné návštěvy.)

25. Čech

(dvojzpěv pro mužské hlasy s průvodem piana)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: Rudolfovi z Thurn–Taxisu (1833–1904)

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 48)

Vydání:

- Vesna, sbírka původních zpěvů: Pro dva hlasy s průvod. piana., č. 3, 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Procházkův dvojzpěv „Čech“ na slova od Pícka je práce promyšlená: avšak trochu mnoho rozpředena; čehož se každý skladatel ve dvojzpěvu co možná vystřící má; jelikož časté upotřebením nevyhnutelných tercií a sext, pak časté opakování jedné myšlenky v obou hlasech spíše posluchače unaví, než upoutá. Tímto poklesem, jež zvláště u mladých skladatelů nalazáme, nejlepší místa celku vyblednou. Ku konci totiž od rozvedení dominantní septimy z A–dur v igannu (první převrat dominantní septimy z Fis–moll (blíží se skladba vkusu italskému, což poněkud bude snad na ujmu jinak poetickému zpracování celého útvaru. Dílo to věnováno jest p. Rudolfovi z Thurn–Taxisu.“

(Dalibor 4, 1861, č. 18, s. 147 – Feuilleton. Z Prahy)

Provedení:

- v květnu [?] roku 1861 v [?]. ■ v září [?] roku 1862 na besedě v Jaroměřicích. ■ 31. 8. 1862 na zábavě v Kladnu. ■ 28. 12. 1862 na koncertní zábavě na Smíchově. ■ 6. 3. 1863 pěveckým spolkem Pernštýn na koncertě v Pardubicích. ■ 22. 3. 1863 zpěváckým spolkem Pernštejn na koncertě v Pardubicích. ■ 19. 4. 1863 na besedě v Hostomicích. ■ 23. 4. 1863 na besedě v Hořovicích. ■ 16. 11. 1863 na koncertě v Táboře. ■ 28. 9. 1864 pěveckým spolkem Dalibor na hudební a deklamatorní akademii ve Slaném. ■ 22. 11. 1876 na hudební zábavě v Sušicích. ■ 3. 4. 1880 na akademii ve prospěch Národního divadla v Praze. Zpíval Eduard Krůčka (1850–1929) a F. [?] Masopust (??–??). ■ 9. 4. 1889 na sokolském večeru ve Vídni. Zpíval pan [?] Sichrovský (??–??) a pan [?] Podhajský (??–??). ■ 19. 11. 1890 na koncertě v konviktském sále v Praze. Zpíval Eduard Krůčka (1850–1929) a F. [?] Masopust (??–??). ■ 28. 11. 1896 na koncertě v Konviktu v Praze. ■ 16. 4. 1899 na koncertní zábavě ve Slaném.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková 2013 (s. xi)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 15, s. 122 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 4, 1861, č. 18, s. 147 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 143, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 26, s. 206 (Kronika zpěv. spolků) ■ Dalibor 5, 1862, č. 30, s. 237 (Feuilleton. Z Kladna) ■ Národní listy 2, 1862, č. 305, s. 3 (Denní zprávy. Třetí, hudební a deklamatorní věneček.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 8, s. 63 (Dopisy z Čech a Moravy. Z Pardubic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 10, s. 78 (Kronika zpěváckých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 11, s. 84 (Feuilleton. Dopisy z Čech a Moravy. Z Hostomic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 13, s. 102 (Feuilleton. Z Hořic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 33, s. 263 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Slavoj 3, 1864, č. 7, s. 143 (Dějepis spolků zpěváckých.) ■ Slavoj 3, 1864, č. 8, s. 161 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Tábor 8, 1871, č. 28, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěvácký spolek tábořský.) ■ Šumavan 9, 1876, č. 47, s. 533 (Místní a denní zprávy. Hudební zábavu.) ■ Národní listy 20, 1880, č. 79, s. 2 (Denní zprávy. Ve prospěch Národního divadla.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 17, s. 133 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Vídeň. „Sokol“.) ■ Dalibor 12, 1890, č. 43, s. 341 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 19, 1896, č. 1–2, s. 9 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 21, 1899, č. 18, s. 137 (Koncertní přehled venkova. Slané.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

26. Hymna národa českého

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 25. 5. 1861

Dedikace: všem statečným českoslovanským spolkům.

Autograf:

■ partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXI–C–302)

Vydání:

■ Sbírka mužských sborů vlasteneckých. Sešit č. 4, 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

27. Myslivecká

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: zpěváckému spolku v Kolíně nad Labem

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Hlahol. Sbíрка původních čtvero zpěvů pro mužské hlasy, č. 11, No. 1, 1861,

Provedení:

- 9. 4. 1861 uvedla Beseda brněnská v Brně. ■ 25. 1. 1896 pěveckým spolkem Orlice na koncertě v Prostějově. ■ 22. 10. 1911 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertní zábavě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: Sázavský 1900 (s. 124)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 13, s. 108 (Feuilleton. Z Brna) ■ Národní listy 1, 1861, č. 51, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 6–7, s. 45 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Prostějov.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 34, 1911, č. 1, s. 6 (Koncertní ruch. Praha.)

28. Naše

- I. [píseň pro jeden hlas s průvodem piana]
- II. [píseň pro jeden hlas s dechovým průvodem]

Verze:

I. – Ludevít Procházka (1837–1888)

II. – [?]

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874)

Komp.: 1861

Dedikace: Františku Palackému (1798–1876)

Autograf:

- I. a II. – partitura N

Vydání:

- I. – Dvě písně vlastenecké, No. 2, 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

„b, „Naše.“ (Slova od Háleka.)

Vedle Kovářské jest nejoblíbenější mezi Procházkovými skladbami píseň „Naše,“ více však pro svá rázná slova než pro důkladnou a ráznou hudbu. Vyzývavý a v zápalu složený text, který se zde ve všech čtyřech slokách jeví, nemůže se plačtivým způsobem přednášet, neb sama slova praví: „Již neplač, nelkej národe,“ tedy ne „Plač a naříkej národe.“ Nepřiměřené jest tedy vésti melodii v diatonickém postupu, jak se hned z počátku písně děje, neb se zpěvákovi tímto způsobem nedá patřičného výrazu docílit. Co se prosodie týká jest v této písni tolik vad, že bychom naposled vše zavrhnouti museli, chtějíce jednu každou opravit. Příslovky „již, teď“ atd. zůstanou vždy bez přízvuku a že se toho zákona zde nešetří, vidíme již s počátku písně, kde se tyto na těžké době nacházejí. První díl písně této jest v F–mol–tónině a v $\frac{3}{4}$ taktu držán, refrain právě jako u Kovářské v stejnojmenné tvrdé tónině a sice $\frac{4}{4}$ taktu. Začáteční motiv refrainu je st upomínka na známý *kvapík* „Nun beschliesst den Ball“ z operetky „Orfeus“ od Offenbacha a nemůžeme pochopit, kterak se p. skladateli tato reminiscence do péra vlouditi mohla. Co se harmonické správnosti dotýče, jen dvě místa jsou poněkud kritická a nebudiž nám co pedanství vykládáno, že se o nich zmiňujeme. Jest to totiž chybně spojení trojzvuků C–dur u Des–dur v dohře str. 5. od 9–10 taktu, jelikož zde pokračování hlasu v kvintách a oktávy C–Des kryje; ostatně

víme se pamatovat, že ve všech theoretických dílech o harmonii žák na závadné spojování trojzvuků pátého a šestého stupně v obou tóninách obzvláště pozorna se činí a jest jistě vytknutí toto na svém místě. Konečně podotýkáme, že skladba tato, když se sama o sobě, tedy beze slov posuzuje, v skutku mnoho dobrého do sebe má, textu však přiměřena není, jelikož hudba docela jim nežli text směřuje.“

(Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161–162 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Dvě písně vlastenecké)

Provedení:

■ 2. 12. 1861 na besedě v Praze. ■ 15. 12. 1861 na velké deklamační akademii ve Slaném. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906). ■ 22. 4. 1862 na hudební akademii v Kutné Hoře. ■ 10. 8. 1862 na koncertní zábavě v Oustí nad Orlicí. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906). ■ 5. 11. 1862 na pěvecké a hudební zábavě v Čáslavi. ■ 14. 1. 1863 na koncertní zábavě v Litoměřicích. ■ 7. 4. 1863 na akademii v Kutné Hoře. ■ 19. 3. 1864 pěveckým spolkem Slavjan na besedě v Hradci Králové. ■ 5. 4. 1908 na koncertě v Tovačově.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 5) ■ Procházka 1864 (s. 7) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 91)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 1, 1861, č. 329, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 332, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 343, s. 3 (Denní zprávy. Akademie ve Slaném.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 1, s. 8 (Feuilleton) ■ Dalibor 5, 1862, č. 5, s. 40 ■ Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161–162 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Dvě písně vlastenecké) ■ Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 183 (Feuilleton. Z Oustí nad Orlicí) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 92, s. 3 (Denní zprávy. Program k hudební akademii.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 183, s. 3 (Denní zprávy. V Oustí nad Orlicí) ■ Slavoj 1, 1862, č. 10, s. 233 (Dopisovatel. Z Čáslavi.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 2, s. 14 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 11, s. 85 (Feuilleton. Z Kutné Hory.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 4, s. 2 (Denní zprávy. Z Litoměřic.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 74, s. 3 (Denní zprávy. Pěvecká jednota „Slavjan“) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Národní listy 48, 1908, č. 94, s. 2 (Hudba. Pěvecké jubileum.)

29. Naše probuzení

(Minuly již zhoubné věky)

- I. [čtvero zpěv pro mužské hlasy]
- II. [čtvero zpěv pro mužské hlasy s průvodem dechových nástrojů]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Hynek Palla (1837–1896)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1861

Dedikace: zpěváckému spolku Zábaji v Rokycanech

Autograf:

- I. – partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. D. 57.)
- II. – partitura N

Opis:

- I. – O. [?] Benátský (??–??), 1904 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: IV. C. 20.)

Vydání:

- I. – Zábaj, sbírka mužských sborů vlasteneckých, sešit č. 2, 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

- 28. 7. 1861 při odhalení pomníku purkmistra Martina Kopeckého (1777–1854) v Plzni. ■ 13. 10. 1861 během průvodu pochodní v Plzni. ■ 30. 3. 1862 na koncertní zábavě v Pardubicích. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906). ■ 6. 4. 1862 na druhé zábavě Hlaholu v Praze. ■ 12. 4. 1862 pěveckým spolkem Hlahol ve farním příbytku v Praze. ■ 27. 7. 1862 na velké v pěvecké zábavě v Kunětickém hradu u Pardubic. ■ 19. 8. 1862 na slavnosti odhalení památní desky Havlíčkovy v Borové. ■ 22. 8. 1862 na večerní zábavě v Nymburku. Dirigoval Ludevít

Procházka (1837–1888). ■ 7. 9. 1862 na slavnosti v Hořínevsí. ■ 24. 9. 1862 na koncertě v Nymburce. ■ 19. 10. 1862 na koncertní zábavě v Hořicích, ■ 1. 11. 1862 pěveckým spolkem Dobroslav na koncertě v Kolíně na Labem. ■ 5. 11. 1862 pěveckým spolkem Časlavský na hudební zábavě v Čáslavi. ■ 25. 11. 1862 na koncertní zábavě v Lomnici. ■ 8. 12. 1862 na velké pěvecké a hudební akademii v Kutné Hoře. ■ 14. 12. 1862 na besedě v Náchodě. ■ 22. 2. 1863 pěveckým spolkem Slavoj na dramatické hudební zábavě v Chrudimi. ■ 24. 4. 1863 pěveckým spolkem Hlahol v sále na Žofíně v Praze. ■ 24. 4. 1863 na koncertě v Pardubicích. ■ 25. 5. 1863 pěveckým spolkem Záboj na koncertě v Pelhřimově. ■ 25. 5. 1863 na akademii v Přelouči. ■ 21. 6. 1863 pěveckým spolkem Pernštýn na měšťanské besedě v Pardubicích. ■ 29. 6. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze. ■ 19. 7. 1863 pěveckým spolkem Otakar na koncertě ve Vysokém Mýtu ■ 29. 7. 1863 na akademii ve Slaném. ■ 6. 8. 1863 pěveckým spolkem Kovář na hudební zábavě v Čáslavi. ■ 9. 8. 1863 koncertě v háji v blízkosti Třebešic. ■ 23. 8. 1863 pěveckým spolkem Úslavan na slavnosti svčení praporu v Blatné. ■ 23. 8. 1863 pěveckým spolkem Kollár na besedě v Poličce. ■ 30. 8. 1863 pěveckým spolkem Neptalim a Orlice na koncertě na tamějším ostrově v Týništi. ■ 30. 8. 1863 na koncertě na Smíchově. ■ během září [?] roku 1863 během slavnostního představení v Polné. ■ 6. 9. 1863 pěveckým spolkem Ratibor na koncertě v Hořicích. ■ 20. 9. 1863 na deklamatorní a hudební zábavě v Čáslavi. ■ 21. 9. 1863 pěveckým spolkem Hlason v Nové Pace. ■ 4. 10. 1863 na besedě v Litoměřicích. ■ 12. 10. 1863 na besedě v Českých Budějovicích. ■ 25. 10. 1863 na koncertě na Smíchově. ■ 8. 11. 1863 na besedě ve Zlonicích. ■ 18. 11. 1863 pěveckým spolkem Slavoj na zábavě v měšťanské besedě v Chrudimi. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem Ratibor na koncertě v místnostech ochotnického divadla v Hořicích. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem Bojan na zábavě v sále Fettrově v Brandýsu nad Labem. ■ 2. 6. 1864 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze. ■ 6. 9. 1864 na zahradní oslavě ve Velkých Benátkách. ■ 17. 9. 1864 pěveckým spolkem Přerub na zábavě v Přerově. ■ 17. 6. 1865 na koncertě v městském divadle v Chrudimi. ■ 1. 10. 1865 na koncertě v Hlinsku. ■ 20. 10. 1865 na pěvecké zábavě v sále p. Zedníčka ve Vysokém Mýtu. ■ 15. 11. 1865 na koncertě na Smíchově. ■ 20. 3. 1866 pěveckým spolkem Jičinským na koncertě v Jičíně. ■ 19. 2. 1868 na zábavě v Jindřichově Hradci. ■ 5. 4. 1868 na koncertě v městském divadle v Táboře. ■ 6. 6. 1869 na slavnostní besedě ve Vídni. ■ 6. 6. 1869 na slavnosti svčení praporu v Rokycanech. ■ 8. 8. 1869 na koncertě v Soběslavi. ■ 24. 4. 1870 na koncertě v Drahorazích u Kopidlna.) ■ 23. 7. 1870 na slavnosti ve Slaném. ■ 4. 9. 1870 na slavnosti svčení praporu v Nepomuku. ■ 28. 9. 1870 na oslavě v Rychnově nad Kněžnou. ■ 10. 9. 1871 pěveckým spolkem Bivoj v mšenských lázních. ■ 9. 10. 1871 na koncertě v Táboře. ■ 19. nebo 20. 7. 1873 pěveckým spolkem Otakar ve Vysokém Mýtu. ■ 22. 11. 1874 pěveckým spolkem Dalibor na taneční zábavě ve Slaném. ■ 12. 9. 1875 pěveckým spolkem Vlastislav v Heřmanově Městci. ■ 26. 11. 1881 pěveckým spolkem Otovanem na koncertě v Písku. ■ 11. 11. 1883 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě ve Slaném. ■ 9. 11. 1884 pěveckým spolkem Lípa na koncertě v Unhošti. ■ 25. 11. 1888 na zábavě ceciliánské v Mělníku. ■ 11. 6. 1891 na velké zahradní slavnosti v sadech Žofínského ostrova v Praze. ■ 22. 11. 1891 pěveckým spolkem Hlahol v Českých Budějovicích. ■ 10. 11. 1892 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Plzni. ■ 23. 3. 1893 na sjezdu členstva Jednoty v Praze. ■ 4. 5. 1893 pěveckým spolkem Otakar na zahradní slavnosti ve Vysokém Mýtu. ■ 14. 5. [?] 1893 pěveckým spolkem Lumír na zahradní slavnosti v Příbramě. ■ 21. 5. 1893 pěveckým spolkem Hlahol v Plzni. ■ 6. 6. [?] 1893 na zábavě v hotelu p. Vykysala v Mělníku. ■ 17. a 18. 6. 1894 při národní slavnosti Ústřední Matice školské v Praze. ■ 4. 11. [?] 1894 na koncertě v Táboře. ■ 10. 7. 1898 na slavnostním koncertě ve Voticích. ■ 30. 6. 1906 na koncertě v Českých Budějovicích.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 7, 15) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 91, 98) ■ Bělohlávek 1988 (s. 309) ■ Heflerová 2016 (s. 14)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 30, s. 240 (Feuilleton. Z Plzně) ■ Lumír 7, 1862, č. 27, s. 648 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova) ■ Dalibor 5, 1862, č. 10, s. 78 (Feuilleton. Z Pardubic) ■ Dalibor 5, 1862, č. 20, s. 158 (Feuilleton. Z Pardubic) ■ Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 182 (Feuilleton. Dopisy z Čech a Moravy. Z Borové) ■ Dalibor 5, 1862, č. 25, s. 200 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 27, s. 213 (Feuilleton. Dopisy z Čech a Moravy. Z Hoříňovsi) ■ Dalibor 5, 1862, č. 31, s. 245 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 31, s. 246 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 35, s. 278 (Kronika zpěv. spolků) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Feuilleton. Z Lomnice.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Lumír 12, 1862, č. 15, s. 357 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 12, 1862, č. 27, s. 648 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 12, 1862, č. 35, s. 838 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 12, 1862, č. 42, s. 1007 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a venkova.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 85, s. 2 (Denní zprávy. Druhá zábava Hlaholu 6. dubna.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 87, s. 3 (Dopisy z Čech. Odjezd dvojčtihodného pána Václ. Šubrt.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 167, s. 3 (Denní zprávy. Hudební zpráva.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 199, s. 2 (Dopisy z Čech a Moravy. Z Nymburka) ■ Národní listy 2, 1862, č. 214, s. 2 (Garibaldiho osvědčení.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 1, s. 13. (Feuilleton. Zprávy domácí.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 4, s. 81 (Feuilleton. Zprávy domácí.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 10, s. 232 (Dopisovatel. Z Kolína nad Labem.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 10, s. 233 (Dopisovatel. Z Čáslavi.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 1, s. 7 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 7, s. 55 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 13, s. 102 (Feuilleton. Z Prahy.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 14, s. 111 (Feuilleton. Dopis z Čech a Moravy. Z Pardubic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 15, s. 118 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 16, s. 126 (Feuilleton. Z Přelouče) ■ Dalibor 6, 1863, č. 17, s. 134 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 6, 1863, č. 20, s. 158 (Feuilleton. Z Pelhřimova) ■ Dalibor 6, 1863, č. 20, s. 159 (Feuilleton. Ze Slaného) ■ Dalibor 6, 1863, č. 21, s. 165 (Feuilleton. Ze Slaného) ■ Dalibor 6, 1863, č. 21, s. 166 (Feuilleton. Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 23, s. 183 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 25, s. 199, 200 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 27, s. 215 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 29, s. 231 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 30, s. 237 (Feuilleton. Z Českých Budějovic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 32, s. 255 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 33, s. 263 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 34, s. 269 (Feuilleton. Z Brandýsa nad Labem.) ■ Lumír 13, 1863, č. 18, s. 429 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 13, 1863, č. 26, s. 624 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 13, 1863, č. 27, s. 647 (Feuilleton. Ze Slaného.) ■ Lumír 13, 1863, č. 38, s. 911 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 94, s. 3 (Denní zprávy. Třetí zábava „Hlaholu“) ■ Národní listy 3, 1863, č. 115, s. 3 (Denní zprávy. Zpěváký spolek „Vojmír“ v Přelouči) ■ Národní listy 3, 1863, č. 146, s. 3 (Denní zprávy. Slavnost svěcení praporu) ■ Národní listy 3, 1863, č. 161, s. 2 (Denní zprávy. Ve Vys. Mýtě.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 179, s. 2 (Dopisy z Čech. Z Mýta Vysokého) ■ Národní listy 3, 1863, č. 179, s. 3 (Denní zprávy. Spojené zpěv. spolky) ■ Národní listy 3, 1863, č. 182, s. 3 (Program slavnosti svěcení praporu zpěvákého spolku „Kollára“ v král. věnném městě Poličce na den 23. srpna 1863.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 186, s. 3 (Srdečný pěvecký pozdrav!) ■ Národní listy 3, 1863, č. 200, s. 3 (Denní zprávy. Na Smíchově.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 202, s. 3 (Srdečný pěvecký pozdrav!) ■ Národní listy 3, 1863, č. 205, s. 3 (Srdečný pěvecký

pozdrav!) ■ Národní listy 3, 1863, č. 211, s. 3 (Denní zprávy. Slavnost svěcení praporu) ■ Národní listy 3, 1863, č. 246, s. 2 (Denní zprávy. Dávné časy) ■ Národní listy 3, 1863, č. 249, s. 3 (Denní zprávy. Beseda) ■ Národní listy 3, 1863, č. 268, s. 3 (Denní zprávy. Z Chrudimi.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 270, s. 3 (Denní zprávy. Besední zprávu) ■ Národní listy 3, 1863, č. 273, s. 4 (Denní zprávy. Zpěv. spolek „Bojan“) ■ Slavoj 2, 1863, č. 1, s. 21 (Dopisovatel. Z Pardubic.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 1, s. 17 (Dějepis spolků zpěvákých.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 44 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 44 (Dopisovatel. Vysoké Mýto.) ■ Slavoj 2, 1863, č.4, s. 84 (Dějepis spolků zpěvákých. Čáslavský.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 6, s. 119 (Dějepis spolků zpěvákých.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 9, s. 173 (Dějepis spolků zpěvákých. Budějovická.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 208 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 230 (Dopisovatel. V Pardubicích.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 148, s. 2 (Denní zprávy. Slavnostní průvod s pochodněmi) ■ Národní listy 4, 1864, č. 242, s. 2 (Denní zprávy. Program koncertu) ■ Národní listy 4, 1864, č. 244, s. 3 (Denní zprávy. Zpěváký spolek „Přerub“) ■ Národní listy 5, 1865, č. 207, s. 1 (Denní zprávy. Z Vysokého Mýta.) ■ Národní listy 5, 1865, č. 215, s. 3 (Denní zprávy. Z Hlinska.) ■ Národní listy 5, 1865, č. 255, s. 2 (Denní zprávy. Na Smíchově.) ■ Slavoj 4, 1865, č. 1, s. 12 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Národní listy 6, 1866, č. 78, s. 4 (Denní zprávy. Zpěv. spolek Jičínský) ■ Národní listy 8, 1868, č. 41, s. 2 (Denní zprávy. Zpěváký spolek jindřichohradecký) ■ Tábor 4, 1868, č. 45, s. 4 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěváký spolek Tábořský.) ■ Naše listy 2, 1869, č. 114, s. 4 (Tělocvična jednota SOKOL v Rokycanech odbýváti bude 6. června t. r. slavnost svěcení praporu svého.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 151, s. 2 (Denní zprávy. Program slavnostní besedy ve prospěch českých škol ve Vídni.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 158, s. 2 (Slavnost svěcení praporu Sokola rokycanského.) ■ Tábor 6, 1869, č. 18, s. 73 (Zprávy domácí a z venkova. Tělocvičná jednota „Sokol“.) ■ Tábor 6, 1869, č. 31, s. 127 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěváký spolek soběslavský „PETR VOK“.) ■ Šumavan 2, 1869, č. 24, s. 5 (Dopisy. Z Vídně, dne 6. června b. r.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 23, s. 183 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Drahoraze u Kopidlna.) ■ Národní listy 10, 1870, č. 199, s. 2 (Vinařického slavnost v Slaném.) ■ Národní listy 10, 1870, č. 253, s. 2 (Krajané! Fr. Martin Pelzel.) ■ Šumavan 3, 1870, č. 37, s. 4 (Slavnost svěcení praporu sl. tělocvičné jednoty „Sokol“.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 245, s. 3 (Denní zprávy. Zábavy na venkově.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 265, s. 4 (Denní zprávy. Ze Mšeného u Budyně.) ■ Tábor 8, 1871, č. 40, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěváký spolek tábořský.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 31, s. 254 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Vysokého Mýta.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 47, s. 372 (Kronika zpěvákých spolků a hudebních jednot. Zpěváký spolek „Dalibor“ v Slaném.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 317, s. 3 (Zprávy spolkové. Zpěváký spolek „Dalibor“ v Slaném) ■ Národní listy 15, 1875, č. 247, s. 3 (Zprávy spolkové. Zpěv. spolek „Vlastislav“ v Heřmanovu Městci) ■ Dalibor 2, 1880, č. 34, s. 276 (Z ruchu hudebního.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 165 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 34, s. 276 (Z ruchu hudebního.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 42, s. 416 (Drobné zprávy. Zpěv. spol. „Dalibor“ v Slaném) ■ Dalibor 6, 1884, č. 40, s. 98 (Drobné zprávy. Unhošť.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 44, s. 348 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Mělník.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 27–28, s. 215 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 27–28, s. 215 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Č. Budějovice.) ■ Zlatá Praha 8, 1891, č. 24, s. 288 (Hudba.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 45, s. 355 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 13–14, s. 106 (Dopisy původní. Z Plzně.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 29–30, s. 235 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Mělník.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 31, s. 245 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Příbram.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 32–36, s. 262 (Činnost' našich spolkův a ruch náš

hudební. Vysoké Mýto.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 32–36, s. 271 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Národní listy 33, 1893, č. 50, s. 4 (Denní zprávy. Sjezd zpěvácckých spolků v Plzni.) ■ Národní listy 33, 1893, č. 82, s. 5 (Zprávy spolkové. Z Jednoty zpěvácckých spolků českoslovanských v Praze.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 32–34, s. 258 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 41, s. 316 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Tábor.) ■ Národní listy 34, 1894, č. 163, s. 4 (Zprávy spolkové. Z jednoty zpěvácckých spolků českoslovanských v Praze.) ■ Tábor 35, 1898, č. 26, s. 7 (Zprávy domácí a z venkova. Sokol Votický.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Národní listy 46, 1906, č. 175, s. 2 (Praha Českým Budějovicům.)

30. Naše vlast ve světě jediná

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: František Ladislav Rieger (1818–1903)

Komp.: 17. 2. 1861

Dedikace: Františku Palackému (1798–1876)

Autograf:

- I. a. – [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 49)
- I. b. – partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XL F 550)

Vydání:

- Dvě písně vlastenecké, No. 1, 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

„a, „Naše vlast ve světě jediná.“ (Slova od Fr. L. Riegra.)

Hned z počátku v úvodu pohřešujeme správnost vedení hlasů a jmenovitě první tři takty zdají se nám býti tak chatrné, že je za chybu tisku považovati musíme. Co do nápěvu, jest sice zpěvný, ale docela obyčejný a první dva takty jsou pravý opis Pivodovy písně „*Slovan Čech*.“ Větu melodickou v taktech 3., 4., 5. a 6. na str. 4. použil skladatel též pro slova „řeky v lučných dolinách atd.“ a poněvadž se nejenom významu, alebrž také prosodii slov příčí, jest zde toto opakování tím více nemístné, anto řečená myšlenka 3krát předvedena jest a již v běhu jediné sloky posluchače unaví, jsouc příliš jednotvárná. V dohře, která *opět na lehké době končí* a skorem rozvláčná jest, pohřešujeme harmonické spojení mezi takty 3. a 4. na poslední řádce a sice za tou příčinou jelikož zde sextakord f–a–d vynechán jest.“

(Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Dvě písně vlastenecké)

Provedení:

- 9. 2. 1862 na koncertní zábavě v Praze. Zpíval pan [?] Weiss (??–??).
- 12. 3. 1862 na koncertě v zořfinském paláci v Praze. Zpíval pan [?] Hardtmuth (??–??).
- 28. 5. 1865 pěveckým spolkem Pernštýn na koncertní zábavě v Pardubicích.
- 10. 6. 1865 pěveckým spolkem Pražský na večerní zábavě v Praze.
- 7. 3. 1866 na akademii v Českých Budějovicích.
- 9. 5. 1869 na koncertě v Roudnicích.

Literatura a prameny:

knížní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 5) ■ Procházka 1864 (s. 7)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 1, 1861, č. 329, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 4, s. 31 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 21, s. 161 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 2. Dvě písně vlastenecké) ■ Národní listy 2, 1862, č. 58, s.2 (Denní zprávy. Program koncertu ve prospěch akad. čten. spolku,) ■ Slavoj 4, 1865, č. 11, s. 187 (Dějepis spolků zpěváckých.) ■ Slavoj 4, 1865, č. 12, s. 201 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Tábor 3, 1866, č. 45, s. 3 (Dopisy. Z Budějovic.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 126, s. 1 (Denní zprávy. Výlet na Říp.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 130, s. 3 (Výlet „Sokolův“ na staroslavný Říp.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Národní politika 7, 1889, č. 23, s. 1 (Feuilleton. Riegrova píseň z roku 1838.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

31. Pijácký sbor

(Vino sem a vzhůru k zpěvu)

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: pěveckému spolku Josefodolskému

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Hlahol, sbírka původních čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 2, 1861, Praha: Jos. Šálek

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 135)

časopisy a denní tisk: ■ Světozor 4, 1861, č. 12, s. 288 (Zprávy literární) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky. ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

32. Píseň Čechů

(píseň pro jeden hlas s průvodem piana)

Předloha: Jiljí Vratislav Jahn (1838–1902)

Komp.: 1861

Dedikace: Karlu Strakatému (1804–1868)

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV E 152)

Opis:

- Josef Wihman (??–??), 18. 4. 1865 (místo uložení: VMH Klatovy, fond: Hudební manuskripty, signatura: N, č. kartonu 68)

Vydání:

- Čtvero písní pro jeden hlas průvodem piana, No. 1, 1862, Praha: Jos. Šálek

Recepce skladby:

■ „Že nestejnost textu z ohledu začátečních brzy dlouhých. brzy krátkých slabik jednotlivých řádků p. skladateli velkých obtíží dělalo a že by lépe bylo, kdyby se nebyly všechny sloky pod jeden nápěv přivedly, nedá se upříti. Básník bral totiž ohled na stejný počet slabik, na stejný výměr ale méně, a následkem toho přijde brzy dlouhá, brzy krátká slabika na těžkou dobu, což skladatelově hudbě nemálo vadí. Nápěv pozůstává hlavně z dvoutaktových rytmů, které pausami odděleny jsou, s rozdělením textu se neshodují. Vezmeme na příklad první dva řádky pro sebe:

„*Minulost slavná hrůzy plná (pausa) se proměnila v dřímotu (pausa) a dějů nuprosná vlna (pausa) nás vrhla z bouře v samotu“ (pausa).* – Tu shledáme, že první a třetí pausa smysl a spojení slov ruší. Osmý takt nápěvu měl by souhlasit se čtvrtým, a byl by na ten pád p. skladatel nemusel slabiku *tu* (od slova „samotu“) celé tři čtvrtě táhnouti, což se při vážném pohybu tím hnusněji vyjímá a nemotorné jest. Porovnejme k lepšímu přehledu dotyčné takty:

Jak z předešlého vysvítá, bylo v 7. taktu drobným rytmem příliš plýtváno a následkem toho nedostalo se pro 8. t. takt dosti slabik, kterému vlastně slovo „v samotu“ náležeti mělo.

Že se chyba tato ve všech slokách opakuje, rozumí samo sebou a jest toto nedopatření v skutku směšné a ohzdí celou skladbu.

Čtenářům již známý motiv z Kovářské“ na slova „nadarmo“ a „nižádnou“ opakuje se zde, jak následující úryv dokazuje co do rytmu i co do intervalu:

Pro slova, která „v cizině smysl tvoří, hodilo by se podobné metrum, sem ale na žádný způsob nepřináleží.

S doprovázením souhlasíme až na jeden pád, který snad od jiných za dobrý uznán bude, my ale se s nimi za tou příčinou nesrovnáváme, onto zpěváka v trapnou nejistotu přivádí. V 5. taktu na 3. str.

stojí totiž doprovázející quintsextakord v sextové poloze a zpěvák má nastoupiti o jednu osminu později s kvintou téhož akordu. Nám zdá se nastoupení toto velmi nebezpečnou líčkou pro každého zpěváka, a byť by sebe lepší intonovati dovedl, není s to, předepsaný tón (ě) jistě udati. V tomto pádu musel by se buďto nápěv aneb doprovázení změnit, a dle našeho náhledu neutrpěla by melodie, kdyby se místo ě – fis volilo. V mezihře na 3. str. v 6. taktu hodilo by se na místo posledn šestnáctky *a*, lépe *g*, má-li totiž následující kvintsextakord *a–c–e–fis* patřičně účinkovati, taktěž podobně v 12. na 3., v 16, na 4té, a v 6tém taktu na 5té straně.“

(Dalibor 5, 1862, č. 22, s. 169 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů)

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 14, s. 112 (Hudební literatura) ■ Dalibor 5, 1862, č. 22, s. 169 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů) ■ Národní listy 2, 1862, č. 114, s. 3 (Denní zprávy. Hudebniny.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 3, s. 62 (Úvahy.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

33. Pomoc pro náramnou lásku

[čtverožpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: táboorskému pěveckému spolku

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Vesna, sbírka původních zpěvů: Sbory pro mužské hlasy, sešit č. 2, číslo sborů 13, 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Pomoc pro náramnou lásku (Slova od Čelakovského)

Sbor tento nacházíme ve „Vesně,“ svazek 1. sešit 2. a můžeme se o něm v celku jenom pochvalně zmíniti. Vedení hlasů jest však přece tu a tam chybné, a jest to nazvíce postupování v oktávách a v kvintách, které opraveny býti musí, má-li se vůbec již správnost tato zachovávat. Upomínky na skladby slovanské, jako jest Vorlova „Cikánova píšťalka,“ nebudou celku na ujmu a jest to hlavně rytmus, který velmi známý jest. Oktávy objevují se v 14. a 15. taktu na str. 8. mezi 2hým basem a 2hým tenorem, taktéž od 19. k 20tému taktu na str. 9. mezi těmi samými hlasy. V poslední sadě, g–dur, bude lépe vésti 2hý tenor takto: h – c | d – c | h – c | d – c | h atd.“

(Dalibor 5, 1862, č. 28, s. 217 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Píseň Sokolů)

- „Dne 17. t. m. byl spolek náš velice překvapen: došel ředitelstvo dopis chvalně známého skladatele hudebního pana Ludevíta Procházky se sborem „Pomoc pro náramnou lásku“ od něho komponovaným a „spolku zpěváckému v Táboře“ věnovaným. Za tou příčinou bylo valné shromáždění svoláno a o věnování tom zpraveno; s jakou radostí zpráva tato přijata byla, může si každý soudný čtenář sám pomyslit; valné shromáždění pak uznávajíc zásluhy hudebního skladatele vlasteneckého, kteráž pan Ludevít Procházka již ve velké míře a sborem nám věnovaným opětně byl sobě získal, a chtějíc díky své skutkem osvědčiti, jmenovalo jej jednohlasně čestným údem spolku našeho. Diplom se panu Procházkovi též co nejdříve doručí. Ku zkoušení sboru onoho sešlo se hned přes 20 cvičených zpěváků u náměstka sbormistrova pana Jos. Pfeiffra, kdež cvičen byl velmi horlivě, a tak se líbil, že po několikráte „na zdar“ a „sláva“ skladateli jeho provoláváno bylo – Sbor tento se všem podobným nám známým skladbám vyrovná ba je převyšuje duchem národním v něm vanoucím. Takové skladby jistě všestranně oblíbeny dojdou. Pan skladatel by se obecnstvu a ze jmena spolkům zpěváckým zavděčil,

kdyby sbor ten ve „Vesně“ otisknouti dal. – Ve spolku našem byl sbor tento po několik dní s horlivostí cvičen, neb jsme slyšeli, že náš Palacký tyto dni na Tábor do Prahy pojede, a chtěli jsme národní skladbu tu prvnímu národovci našemu prvně zapěti; než toho potěšení se nám dostalo; neb jsme včera zprávu obdrželi, že Palacký, zdržující se v Jindřichově Hradci, odtamtud přímo do Vídně se vrátí.“

(Dalibor 4, 1861, č. 16, s. 131 – Feuilleton. Z Brna)

Výskyt ve zpěvnících:

- Sokol 1869 (s. 53)

Provedení:

- 12. 9. 1861 na besedě v Klatovech. ■ 9. 2. 1862 pěveckým spolkem na koncertní zábavě v Praze. ■ 9. 3. 1862 na besedě v Chrudimi. ■ 3. 12. 1863 pěveckým spolkem Hlahol v sále na Žofíně v Praze. ■ 4. 11. 1864 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v městském divadle v Klatovech. ■ 22. 3. 1874 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v konviktském sále v Praze. ■ 16. 12. 1900 pěveckým spolkem Hlahol na jubilejním koncertě v Táboře. ■ během ledna [?] roku 1902 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze.

Literatura a prameny:

- knižní:** ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 153) ■ Procházka 1864 (s. 7) ■ Vojtěšková 2013 (s. xi)
■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 144)

- časopisy a denní tisk:** ■ Dalibor 4, 1861, č. 16, s. 131 (Feuilleton. Z Brna) ■ Dalibor 4, 1861, č. 28, s. 226 (Feuilleton. Z Klatov) ■ Národní listy 1, 1861, č. 174, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 28, s. 217 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Píseň Sokolů) ■ Dalibor 5, 1862, č. 4, s. 31 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 6, s. 47 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 9, s. 70 (Feuilleton. Z Chrudimi) ■ Národní listy 4, 1864, č. 299, s. 3 (Denní zprávy. Vokální koncert) ■ Slavoj 3, 1864, č. 12, s. 418–419 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 79, s. 2 (Denní zprávy. Zábava zpěv. spolků typografů.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 23, 1901, č. 2, s. 10 (Tři jubilejní oslavy.) ■ Dalibor 23, 1901, č. 3, s. 23 (Hudební přehled venkova. Tábor.) ■ Národní politika 20, 1902, č. 8, s. 4 (Divadlo a hudba. Jubilejní koncertní zábava.) ■ Dalibor 26, 1903, č. 32–35, s. 223, 236 (Krátký nástin dějin zpěváckého spolku „Hlahol“ v Praze.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

34. Pravý Čech

- I. (pro jeden hlas s průvodem piana)
- II. (čtverozpěv pro mužské hlasy)

Verze:

I. – Ludevít Procházka (1837–1888)

II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Předloha: Rudolf Mayer (1837–1865)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: Janu Ludvíku Lukesovi (1824–1906)

Autograf:

- I. a II. – partitura N

Opis:

- I. – Josef Wihman (??–??), [?] (místo uložení: VMH Klatovy, fond: Hudební manuskripty, signatura: N, č. kartonu 56)
- II. – O. [?] Benátský (??–??), 1906 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 111.)

Vydání:

- I. – Vesna, sbírka původních zpěvů: Pro jeden hlas s průvod. piana., č. 7, 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé
- II. – Záboj, sbírka původních čtverozpěvů pro mužské hlasy, svazek II., sešit č. 6, No. 2, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

- 23. 6. 1861 na akademii v Mělníku. ■ 15. 8. 1861 na hudební zábavě v Oustí nad Orlicí. ■ 1. 9. 1861 na koncertní zábavě v Chocni. ■ 12. 9. 1861 na besedě v Klatovech. ■ 14. 10. 1861 na

slavnosti v Plzni. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906) ■ 31. 10. 1861 na slavnosti v Hlinsku. ■ 15. 12. 1861 na velké deklamační akademii ve Slaném. ■ 5. 1. 1862 v pražském sále na Žofinském ostrově. Koncert organizoval Bedřich Smetana a skladbu zpíval pan Lukeš. ■ 9. 3. 1862 na besedě v Chrudimi. Zpíval Josef Klimeš (1812–1900). ■ 30. 3. 1862 v Pardubicích v sále „Odeonu“ na Veselce. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906) ■ 6. 4. 1862 na besední slavnosti v Rokycanech. Zpíval pan [?] Šmit (??–??). ■ 1. 5. 1862 na besedě v hostinci „u císaře rakouského“ v Plzni. ■ 13. 7. 1862 pěveckým spolkem Hlahol na slavnosti v Praze. ■ 30. 11. 1862 na pěvecké a hudební akademii v Čáslavi. ■ 31. 12. 1862 na koncertní zábavě na Smíchově. ■ 23. 4. 1863 na besedě v Hořovicích. ■ 19. 4. 1863 na besedě v Hostomicích. ■ 9. 7. 1863 na koncertní zábavě v Čáslavi. ■ 9. 7. 1863 na hudební a pěvecké zábavě v Žehušicích. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem Vojmír na koncertě v Přelouči. ■ 30. 11. 1863 na pěvecké zábavě v Čáslavi. Zpíval Josef Klimeš (1812–1900). ■ 16. 12. 1863 pěveckým spolkem Perštýn na koncertní zábavě v Praze. ■ 20. 12. 1863 pěveckým spolkem Pernštýn na hudební a pěvecké zábavě v Pardubicích. ■ 24. 2. 1872 v Odeonu na Veselce v Pardubicích. Zpíval pan starosta Josef Klimeš (1812–1900). ■ 28. 9. 1881 na koncertě v Přelouči. ■ 27. 3. 1892 na akademií v Chrudimi.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 8) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 93) ■ Jarka 1948 (s. 209, 264) ■ Vojtěšková 2013 (s. xi)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 19, s. 155 (Feuilleton. Z Mělníka) ■ Dalibor 4, 1861, č. 23, s. 186 (Feuilleton. Z Prahy. Hudební literatura) ■ Dalibor 4, 1861, č. 27, s. 220 (Feuilleton. Z Oustí nad Orlicí) ■ Dalibor 4, 1861, č. 28, s. 226 (Feuilleton. Z Klatov) ■ Dalibor 4, 1861, č. 30, s. 240 (Feuilleton. Z Plzně) ■ Dalibor 4, 1861, č. 32, s. 259 (Feuilleton. Z Hlinska) ■ Národní listy 1, 1861, č. 288, s. 2 (Feuilleton. Z Plzně. Slavnost otevření západní dráhy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 238, s. 4 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 343, s. 3 (Denní zprávy. Akademie ve Slaném.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 1, s. 8 (Feuilleton) ■ Dalibor 5, 1862, č. 2, s. 40 (Feuilleton. Z Pardubic) ■ Dalibor 5, 1862, č. 9, s. 70 (Feuilleton. Z Chrudimi) ■ Dalibor 5, 1862, č. 34, s. 270 (Kronika zpěv. spolku) ■ Lumír 12, 1862, č. 2, s. 44 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 12, 1862, č. 14, s. 335 (Feuilleton. Z Chrudimi.) ■ Lumír 12, 1862, č. 29, s. 694 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a venkova.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 2, s. 3 (Denní zprávy. Koncert Bedřicha Smetany.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 106, s. 3 (Dopisy z Čech. Z Plzně.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 163, s. 2 (Denní zprávy. Svěcení praporu „Hlaholu.“) ■ Národní listy 2, 1862, č. 74, s. 4 (Denní zprávy. Zpěvácký spolek v Pardubicích.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 90, s. 3 (Dopisy z Čech. Z Rokycan.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 307, s. 3 (Denní zprávy. Čtvrtý a poslední hudební, zpěvní a deklamatorní věneček na Smíchově.) ■ Poutník od Otavy: Časopis pro lid městský a venkovský 5, 1862, č. 11, s. 133 (Dopisy. Z Rokycan.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 12, s. 279 (Dopisovatel. V Čáslavi.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 11, s. 84 (Feuilleton. Dopisy z Čech a Moravy. Z Hostomic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 13, s. 102 (Feuilleton. Z Hořic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 20, s. 160 (Kronika zpěváckých spolků) ■ Dalibor 6, 1863, č. 33, s. 263 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 36, s. 288 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 38, s. 4 (Denní zprávy. Z Kutné Hory.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 155, s. 2 (Denní zprávy. Hudební zábavu) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 44 (Dopisovatel. V Žehušicích.) ■ Slavoj 3, 1864, č. 2, s. 28 (Dopisovatel. Z Pardubic.) ■ Hudební listy 2, 1871, č. 3, s. 18 (O české deklamaci hudební.) ■ Národní listy 12, 1872, č. 52, s. 4 (Denní zprávy. Program koncertu Boženy Jahnové.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 28, s. 225 (Z ruchu hudebního.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 15–17, s. 125 (Činnos't našich spolkův a ruch náš hudební. Chrudim.) ■ Dalibor 28,

1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

35. Půda vlastenecká

(píseň pro jeden hlas s průvodem piana)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: Josefu Sklenářovi (??–??)

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV E 155)

Vydání:

- Čtvero písní pro jeden hlas průvodem piana, No. 3, 1862, Praha: Jos. Šálek

Recepce skladby:

- „3. Půda vlastenecká (od Pícka)

Podobně můžeme se i o této skladbě vysloviti. Nápěv jest plynňý a dojemný a jmenovitě místo „Půdu tu bych zbožně zhaněl“ atd. podal skladatel vřelým citem. Končící motiv na slova „v končinách i vzdálených“ jest příliš otřepaný a obyčejný. V 12. taktu str. 9 nedělá se protáhnutí jednotlivých slabik již za tou příčinou dobře, jelikož zde (v nápěvu) dominantní septima neohebně nahoru vedena jest, aniž by později rozvedena byla, a vlastně, vyplnění třetí čtvrti jest zde zbytečné, anto by čtvrt'ová pauza s rozdělením textu lépe souhlasila. Doprovázející quintsextakkord v 2. taktu na str. 9. zní prázdně a opraví se vada tato, když se mu chybící tercie è připojí.“

(Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 3. Půda vlastenecká)

Provedení:

- 17. 3. 1861 na koncertě v Mariánských lázních.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 1, 1861, č. 79, s. 1 (Feuilleton) ■ Dalibor 5, 1862, č. 14, s. 112 (Hudební literatura) ■ Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 3. Půda vlastenecká) ■ Národní listy 2, 1862, č. 114, s. 3 (Denní zprávy. Hudebniny.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 3, s. 62 (Úvahy.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

36. Slavnostní pochod

[orchestrální pochod k tragédii *Svatopluk*]

Předloha: Gustav Pflieger Moravský (1833–1875), *Svatopluk*, premiéra 2. 2. 1861 ve Stavovském divadle v Praze.

Komp.: 1861 [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení:

■ premiéra 2. 2. 1861 během tragédie *Svatopluk* od Gustava Pfliegera Moravského (1833–1875) ve Stavovském divadle v Praze.

Literatura a prameny:

knižní ■ Vojtěšková 2013 (s. xxxi)

časopisy a denní tisk: ■ Lumír 6, 1861, č. 5, s. 113 (Z Prahy a z venkova) ■ Národní listy 1, 1861, č. 32, s. 3 (Domácí zprávy)

37. Vracování se od milé

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 6. 11. 1861

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NK ČR, signatura: 59 R 1976)

Opis:

- [?], začátek 20. století (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 115.)

Vydání:

- I. a. – 1862 [?], Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé
- I. b. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, seš. č. 35, 1871, Praha: Emanuel Starý a spol.

Provedení:

- 2. 12. 1872 na koncertní zábavě Besedy brněnské v Brně. ■ 8. 12. 1872 pěveckým spolkem Hlah na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 3. 3. 1873 na druhé zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 22. 2. 1874 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Plzni. ■ 21. 6. 1874 pěveckým spolkem Svatováclav na koncertě v Sušicích. ■ 28. 6. 1874 pražským pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Turnově. ■ 13. 11. 1881 na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 16. 4. 1882 na koncertě v Olomouci. ■ 28. 5. 1882 pražským pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Chrudimi. ■ 29. 5. 1882 na koncertě v Chotěboři. ■ 24. 6. 1883 pěveckým spolkem Žerotín na koncertě v Moravské Ostravě. ■ 22. 2. 1885 pěveckým spolkem pražských typografů na pěvecké zábavě v Praze. ■ 3. 4. 1892 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Rudolfíně v Praze. ■ 28. 11. 1897 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v Praze. ■ 17. 12. 1899 pěveckým spolkem Hlahol na prvním koncertě v Praze. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze. ■ 28. 2. 1907 na druhém symfonickém koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 145) ■ Sázavský 1900 (a. 134)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 12, 1872, č. 338, s. 2 (Denní zprávy. První koncert „Hlaholu“) ■ Národní listy 12, 1872, č. 342, s. 3 (Literatura a umění. První koncert „Hlaholu“)

■ Dalibor 1, 1873, č. 9, s. 73 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Brna.) ■ Národní listy 13, 1873, č. 57, s. 1 (Zprávy spolkové. Z „Hlaholu“) ■ Dalibor 2, 1874, č. 8, s. 60 (Kronika zpěvákých spolků a hudebních jednot. Ve prospěch národní divadla.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 9, s. 71 (Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 25, s. 200 (Program výletu pražského zpěv. spolku „Hlaholu“ do Turnova.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 27, s. 213–214 (Výlet „Hlaholu“ do Turnova.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 49, s. 2 (Denní zprávy. Ve prospěch národního divadla.) ■ Šumavan 7, 1874, č. 25, s. 266 (Místní a denní zprávy. Sušický zpěváký spolek Svatováclav.) ■ Národní listy 21, 1881, č. 305, s. 3 (Dramatické umění a hudba. Koncerty.) ■ Dalibor 4, 1882, č. 12, s. 94 (Drobné zprávy. Olomoucký „Žerotín“,) ■ Dalibor 4, 1882, č. 17, s. 133 (Drobné zprávy. Pražský Hlahol v Chrudimi a v Pardubicích.) ■ Dalibor 4, 1882, č. 17, s. 136 (Z ruchu hudebního.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 23–24, s. 236 (Drobné zprávy. Koncert Olomouckého pěvecko–hud. spolku „Žerotína“) ■ Dalibor 7, 1885, č. 12, s. 116 (Drobné zprávy. Koncertní zábava „Zpěvákého spolku pražských typografů,“) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 18–19, s. 146 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. II. řádný koncert „Hlaholu“) ■ Dalibor 14, 1892, č. 21–22, s. 162 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. „Hlahol“) ■ Národní listy 32, 1892, č. 90, s. 3 (Denní zprávy. Z Hlaholu.) ■ Dalibor 20, 1897, č. 6–7, s. 47 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Národní listy 37, 1897, č. 328, s. 3 (Zpěváký spolek pražských typografů.) ■ Národní listy 39, 1899, č. 345, s. 3 (Hudba. První koncert pražského Hlaholu.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 2, s. 11 (Koncerty v Praze.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 29, 1907, č. 39, s. 308 (Koncerty.) ■ Národní listy 47, 1907, č. 41, s. 5 (Hudba. Hudební jednota posluchačů vysokých škol.)

38. Vzájemnost. Kadryla

- I. [6 skladeb na slovanské nápěvy pro orchestr]
- II. [6 skladeb na slovanské nápěvy na fortepiano]

Verze:

- I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Komp.: 1861 [?]

Dedikace: Nikolajovi I. Černohorskému (1841–1921)

Autograf

- I. [?] – partitura (místo uložení: Archiv ČRo, signatura: [?])
- II. – partitura N

Vydání:

II. – 1861, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

■ „Právě vyšla v skladu pp. Křištofa a Kuhé–ho slovanská kadrila „Vzájemnost“ od Ludevíta Procházky, věnována Jeho Jas. knížeti Černohorskému Nikolaji I. Nalezáme v ní zvuky skoro ze všech slovanských luhů a prolétáme v duchu celé naše bratrstvo slovanské. Motivy jednotlivé jsou velmi vkusně spracovány a lehko se dá sledovat dle některých písní a jejich uspořádání tendence p. skladatele; zvláště vyniká číslo 6. s písněmi „Náš slovanský národ opět vstává“ a „Slovan jsem a Slovan budu.“ – Na důkaz hodnosti této skladby uvádíme ještě, že na národní besedě ponejprv jsouc provozována, s velikým úspěchem se potkala.“

(Národní listy 1, 1861, č. 33, s. 5 – Domácí zprávy)

Provedení I. verze:

- 13. 1. 1861 na hudební zkoušce k Národní besedě v sále na Žofině v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 3, s. 24–25 (Feuilleton.Z Prahy) ■ Dalibor 4, 1861, č. 4, s. 35 (Feuilleton.Z Prahy.Hudební literatura) ■ Národní listy 1, 1861, č. 33, s. 5 (Domáci zprávy) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

39. Zastaveníčko

[dvojpěv pro ženské nebo mužské hlasy s průvodem piana]

Předloha: [?]

Komp.: 1. 3. 1861

Dedikace: Aloisii Blažkové (1840–1873)

Autograf:

- I. a. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatury: XXX B 39)
- I. b. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XV E 363)

Provedení:

■ premiéra 9. 3. 1861 na cyrilometodějské akademii v brněnské Redutě. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906) a Aloisie Blažková (1840–1873) ■ 23. 6. 1861 na akademii v Mělníku. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906) a kněžna Jenny Thurn-Taxisová (??–??). ■ 16. 12. 1865 na koncertní besedě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 123) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 144)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 19, s. 155 (Feuilleton. Z Mělníka) ■ Dalibor 4, 1861, č. 9, s. 75–76 (Feuilleton. Z Brna. Slavnost‘ Cyrilo–Methodějská) ■ Lumír 11, 1861, č. 11, s. 256 (Feuilleton. Z Brna) ■ Národní listy 1, 1861, č. 64, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 5, 1865, č. 285, s. 2 (Denní zprávy. „Umělecká Beseda“)

40. Žalozpěv nad hrobem Hanky

(*Na nebi hvězdy hasnou*)

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Emanuel Tonner (1829–1900)

Komp.: 1861 [?]

Autograf:

■ [?] – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. D. 621.)

Vydání:

■ Kostelní sbory pro mužské hlasy, No. 19, [?]

Provedení:

■ premiéra 14. 1. 1861 během pohřbu Václava Hanky (1791–1861) v Praze. Zpíval pěvecký spolek Hlahol. Dirigoval Jan Ludvík Lukes (1824–1906). ■ 23. 2. 1878 pěveckým spolkem Hlahol u příležitosti odhalení pamětní desky Josefa Kajetána Tyla (1808–1856) v Plzni. ■ 1. 8. 1888 pěveckým spolkem Hlahol na pohřbu druhého ředitele tohoto spolku Jindřicha Viewega (??–??) v Plzni. ■ 26. 7. 1896 pěveckým spolkem Hlahol na pohřbu hudebního skladatele Hynka Pally (1837–1896) v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Srb a Tadra 1886 (s. 89) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 144)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1861, č. 3, s. 21 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 17, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Národní listy 1, 1861, č. 23, s. 3 (Domácí zprávy) ■ Dalibor 1, 1879, č. 3, s. 23 (Listy z venkova. Plzeň.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 7, s. 53 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Plzeňské listy 32, 1896, č. 90, s. 2 (Denní zprávy. Pallův pohřeb.)

41. Dárek z lásky

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1862 v Niměřicích

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 43)

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??), 1900 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV B. 113.)

Vydání:

- Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 9, No. 3, 1867, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 17. 10. 1868 pěveckým spolkem Slavoj na společenské zábavě v Karlíně v Praze. ■ 31. 1. 1869 na besedě v Sedlci. ■ 20. 11. 1869 na besedě v Brně. ■ 9. 5. 1882 na koncertě v Jičíně. ■ 14. 11. 1886 na koncertě v Ústí nad Orlicí. ■ 15. 5. 1888 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 131)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 7, 1867, č. 153, s. 3 (Denní zprávy. „Hlaholu“.) ■ Světozor 1, 1867, č. 9, s. 88 (Literatura a umění.) ■ Národní noviny 2, 1868, č. 91, s. 2 (Zprávy denní. Společenská zábava.) ■ Tábor 6, 1869, č. 4, s. 17 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěvácký sbor v Sedlci.) ■ Dalibor 4, 1882, č. 17, s. 136 (Z ruchu hudebního.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 43, s. 428 (Z koncertní síně. Koncerty mimo Prahu.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 23, s. 181 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Národní politika 6, 1888, č. 133, s. 3 (Slavnosti a zábavy.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

42. Děvče já ti udělám

(Bětulinko boubelatá)

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1862 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- III sbory na slova Čelakovského, sešit č. 1, 1862, Praha: Šálek a Wetzler

■ Recepce skladby:

„1. „Pečlivá milá“

2. „Děvče já ti udělám“ – sbory pro mužské hlasy od Lud. Procházky

3. „Zbezpečnění“

Hlavní stránkou, již tři tyto sbory do sebe mají a jíž se zvláště doporučují, jest čistě slovanský ráz čili typus. Všechny tři jsou srozumitelné a populárně (ve smyslu vyšším) vedeny. Pakli skladatel v poměru harmonickém – a zde jest ještě toho dosti, co by se mělo přepilovati – všechněm požadavkům dosti neučinil, mají všechna tři čísla, tuto uvedená, do sebe okrouhlou formu, pravý výraz a přiměřený charakter. A pročez radíme nadanému skladateli, aby hlubších konal studií hudebních, by se tak toho dopracoval, čeho mu talent jeho ukazuje. Vědomosti nabudeme pilností; talentu a vloh ale se pilností nedomůžeme. Pan Procházka jest tak šťastným, že se talentu těší. Doporučejíce všechny tři sbory co nejvřeleji dokládáme, že sbor „Zbezpečnění“ největší cenu poetickou do sebe má a že zde skladatel Ludevít Procházka zvěčnělého básníka, Frant. Lad. Čelakovského dokonale pochopil.“

(Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 2 – Úvaha.)

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Jahnovi Jiljí Vratislavu, dne 20. 5. 1866 v Praze (místo uložení: PNP, fond: Jahn, Jiljí Vratislav)

Provedení:

- 23. 1. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na večerní zábavě v Praze. ■ 28. 3. 1863 pěveckým spolkem Slavjan na večerní zábavě v Hradci Králové. ■ 19. 4. 1863 na třetí besedě

v Jilemnicích. ■ 9. 5. 1863 pěveckým spolkem Kovář na hudební zábavě v Čáslavi. ■ 24. 5. 1863 chorvatským pěveckým spolkem Kolo na koncertě v Záhřebu. ■ 9. 8. 1863 na besedě ve Stříbrných Horách nad Nalžovy. ■ 16. 8. 1863 na koncertě na památné hoře Prácheň nad Horažďovicemi. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888). ■ 23. 8. 1863 na hudební a pěvecké zábavě v Mladé Boleslavy. ■ 27. 9. 1863 pěveckým spolkem v Novém Bydžově. ■ během října [?] roku 1863 na koncertě v Mnichově Hradišti. ■ 11. 10. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Plzni. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem Dalibor na besedě ve Slaném. ■ 4. 4. 1864 pěveckou jednotou Závoj na koncertě ve Dvoře Králové. ■ 21. 8. 1864 pěveckým spolkem Dalibor na besedě v lázních ternberských. ■ 21. 1. 1866 na zábavě na Smíchově. ■ 3. 4. 1867 na besedě slovanského pěveckého spolku ve Vídni. ■ 24. 11. 1878 na koncertě ve Strakonících.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 119) Lichtner 1911 (s. 5–6)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 10, s. 79 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 13, s. 102 (Feuilleton. Z Jilemnice.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 14, s. 11 (Kronika pěveckých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 24, s. 191 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 25, s. 198 (Feuilleton. Z Mladé Boleslavy.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 29, s. 231 (Kronika pěveckých spolků.) ■ Lumír 13, 1863, č. 5, s. 118 (Feuilleton. Z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 58, s. 3 (Denní zprávy. Hudební novinky.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 72, s. 3 (Denní zprávy. Pěvecká jednota „Slavjan“) ■ Národní listy 3, 1863, č. 105, s. 3 (Denní zprávy. Zpěváký spolek) ■ Národní listy 3, 1863, č. 220, s. 3 (Denní zprávy. Zábava) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 32 (Úvaha.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 3, s. 54 (Feuilleton. Zprávy domácí.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 4, s. 87 (Dopisovatel. Na Horách Stříbrných nad Nalžovy.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 6, s. 120 (Dějepis spolků zpěvákých. Z Mladé Boleslavi.) ■ Slavoj 3, 1864, č. 7, s. 143 (Dějepis spolků zpěvákých.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 10, s. 206 (Dějepis spolků zpěvákých. V Čáslavi.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 11, s. 231 (Dopisovatel. Záhřebu.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 88, s. 3 (Denní zprávy. Pěvecká jednota „Závoj“) ■ Národní listy 4, 1864, č. 220, s. 2 (Denní zprávy. Beseda v lázních ternberských) ■ Slavoj 3, 1864, č. 1, s. 14 (Dopisovatel. Ze Slaného.) Slavoj 3, 1864, č. 3, s. 43 (Dopisovatel. Ze Slaného.) ■ Národní listy 6, 1866, č. 27, s. 3 (Z venkova. Ochotnické divadlo na Smíchově.) ■ Národní listy 7, 1867, č. 92, s. 3 (Denní zprávy. K besedě zpěv. spolku slovanského ve Vídni.) ■ Šumavan 11, 1878, č. 47, s. 523 (Dopisy. Ze Strakoníc.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 164 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

43. Dívka a šohaj

(dle moravské národní písně dvojzpěv pro dva mužské nebo ženské hlasy s průvodem piana)

Komp.: 1862 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 2 dvojzpěvy, č. 142, No. 2, 1862, Praha: Schalek a Wetzler

Provedení:

- 8. 12. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na večerní zábavě v Praze. ■ 29. 3. 1869 na druhé besedě v Praze. ■ 11. 7. 1869 na koncertě ve Mšeně. ■ 21. 11. 1869 na koncertě v konviktském sále v Praze. Zpívala slečna [?] Schupplerova (??–??) a slečna [?] Galašova (??–??). ■ 27. 12. 1872 dívčím pěveckým spolkem Slávy dcera na koncertě v Jindřichově Hradci. ■ 24. 2. 1876 pěveckým spolkem Hus na zábavě v Hořatvě u Nymburka.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 119)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 35, s. 280 (Feuilleton. Z Prahy.) ■ Naše listy 2, 1869, č. 84, s. 3 (Program druhé besedy, kterou pořádá jednota Thalie na Malé straně dne 29. t. m.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 197, s. 3 (Denní zprávy. Ze Mšena.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 320, s. 3 (Koncert) ■ Dalibor 1, 1873, č. 3, s. 23 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Jindř. Hradce.) ■ Národní listy 16, 1876, č. 69, s. 5 (Listy z kraje. Z Hořatve u Nymburka.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

44. Hlahol. Pochod pro čtyři mužské hlasy

Předloha: Jindřich Hanuš Böhm (1836–1916)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: Josefu Leopoldu Zvonařovi (1824–1865) a pražskému pěveckému spolku Hlahol

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

■ „Mezi nynějšími skladateli českými vyvinuje Ludevít Procházka velikou a neunavenou činnost. Právě leží před našima rukama nejnovější plod jeho pilnosti, pochod to pro čtyry mužské hlasy, jež skladatel bujarému spolku zpěváckému Hlaholu věnoval. Skladbu tuto jsme zevrubně prohlídli i pronášíme se o ní v ten smysl, že jest zdařilá a nadání oblíbeného skladatele svědčící. Za tou příčinou neváháme, tento pochod, jménem „Hlahol“, všem zpěváckým spolkům doporučiti, jsouce přesvědčeni, že Procházka nejnovější práce tak jako jeho dřívější brzkého oblíbení dojde. Co obzvláště ve skladbě výborně působí, jest okolnost, že skoro v celé první polovici Tria vedení nápěvu na první Bass vzloženo. Pronášejíce pochvalný úsudek tuto uvedený neběříme se vyšlapanou cestou všedního chvalořečení, vědouce, že má-li býti úvaha spravedlivá a nestranná, nesmí se v ní k vůli skvělým stránkám přehlížeti momentů slabších. Ostatně máme za to, že jest úvaha subjektivní náhled jednotlivce, kterýžto náhled opět úvaze jiných soudců podléhá. Pronáší-li tedy jednotlivec svůj náhled o věci, ať se vysloví upřímně, co za dobré uznává a čehož za vadné jest mu vytknouti. Na základě toho upozorňujeme pana skladatele na Bass na třetí stránce v pátém taktu a na čtvrtý a pátý takt na páté stránce, dokládajíce, že by snad byla skladba co do své důkladnosti mnohem více získala, kdyby byla místa tuto vytknutá jinak vedena. Že jsme vše dobře promyslili, co nám skladatel v „Hlaholu“ podal, tomu na důkaz uvádíme okolnost, že z některých kvint, které se ve skladbu vloudily, žádná, jedinkou vyjímajíc, neuráží. Tož náš osobní náhled o skladbě Procházkově, již po bok těch nejlepších plodů cizozemských druhu tohoto směle slavíme.“

(Slavoj 1, 1862, s. 13–14. – Zikmund Kolečovský: Úvaha.)

Provedení:

- 15. 7. 1862 na čtvrté brněnské Besedě v Brně. ■ 7. 9. 1862 při národní besedě v Heřmanově Městci. ■ 21. 9. 1862 na slavnosti v Lounském okrese. ■ během prosince [?] roku 1862 na koncertní zábavě v Poličce. ■ 12. 10. 1863 na besedě v Českých Budějovicích ■ 22. 11. 1863

pěveckým spolkem Ledecký na koncertní zábavě na Počtě. ■ 13. 3. 1864 na hornické slavnosti v Jílově. ■ 1. 5. 1864 na koncertní zábavě ve Velvarech. ■ 24. 7. 1864 na koncertě v Mšeně. ■ 25. 9. 1870 na zábavě v Soběslavi. ■ 23. 2. 1878 pěveckým plzeňským spolkem Hlahol na koncertě v Plzni. ■ 16. 12. 1883 pěveckým spolkem Branislavem na koncertní produkci v Jilemnici.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 26, s. 206 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 28, s. 223 (Kronika zpěv. spolků.) ■ Dalibor 5, 1862, č. 35, s. 278 (Kronika zpěv. spolků) ■ Dalibor 5, 1862, č. 36, s. 285 (Z Brna.) ■ Lumír 12, 1862, č. 27, s. 648 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Lumír 12, 1862, č. 36, s. 864 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z domova.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 189, s. 3 (Pozvání.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 206, s. 3 (Národní beseda.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 222, s. 2 (Denní zprávy. Program slavnosti na Peruci.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 1, s. 13–14. (Úvaha.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 5, s. 108 (Dopisovatel. Z Loun.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 30, s. 237 (Feuilleton. Z Českých Budějovic.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 34, s. 271 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 75, s. 3 (Dopisy. Z Jílového.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 98, s. 3 (Denní zprávy. První produkce zpěváckého spolku „Hlaholu Velvarského“) ■ Národní listy 4, 1864, č. 193, s. 1 (Denní zprávy. Zpěvácký spolek „Hlahol“ Velvarský) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 34, s. 271 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Ze Soběslavi.) ■ Čech 10, 1878, č. 43, s. 3 (Zprávy z venkova. Pamětní deska Tylovi.) ■ Národní listy 18, 1878, č. 50, s. 2 (Oslava J. K. Tyla v Plzni) ■ Dalibor 5, 1883, č. 47, s. 466 (Drobné zprávy. Zpěv. spol. Bratislav v Jilemnici.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

45. Holub a strelec

[dle slovenské národní písně pro jeden hlas s průvodem piana]

Komp.: 1862 [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení:

■ 6. 4. 1862 na druhé zábavě Hlaholu v Praze. Zpíval p. [?] Hozák (??-??). ■ 11. 7. 1862 na koncertě v konviktském sále v Praze. Zpíval Jan Ludvík Lukes (1824–1906).

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 7) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 91)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 12, s. 97 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Národní listy 2, 1861, č. 81, s. 2 (Denní zprávy. Program ku 2. večerní zábavě zpěv. spolku „Hlaholu“) ■ Národní listy 2, 1862, č. 160, s. 3 (Denní zprávy. Věhlasný virtuos ruský Mikuláš Dmitriev Svěčin.)

46. Na Řípu!

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: [?]

Komp.: 1862

Autograf:

■ partitura, skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 41)

Provedení:

■ premiéra 27. 4. 1862 pěveckým spolkem Hlahol na národní slavnosti na Řípu.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 2, 1862, č. 88, s. 2 (Denní zprávy. Pan Ludevít Procházka.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 100, s. 1 (Národní slavnost na Řípu.) ■ Národní listy 27, 1887, č. 274, s. 2 (Denní zprávy. Oslava památky Jos. Novotného.)

47. Nedejme se! Kadryla dle slovanských nápěvů

- I. [6 skladeb dle slovanských nápěvů pro orchestr]
- II. [6 skladeb dle slovanských nápěvů na fortepiano]

Verze:

- I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: všem věrným českým dcerám

Autograf:

- I. a II. – partitura N

Vydání:

- II. – 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

■ 19. 1. 1862 na hudební zkoušce k slovanské besedě v Praze. ■ 5. 2. 1862 na zkoušce k národní besedě na Žofíně v Praze. ■ 2. 3. 1862 na plese v Příbramě. ■ 5. 10. 1862 na besedě v tělocvičně jednoty Sokol v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 4, s. 31 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Lumír 12, 1862, č. 11, s. 264 (Feuilleton. Z Příbrami.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 8, s. 3 (Denní zprávy. Hudební zkouška.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 16, s. 2 (Denní zprávy. Hudební zkouška.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 235, s. 2 (Denní zprávy. První koncert) ■ Poutník od Otavy: Časopis pro lid městský a venkovský 5, 1862, č. 7, s. 85 (Feuilleton. Dopisy. Z Příbrami.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

48. Nedůvěra

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1862

Dedikace: Emilii Bubeníčkové (??–??)

Autograf:

- partitura N

Opis:

- Ondřej Hurník (??–??), 17. 8. 1917 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: VI. b. 48.)

Vydání:

- hudební příloha k periodiku Rodinná kronika, 1862, [?]

Provedení:

- 5. 8. 1876 na akademii v Nechanicích. Zpívala Růžena Bayerová (??–??). ■ 9. 4. 1881 na koncertě v České Skalici.

Literatura a prameny:

- časopisy a denní tisk:** ■ Národní listy 16, 1876, č. 232, s. 3 (Listy z kraje. Z Nechanic.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 18, s. 144 (Z ruchu hudebního.)

49. Pečlivá milá

(Zle je, milá, zle je)

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: pěveckému spolku Slavoj

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- III sbory na slova Čelakovského, sešit č. 1, 1862, Praha: Šálek a Wetzler

Recepte skladby:

- „1. „Pečlivá milá“
- 2. „Děvče já ti udělám“ – sbory pro mužské hlasy od Lud. Procházky
- 3. „Zbezpečnění“

Hlavní stránkou, již tři tyto sbory do sebe mají a již se zvláště doporučují, jest čistě slovanský ráz čili typus. Všechny tři jsou srozumitelné a populárně (ve smyslu vyšším) vedeny. Pakli skladatel v poměru harmonickém – a zde jest ještě toho dosti, co by se mělo přepilovati – všechněm požadavkům dosti neučinil, mají všechna tři čísla, tuto uvedená, do sebe okrouhlou formu, pravý výraz a přiměřený charakter. A pročež radíme nadanému skladateli, aby hlubších konal studií hudebních, by se tak toho dopracoval, čeho mu talent jeho ukazuje. Vědomosti nabudeme pilností; talentu a vloh ale se pilností nedomůžeme. Pan Procházka jest tak šťastným, že se talentu těší. Doporučejíce všechny tři sbory co nejvřeleji dokládáme, že sbor „Zbezpečnění“ největší cenu poetickou do sebe má a že zde skladatel Ludevít Procházka zvěčnělého básníka, Frant. Lad. Čelakovského dokonale pochopil.

(Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 32 – Zikmund Kolečovský: Úvaha.)

Provedení:

- 12. 4. 1863 na hudební zábavě v Jičíně. ■ 7. 6. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze. ■ 29. 6. 1863 pěveckým spolkem Slavoj při slavnosti svěcení praporu v Chrudimi. ■ 18. 8. 1863 na hudební a deklamatorní besedě v Nových Benátkách. ■ 18. 11. 1863 pěveckým spolkem Slavoj na zábavě v měšťanské besedě v Chrudimi. ■ 22. 11. 1863 pěveckým spolkem

Vojmír na koncertě v Přelouči. ■ 11. 3. 1866 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze. ■ 24. 11. 1872 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v konviktském sále v Praze. ■ 21. 3. 1875 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v Praze. ■ 18. 11. 1877 na koncertě v konviktském sále v Praze. ■ 30. 3. 1889 pěveckým spolkem Dalibor na pěvecké akademii ve Slaném. ■ 18. 12. 1904 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě ve Slaném. ■ 19. 3. 1905 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě ve Slaném. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 144)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 2, s. 16 (Hudební literatura.) ■ Dalibor 6, 1863, 12, s. 93 (Dopisy z Čech a Moravy. Z Jičína.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 18, s. 143 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 33, s. 263 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 33, s. 263 (Kronika zpěvákých spolků.) ■ Lumír 13, 1863, č. 26, s. 624 (Feuilleton, Z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 58, s. 3 (Denní zprávy. Hudební novinky.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 143, s. 1 (Denní zprávy. Slavnost svěcení praporu) ■ Národní listy 3, 1863, č. 268, s. 3 (Denní zprávy. Z Chrudimi.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 32 (Úvaha.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 5, s. 101 (Dějepis spolků zpěvákých.) ■ Slavoj 2, 1863, č. 12, s. 250 (Koncert.) ■ Národní listy 6, 1866, č. 67, s. 3 (Denní zprávy. Program druhého koncertu „Hlaholu“) ■ Národní listy 12, 1872, č. 325, s. 3 (Denní zprávy. „Spolek pražských typografů“) ■ Národní listy 15, 1875, č. 77, s. 2 (Denní zprávy. Zábava pěvecká, deklamatorní a taneční.) ■ Národní listy 17, 1877, č. 317, s. 3 (Denní zprávy. Jubilejní slavnost.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 164 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 16, s. 127 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Slané.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 18–19, s. 149 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Ze Slaného.) ■ Dalibor 27, 1905, č. 10–12, s. 89 (Koncertní ruch. Slané.) ■ Dalibor 27, 1905, č. 21, s. 164 (Koncertní ruch. Slané.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

50. Píseň sokolů.

(Hej, sokolici, mužně, vpřed!)

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Karel Tůma (1843–1917)

Komp.: 1862

Dedikace: tělocvičnému spolku Sokolu v Praze

Autograf:

- partitura N

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??): [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV B. 104.)

Vydání:

- 1862, Praha: vlastním nákladem

Recepce skladby:

- „Píseň Sokolů. (Slova od K. Tůmy)

Předpokládáme, že p. skladatel při komponování této písně na tu okolnost ohled bráti chtěl, že členové „Sokola“ nejsou cvičení zpěváci, a není to v skutku snadná úloha při největší jednoduchosti vedení hlasů něco podobného napsati. Píseň tato pozůstává z 18 taktů, z kterýchž 7 taktů na první se opakující díl a 11 taktů na druhý díl připadá. Že tento nestejný rozměr taktů rhytmický cit uráží a při skladbách téhož druhu tím více nemístný jest, jelikož za jedno ani slova a dále ani druh podobných maličkostí toho nevyžadují. První díl sestává např. z následujících rhytmů: 3 – 1 – 1 – 2 –,

druhý díl: 2 – 2 – 3 – 4 –,

a nebude zapotřebí dalšího vysvětlování. Až na zmíněné již nestejný rhytmus nenacházíme v prvním dílu této písně nic závadného. Nápěv pozůstává pouze z do–škálných tónů a jest s podloženým textem v úplném souhlasu, a má mimo to ještě tu vlastnost, že se velmi snadně přednést dá. Opak toho jest však druhý díl, v kterém prosodie slov „vždyť na nás národ patří“ špatně pojmuta jest. Neméně závadné jest upotřebení dominantní septimy v 3. a 4. taktu v 1. base, které se zde žádného rozvedení nedostalo; taktéž budiž figurování druhého basu, které by snad na klavíru dobře znělo, tuto ale nejenom nezpěvné, ale i nepravdělné jest, pokáráno. Skladba tato vyšla nákladem pana skladatele.“

(Dalibor 5, 1862, č. 28, s. 217 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Píseň Sokolů)

Výskyt ve zpěvnících:

■ Sokol 1869 (s. 53) ■ Lumír 1876 (s. 85)

Provedení:

■ premiéra 13. 7. 1862 během výletu pěveckého spolku Hlaholu.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 139) ■ Kotek 1994 (s. 108, 111)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 28, s. 217 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Píseň Sokolů) ■ Národní listy 2, 1862, č. 161, s. 2 (Domácí zprávy. Naši Sokolové.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Jan Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

51. Prosba

(dvojzpěv pro mužské nebo ženské hlasy s průvodem piana)

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: Marii Macháčkové (??–??) a Terezii Macháčkové (??–??)

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 2 dvojzpěvy, č. 142, No. 1, 1862, Praha: Schalek a Wetzler

Provedení:

■ 2. 8. 1863 zpěváckým spolkem Moravan na zábavě v městské střelnici v Kroměříži. ■ 7. 5. 1865 na taneční a hudební zábavě v Táboře. ■ 29. 1. 1870 na besedě v Jilemnici.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 119) ■ Procházka 1864 (s. 13)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 22, s. 175 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Tábor 2, 1865, č. 1, s. 5 (Zprávy domácí a z okolí. Zpěvácký spolek.) ■ Tábor 2, 1865, č. 2, s. 4 (Zprávy domácí a z okolí.) ■ Tábor 2, 1865, č. 5, s. 4 (Zprávy domácí a z okolí. I. L. Kober.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 48, s. 382 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Zpěváčtí spolkové „Branislav“ a „Víla“ v Jilemnici.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

52. Svoji k svému!

[skladba pro vyšší a nižší hlas s průvodem piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: Rudolfovi Thurn–Taxisovi (1833–1904)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

■ „Svoji k svému“ slove 11. z písní Procházkových na slova od Pešky, která již snad pro důmyslný obsah *rázných* slov našemu zpěvumilovnému obecnstvu „Národními Listy“ doporučena byla a jižto Procházka *ráznou* myšlenkou mnohoplovného hudebního talentu svého oživiti se snažil, jak již z nadepsaného tempa „Rázně, Tempo giusto“ se dočítáme. Množství not a forma skladby, Procházkovi obvyklá, ručí věru za to, že by tato skladba charakterický kousek klavírní, asi tak vlasteneckou píseň *beze slov* slušně representovala. Leč sluch kritický svede posuzovatele bedlivého na onu zvratkou cestičku, na níž Procházka, kdykoli po ní nějakou novou skladbu světu přináší skoro pokaždé klopýtne. Dlužno na mnohý poklesek *v písni* té, má-li nám skutečným *zpěvem* býti, poukázat, ergo: svoji k svému!“ –

Hudba má svá práva i své povinnosti: vzletem myšlenek a zpěvností slovům barvy a *života* dodati, leč také s nimi v nerozlučném svazku věrného a svorného manželství setrvati. Co v manželství příčinou nesváru, to v hudbě následkem nepravého *rytmu*. Ladný zpěv a někdy bodrá myšlenka lita pustě po krajině, v níž Procházkovi *zákon* jest pouhou bájí a *časomíra* holým strništěm. Hřích je otcem viny. Tím zbloudil skladatel do jiného výměru básníkovi opačného taktu (trojčtvrtového), jenž přirozenou svou *mírností* a *lehkostí ráznosti* předepsané pozbývá, maje toliko *jednu* jen dobu těžkou (thesis).

Jestliže rytmus zvětřelý a temperace taktu dovádívá, jak možno mluvíti o kratakteru *mužné* ráznosti? Radíme upřímně mladému p. komponistovi, aby více šetřil rytmu a metrum českého, a skladby jeho budou zpěvnější, než je počátek vrch uvedené písně jeho. Hle tu bílé na černém!

Každá věta písně té sestává ze dvou dvoutaktových úryvků. Úryvek Iní se IIItím a IIhý se IVtým musí býti co do rytmu logicky proveden. Taktéž úryvky druhé periody. Této logiky pohřešujeme hned v úryvku prvé u porovnání s třetím, v němžto na celý motiv – „páže k páži“ – pouze slabiky – „ráží“ – připadají; a ještě huře v úryvku druhém ohledně čtvrtého, v němžto celý takt jedinou koncovku – „ský“ na úplný motiv – „obrovský“ – zahrnuje.

Na místě

Svoji k svému! | páže k páži! | čínme řetěz | obrovský!
Necht' na život | náš doráží | záhuby meč | lotrovský, atd.

Předělal skladatel:

Svoji k svému! | páže k páži! | čiňme řetěz | obrovský

Necht' na život náš do | ráží – | záhuby meč lotrov | ský atd.

Uznal– li skladatel za slušné neprohřešovati se proti *eurytmu*, neměl již dopouštěti přečinů rytmických vůbec. Ale *quantita*?

Zbavena libovůlí komponistovou historického práva svého, pláče přepříliš, než abychom se sirotka neujali. Viz obrazec! V II. taktě úryvku prvního, hle *dvakrát krátkou notu na dvakrát dlouhou slabiku*, totiž: (k pá–ži) a vedle motivu toho ještě čtvrtovou pomlku, snad proto, aby totéž místo třetí sloky ve slově tím samým způsobem zlehčeném, ještě porušeno bylo ve souvislosti slovesné, totiž (spojil – na věky) atd.

V třetím úryvku vadí patrně slovo život tím více, že je triola tu se nacházející už sama o sobě trojdílným taktem, jehož třetí část lehkou čtvrt' (arsis) značí. Poklesek druhu toho vrchovité míry nabývá v druhé periodě, v úryvku I. a III., kdež v oblíbeném triolu arsis k tomu ještě osmerkou zastoupenou slabiku „zrá“ – přízvukem i přírodní délkou opatřenou tak krátce odbývá, a po rovnoprávnosti (?) krátkou slabiku – „dá“ až brůza dlouhou notou poděluje. Kvůli rozmanitosti hned v sousedních taktech tatáž vada o – po – vá – ží. A tak více.

Zbývá toliko stručně se zmíniti o doprůvodu písně. Nač píseň, je–li dobrá, přepřlnovati titěrným a nevkusným pozlátkem, kdeby dobře promyšlený průvod jednoduchý byl opravdu šperkem ozdobným, a hlubokého zpěvu zcela důstojným?

Ano, „svorná vůle, svorný divy činí,“ tak pějeme v písni, leč namnoze nepohnula slova tato skladatele k přísnému šetření svorné vůle a svorného ducha v *harmonii*. Některý akkord, mnohdy celý takt *přepřlněn* celou sesutinou tónův, že hráči nestačí jedenácte prstův, které hnedle v jiném taktu pro *chudobu* akkordu dřavého co robiti nemají.

Jak snadno se může státi, že mnohý obratem harmonickým poněkud ozbrojený improvisator, znaje nápěv písně, velmi vkusně doprovodí; ale kde jest přesný charakter a ráznost písně?

Skladatel se zavedl slepým efektem, chtě intervaly přepřlněným akordem dobytí rázu, mohútnosti a síly, již se toliko symetrickým rozložením intervallův a pravidelným jich zdvojnásobňováním dodělati lze.

Toho u skladatele marně hledáme.

Méně důležité intervaly zdvojuje, a více důležité ve svých trojzvucích vynechává, takže některém z nich terii *tříkráte* a kvintu jen *jednou* nalezáme, kdežto trojzvuk tento s předešlým v *rovném* pohybu a tedy v *špatném* spojení stojí, následkem čehož zjevné kvinty a *zakryté* oktávy (mnohem hůř než zjevné znějící) se naskytují. Tak to nalezáme v 6. taktě přede hry.

Druhý takt refrainu chová sice dobře upotřebený kvintsextový akkord, ale skladateli nezdálo se býti za dobré šetřiti logické důslednosti v taktu čtvrtém, v němžto akkord zmíněný nic jiného není, nežli pouhé přednesení na stupeň vyšší, a protož také se dvěma kvintama předveden býti neměl.

Příliš rozvláčná dohra tratí dokona svého půvabu rozervaností a neladem širé myšlenky, která skladatele z nejlepší blouznivosti do všední obyčejnosti vrhá a posluchači proti vši jeho vůli do duševního nápoje makoviny přisypává. Není naší úlohou přednášky o nauce hudební zde držeti, leč aby budoucně pěknému úkolu snáze dostál a národu na nejkrásnější zpěvy bohatému důstojnější plody ducha svého přinášel, upozorňujeme skladatele národního na slova jisté hudební autority:

Básníkem hudebním se ovšem člověk rodí, ale *skladatel* musí sobě *zákony* umění svého hluboce vštípiti a jen ten má právo *komponistou* slouti, kdo hudební svůj *talent* ouzce pojí s hudební *vědou*. Svoji k svému!“

(Dalibor 5, 1862, č. 24, s. 185–186 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů)

Výskyt ve zpěvnících:

- Sokol 1869 (s. 85)

Provedení:

■ 5. 7. 1862 na koncertě v měšťanské besedě v Praze. ■ 13. 7. 1862 pěveckým spolkem Hlahol na večerní zábavě v Praze. ■ 23. 6. 1863 pěveckým spolkem Žižka na koncertě v Táboře. ■ 19. 7. 1863 na besedě v Polné. ■ 24. 4. 1879 na koncertě v Libčicích nad Vltavou. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 6) ■ Jarka 1948 (s. 352)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 122, s. 176 (Hudební literatura) ■ Dalibor 5, 1862, č. 24, s. 185–186. ■ Dalibor 5, 1862, č. 24, s. 185–186 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 158, s. 3 (Denní zprávy. Koncert p. Svěčiny.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 164, s. 3 (Domácí zprávy. Slavnost svěcení praporu Hlaholu.) ■ Národní listy 2, 1862, č. 175, s. 2 (Domácí zprávy. Ludevít Procházka) ■ Dalibor 6, 1863, č. 21, s. 166 (Feuilleton. Z Táboře) ■ Dalibor 6, 1863, č. 23, s. 181 (Feuilleton. Z Polné) ■ Dalibor 1, 1879, č. 15, s. 120 (Listy z venkova. Z Libšic n. Vltav.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

53. Zahučaly hory, zahučaly lesy

- I. (píseň pro jeden hlas s průvodem piana)
- II. (čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Verze:

- I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Předloha: Ján Kollár (1793–1852)

Komp.:

- I. – 1862 [?]
- II. – 23. 7. 1874

Dedikace: Edu Reményimu (1828–1898)

Autograf:

- I. – partitura N
- II. – partitura (místo uložení: NK ČR, signatura: 59 R 1975)

Opis:

- II. – Ondřej Hurník (??–??), 1889 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 110.)
- II. – [?], [?] (místo uložení: archivní fond Zpěváckého spolku Lumír v Ústí nad Orlicí, signatura: N, inventární č.: 12)

Vydání:

- I. – Čtvero písní pro jeden hlas průvodem piana, No. 4, 1862, Praha: Jos. Šálek
- II. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 58, No. 1, [?], Praha: Emanuel Starý

Recepce skladby:

„4. Zahučaly hory. (Slovenská)

Zde učinil p. skladatel pokus, slovenskou národní báseň (Nárek nad mlad'ostou. Kolár str. 69/1) pod jiný nápěv uvést a nevíme, co jej k tomu pohnulo, anto na tato slova stávající nápěv, jak se víme pamatovati, v f–dur–tónině v tří– a čtyřčtvrtním taktu, velmi půvabný a krásný jest. Nápěv p. Procázkův¹⁹⁶) v a–moll–tónině mohl by se jenom tenkrát dobrým jmenovat, kdyby mu vesměs původnost nechyběla. Nacházíme zde upomínky dílem již na stávající slovenskou „Aj čo by bola;“ dále připadá na slova „mladosť moja ak som ťa stráviť“ známá melodická fráze z opery „Marie dcera pluku,“ a mělo–li by se ještě přísněji posuzovati, jest ukončení řečeného motivu ze žalární arie z „Trubadura“ vzato. V úvodu uchýlil se p. skladatel od panující tóniny (a–moll) již ve 4 taktu do as, vpadl na to proti všemu očekávání na e a považuje zde rozložený e–dur trojzvuk co 5tý úvodící stupeň. Tón as nechá se pravda enharmonicky co gis mysliti, jest zde však třetím taktém, který nám c–moll trojzvuk předvádí, vše pokazeno. Že podobné probíhání od sebe tak vzdálených tónin a obzvláště v úvodu, který nejenom ucho zpěváka ale i posluchače na panující tóninu připravit má, nemístné a skorem divoké jest, rozumí se samo sebou. Mnohý bude snad v tomto neobyčejném chodu, jehožto harmonické spojení ani proslulý Vídeňský kontrapunktista Schter, ba ani Liszt vysvětliti s to není, něco zvláštního a geniálního hledati, my v tom nenalézáme však žádnou hudbu, jest to neuspořádané v unisonu provedené postupování sobě odporujících a žádného grammatikálního spojení nemajících tónů. S průvodem nemůžeme v celku souhlasiti, poněvadž jest tu a tam příliš svobodně veden a jmenovitě v taktech 3tím, 5tém, 6tém, 8mém a 15tém na str. 12. nalézají se velmi nezáživně průchodící tóny, taktěž nota dis v 15ém taktu na 13. str. ruší zde upotřebený a–moll souzvuk. Slova „hory“ a „lesy“ jsou špatně deklamována a stojí zde k lepšímu důkazu následující úryv:

U porovnání těchto dvou začátků nechá se přednost národního nápěvu lehkou poznati a netřeba tedy o tom slov šířiti.“

(Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 – Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 4. Zahučaly hory, zahučaly lesy)

■ „Pravoslavanský nápěv nalézáme v písni čtvrté: „Zahučaly hory“. Vyznáváme se, že nás krásný nápěv této písně překvapil, působiv na nás v pravém smyslu slova dojmavě v té míře, že se neostýcháme tvrditi, že bychom sotva našli srdce jemnocitného, které by takovou líbeznou, něžnou a dojemnou melodií nebylo pohnuto a k soucitu probuzeno. Přáli bychom toliko srdečně, aby se tento zdařilý a krásný nápěv těšil z jiného průvodu; neboť jsme, žel Bohu, seznali, že průvod s jednoduchými a citů plnými slovy, v písni uvedenými, není v žádné srovnalosti, čemuž jmenovitě stránka druhá zřejmého dává svědectví.“

(Slavoj 1, 1862, č. 3, s. 32 – Zikmund Kolečovský: Úvahy.)

Provedení:

■ 6. 4. 1862 na druhé zábavě Hlaholu v Praze. Zpíval p. [?] Hozák (??–??). ■ 13. 11. 1862 na čtvrté besedě podzimní v konviktském sále v Praze. Zpívá M. [?] Pisařovicová (??–??). ■ 2. 5. 1869 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze. Zpívala Marta Procházková (1849–1903). ■ 25. 3. 1876 pěveckým spolkem Hlahol na druhém koncertě v Praze. ■ 13. 3. 1880 plzeňským pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Plzni. ■ během roku 1880 na koncertě v Mladé

¹⁹⁶ Pokračování citace v poznámkách pod čarou v periodiku: „Není při této slovenské písni udáno, zdali též nápěv národní jest a zdali p. skladatel pouze píseň tuto uspořádal. Jelikož báseň tato v Kolárově sbírce 9 slok obsahuje, zde však jenom 5 slok použito bylo, předpokládáme, že nápěv tento v celku národní není a jsou začáteční čtyry takty, potom osm taktů na 12. str. (na slova mladosť moja ak som ta stráviť), které co plagiat považujeme, rázu cizího. Též chromatické vedení nápěvu v 12. taktu na str. 12 (d c d dis), jakož i ta okolnost, že píseň prokomponovaná jest, zdá se nám býti patrným důkazem, že není v celku národní. Ostatně musíme dle nápisu tuto skladbu za p. Procházkovu míti, který doslovně takto zní: Čtvero písní pro jeden hlas s průvodem piana složil Lud. Procházka.“

Boleslavi. ■ 21. 8. 1881 na zábavě v Prostějově. ■ 21. 11. 1897 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v Klatovech. ■ 13. 12. 1902 pěveckým spolkem Hlahol na hudební zábavě v Praze. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze. Zpíval Eduard Krτίčka (1850–1929).

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 7) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 91)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1862, č. 12, s. 97 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 5, 1862, č. 14, s. 112 (Hudební literatura) ■ Dalibor 5, 1862, č. 23, s. 177 (Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. 4. Zahučaly hory, zahučaly lesy) ■ Národní listy 2, 1862, č. 268, s. 3 (Denní zprávy. Čtvrtá beseda podzimní) ■ Národní listy 2, 1862, č. 114, s. 3 (Denní zprávy. Hudebniny.) ■ Slavoj 1, 1862, č. 3, s. 62 (Úvahy.) ■ Naše listy 2, 1869, č. 120, s. 3 (Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 124, s. 2–3 (Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“) ■ Národní listy 16, 1876, č. 88, s. 3 (Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“) ■ Dalibor 2, 1880, č. 11, s. 84–85 (Listy z venkova. Z Plzně.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 3, s. 21 (Listy z venkova. Z Ml. Boleslavi.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 26, s. 207 (Dopisy. Z Prostějova.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 20, 1897, č. 6–7, s. 45 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Klatovy.) ■ Národní listy 42, 1902, č. 341, s. 3 (Hudba. Koncertní zábava pražského „Hlaholu“) ■ Dalibor 25, 1903, č. 5–7, s. 46 (Koncerty v Praze.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

54. Zbezpečnění

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1862 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- III sbory na slova Čelakovského, sešit č. 3, 1862, Praha: Šálek a Wetzler

Recepce skladby:

- „1. „Pečlivá milá“
 2. „Děvče já ti udělám“ – sbory pro mužské hlasy od Lud. Procházky
 3. „Zbezpečnění“

Hlavní stránkou, již tři tyto sbory do sebe mají a jíž se zvláště doporučují, jest čistě slovanský ráz čili typus. Všechny tři jsou srozumitelné a populárně (ve smyslu vyšším) vedeny. Pakli skladatel v poměru harmonickém – a zde jest ještě toho dosti, co by se mělo přepilovati – všechněm požadavkům dosti neučinil, mají všechna tři čísla, tuto uvedená, do sebe okrouhlou formu, pravý výraz a přiměřený charakter. A pročez radíme nadanému skladateli, aby hlubších konal studií hudebních, by se tak toho dopracoval, čeho mu talent jeho ukazuje. Vědomosti nabudeme pilností; talentu a vloh ale se pilností nedomůžeme. Pan Procházka jest tak šťastným, že se talentu těší. Doporučejíce všechny tři sbory co nejvřeleji dokládáme, že sbor „Zbezpečnění“ největší cenu poetickou do sebe má a že zde skladatel Ludevít Procházka zvěčnělého básníka, Frant. Lad. Čelakovského dokonale pochopil.“

(Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 32 – Zikmund Kolečovský: Úvaha.)

Provedení:

- 23. 1. 1862 pěveckým spolkem Hlahol na večerní zábavě v Praze. ■ 7. 6. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na večerním koncertě v Praze. ■ 23. 7. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě ve střeleckém sále v Praze. ■ 25. 10. 1863 na besedě na Smíchově. ■ 23. 2. 1901 pěveckým spolkem Hlahol na druhé koncertní zábavě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Meliš a Bergmann 1863 (s. 144) ■ Procházka 1864 (s. 14, 15) ■ Srb a Tadra 1886 (s. 91) ■ Lichtner 1911 (s. 5–6)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 17, s. 135 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Dalibor 6, 1863, č. 23, s. 184 (Feuilleton. Z Prahy.) ■ Lumír 13, 1863, č. 24, s. 575 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 58, s. 3 (Denní zprávy. Hudební novinky.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 169, s. 3 (Denní zprávy. Koncertní zábava.) ■ Národní listy 3, 1863, č. 249, s. 3 (Denní zprávy. Beseda) ■ Slavoj 2, 1863, č. 2, s. 32 (Úvaha.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 16, s. 4 (Denní zprávy. Koncert sl. Von Tiefensee–ové.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 23, 1901, č. 9, s. 73 (Koncerty v Praze.) ■ Národní listy 41, 1901, č. 50, s. 3 (Hudba.)

55. Zpěv Čechův

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Josef Durdík (1837–1902)

Komp.: 1862 [?]

Dedikace: Františku Ladislavu Riegerovi (1818–1903) a všem statečným československým spolkům

Autograf:

- partitura N

Opis:

- O. [?], Benátský (??–??), 1906 (místo uložení: v pozůstalosti O. [?] Horníka (??–??))

Vydání:

- Sbíрка mužských sborů vlasteneckých, sešit č. 3, 1862, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Recepce skladby:

- „Zpěv Čechů“ od J. Durdíka, v čtyřhlasý sbor uveden od Ludvíka Procházky.

Že se z této skladby dá souditi o dobrém talentu, tomu se nemůže odpírati. V ní se jeví dobře působící okrouhlost a zjevné snažení po pravém výrazu, což se také z větší části podařilo. Co se zpěvnosti dotýče, tu by se dalo ledacos namítati. Činili-li jsme skladbě prvnější výtky v ten rozum, že držána a sepsána jest způsobem klavírním, tož zasluhuje Procházkův „Zpěv Čechův“ této výčitky v míře mnohem větší. Taktéž pohřešujeme v dotčené skladbě čistotu v harmonickém vedení, což nemůžeme zůmyslnosti nýbrž té okolnosti přičísti, že skladatel v oboru skladatelského umění mémně jest zkušený. Poukážeme mezi jinými k nezpěvnosti tenoru druhého na 8. stránce taktu 4. a 3. z dola. Dis co terce dominantního akordu septimového od E–moll vyhledává krok nahoru. Na místě tohoto pravidelného a přirozeného rozvedení přechází tento hlas do C, sestupuje tedy v nemírnou sekundu dolů, která se v této příležitosti, poněvadž jest nepřirozená, velmi těžce intonuje. Skladatel měl tedy od Dis přímo na E jíti a teprve v druhé polovici taktu C voliti. – Zakončení skladby jest pětihlasé a skládá se z dvou hlasů tenorových a ze tří basových. Tenor první má oktavu, druhý tercii, první bas má zase oktavu, druhý bas kvintu a třetí bas má základní tón tónického trojzvuku. Toto zakončení zní na klavíru docela pěkně, než ujišťuji skladatele, že týž akord od hlasů zpěvácích nebude tak pěkně slyšeti. Příčina toho zpočívá na třetím basu, jemuž velké E jest přiděleno. O velkém nedůstatku basistů hlubokých jest se nadíti, že velké E naprosto nezazní, kdežto hlasové ostatní jasně vystoupí, čehož následkem na místě trojzvuku uslyšíme mdlý kvart–sextakord. Skladatelova pilnost a dobrá vůle opravňují nás k naději, že vady tyto budou ve

skladbách příštích řídkější i neopomíjíme na základě toho, spolkům zpěváckým doporučeti tuto práci Procházkovu co dílo talentu nadějného.“

(Slavoj 1, 1862, č. 12, s. 266 – Zikmund Kolečovský: Úvahy.)

Provedení:

■ 18. [?] 3. 1863 pěveckým spolkem Vojmír na besedě v Přelouči. ■ 28. 3. 1863 pěveckým spolkem Slavjan na večerní zábavě v Hradci Králové. ■ 29. 6. 1863 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze. ■ 10. 7. 1864 pěveckým spolkem Lípa na koncertě v Unhošti. ■ 24. 9. 1864 na slavnosti svěcení praporu v Táboře. ■ 29. 5. 1871 na hudební zábavě ve Velvarech. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze. ■ 27. 10. 1907 na slavnostní valné hromadě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Procházka 1864 (s. 6) ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 31)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 2, 1862, č. 284, s. 3 (Denní zprávy. Sbírká mužských sborů vlasteneckých) ■ Slavoj 1, 1862, č. 1, s. 13. (Feuilleton. Zprávy domácí) ■ Slavoj 1, 1862, č. 12, s. 266 (Úvahy.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 2, s. 16 (Hudební literatura) ■ Dalibor 3, 1863, č. 10, s. 78 (Feuilleton. Z Přelouče) ■ Dalibor 6, 1863, č. 10, s. 79 (Kronika zpěváckých spolků.) ■ Dalibor 6, 1863, č. 17, s. 134 (Feuilleton. Z Prahy) ■ Národní listy 3, 1863, č. 72, s. 3 (Denní zprávy. Pěvecká jednota „Slavjan“) ■ Slavoj 3, 1864, č. 7, s. 143 (Dějepis spolků zpěváckých.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 167, s. 3 (Denní zprávy. Z Unhoště.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 259, s. 3 (Denní zprávy. K slavnosti svěcení praporu.) ■ Slavoj 3, 1864, č. 5, s. 287 (Dějepis spolků zpěváckých. Z Tábora.) ■ Tábor 1, 1864, č. 17, s. 2 (Zprávy domácí a vokální. Zpěvácký spolek.) ■ Tábor 1, 1864, č. 23, s. 2 (Slavnost svěcení praporu.) ■ Tábor 1, 1864, č. 24, s. 5 (Koncert 25. září.) ■ Hudební listy 2, 1871, č. 13, s. 111 (Domácí zprávy.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 164 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Národní listy 47, 1907, č. 295, s. 3 (Spolek faktorů knihtiskáren a písmolijer pražských.) ■ Tábor 44, 1910, č. 25, s. 3 (Slavnost svěcení praporu zpěváckého spolku v Táboře ve dnech 24. a 25. září 1864.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

56. Pomilování

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1863 [?]

Dedikace: zpěváckému slovanskému spolku ve Vídni

Autograf:

- partitura N

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??), 1904 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 312.)

Vydání:

- 1864, Praha: Schalek a Wetzler

Provedení:

■ premiéra 19. 12. 1863 vídeňským slovanským pěveckým spolkem na besedě u Sperla ve Vídni. ■ 19. 2. 1864 pěveckým spolkem Hlahol v sále žofínského ostrova v Praze. ■ 19. 3. 1867 na besedě v Brně. ■ 20. 12. 1874 na koncertě v Jindřichově Hradci. ■ 8. 12. 1875 pěveckým spolkem Hlahol v Praze. ■ 9. 3. 1876 pěveckým spolkem Hlahol na druhém koncertě v Praze. ■ 29. 5. 1881 pražským pěveckým spolkem Hlahol v Pardubicích. ■ 15. 10. 1881 pěveckým spolkem Hlahol na večerní zábavě v Praze.

Recepce skladby: „Procházkův sbor, jež k nejkrásnějším jeho dílům čítáme, jest tak něžný a roztomilý, že nikdy úspěchem se nemine; živější poněkud tempo bylo by s něho trošek upřílišněné sentimentálnosti setřelo a za to zrnka čtveračivosti, jak to i roztomilá Čelakovského slova vymáhají, ku prospěchu jeho mu dodala; jinak bylo však i číslo to co do nuancí velikou jemností předneseno a obecnstvem velmi příznivě přijato.“

(Dalibor 3, 1881, č. 30, s. 243 – Drobné zprávy. „Hlahol“.)

■ 9. 12. 1882 na koncertě v sále žofínského ostrova v Praze. ■ 19. 3. pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze. ■ 27. 11. 1887 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě ve Slaném. ■ 13. 5. 1888 pěveckým spolkem pražských typografů na jubilejní akademii v Praze. ■ během roku 1890 [?] pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Praze. ■ 12. 12. 1891 pěveckým kruhem Tovačovským na koncertě v malém žofínském sále v Praze. ■ během června [?] roku 1892 pražským pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Českých Budějovicích. ■ 6. 3. 1895

pěveckým spolkem Otavan na koncertě v sále městského divadla v Písku. ■ 31. 8. 1895 pěveckým spolkem Tovačovský na koncertě v Praze. ■ 29. 3. 1896 pěveckým spolkem Lumír na koncertě v Praze. ■ 17. 12. 1899 pěveckým spolkem Gregora na koncertě v Písku. ■ 11. 3. 1900 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v Praze. ■ 27. 9. 1900 na koncertní zábavě v Písku. ■ 31. 10. 1903 pěveckým spolkem Hlahol na první koncertní zábavě v Praze. ■ 23. 4. 1904 pěveckým spolkem Hlahol pražský na druhé koncertní zábavě v Praze. ■ 14. 12. 1905 pěveckým spolkem Lumír na koncertě v Praze. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Srb a Tadra 1886 (s. 166) ■ Sázavský 1900 (s. 129)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 6, 1863, č. 36, s. 288 (Kronika zpěvákých spolků) ■ Národní listy 3, 1863, č. 291, s. 3 (Denní zprávy. Z Vídně) ■ Beseda: Náučný časopis pro každého čtenáře 1, 1864, č. 26, s. 208 (Knihopis český za měsíc květen 1864.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 52, s. 3 (Denní zprávy. Koncert Hlaholu.) ■ Národní listy 4, 1864, č. 101, s. 4 (Procházka L. Pomilování) ■ Národní listy 4, 1864, č. 103, s. 3 (Denní zprávy. Nové hudebniny.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 1, s. 6 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Jindřichova Hradce.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 50, s. 401 (Zprávy z Prahy a z venkova. První koncert „Hlaholu“.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 336, s. 3 (Zprávy spolkové. „Hlahol“) ■ Národní listy 15, 1875, č. 339, s. 2 (Literatura a umění. První koncert „Hlaholu“.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 164 (Slavnost svěcení praporu „Hlaholu“ v Plzni.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 30, s. 243 (Drobné zprávy. „Hlahol“.) ■ Dalibor 4, 1882, č. 17, s. 133 (Drobné zprávy. Pražský Hlahol v Chrudimi a v Pardubicích.) ■ Národní listy 22, 1882, č. 313, s. 2 (Denní kronika. Ve prospěch náhrobku dru. Karlu Sladkovskému) ■ Dalibor 8, 1886, č. 10, s. 100 (Hudební ruch našeho venkova.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 12, s. 116 (Drobné zprávy. Koncertní večer „Hlaholu“.) ■ Národní listy 26, 1886, č. 76, s. 3 (Denní zprávy. Druhý koncertní večer) ■ Dalibor 9, 1887, č. 45, s. 358 (Dopisy domácí. Ze Slaného.) ■ Národní listy 27, 1887, č. 324, s. 5 (Hudba. Koncerty.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 23, s. 181 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Národní listy 30, 1890, č. 299, s. 6 (Hudba. Hlahol) ■ Dalibor 14, 1892, č. 1, s. 6 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Pěvecký kruh „Tovačovský“) ■ Národní listy 32, 1892, č. 153, s. 4 (Denní zprávy. Výlet Jednoty zpěv. spolků československých do Budějovic a na Krumlov.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 13, s. 94 (Pravidla pěveckých zápasů, pořádaných Jednotou zpěvákých spolků československých v Praze.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 13, s. 97 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Písek.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 239, s. 6 (Výstavní kronika. Pěvecký a hudební koncert.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 240, s. 6 (Denní oznamovatel výstavní. Koncert pěveckého kroužku „Tovačovský“) ■ Národní listy 35, 1895, č. 244, s. 5 (Výstavní kronika. Koncert pěveckého kruhu „Tovačovský“) ■ Dalibor 18, 1896, č. 16–17, s. 123 (Činnost našich spolků a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 19, s. 142 (Koncerty.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 1, s. 5 (Koncertní přehled z venkova. Písek.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 37, s. 291 (Koncertní přehled venkova. Písek.) ■ Národní listy 40, 1900, č. 62, s. 5 (Zábavy.) ■ Národní listy 43, 1903, č. 290, s. 3 (Hudba. Pražský Hlahol.) ■ Národní listy 44, 1904, č. 110, s. 3 (Hudba. Hlahol pražský.) ■ 45, 1905, č. 332, s. 3 (Hudba. Zpěváký spolek „Lumír“ na Menším městě pražském.) ■ Národní listy 45, 1905, č. 343, s. (Hudba. Zpěváký spolek „Lumír“ na Menším městě pražském.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 3, s. 29 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

57. Ptáče

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Komp.: 20. 3. 1863

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Dedikace: Jenně z Thurn-Taxisse (??–??)

Autograf:

■ souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 40)

Provedení:

■ 2. 7. 1871 na koncertě v Táboře.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Hudební listy 2, 1871, č. 19, s. 159 (Kronika zpěváců a hudebních jednot. Tábořský ženský zpěv. spolek „Zora“.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

58. Slzy a vzdychání

- I. [čtvero zpěv pro mužské hlasy]
- II. (čtvero zpěv pro smíšené hlasy)

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Karel Bendl (1838–1897)

Komp.: 26. 2. 1863

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 40)

Vydání:

- II. – Sbírka čtvero zpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 33, No. 3, 1871 [?], Praha: Emanuel Starý a spol.

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Jahnovi Jiljí Vratislavu, dne 20. 5. 1866 v Praze (místo uložení: PNP, fond: Jahn, Jiljí Vratislav)

Provedení:

- 11. 10. [?] 1870 na zábavě v Kosmonosu. ■ 9. 5. 1877 na koncertě v žofinském sále v Praze.
- 26. 9. 1896 na akademii v žofinském sále v Praze. ■ 7. 4. 1900 pěveckým spolkem Hlahol vinohradský na koncertě v Národním domě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Hudební listy 1, 1870, č. 30, s. 240 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Kosmonosu.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 191 (Smíšeným jednotám pěveckým!) ■ Národní listy 17, 1877, č. 126, s. 3 (Denní zprávy. Společenský večer) ■ Národní listy 17, 1877,

č. 139, s. 3 (Literatura a umění. Společenský večer) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 40, s. 315 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 35–37, s. 283 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Prahy.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 252, s. 3 (Denní zprávy. Slavnosti divadelní.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 266, s. 5 (Lidové slavnosti divadelní.) ■ Národní politika 14, 1896, č. 266, s. 7 (Lidové slavnosti divadelní.) ■ Národní listy 40, 1900, č. 95, s. 10 (Hudba. Koncert „Hlaholu“ vinohradského.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

59. Zimní

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Komp.: 25. 3. 1863

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Autograf:

- skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 40)

60. Zrušení slibu

- I. [čtvero zpěv pro mužské hlasy]
- II. (čtvero zpěv pro smíšené hlasy)

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Karel Bendl (1838–1897)

Komp.:

- I. – 15. 3. 1863

Autograf:

- I. – souvislá skica (místo uložení: XXX B 40)

Vydání:

- II. – Sbíрка čtvero zpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 33, No. 4, 1871 [?], Praha: Emanuel Starý a spol.

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Jahnovi Jiljí Vratislavu, dne 20. 5. 1866 v Praze (místo uložení: PNP, fond: Jahn Jiljí Vratislav)

Provedení:

- 29. 11. 1868 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v Klatovech.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Šumavan 1, 1868, č. 48, s. 3 (Místní a denní zprávy.) ■ Šumavan 1, 1868, č. 49, s. 3 (Místní a denní zprávy. Pěvecká zábava zpěváckého spolku „Šumavan“.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 191 (Smíšeným jednotám pěveckým!) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

61. Junácká čtverylka (Upomínka na velkou Národní besedu)

I. [6 skladeb na slovanské nápěvy pro orchestr]

II. [6 skladeb na slovanské nápěvy na fortepiano]

Verze:

■ I. a II. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Komp.: 1865 [?]

Dedikace: Váceslavu Starému (??–??)

Autograf:

■ I. a II. – partitura N

Vydání:

■ 1865, Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

■ premiéra 8. 1. 1865 na hudební zkoušce pro Národní Besedu v Praze. Provedla 40členná kapela pod vedením Karla Komzáka staršího (1823–1893).

Literatura a prameny:

knižní: ■ Jarka 1948 (s. 424)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

62. Sokol

[čtverylka pro orchestr]

Komp.: 1865 [?]

Autograf:

- partitura N

Provedení:

- premiéra 8. 1. 1865 na hudební zkoušce pro Národní Besedu v Praze. Provedla 40členná kapela pod vedením Karla Komzáka staršího (1823–1893).

Literatura a prameny:

- knižní:** ■ Jarka 1948 (s. 424)

63. Nitra

[dle slovenské národní písně pro čtyři smíšené hlasy]

Komp.: 1866 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Sbíрка čtvero zpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 3, No. 1, [?], Praha: Emanuel Starý
- I. b. – Zvon, sbírka čtvero zpěvů pro mužské i smíšené hlasy, sešit č. 1, 1879, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- premiéra 25. 6. 1866 na první veřejné produkci smíšených sborů Umělecké Besedy v žofínském sále v Praze. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888). ■ 19. 11. 1866 na druhé veřejné produkci smíšených sborů Umělecké Besedy v Praze. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888). ■ 5. 1. 1871 na koncertě v Turnově. ■ 9. 10. 1871 na koncertě v Táboře. ■ 23. 7. 1876 na koncertě v Přešticích. ■ 28. 3. 1886 pěveckým spolkem Jaromír na koncertě v Jaroměři. ■ 10. 6. 1888 na zahradním koncertě v Jaroměři.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 6, 1866, č. 173, s. 3 (Literatura a umění. První veřejná produkce smíšených sborů) ■ Národní listy 6, 1866, č. 322, s. 3 (Denní zprávy. Druhá veřejná produkce smíšených sborů Umělecké Besedy.) ■ Hudební listy 2, 1871, č. 2, s. 14 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Smíšený zpěvácký spolek v Turnově.) ■ Tábor 8, 1871, č. 40, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěvácký spolek tábořský.) ■ Šumavan 7, 1874, č. 16, s. 161 (Místní a denní zprávy. Zábavní spolek „Vlastislav“ v Přešticích.) ■ Šumavan 9, 1876, č. 31, s. 359 (Dopis. Z Přeštic.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 18, s. 145 (Drobné zprávy. „Zvon“) ■ Dalibor 8, 1886, č. 11, s. 108 (Hudební ruch našeho venkova.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 29, s. 229 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Jaroměř.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

64. Stíny Laurytasů

[úprava písně pro čtyři smíšené hlasy]

Předloha: Jan Kollár (1793–1852), *Slávy dcera* a Josef Suchánek (1806–1863), *Stíny Laurytasů* od

Komp.: 1866 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Sbíрка čtvero zpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 33, No. 2, 1871 [?], Praha: Emanuel Starý a spol.

Provedení:

- 19. 11. 1866 na druhé veřejné produkci smíšených sborů Umělecké Besedy v Praze. ■ 11. 10 [?] 1870 na zábavě v Kosmonosu. ■ 3. 4. 1875 pěveckým spolkem plzeňským Hlaholem v městském divadle v Plzni. ■ 10. 11. 1892 pěveckým spolkem Hlahol v Plzni. ■ 6. 8. 1893 na slavnosti v Sušicích. ■ 8. 9. 1896 na besedě v Choceradech na Sázavě.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 6, 1866, č. 322, s. 3 (Denní zprávy. Druhá veřejná produkce smíšených sborů Umělecké Besedy. ■ Hudební listy 1, 1870, č. 30, s. 239 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Kosmonos.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 191 (Smíšeným jednotám pěveckým!) ■ Národní listy 15, 1875, č. 86, s. 2 (Denní zprávy. Městské divadlo v Plzni.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 45, s. 355 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 13–14, s. 106 (Dopisy původní. Z Plzně.) ■ Šumavan 26, 1893, č. 31, s. 334 (Věstník ze Sušice a okolí. Kollárova slavnost.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 41–42, s. 321 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Kocerady na Sázavě.)

65. Světla víc!

- I. [vlastenecká дума pro smíšený sbor s průvodem piana]
- II. [vlastenecká дума pro smíšený sbor s průvodem dvou pian]

Předloha: Václav Svatopluk Štulc (1814–1887)

Komp.: 1866

Dedikace: Petru Bílkovi (??–??)

Autograf:

- I. a. – partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 53 a)
- I. b. – [?] – skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: N, č. př. 47/68)
- II. – souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXVII–D–29)

Vydání:

- 3. příloha k periodiku Hudební listy, 1871, Praha: [?]

Provedení:

- premiéra 21. 1. 1866 na oslavě narozenin starosty Umělecké besedy Josefa Wenziga (1807–1876) v Praze.

Recepce skladby: „Zakončena byla hudební zábava novou vlasteneckou hymnou „Světla víc!“ od Ludev. Procházky na slova P. Vác. Štulce. Nadšená tato slova básníkova, vycházející z ryze vlasteneckého citu, mocně se dotýkají posluchače a budou vedle „Kovářské“ zaujímat mezi zpěvy vlasteneckými přední místo. Zpěv slibuje zvláště v mohutném sboru nemalého účinku. Pan Klimeš s ochotou nevšední opět účinkoval a přednesl vlasteneckou tuto píseň výrazem nejušlechtlejším. Obecenstvo vyznamenalo jej i skladatele hlučnou pochvalou.“

(Národní listy 6, 1866, č. 22, s. 3 – Denní zprávy. „Umělecká Beseda.“)

- 25. 2. 1866 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v žofinském sále v Praze. ■ 5. 7. 1869 na slovanském koncertu smíšeného sboru Umělecké besedy v Praze. ■ 17. 3. 1872 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v Klatovech. ■ 19. 8. 1875 na zábavě v Počátkách. ■ 15. 12. 1875 na koncertě Umělecké besedy v Praze. ■ 7. 12. 1878 plzeňským spolkem Hlahol na koncertě v Plzni. ■ 13. 5. 1888 na akademii vyššího gymnázia v Domažlicích. ■ 12. 8. 1893 na koncertě v Táboře. ■ 25. 11. 1894 na koncertě ve Střelnici v Táboře. ■ 7. 6. 1896 na slavnostním večeru ve Střelnici v Táboře. ■ 14. 6. 1898 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Táboře. ■ 5. 7. 1900 na koncertě v městském divadle v Táboře.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 33)

časopisy a denní tisk: ■ Lumír 2, 1866, č. 4, s. 63 (Z Prahy a z venkova – Divadlo) ■ Národní listy 6, 1866, č. 20, s. 4 (Denní zprávy. „Umělecká Beseda.“) ■ Národní listy 6, 1866, č. 22, s. 3 (Denní zprávy. „Umělecká Beseda.“) ■ Národní listy 6, 1866, č. 53, s. 2 (Denní zprávy. Druhá zábava Hlaholu) ■ Národní listy 9, 1869, č. 182, s. 3 (Literatura a umění. Slovanský koncert smíšeného sboru „Umělecké Besedy“.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 188, s. 2 (Literatura a umění. Slovanský koncert smíšeného sboru „Umělecké Besedy“ odbývaný dne 5. července.) ■ Tábor 9, 1872, č. 22, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Ze zpěváckého spolku.) ■ Tábor 9, 1872, č. 36, s. 3 (Zprávy domácí a z venkova. Zábava zpěváckého spolku.) ■ Šumavan 5, 1872, č. 10, s. 101 (Zprávy místní a z venkova. Koncert.) ■ Šumavan 5, 1872, 12, s. 121 (Zprávy místní a z venkova. Produkce zpěv. spolku našeho.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 35, s. 281 (Dopisy z venkova. Z Počátek.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 51, s. 408 (Zprávy z Prahy a z venkova. Dýchánek „Umělecké besedy“.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 344, s. 3 (Zprávy spolkové. Umělecká beseda) ■ Dalibor 1, 1879, č. 3, s. 23 (Listy z venkova. Plzeň.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 21, s. 170 (Světla víc!) ■ Dalibor 10, 1888, č. 23, s. 180 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Domažlice.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 37–40, s. 303 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Tábor.) ■ Tábor 30, 1893, č. 32, s. 3 (Zprávy domácí a z venkova. Přátelský večer.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 47–48, s. 374 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Tábor.) ■ Tábor 31, 1894, č. 47, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Mužský zpěvácký spolek zdejší.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 27–28, s. 216 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Tábor.) ■ Tábor 33, 1896, č. 23, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Slavnostní večer ku poctě Františka Palackého.) ■ Tábor 33, 1896, č. 24, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Slavnostní večer.) ■ Dalibor 20, 1898, č. 35–369, s. 277 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Tábor.) ■ Tábor 35, 1898, č. 23, s. 4 (Zprávy domácí a z venkova. Hlahol Tábořský.) ■ Tábor 37, 1900, č. 38, s. 4 (Husův večer ve čtvrtek 5. července v městském divadle.) ■ Tábor 37, 1900, č. 39, s. 2 (Husova slavnost v Táboře.) ■ Tábor 37, 1900, č. 41, s. 5 (Věstník pěvecké župy Tábořské-Žižkovy. Tábor.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

66. Tajná láska nestálá

(Měla jsem chlapce, nemám nic)

[dle národní písně pro čtyři smíšené hlasy]

Komp.: 1866 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Sbíрка čtvero zpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 3, No. 2, 1866 [?], Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- premiéra 25. 6. 1866 na první veřejné produkci smíšených sborů Umělecké Besedy v žofínském sále v Praze. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888). ■ 22. 7. 1871 na koncertě v Mnichově Hradišti. ■ 25. 5. 1872 na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 19. 4. 1874 pěveckým spolkem Vlastislav na pěvecké a deklamatorní zábavě v Přešticích. ■ 9. 7. 1887 na zahradní zábavě Besedy brněnské v Brně.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 146)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 6, 1866, č. 173, s. 3 (Literatura a umění. První veřejná produkce smíšených sborů) ■ Hudební listy 2, 1871, č. 26, s. 219 (Domácí zprávy. Z Mnichova Hradiště.) ■ Národní listy 12, 1872, č. 141, s. 2 (Denní zprávy. Koncertní zábava smíšeného zpěváckého spolku „Beseda“) ■ Šumavan 7, 1874, č. 16, s. 161 (Místní a denní zprávy. Zábavní spolek „Vlastislav“ v Přešticích.) ■ Šumavan 7, 1874, č. 17, s. 173 (Dopisy. Z Přeštic.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 29, s. 230 (V Brně) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

67. Hospodine pomiluj ny

[úprava staročeského chorálu pro 5 mužských hlasů]

Komp.: 1867 [?]

Autograf:

- partitura, skica [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXIX A 393)

Provedení:

- 30. 11. 1867 na církevním koncertě smíšeného sboru Umělecké Besedy v žofínském sále v Praze. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888).

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 7, 1867, č. 239, s. 2 (Denní zprávy. Církevní koncert smíšeného sboru) ■ Světozor 1, 1867, č. 23, s. 230 (Literatura a umění. Koncerty.)

68. Le Paradis (Ráj)

[dle národní písně pro smíšený sbor – (?)]

Komp.: 1867 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?] – Čtyři francouzské sbory a staroanglická píseň vánoční, 1871, Praha: Emanuel Starý¹⁹⁷

Provedení:

- premiéra 19. 1. 1867 na třetí veřejné produkci smíšených sborů Umělecké Besedy v žofínském sále v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 7, 1867, č. 17, s. 2 (Denní zprávy. Smíšené sbory Umělecké Besedy)

¹⁹⁷ Poznámka: Hudební partitura pro alt (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 890)

69. Už Slovensko vstává

(*Nad Tatrou se blýská*)

(čtvero zpěv pro mužské hlasy)

Předloha: Janko Matúška (1821–1877)

Komp.: 1867

Autograf:

■ I. a II. – partitura N

Opis:

■ O. [?] Benátský (??–??), [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: IV. B. 36.)

Vydání:

■ I. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 9, No. 1, 1867, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

■ 27. 6. 1868 na koncertě v Praze. ■ 23. 6. 1875 pěveckým spolkem Šumavan na zábavě v Klatovech. ■ 3. 4. 1883 na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 15. 5. 1888 na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 12. 5. 1900 pěveckým spolkem Moravan na slovenském večeru v Kroměříži. ■ během dubna [?] roku 1903 pěveckým spolkem Moravan na slovenském večeru v Kroměříži.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 7, 1867, č. 153, s. 3 (Denní zprávy. „Hlaholu.“) ■ Národní listy 7, 1867, č. 232, s. 1 (Denní zprávy. Zábava „Hlaholu.“) ■ Světozor 1, 1867, č. 9, s. 88 (Literatura a umění.) ■ Národní listy 8, 1868, č. 175, s. 3 (Denní zprávy. Literatura a umění. Večerní zábava „Besedy.“) ■ Dalibor 3, 1875, č. 27, s. 220 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Klatov.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 123 (Večer skladatelův českých) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Národní listy 28, 1888, č. 136, s. 2 (Denní zprávy. Svatojanská pouť.) ■ Národní politika 6, 1888, č. 133, s. 3 (Slavnosti a zábavy.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 25, s. 198 (Koncertní přehled venkova. Kroměříž.) ■ Národní listy 43, 1903, č. 116, s. 3 (Denní zprávy. Z Kroměříže.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

70. Růže

[dle švédské národní písně pro čtyři mužské hlasy – (?)]

Komp.: 20. 7. 1867

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXIX A 392)

71. Žalmy tatranského Slovana

- I. (čtvero zpěv pro mužské hlasy)
- II. [čtvero zpěv pro smíšené hlasy]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)

Předloha: Juraj Zvěstoň Bulla (1827–1898)

Komp.: 1867

Autograf:

- I. a II. – partitura N

Opis:

- I. a. – [?], [?] (místo uložení: VMH Klatovy, fond: Hudební manuskripty, signatura: N, č. kartonu 68)
- I. b. – O. [?] Benátský (??–??), [?] (místo uložení: v pozůstalosti O. [?] Horníka (??–??))

Vydání:

- I. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 9, [?], Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 27. 6. 1868 na koncertě v Praze. ■ 5. 7. 1868 pěveckým spolkem Závěš na koncertě v Hluboké. ■ 20. 2. 1870 na besedě v Drahorazích u Kopidlna. ■ 20. 7. 1869 členy zpěváckého spolku typografů na zábavě v Praze. ■ 26. 8. 1871 na plese v městské radnici v Kunštátě na Moravě. ■ 8. 9. 1871 na slavnosti v místech evangelické školy ve Velimě. ■ 16. 2. 1873 na občanské zábavě ve Velvarech. ■ 21. 11. 1875 pěveckým hudebním spolkem v Rakovníku. ■ 14. 8. 1887 na velké slovanském koncertě v Karlových Varech. ■ 22. 11. 1879 na akademii v Kladně. ■ 12. 10. 1884 na koncertě v Kolíně. ■ během listopadu [?] 1887 na besedě filharmonického spolku v Brně. ■ 19. 2. 1888 pěveckým spolkem Černín na zábavě v Měšťanské Besedě v Jindřichově Hradci. ■ 15. 5. 1888 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v žofínském ostrově v Praze. ■ 12. 5. 1900 pěveckým spolkem Moravan na slovenském večeru v Kroměříži.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 7, 1867, č. 153, s. 3 (Denní zprávy. „Hlaholu.“) ■ Národní listy 7, 1867, č. 232, s. 1 (Denní zprávy. Zábava „Hlaholu.“) ■ Světozor 1, 1867, č. 9, s. 88 (Literatura a umění.) ■ Národní listy 8, 1868, č. 175, s. 3 (Denní zprávy. Literatura a umění. Večerní zábava „Besedy.“) ■ Tábor 5, 1868, č. 8, s. 36 (Zprávy domácí a z venkova.) Zpěvácký spolek „Záviš“ v Hluboké.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 196, s. 3 (Zprávy spolkové. „Typografická Beseda“) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 2, s. 14 (Zprávy domácí. Drahoraze u Kopidlna.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 242, s. 2 (Program slavnostní.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 244, s. 3 (Denní zprávy. Jednota evang. učitelů ve Velimi) ■ Národní listy 13, 1873, č. 41, s. 3 (Denní zprávy. Občanská beseda ve Velvarech.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 318, s. 3 (Denní zprávy. Rakovnický pěvecko-hudební spolek.) ■ Dalibor 2, 1880, č. 2, s. 14 (Listy z venkova. Z Kladna.) ■ Dalibor 6, 1884, č. 39, s. 387 (Drobné zprávy. Kolín.) ■ Dalibor 6, 1884, č. 43, s. 430 (Drobné zprávy. Brno.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 30, s. 236 (Z koncertní síně. Koncerty mimo Prahu.) ■ Národní politika 5, 1887, č. 119, s. 3 (Zprávy spolkové. Valná hromada tovaryšů řeznických.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 10, s. 77 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Jindř. Hradec.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Národní listy 28, 1888, č. 136, s. 2 (Denní zprávy. Svatojanská pouť.) ■ Národní politika 6, 1888, č. 133, s. 3 (Slavnosti a zábavy.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 25, s. 198 (Koncertní přehled venkova. Kroměříž.)

72. Skupení všech slovanských národův kolem sochy Slávie

- I. [klavírní skladba k živému obrazu na kozácký nápěv – [?]]
- II. [orchestrální skladba k živému obrazu na kozácký nápěv]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Jan Pavlis (1819–1880)

Komp.: 1869 [?]

Autograf:

- partitura N

Provedení:

- premiéra 16. 5. 1869 na koncertě v Novoměstském divadle v Praze

Literatura a prameny:

knižní: ■ Jelínek 1913 (s. 94–95.)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 9, 1869, č. 131, s. 3 („Beseda Umělecká“. III. oddělení:)

73. Žižkův dub

[čtvero zpěv pro čtyři mužské hlasy]

Předloha: Alois Vojtěch Šmilovský (1837–1883)

Komp.: 1869

Dedikace: Terezii Oldenburské (??–??)

Autograf:

- partitura N

Provedení:

- premiéra 2. 5. 1869 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze.

Recepce skladby: „Ze slovanských sborů veden ještě „Žižkův dub“ (slova od V. Šmilova s čtyřmi solovými basy od dra Procházky, novin již p. skladatel vévodkyni Oldenburské byl věnován. Sbor ten vítáme co platné obohacení našich sborových zpěvů, jenž pro své harmonické a architektonické zajímavosti, jakož i pro básnické pojetí svého [...]“¹⁹⁸

(Národní listy 9, 1869, č. 124, s. 2–3 – Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 50) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 4)

časopisy a denní tisk: ■ Naše listy 2, 1869, č. 102, s. 2 (Denní zprávy. Dedikace.) ■ Naše listy 2, 1869, č. 120, s. 3 (Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“.) ■ Naše listy 9, 1869, č. 121, s. 3 (Zprávy spolkové. Dnešní koncert „Hlaholu“.) ■ Národní listy 9, 1869, č. 124, s. 2–3 (Literatura a umění. Druhý koncert „Hlaholu“) ■ Šumavan 2, 1869, č. 16, s. 3 (Místní a denní zprávy. Dedikace.)

¹⁹⁸ Poznámka: Text v pravém dolním rohu nelze přečíst.

74. Národní

[dle české národní písně pro čtyři mužské zpěvy]

Komp.: 1870 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 30, No. 2, 1871, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- premiéra 7. 11. 1870 pěveckým spolkem Hlahol na zábavě v žofínském sále v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Hudební listy 1, 1870, č. 36, s. 287 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Zábava Hlaholu.) ■ Národní listy 10, 1870, č. 303, s. 3 (Denní zprávy. První zábava „Hlaholu“) ■ Světozor 4, 1870, č. 46, s. 368 (Literatura a umění. Divadlo.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 84, s. 5 (Nejnovější hudebniny. Hlahol:)

75. Pri luni

(*Mila, mila lunica*)

- I. [dle slovinské národní písně pro čtyři smíšené hlasy]
- II. [dle slovinské národní písně pro čtyři mužské hlasy]
- III. [dle slovinské národní písně pro citeru]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Karel Bendl (1838–1897)
- III. – František Keller (??–??)

Předloha: Miroslav Vilhar (1818–1871)

Komp.: 1870 [?]

Autograf:

- I. až III. – partitura N

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??), [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: IV. B. 36.)

Vydání:

- I. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 30, No. 3, 1870 [?], Praha: Emanuel Starý
- II. – Sbírká smíšených čtvero zpěvů, seš. 4, 1870, Praha: Emanuel Starý
- III. – Pražské salonní album pro citeru, 1883, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 1. 5. 1870 pěveckým spolkem Lukes na koncertě na Smíchově. ■ 8. 5. 1870 pěveckým spolkem Bohuslav na koncertě v Nových Benátkách. ■ 16. 6. 1870 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Kosmonosu. ■ 30. 7. 1870 na koncertě v Poličce. ■ 4. 9. 1870 pěveckým spolkem Lumír ve Zbraslavi. ■ 7. 11. 1870 pěveckým spolkem Hlahol na zábavě v žofínském sále

v Praze. ■ 5. 1. 1871 na koncertě v Turnově. ■ 12. 3. 1871 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Nymburku. ■ 23. 4. 1871 na koncertě v Táboře. ■ 11. 6. 1871 na akademii v Sušici. ■ 9. 2. 1873 pěveckým spolkem Hlahol na besedě v Žebráku. ■ 16. 3. 1873 na koncertě v Příbrami. ■ 13. 4. 1873 na večerní zábavě v Českém Brodě. ■ 14. 4. 1873 na zábavě v městské střelnici v Chlumci. ■ během dubna [?] roku 1873 na druhé zábavě v Počátkách. ■ 3. 8. 1873 na koncertě v Prostějově. ■ 15. 8. 1873 na akademii ve Smiřicích. ■ 22. 3. 1874 pěveckým spolkem pražských typografů v konviktském sále v Praze. ■ 25. 3. 1874 na hudební produkci v Unhošti. ■ 19. 4. 1874 pěveckým spolkem Vlastislavem na pěvecké a deklamatorní zábavě v Přešticích. ■ 30. 5. 1874 na besedě v Turči. ■ 18. 8. 1874 na večerní a hudební produkci v Třeboni. ■ 28. 11. 1874 pěveckým spolkem Lukes na koncertní zábavě na Smíchově. ■ 8. 12. 1874 na koncertě na žofinském ostrově v Praze. ■ 10. 10. 1875 pěveckým spolkem Lubor na akademii v Novém Bydžově. ■ 23. 7. 1876 na koncertě v Táboře. ■ 29. 10. 1876 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v Klatovech. ■ 4. 3. 1883 pěveckým spolkem Orlice na koncertě v Prostějově. ■ 24. 11. [?] 1884 na koncertní besedě vzdělávacího spolku Záboj ve Vídni. ■ 10. 10. 1885 na koncertě Besedy brněnské v Brně. ■ během prosince [?] roku 1885 na koncertě v Rychnově nad Kněžnou. ■ 9. 7. 1887 na zahradní slavnosti Besedy brněnské v Brně. ■ 31. 12. 1888 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě ve Zlonicích. ■ 26. 5. 1889 na koncertě v Brně. ■ 26. 8. 1894 na koncertě v Místku. ■ 27. 7. 1895 na zábavě v Táboře.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 145, 146)

časopisy a denní tisk: ■ Hudební listy 1, 1870, č. 10, s. 78 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Koncert zpěv. spolku „Lukese“ na Smíchově.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 11, s. 88a (Nové hudebniny.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 14, s. 110 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Nových Benátek.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 18, s. 41 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Kosmonos.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 24, s. 191 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Poličky.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 27, s. 215 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Zábava zpěv. spolku „Hlaholu“.) ■ Hudební listy 1, 1870, č. 38, s. 303 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Koncert zpěv. spolku „Lukese“ na Smíchově.) ■ Národní listy 10, 1870, č. 303, s. 3 (Denní zprávy. První zábava „Hlaholu“) ■ Světozor 4, 1870, č. 46, s. 368 (Literatura a umění. Divadlo.) ■ Hudební listy 1, 1871, č. 2, s. 14 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Smíšený zpěvácký spolek v Turnově.) ■ Hudební listy 1, 1871, č. 18, s. 149 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Táborský zpěvácký spolek.) ■ Národní listy 11, 1871, č. 84, s. 5 (Nejnovější hudebniny. Hlahol:) ■ Národní listy 11, 1871, č. 106, s. 3 (Denní zprávy. Z Nymburka.) ■ Šumavan 4, 1871, č. 23, s. 3 (Místní a denní zprávy. Akademii.) ■ Tábor 8, 1871, č. 16, s. 2 (Zprávy domácí a z venkova. Zpěvácký spolek táborský.) ■ Čech 5, 1873, č. 31, s. 3 (Denní zprávy ze 6. února. Ze Žebráka.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 8, s. 64 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Ze Žebráka.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 11, s. 86 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Jednota učít. „Budeč“ v Příbrami.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 29, s. 238 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Počátek.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 36, s. 296 (Zprávy z Prahy a z venkova. Ze Smiřic.) ■ Hudební listy 4, 1873, č. 11, s. 85 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Jednota učitelská „Budeč“ v Příbrami.) ■ Hudební listy 4, 1873, č. 34, s. 271 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Z Prostějova.) ■ Národní listy 13, 1873, č. 100, s. 2 (Denní zprávy. Zpěvácký spolek „Klicpera“) ■ Čech 6, 1874, č. 84, s. 3 (Drobné zprávy. Z Českého Brodu.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 12, s. 93 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Zpěváckých spolek pražských typografů.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 16, s. 126 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Unhoště.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 23, s. 182 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Z Turče sv. Martina.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 48, s. 381 (Kronika zpěváckých

spolků a hudebních jednot. Koncertní zábava zpěváckého spolku „Lukes“.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 49, s. 388 (Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 79, s. 2 (Denní zprávy. Zábava zpěv. spolků typografů.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 323, s. 2 (Zprávy spolkové. Zpěvácký spolek „Lukes“ na Smíchově) ■ Šumavan 7, 1874, č. 16, s. 161 (Místní a denní zprávy. Zábavní spolek „Vlastislav“ v Přešticích.) ■ Šumavan 7, 1874, č. 17, s. 173 (Dopisy. Z Přeštič.) ■ Tábor 11, 1874, č. 34, s. 3 (Zprávy domácí a z venkova. Spolkové.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 42, s. 338 (Zprávy z Prahy a z venkova. Zpěvácký spolek „Lubor“.) ■ Šumavan 9, 1876, č. 45, s. 513 (Místní a denní zprávy. Koncert.) ■ Tábor 13, 1876, č. 30, s. 235 (Zprávy domácí a z venkova. Produkce zpěváckého spolku tábořského.) ■ Národní listy 23, 1883, č. 217, s. 6 (Novinka! Pražské salonní album pro citeru.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 11, s. 110 (Dopisy. Z Prostějova.) ■ Dalibor 6, 1884, č. 44, s. 439 (Drobné zprávy. Vídeň.) ■ Dalibor 7, 1885, č. 39, s. 384 (Dopisy z Brna.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 2, s. 20 (Hudební ruch našeho venkova.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 29, s. 230 (V Brně) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 1, s. 8 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Zlonice.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 26, s. 204 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Brno.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 35–37, s. 258 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Místek.) ■ Tábor 32, 1894, č. 30, s. 3 (Zprávy domácí a z venkova. Anennská zábava.)

76. Jarní

[čtverozpěv pro smíšené hlasy]

Komp.: 1871 [?]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Sbíрка čtverozpěvů pro smíšené hlasy, sešit č. 33, No. 1, 1871 [?], Praha: Emanuel Starý a spol.

Provedení:

- 9. 5. 1877 na koncertní zábavě v žofínském sále v Praze. ■ 26. 9. 1896 na akademii v žofínském sále v Praze. ■ 7. 4. 1900 pěveckým spolkem Hlahol vinohradský na koncertě v Národním domě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 191 (Smíšeným jednotám pěveckým!) ■ Národní listy 17, 1877, č. 126, s. 3 (Denní zprávy. Společenský večer) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 35–37, s. 283 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Prahy.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 266, s. 5 (Lidové slavnosti divadelní.) ■ Národní politika 14, 1896, č. 266, s. 7 (Lidové slavnosti divadelní.) ■ Národní listy 40, 1900, č. 95, s. 10 (Hudba. Koncert „Hlaholu“ vinohradského.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

77. Ještěš naší Praho, drahá! (Vlastenecká duma)

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Komp.: 1871 [?]

Předloha: [?]

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXIX A 393)

Vydání:

[?], Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 8. 12. 1871 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Světozor 5, 1871, č. 50, s. 595 (Divadlo. Koncert „Hlaholu“.) ■ Národní listy 12, 1872, č. 80, s. 2 (Denní zprávy. Policejní zákaz.)

Recepce skladby: „Policejní ředitelství brněnské zakázalo sbor „Ještěš naší Praho, drahá!“, od dr. Lud. Procházky, který v besedě dne 18. března má být přednešen, „za příčinou jeho popuzujícího obsahu“ Následkem toho zpívány Tovačovského sbory „Slovanské zvuky“ a „Stráž u Vyšehradu.“

(Národní listy 12, 1872, č. 80, s. 2 – Denní zprávy. Policejní zákaz.)

- Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

78. Slavnostní sbor

[dle národní písně pro čtyři mužské hlasy]

Komp.: 1871 [?]

Dedikace: V. [?] Marešovi (??-??)

Autograf:

- partitura N

Opisy:

- [?], [?] (místo uložení: archivní fond Zpěváckého spolku Lumír v Ústí nad Orlicí, signatura: N, inventární číslo: 28)
- O. [?] Benátský (??-??), počátek 20. století (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 114)

Vydání:

- Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 30, No. 1, 1871, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 24. 6. 1871 na besedě v Brně. ■ 3. 9. 1871 pěveckým spolkem Puchmír v Týně nad Vltavou.
- 23. 4. 1880 na slavnosti na náměstí u tribuny v Kouřimě. ■ 18. 11. 1883 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Měšťanské Besedě v Plzni. ■ 24. 3. 1892 na slavnostním večeru ve Valašských Kloboucích.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Sázavský 1900 (s. 132)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 11, 1871, č. 84, s. 5 (Nejnovější hudebniny. Hlahol:) ■ Národní listy 11, 1871, č. 229, s. 4 (Slavným spolkům česko-slovanským, ctěnému studentstvu, obecním zastupitelstvům) ■ Tábor 8, 1871, č. 34, s. 4 (Slavným spolkům česko-slovanským, ctěnému studentstvu, obecním a okresním zastupitelstvům, vlasteneckému občanstvu atd.) ■ Dalibor 2, 1880, č. 11, s. 86 (Listy z venkova. Z Kouřimi.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 44, s. 437 (Drobné zprávy. Koncertní produkce na oslavu otevření Národního divadla.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 48, s. 478 (Dopisy. Z Plzně.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 18–19, s. 145 (Činnost zpěváckých spolků a ruch náš hudební. Val. Klobouky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

79. Valašská nevěsta

[trojzpěv pro ženské hlasy s průvodem piana]

Předloha: Josef Krasoslav Chmelenský (1800–1839)

Komp.: 17. 10. 1871

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NK ČR – signatura: 59 R 1977)

Vydání:

- Sbíрка původních Českých zpěvů, sešit 114, [?], Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- premiéra [?] 26. 12. 1872 dívčím pěveckým spolkem Cecílie na koncertní produkci v Berouně.

Recepte: „Taktěž bedlivě nastudována byla „Vlaštovice“ Zvonařova, vrchol produkce však tvořila „Valašská nevěsta“ dra. Procházky. Pokud mi známo, nebyl sbor tento posud nikde jinde provozován a již tu zasluhuje „Cecílie“ všeho uznání za péči u vyhledávání novinek, nad to však jí přísluší chvála nelíčená za skutečně vlezdařilé provedení zajímavé, živým svým rytmem, zvláště však rychlým tempem velni nesnadné skladby; Sbor našich spanilých „Cecílií“ však přemohl vítězně nejen veškeré obtíže, leč přednesl „nevěstu valašskou“ s téměř uměleckou přesností a s odstíňováním nejjemnějším.“

(Dalibor 1, 1873, č. 2, s. 14 – Zprávy z Prahy a z venkova. Z Berouna.)

- 28. 12. 1872 ženským pěveckým spolkem Zora na koncertě v Táboře. ■ 20. 4. 1873 pěveckým spolkem Branislav na koncertě v Jilemnících. ■ 24. 4. 1873 dívčím pěveckým spolkem Slávy dcera na koncertě v Jindřichově Hradci.

Recepte: „Konec a koruna koncertu byl Lud. Procházka cenou poctěný trojhlasý sbor s průvodem piana „Valašská nevěsta“. „Slávy dcera“ provedla tuto skladbu s nejčestnějším úspěchem. Obecenstvo ji přijalo s bouřlivým potleskem a žádalo za opakování, důkaz, že to není již to obecenstvo, jaké bylo ještě před nedávnem, jemuž se rozličnými Kückeniadami ústupky činiti musely.“

(Dalibor 1, 1873, č. 18, s. 151 – Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Z Jindřichova Hradce.)

- 23. 5. 1873 na koncertě v Počátkách. ■ 6. 7. 1873 na koncertě v sále Odeonu na Veselce v Pardubicích. ■ 20. 7. 1873 na taneční zábavě v hostinci „u kováře“ v Chrastí. ■ 22. 12. 1873 na koncertě v Jindřichově Hradci. ■ 22. 2. 1874 pěveckým spolkem Hlahol v Plzni. ■ 28. 2. 1875 pěveckým spolkem Dalibor ve Slaném. ■ 4. 4. 1875 na koncertě v Turnově. ■ 25. 5. 1879 v městském divadle v Mladé Boleslavi. ■ během roku 1880 na koncertě v Mladé Boleslavi. ■ 27. 7. 1884 na slovanské akademii ve Dvoře Králové. ■ 26. 3. 1887 na zábavě v Táboře. ■ 17. 4. 1887 na koncertě v Chotěboři. ■ 28. 4. 1889 pěveckým spolkem Šumavan na koncertě v Klatovech.

Recepce skladby: „Od skladatele plnou duší slovanského Ludevíta Procházky provedena byla skladba „Valašská nevěsta“ pro ženský sbor řízením ředitele kůru p. Talicha. Že zpěv mluví srdcem k srdci, jest známo; však takový zpěv, který komponován jest od vlasti milovného slavisty, jenž vycítil každé zachvění struny oné zpěvné povahy Slovanstva, musí rozehřáti srdce každého Čecha, třeba k nám zazníval z luhů bratrských Slováků. Jako Ludevít Štúr přispíval k individualisování spisovného jazyka Slováků, tak Ludevít Procházka, bohužel záhy zvěčnělý, přiváděl na světlo ony individuální rysy zpěvu jejich, ty bodré srdečné motivy, aby učinil tento poklad všeobecným a k užitku všeobecnému mezinárodním. „Valašská nevěsta“ jest něžná skladba, jejíž prostřední věta vyznamenává se půvabným svým motivem a elegantním vedením hlasu. Pan řed. Talich předvedl nám sbor sil damských, kdež spatřovali jsme již vycvičené žačky hudebního ústavu. Sbor byl za dokonalého průvodu sl. L. Kličkové proveden bezvadně, což vytknutí jest zejména tím více, ježto k vyplnění pořadu teprve v posledních dnech nastudo vati se musil.“

(Šumavan 22, 1889, č. 18, s. 207 – Místní a denní zprávy. Koncert pěveckého a hudebního spolku „Šumavan“.)

■ 29. 1. 1893 na koncertě v Olešnicích. ■ 11. 6. 1898 pěveckým spolkem Hlahol na koncertní zábavě v Plzni. ■ 15. 5. 1899 na slovanském koncertě ve Vídni. ■ 16. 5. 1899 na koncertní zábavě v Praze. ■ 20. 1. 1900 pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Čáslavi. ■ během dubna [?] roku 1900 na koncertě v Poděbradech. ■ 16. 4. 1900 na koncertě v Brandýsu nad Labem. ■ 24. 6. 1900 na koncertě v Čáslavi. Dirigoval J. [?] V. [?] Bok (??-??). ■ 18. 11. 1900 pěveckým spolkem Slavoj na koncertě v Karlíně v Praze. ■ 15. 11. 1902 pěveckým spolkem Hlahol vinohradský na koncertě v Praze. ■ 14. 12. 1902 na koncertě ve Slaném. ■ 4. 7. 1903 na akademii v Olomouci. ■ 22. 11. 1903 na cecilské zábavě v Brandýsu nad Labem.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Tábor 9, 1872, č. 52, s. 3 (Městské divadlo v král. městě Táboře.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 2, s. 14 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Berouna.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 16, s. 129 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Jilemnický zpěv. spolek „Branislav“.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 18, s. 151 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Z Jindřichova Hradce.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 190 (Zprávy z Prahy a z venkova. V Počátkách.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 27, s. 222 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Ženský zpěvácký spolek „Ludmila“ v Pardubicích.) ■ Dalibor 1, 1873, č. 28, s. 232 (Z Prahy a z venkova. Z Počátek.) ■ Hudební listy 4, 1873, č. 29, s. 230 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Z Pardubic.) ■ Národní listy 13, 1873, č. 137, s. 2 (Zprávy spolkové. Třetí řádný sněm jednoty zpěváckých spolků českoslovanských) ■ Národní listy 13, 1873, č. 181, s. 2 (Denní zprávy. Ve prospěch národního divadla.) ■ Národní listy 13, 1873, č. 195, s. 2 (Denní zprávy. V Chrasti.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 1, s. 6 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Jindřichova Hradce.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 9, s. 71 (Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 49, s. 2 (Denní zprávy. Ve prospěch národního divadla.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 8, s. 62 (Zprávy z Prahy a z venkova. Kronika zpěváckých spolků a hud. jednot.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 13, s. 3 (Zprávy z Prahy a z venkova. Z Turnova.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 56, s. 2 (Denní zprávy. Zpěvácký spolek „Dalibor“ ve Slaném.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 16, s. 128 (Listy z venkova. Z Ml. Boleslavi.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 3, s. 21 (Listy z venkova. Z Ml. Boleslavi.) ■ Dalibor 6, 1884, č. 28–29, s. 285 (Drobné zprávy. Dvůr Králové.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 14, s. 110 (Z koncertní síně. Koncerty mimo Prahu.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 19, s. 149 (Dopisy domácí. Z Chotěboře.) ■ Tábor 24, 1887, č. 13, s. 2, 6 (Zprávy domácí a z venkova. Pěvecko-hudební a divadelní zábava.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Šumavan 22, 1889, č. 18, s. 207 (Místní a denní zprávy. Koncert pěveckého a hudebního spolku „Šumavan“.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 10, s. 77 (Činnost' pěveckých spolků a ruch náš hudební. Olešnice.) ■ Dalibor 20, 1898, č. 35–36, s. 276 (Činnost' pěveckých spolků a ruch náš hudební. Plzeň.) ■

Dalibor 21, 1899, č. 23, s. 177 (Koncerty v Praze. Koncert zpěv. spolku „Lumir“ na Menším Městě Pražském.) ■ Národní listy 39, 1899, č. 80, s. 2 (Hudba. Slovanský koncert ve Vídni.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 4, s. 30 (Koncertní přehled venkova. Čáslav.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 20–21, s. 161 (Koncertní přehled venkova. Poděbrady.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 22, s. 172 (Koncertní přehled venkova. Brandýs n. Lab.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 28, s. 222 (Koncertní přehled venkova. Čáslav.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 44, s. 350 (Koncerty v Praze. Koncert zpěváckého spolku „Slavoje“ v Karlíně.) ■ Národní listy 42, 1902, č. 314, s. 3 (Hudba. Koncert Hlaholu vinohradského.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 2, s. 14 (Ruch mimopražský. Slaný.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 32, s. 241 (Ruch mimopražský. Olomouc.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 45–46, s. 345 (Ruch mimopražský. Brandýs n. L.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

80. Ježíšek (Píseň vánoční)

[školní píseň pro zpěv bez průvodu piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1872 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Písně, hry a básně pro opatrovny a školy od Bedřicha Pešky, Praha, 1872
- I. b. – Výbor písní školních pro mládež škol obecných i občanských: Písně a nápěvy pro první třídu, sešit č. 1, No. 10, 1873, Praha: nákladem vlastním

81. Návrat a shledání

[čtvero zpěv pro mužské hlasy s průvodem piana]

Komp.: 24. 4. 1872

Předloha: Eliška Krásnohorská (1847–1926)

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXIX A 393)

Vydání:

- Sbíрка původních českých zpěvů jedno i vícehlasých s průvodem piana, sešit č. 17, 1873, Praha: Emanuel Starý a spol.

Provedení:

- 23. 11. 1873 pěveckým spolkem Dalibor na koncertě v Slaném. ■ 26. 7. 1874 na hudební a pěvecké zábavě v Čáslavi. ■ 7. 3. 1875 na koncertě v Jičíně. ■ 14. 3. 1875 na koncertě v Brně. ■ 3. 12. 1875 slovanským pěveckým spolkem ve Vídni. ■ 12. 12. 1875 pěveckým spolkem Slavoj na oslavě v Karlíně. ■ 19. 11. 1876 na koncertě v Mladé Boleslavi. ■ 24. 8. 1879 na druhé Voříškové akademii v sále Na hradě v Praze. ■ 4. 12. 1881 pěveckým spolkem Slavoj v Chrudimi. ■ 26. 11. 1882 pěveckým spolkem pražských typografů v Praze. ■ 11. 11. 1883 pěveckým spolkem Dalibor ve Slaném. ■ 18. 4. 1885 pěveckým spolkem Hlahol vinohradský na koncertě v Praze. ■ 23. 1. 1886 v Měšťanské Besedě v Královských Vinohradech. ■ 25. 3. 1888 pěveckým spolkem Lumír v Moravské Ostravě. ■ 13. 1. 1889 pěveckým spolkem Boleslav v Mladé Boleslavi. ■ 24. 12. 1889 na koncertě v Kladně. ■ 20. 4. 1890 pěveckým spolkem Dalibor ve Slaném. ■ 25. 4. 1891 pěveckým slovanským spolkem ve Vídni. ■ 22. 11. 1891 pěveckým spolkem pražských typografů na koncertě v Praze. ■ během roku 1892 na druhém koncertě pražského Hlaholu v Praze. ■ 13. 4. [?] 1892 na hudební a pěvecké akademii v Soběslavi. ■ 15. 3. 1896 pěveckým spolkem Hlaholem na besedě v Sokolovně v Plzni. ■ 6. 12. 1896 pěveckým spolkem Lukes na koncertě na Smíchově. ■ 13. 12. 1896 pěveckým spolkem Slavoj v Karlíně v Praze. ■ 20. 12. 1896 na koncertní zábavě v Plzni. ■ 1. 2. 1902 pěveckým spolkem Slavoj v Karlíně v Praze. ■ prosinec [?] 1902 na cecilské zábavě v Černíkovicích u Rychnova nad Kněžnou. ■ 2. 12. 1902 na koncertě v Královských Vinohradech. ■ 7. 3. 1903 na koncertě v Domažlicích. ■ 7. 11. 1903 na přátelském večeru v Domažlicích. ■ 29. 10. 1904 pěveckým spolkem Smetana na koncertě v Černíkovicích. ■ 18. 3. 1906 pěveckým spolkem pražských typografů na lidovém koncertě v Praze. ■ 16. 12. 1906 pěveckým spolkem Smetana na koncertě v Černíkovicích. ■ 5. 4. 1908 na koncertě v Tovačově.

Literatura a prameny:

- knižní:** ■ Sázavský 1900 (s. 135)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1873, č. 23, s. 192 (Em. Starý a spol.) ■ Hudební listy 4, 1873, č. 48, s. 382 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. „Dalibor“.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 28, s. 222 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Ze Sušice.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 31, s. 245 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Pěvecké jednoty: „Vlastimila“ a „Kovář“.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 11, s. 87 (Zprávy z Prahy z venkova. Z Jičína.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 32, s. 259 (Dopisy z venkova. Z Brna.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 52, s. 420 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Kronika zpěváckého spolku „Slavoj v Karolíně.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 331, s. 2 (Zprávy spolkové. Zpěvácký spolek slovanský) ■ Národní listy 15, 1875, č. 342, s. 3 (Zprávy spolkové. Zpěvácký spolek slovanský) ■ Národní listy 15, 1875, č. 351, s. 3 (Zprávy spolkové. Koncert zpěv. spolku „Slavoj“ v Karlíně.) ■ Národní listy 16, 1876, č. 325, s. 3 (Listy z kraje. Z Mladé Boleslavi.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 25, s. 201 (Drobné zprávy. II. Voříškova akademie) ■ Národní listy 21, 1881, č. 310, s. 1 (Denní zprávy. Výroční koncert) ■ Národní listy 22, 1882, č. 317, s. 3 (Denní zprávy. Jubilejní koncert.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 42, s. 416 (Drobné zprávy. Zpěv. spol. „Dalibor“ v Slaném) ■ Národní listy 25, 1885, č. 117, s. 6 (Dramatické umění.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 5, s. 49 (Dopisy. Z Král. Vinohradů.) ■ Národní listy 26, 1886, č. 29, s. 4 (Denní zprávy. „Hlahol vinohradský“) ■ Dalibor 10, 1888, č. 14, s. 111 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Mor. Ostrava.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 15–16, s. 124 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Mor. Ostrava.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 3, s. 20 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Ml. Boleslav.) ■ Dalibor 12, 1890, č. 3–4, s. 25 (Dopisy původní. Z Kladna.) ■ Dalibor 12, 1890, č. 20, s. 157 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Slané.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 18–19, s. 147 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Vídeň.) ■ Národní politika 9, 1891, č. 314, s. 4 (Různé zprávy. Slavnosti, zábavy a divadla.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 14, s. 110 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Soběslav.) ■ Národní listy 32, č. 1892, č. 105, s. 4 (Hudba. Koncerty.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 15, s. 115 (Různé zprávy. Plzeň.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 16–17, s. 123 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Plzeň.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 334, s. 4 (Hudba. Zpěvácký spolek „Lukes“ na Smíchově.) ■ Dalibor 19, 1896, č. 1–2, s. 10 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Smíchov.) ■ Dalibor 19, 1896, č. 4–5, s. 33 (Koncerty. Koncert smíchovského zpěv. spolku „Lukes“.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 6–7, s. 46 (Koncerty. Koncert zpěváckého spolku „Slavoj“ v Karlíně.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 15–16, s. 117 (Dopisy původní. Z Plzně.) ■ Dalibor 24, 1902, č. 9, s. 78 (Zprávy spolkové. Hudební přehled Prahy a venkova. Praha.) ■ Dalibor 24, 1902, č. 48, s. 379 (Hudební přehled Prahy a venkova. Černikovice u Rychn. n. Kněž.) ■ Národní listy 42, 1902, č. 328, s. 4 (Hudba. Koncert středočeské pěvecké župy Dvořákovy) ■ Národní listy 42, 1902, č. 329, s. 4 (Hudba. Středočeská pěvecká župa Svořáková.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 2, s. 13 (Zprávy spolkové. Vinohrady Král.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 16–17, s. 123 (Dopisy. Z Domažlic.) ■ Dalibor 25, 1903, č. 44, s. 333 (Ruch mimopražský. Domažlice.) ■ Dalibor 26, 1904, č. 45, s. 322 (Ruch mimopražský. Černikovice.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 14, s. 111 (Koncertní ruch. Praha.) ■ Dalibor 29, 1906, č. 13, s. 109 (Koncertní ruch. Černikovice.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Národní listy 48, 1908, č. 100, s. 2 (Hudba. Pěvecké jubileum „Tovačovského“.)

82. Ptáček, včelka a mravenec

[školní píseň bez průvodu piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1872 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Písně, hry a básně pro opatrovny a školy od Bedřicha Pešky, Praha, 1872
- I. b. – Výbor písní školních pro mládež škol obecných i občanských: Písně a nápěvy pro první třídu, sešit č. 1, No. 10, 1873, Praha: nákladem vlastním

83. Svatý Václav

[píseň bez průvodu piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1872 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Písně, hry a básně pro opatrovny a školy od Bedřicha Pešky, Praha, 1872

84. Svatý Vojtěch

[píseň bez průvodu piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1872 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Písně, hry a básně pro opatrovny a školy od Bedřicha Pešky, Praha, 1872

85. Venkovská domácnost

[píseň bez průvodu piana]

Předloha: Bedřich Peška (1820–1904)

Komp.: 1872 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Písně, hry a básně pro opatrovny a školy od Bedřicha Pešky, Praha, 1872

86. Motivy z Glinkovy zpěvohry: „Žizň za cáře“

[úprava pro piano]

Předloha: Michail Ivanovič Glinka (1804–1857), opera *Život za cara*, premiéra dne 9. 12. 1836 v Petrohradu.

Komp.: 1874 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- VIII. hudební příloha k periodiku Dalibor, 1874, Praha: [?]

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1874, č. 35, s. 280

87. Prapor míru

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: [?]

Komp.: 1874 [?]

Autograf:

■ skladba N

Provedení:

■ 22. 11. 1874 pěveckým spolkem pražských typografů v konviktském sále v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1874, č. 48, s. 380 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Zpěvácký spolek pražských typografů.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 320, s. 3 (Denní zprávy. Zábava.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

88. Slavia, sbírka národních písní slovanských

[dva sešity po patnácti národních písní: 20 českých a 10 ruských pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Ze země jsem na zem přišel.
- II. Moje milá je z Rájova.
- III. Utíkej, holka, utíkej.
- IV. Andulinko moje, už mně vedou koně
- V. Ach, prší, prší rosička.
- VI. Překrásné hvězdičky.
- VII. Husička divoká.
- VIII. Pršívalo, jen se lilo.
- IX. Zakulala žežulička.
- X. Už mou milou do kostela vedou.
- XI. Oj glibokij kolod'azju.
- XII. Už kak pal timan.
- XIII. Už ty polje moje.
- XIV. Kak u nas vo sadočkje.
- XV. Oj pogubila gorlicja dítěj.
- XVI. Ach žalude, žalude.
- XVII. Můj zlatej Honzíčku.
- XVIII. Jedna je cestička k Táboru.
- XIX. Čí jsou to koníčky, čí jsou.
- XX. Měla jsem chlapce, nemám nic.
- XXI. Vletěla husička, do dvora vletěla.
- XXII. Co to máš, má milá.
- XXIII. Ach vyletěl z hory pták.
- XXIV. U našeho jezera.
- XXV. Už mou milou na oddavky berou.
- XXVI. Lučina lučinuška berezovaja.

- XXVII. Ty podi moja korovuška domoj.
XXVIII. Oj ne sviti misjačeňku
XXIX. Vozlje rječki vozlje mosta.
XXX. Vo polje berezaňka stojala.

Komp.: 1874 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1874, Praha: Grégr a Ferd. Dattl

Recepce skladby:

■ „Byla, jak jsme již v předešlém čísle byli sdělili, jedině národní písní slovanské věnována, při čemž za základ vzaty jsou první dva sešity sbírky „Slavia“, kterouž dr. Procházka právě vydávati započal. Četné a vybrané obecnstvo přijalo ta něžná kvítka národní poesie s nejvřelejším citem i nebylo snad srdce, které při prostomilých těch zpěvích nebylo dojmuto. Tenkrát střídaly se české a ruské písně národní obsahu vážného i žertovného v hojném výběru. Obecnstvu byla takto podána příležitost, pozorovati zvláštnosti kmenové v nápěvích přednesených i srovnávati je mezi sebou. Žeť každé české srdce, třeba nemůže se uzavřítí zvláštnímu kouzlu písně ruské, při národní písni naší více se rozeřeje a živěji se rozplesá, ovšem přirozeno. Častějším pěstováním jinoslovanské písně národní rozezvučí se také mocněji příbuzné struny v našich srdcích. Žeť veškeré ty perličky prostonárodní poesie oduševněným, půvabným přednesem paní Marty Procházkové, sl. B. Hanušovy, p. Lva a p. Vávry zaskvěly se v plném lesku svém, netřeba ani dokládati. Kéž by také venkovské naše besedy a jednoty příkladu tohoto následovati a národní písni slovanské větší pozornosti věnovati chtěly, k čemuž nyní v svrchu dotčené sbírce mají vydatné pomůcky.“

(Dalibor 2, 1874, č. 47, s. 375 – Zprávy z Prahy a z venkova. Hudební zábava.)

■ „Slavia,“ sbírka národních písní slovanských pro jeden hlas s průvodem pro jeden hlas s průvodem piana od Ludv. Procházky, počala vycházeti nákladem kněhkupectví dra Grégra a Ferd. Dattla. Jest to první toho druhu sbírka všeslovanská, která zahrnovati bude nejkrásnější písně všech národů slovanských u pečlivém výběru a takto nejen zpěvákům našim pro domácí i koncertní potřebu, nýbrž i skladatelům, kteří se chtějí obíratí přísnějšími studiemi povahy národní písně slovanské, státi se může pomůckou vítanou. Vydavatel věnoval dílu tomu, práci to po dlouhá léta připravované, pili nevšední, tak že sbírka ta co do ceny vnitřní směle bude se moci postaviti podle nejlepších podbných sbírek domácích i cizích, co do rozsáhlosti pak zajisté všechny předčí. Dosud vydány byly dva sešity, obsahující 20 českých a 10 ruských písní. Další sešity obsahovati budou písně polské, srbské, slovácké atd.“

(Národní listy 14, 1874, č. 313, s. 3 – Literatura a umění. „Slavia,“)

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Kalašové, Klementině, dne 12. 9. 1874 v Praze (místo uložení: PNP, fond: Kalašová, Klementina)
- VIALA, Carl – Procházkovi, Ludevítu, dne 9. 2. 1875 v Mnichově (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 3. 12. 1881 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 14. 1. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- VII. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 11. 2. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, během února 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- X. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 4. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 29. 4. 1882 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- XIII. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 4. 5. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 15. 5. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- [?] – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 15. 12. 1883 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- IX. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 28. 10. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

Provedení:

- 16. 11. 1874 v měšťanské besedě v Praze. Dirigoval Ludevít Procházka (1837–1888).

Recepce skladby: „Přednášky národních písní různých kmenů slovanských zahájeny byly dne 16. listopadu t. r. v pražské besedě měšťanské za hojného účastenství první skvělou serií řízeným p. dr. Ludevítu Procházkou, jenž takto v širší známost obecnstva pražského uvést se snaží přehojně poklady hudebního ducha slovanského, jež byl s neobyčejnou pílí složil ve své sbírce všeslovanských národních písní „Slavia“. Sbírká tato, jež nejen svým směrem všeslovanským, nýbrž i v pravdě místným uspořádaným svým materiálem po bok všem drahocenným sbírkám jinonárodním, stavíc v nejlepší světlo národní hudební živel slovanský ani ne tak kvantitou jako spíše kvalitou. Přihlížít pan pořadatel v první řadě vždy pilně k tomu, aby u ohromné spousty všeslovanských národních melodií jen takové tvary hudební vyhledal, jež původním ryze slovanským typem se vyznačují a tím rozhodně se liší od hudby západoevropské, tedy zejména od vlašské, francouzské a německé. Každému, jenž ve svém životě porovnával národní melodie různých národností, přihodilo se zajisté, že nalezl u dvou povahou i kmenem rozdílných národův tentýž tvar melodický, tutéž oblíbenou národní píseň, podobně jako nacházíme u rozličných národův stejné pověsti národní (na př. Erbenova „Svatební košile“ a Burgerova „Leonore“, Čelakovského „Toman a lesní panna“ a švédská národní pověst o „dceři Vílovládcově“

(Erlkonigs Tochter) atd.). Není divu, jsouť mnohé melodie nej burnější vandrovní chasou na zemi, ony bez unavení cestují od souseda k sousedu, od národa k národu, a na své bludné pouti všude se potkávají s jinými sestrami svými, jež opačnou proti nim cestu konají. Často vrací se hudební ty tulačky více méně zmenšené, přetvořené zpět – bylyť na zkušené a získaly si světácké politury – a žijí opětně co zboží „importované“ nový, skvělý život v staré své otčině. Vždyť tu není žádné hudební policie, jež by se po „křticím listě“ či po „vysvěčení zachovalosti“ ptala! Těmto a podobným kosmopolitickým tvarům, jež opakují se u každého národa, vyhýbá se pan Procházka všude s jemným taktem, zkrátka v této sbírce poprvé setkáváme se s kritickým duchem pořadatelským, jenž pilným a svědomitým porovnáváním národních písní u rozličných větví slovanského kmene přichází k výsledku tomu, že s jistotou může udati, co jest ryze slovanského původu a co jest od jiných národův přinešeno. Z toho konsekvence velevýznamné: ryze slovanská píseň národní této sbírky stane se konečně nejen jádrem veškerých produkcí, koncertů a zábav v městském i venkovském životě slovanském, nýbrž ona bude též jaksi spolehlivým měřítkem pro každého slovanského skladatele, jenž vymaniti se snaží z dosavadního vlivu hudby západoevropské a podati chce národu svému díla originalním duchem slovanským provanutá – ovšem vystavená na základě ryze uměleckém, na základě dosavadního pokroku v oboru umění hudebního. Stálého zdokonalování, bujarého vývoje, pokroku a ducha času v uměleckém životě nevšímá si může jen ignorant. Proto právě vzbuzuje všecken ten zběsilý křik několika našich hudebních zpátečníkův v „Hud. listech“ leda ironický úsměv na rtech každého soudného člověka. Kdo jsou ti lidé, co dokázali znamenitého, čím přispěli ku zvelebení umění slovanského? Který z nich může se porovnávat s mohutnou řadou našich hudebních přátel pokroku, jichž tlumočnickem jest uměleckým duchem řízený „Dalibor“, za jeho praporem stojí první skladatelské síly českoslovanské: Smetana, Bendl, Fibich, Forchtgott–Tovačovský, Moravané: Křížkovský a dr. Javůrek, Slovák Levoslav Bella, Rusín Lisinski, Polák Želeňski, poruštěný krajan náš Nápravník a j. v. Jak ohromných zásluh o svět slovanský dobyli sobě tito mužové pokroku svými velkými pracemi: symfoniemi, velkolepými symfonickými básněmi, v oboru posvátné hudby rozsáhlými důkladnými pracemi, mohutnými kantátami a konečně zpěvohrami vlasteneckými, tímto nejvznešenějším výkvětem umění hudebního – a jak blednou před těmito výsledky hudebního genia českoslovanského veškeré ty práce těch kterých lidí, kteří ještě nad to živí se odpadky německé písničkářské literatury. A přec mají lidé tito tolik smělosti, že dovedou vystoupit u veřejnost a dušovat se: „Hle národe český, na nás patří, my jsme spása hudby slovanské – a ti druzí tam jsou sami škůdcové slovanské hudby, to jsou sami Němci:“ Vy se smějete? Ano, Smetana, jenž napsal první národní českou zpěvohru, svou milokrásnou „Prodanou nevěstu“, vlastenecké zpěvohry „Dalibora“. „Libuši“. nadšeným národním duchem prodchnuté, on jest prý Němcem; Fibich, jenž napsal ryze českou symfonickou báseň „Záboj a Slavoj“; Dvořák, jehož nejnovější národní zpěvohra „Král a uhlíř“, ba i L. Procházka, jenž celý svůj život zasvětil pěstování národní písně všeslovanské, jehož jméno jest zapsáno v paměti každého českého umělce v nerozlučném pojmu s živlem této národní písně slovanské – ti všichni jsou prý pojednou nejzarytějšími Němci a to všechno proto, že tomu tak chce hrstka lidí, jichžto ponejvíce špekulační a ctižádostivý duch nahraňuje ve všem ducha uměleckého, jehož příští se pánové ti sotva kdy dočkají. Podobného úkazu marně bychom hledali na světě širém, jen u nás, kde strannický cheauvinismus rozdmýchán až na pokraj šílenství, jsou podobné roztomile naivní rozumy možnými. Pakli kdo může u nás činiti nároky na uznání v hudebním světě slovanském, jest to zajisté redaltor „Dalibora“ dr. Procházka, jenž svými dosavadními pracemi skladatelskými a zvláště nejnovější touto publikací „Slavie“ – – tedy závažnými skutky a neplanými slovy s dostatek dokázal, jak vřele srdce jeho bije pro zdárnou budoucnost hudby slovanské Jeho „Slavia“, jež obsahuje různé hudební tvary všech kmenů slovanských, jest pro slovanského skladatele nerozlučnou družkou při všem jeho skládání, čímž stane se bodá mohutným základním kamenem, nad nímž se vznese nádherná umělecká budova hudebního umění slovanského. Čím více se písněmi slovanskými budeme obíratí a s nimi se sblížovatí, tím slovanštěji budeme v hudebním ohledu cítiti. Již dojem první té veřejné přednášky v měšťanské besedě byl na veškeré obecnost úchvatný. Ovšem že ku zvýšení dojmu valně přispěli přednášky tak dokonalých sil uměleckých, jakými jsou zajisté pí. Marta Procházková, sl. Hanušova, obě to vynikající hvězdy racionální pěvecké školy chvalně známého p. Pecha, jakož i oba operní pěvci pp. Lev a Vávra. Ve prospěch dobré věci bychom přáli, aby venkovské beseda a jednoty příkladu toho horlivě následovaly. Jakými cestami se musí a bude bráti na zdárném tomto základě další vývoj samostatné hudby slovanské, o tom nelze nic pozitivního říci, poněvadž se nikdy posud na světě nestalo, že by theorie předcházela praxi. Tak i zde musí theorie zvolna pokulhávat za praxí slovanských mistrův, kteří podobně jako u jiných národův poznenáhla se dopracují

školy samostatné. Kdykoli tedy chce již nyní anticipando rozvinovati jakousi theorii hudby slovanské, páše nerozum a žvástá na plano. Pakliže nás obdaří budoucnost tak „kvělen řadou geniálních mistrů, jakou vykážati se může světovládná nyní hudební literatura německá, pak zdědí slávu i význam její Slovanstvo na jisto, pakliže nám bude osud nepřízniv, tož jsme jisti, že nás páni z „Hud. listů“ zajisté nevytrhnou.

(Národní listy 14, 1874, č. 312, s. 3 – Denní zprávy. Měšťanská beseda.)

- 20. 1. 1875 na večerní zábavě Umělecké besedy v Praze. Zpíval pan [?] Uličný (??–??). ■ X. – 16. 2. 1875 na zábavě řečnického spolku Slávie v místnostech Umělecké besedy v Praze. ■ IX. a X. – 6. 5. 1875 na koncertě v Českém Brodě. ■ IX. – 3. 9. 1876 na koncertě v Klatovech. ■ IX. – 31. 3. 1889 na domácí zábavě v Českém Brodě.

Literatura a prameny:

knižní ■ Nedbal 1958 (s. 15) ■ Vojtěšková 2013 (s. xvi, xxxi, xxxii, 298) ■ Vojtěšková a Kroupa 2015 (s. 50) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 25)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1874, č. 47, s. 375 (Zprávy z Prahy a z venkova. Hudební zábava.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 312, s. 3 (Denní zprávy. Měšťanská beseda.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 313, s. 3 (Literatura a umění. „Slavia,“) ■ Národní listy 14, 1874, č. 335, s. 2 (Literatura a umění. Přednášky národních písní) ■ Světozor 8, 1874, č. 48, s. 572 (Nové spisy a knihy.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 5, s. 37 (Zprávy z Prahy a z venkova. Umělecká beseda.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 8, s. 61 (Zprávy z Prahy a z venkova. Zábava řečnického spolku „Slavia.“) ■ Dalibor 3, 1875, č. 20, s. 163 (Dopisy z venkova. Z Českého Brodu.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 40, s. 319 (Přehled hudebních událostí uplynulého roku.) ■ Šumavan 9, 1876, č. 37, s. 419 (Koncert pana Ludevíta Procházky a paní Marty Procházkové.) ■ Národní listy 21, 1881, č. 283, s. 3 (Slavia.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 125 (Dr. Lud. Procházka.) ■ Národní listy 24, 1884, č. 99, s. 5 (Písně a zpěvy) ■ Plzeňský kalendář na obyčejný rok 7, 1885, s. 131 (*Naše vyobrazení: Dr. Ludevít Procházka.*) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Šumavan 21, 1888, č. 30, s. 339 (Feuilleton. Dr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 17, s. 131 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Český Brod.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 29, s. 221 (Národopisná výstava československá. Vystavené předměty.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 20–21, s. 153 (Feuilleton. Populární koncerty „Umělecké Besedy.“) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

89. Teče voda proti vodě

[dle české národní písně pro čtyři mužské zpěvy]

Komp.: 1874 [?]

Autograf:

- partitura N

Opis:

- Ondřej Horník (??-??), 1899 (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 112.)

Provedení: ■ 22. 3. 1874 pěveckým spolkem pražských typografů v konviktském sále v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 14, 1874, č. 79, s. 2 (Denní zprávy. Zábava zpěv. spolků typografů.)

90. Žabí beseda

[hudební žert pro čtyři mužské hlasy s průvodem piana na čtyři ruce]

Komp.: 1874 [?]

Předloha: [?]

Autograf:

- partitura N

Opis:

- [?], [?] (místo uložení: archivní fond Zpěváckého spolku Lumír v Ústí nad Orlicí, signatura: N, inventární č. 26)

Vydání:

- 1874, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 9. 5. 1875 pěveckým spolkem Dalibor ve Slaném. ■ 7. 11. 1875 pěveckým spolkem Lumír na zábavě v malostranské besedě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1874, č. 46, s. 367 (Zprávy z Prahy a z venkova. Zpěváckým spolkům k povšimnutí.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 48, s. 384 (Em. Starý a spol. v Praze.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 312, s. 3 (Literatura a umění. Zpěváckým spolkům k nepovšimnutí.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 19, s. 155 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. „Dalibor,“.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 45, s. 363 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. „Lumír“.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 46, s. 369 (Zprávy z Prahy a z venkova. Hudební zábava „Lumíra.“.) ■ Národní listy 15, 1875, č. 127, s. 3 (Zprávy spolkové. Zpěv. spolek „Dalibor“ v Slaném) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

91. Navštivenie, falešnej

[dle slovenské národní písně pro čtyři smíšené hlasy]

Komp.: 1875 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Kytice slovanská, sbírka národních zpěvů všeslovanských, 1. sešit, No. 3, 1879, Praha: Em. Starý

Provedení:

- 2. 5. 1875 na koncertě v Rakovníku. ■ 20. 6. 1875 na zahradní slavnosti v Rakovníku.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 3, 1875, č. 25, s. 202 (Kronika zpěv. spolků a hud. jednot. Z Rakovníka.) ■ Dalibor 3, 1875, č. 48, s. 387 (Dopisy z venkova. Z Rakovníka.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 13, s. 104 (Drobné zprávy. Kytice slovanská,) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

92. Letěla bělounká holubinka ze Smetanovy opery *Hubička*

[úprava písně pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Bedřich Smetana (1824–1884), opera *Hubička*, premiéra dne 7. 11. 1876 v Prozatímním divadle v Praze.

Komp.: 1876 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1876, Praha: dr. Grégr a Ferd. Dattl

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 16, 1876, č. 319, s. 2 (Denní zprávy. Mistr Smetana)

93. Ukolébavka ze Smetanovy opery *Hubička*

[úprava pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Bedřich Smetana (1824–1884), opera *Hubička*, premiéra dne 7. 11. 1876 v Prozatímním divadle v Praze.

Komp.: 1877 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 1877, Praha: dr. Grégr a Ferd. Dattl

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 17, 1877, č. 19, s. 3 (Literatura a umění.) ■ Národní listy 17, 1877, č. 75, s. 3 (Literatura a umění. Ukolébavka)

94. Jechali, rebjata

[dle velkoruské národní písně pro čtyři smíšené hlasy]

Komp.: 1879 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Kytice slovanská, sbírka národních zpěvů všeslovanských, 1. sešit, No. 2, 1879, Praha: Em. Starý

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1879, č. 13, s. 104 (Drobné zprávy. Kytice slovanská,) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

95. Z luhů slovenských

[dle slovanských písní pro smíšený sbor]

Komp.: 1879 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Kytice slovanská. Sbíрка. národ. zpěvů všeslovanských pro smíšené sbory, sešit č. 2, Praha: Emanuel Starý

Provedení:

- 10. 5. 1879 na společenském večeru na Žofině v Praze. ■ 13. 7. 1881 na koncertní zábavě v Jindřichově Hradci. ■ 16. 7. 1881 na koncertě v Rudolfově. ■ 24. 11. 1883 pěveckým spolkem Lukes na koncertní zábavě na Smíchově. ■ 24. 11. 1888 pěveckým spolkem Lukes na Smíchově. ■ 2. 12. 1888 slovanským pěveckým spolkem na koncertě ve Vídni. ■ 5. 11. 1890 pěveckým slovanským spolkem ve Vídni. ■ 18. 12. [?] 1892 na koncertě v Prostějově. ■ 4. 10. [?] 1893 pěveckým spolkem Hlahol na první koncertní zábavě v Praze. ■ 8. 5. [?] 1894 pěveckým spolkem Jezeran na koncertní zábavě v Semilech. ■ 28. 10. 1894 pěveckým spolkem Bořivoj na koncertní zábavě v Lomnici nad Popelkou. ■ 21. 4. 1895 smíšeným pěveckým spolkem Hlahol na koncertě v Českých Budějovicích. ■ 18. 5. [?] 1895 na akademii v Českých Budějovicích. ■ 31. 10. 1895 pěveckým spolkem Hlahol na první koncertní zábavě v žofinském sále v Praze. ■ 9. 8. 1896 na koncertě v Hustopečích u Brna. ■ 13. 6. 1897 pěveckým spolkem Křížkovský na koncertě v Kateřinkách u Opavy. ■ 21. 11. 1897 na koncertě ve Velké Bystřici. ■ 23. 2. 1898 pěveckým spolkem Lukes na koncertě na Smíchově. ■ 12. 11. 1898 pěveckým spolkem Slavoj na třetí koncertní zábavě v Karlíně v Praze. ■ 25. 2. 1899 pěveckým spolkem Hlahol vinohradský na koncertní zábavě v Praze. ■ 16. 5. 1899 na koncertní zábavě v Konviktu v Praze. ■ 8. 7. 1900 na koncertě ve Zbirohu. ■ 16. 9. 1900 na koncertě v Dobříši. ■ 3. 11. 1900 na koncertě v Příbramě. ■ 22. nebo 23. 6. 1901 na jubilejním koncertě v Praze. ■ 21. 10. 1905 na akademii v Hlubočepch.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1879, č. 14, s. 113 (Drobné zprávy. Hudební jednota Svatovítská.) ■ Dalibor 1, 1879, č. 18, s. 145 (Novinky hudební! Kytice slovanská.) ■ Dalibor 3, 1881, č. 21, s. 170 (Z ruchu hudebního.) ■ Národní listy 23, 1883, č. 279, s. 3 (Denní zprávy. Koncerty a zábavy.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 44, s. 349 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Smíchov.) ■ Národní listy 28, 1888, č. 325, s. 3 (Denní zprávy. První koncert Lukesu.) ■ Národní listy 28, 1888, č. 331, s. 2 (Denní kronika. Slovanský zpěvácký spolek ve Vídni) ■ Dalibor 12, 1890, č. 41, s. 324 (Činnost' zpěváckých spolkův a ruch náš hudební. Vídeň.) ■ Dalibor 12, 1890, č. 44–45, s. 349

(Dopis z Vídně.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 37–38, s. 298 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Prostějov.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 3–5, s. 26 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Prostějov.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 47, s. 372 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Zpěvác'ký spolek „Hlahol“) ■ Dalibor 16, 1894, č. 24–25, s. 190 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Semily.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 45–46, s. 355 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Lomnice n. Pop. Koncert zpěvác'kého spolku „Bořivoj“) ■ Dalibor 17, 1894, č. 1–4, s. 19 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 21, s. 161 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. České Budějovice.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 25, s. 191 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. České Budějovice.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 42, s. 327 (Z koncertní síně. „Hlahol“) ■ Dalibor 17, 1895, č. 42, s. 328 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 297, s. 4 (Denní zprávy. Pražský zpěvác'ký spolek „Hlahol“.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 33–34, s. 263 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Hustopeč u Brna.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 3–5, s. 24 (Činnost' zpěvác'kých spolkův a ruch náš hudební. Velká Bystřice.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 35, s. 271 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Val. Meziříčí.) ■ Národní listy 38, 1898, č. 54, s. 5 (Věstník spolkový. Zábavy.) ■ Národní listy 38, 1898, č. 309, s. 5 (Hudba.) ■ Dalibor 21, 1899, č. 11, s. 80 (Koncerty v Praze. Koncertní zábava „Hlaholu vinohradského.) ■ Národní listy 39, 1899, č. 56, s. 4 (Hudba. Koncertní zábavu Hlaholu vinohradského.) ■ Národní listy 39, 1899, č. 131, s. 3 (Denní zprávy.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 29, s. 231 (Koncertní přehled venkova. Zbiroh.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 34, s. 270 (Koncertní přehled venkova. Dobříš.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 41, s. 326 (Koncertní přehled venkova. Hory Březové.) ■ Národní listy 41, 1901, č. 168, s. 4 (Hudba. Pěvecká župa „Podbrdská-Zvonařova“.) ■ Národní listy 45, 1905, č. 290, s. 2 (Denní zprávy. Z Hlubočep.)

96. Zorja, moja

[dle velkoruské písňe pro čtyři smíšené hlasy]

Komp.: 1879 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Kytice slovanská, sbírka národních zpěvů všeslovanských, sešit č. 1, No. 1, 1879, Praha: Em. Starý

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1879, č. 13, s. 104 (Drobné zprávy. Kytice slovanská,) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

97. Jungfrau Röselain im Hain

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: [?]

Komp.: 1882 [?]

Autograf:

■ partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXIX C 110)

Korespondence:

■ [?] – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 1. 8. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

98. Nur wer die Sehnsucht kennt

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832)

Komp.: 1882 v Drážďanech

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXIX E 109)

99. Písně slovanských národů: Slovenské I.

[20 slovenských národních písní pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Keď my cez hory pojdeme.
- II. Proč si k nám nepřišel.
- III. Ej hory, hory, dvě horičky zelené.
- IV. Čo mu milá, čo mu vinšuješ.
- V. Má milá, premilá, však pěkné oči máš
- VI. Po zahradě chodila, rukama lomila.
- VII. Ticho, šúhaj, nebúchaj.
- VIII. Dobrú noc, má milá.
- IX. Poďme, chlapci, poďme sbíjať.
- X. Žalo dievča žalo trávu.
- XI. Zaspievaj, kohútku.
- XII. Po nábřeží koník běží.
- XIII. V mikulášskej kompánii.
- XIV. Cože to šuchoce.
- XV. Svitaj, Bože, svitaj.
- XVI. Pod Muráňom stojí lipka zelená.
- XVII. Keby má mamka.
- XVIII. Pod hájičkom pod zeleným.
- XIX. Při svátom Jáne studnička.
- XX. Po valasky od zeme!

Komp.: 1882 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 1882, Praha: Fr. A. Urbánek

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 23. 5. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Hattalovi Martinu, dne 1. 3. 1883 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Hattala, Martin)
- X. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 22. 12. 1883 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

Literatura a prameny:

knižní ■ Nedbal 1958 (s. 15) ■ Vojtěšková 2013 (s. xv, xxxii)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1882, č. 26, s. 208 (Nové hudebniny a knihy.) ■ Národní listy 22, 1882, č. 192, s. 3 („Slavia“.) ■ Národní listy 22, 1882, č. 228, s. 4 (Literatura. Nové hudebniny.) ■ Dalibor 5, 1883, č. 13, s. 125 (Dr. Lud. Procházka.) ■ Plzeňský kalendář na obyčejný rok 7, 1885, s. 131 (*Naše vyobrazení: Dr. Ludevít Procházka.*) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Šumavan 21, 1888, č. 30, s. 339 (Feuilleton. Dr. Ludevít Procházka.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

100. Slavische Volksweisen

[42 národních písní v 7. sešitech pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. [?]
- II. [?]
- III. [?]
- IV. [?]
- V. [?]
- VI. [?]
- VII. Die drei Burschen. (Böhmisch.)
- VIII. Klage. (Böhmisch.)
- IX. Braut und Bräutigam. (Böhmisch.)
- X. Leicht verschmerzt. (Böhmisch.)
- XI. Gestörte Andacht. (Böhmisch.)
- XII. Verlust. (Böhmisch.)
- XIII. Liebesgram. (Slovakisch.)
- XIV. Gut'nacht. (Slovakisch.)
- XV. Liebesglück. (Slovakisch.)
- XVI. Geheimer Liebesschmerz. (Slovakisch.)
- XVII. Scheiden. (Mährisch)
- XVIII. Gekränkte Liebe (Böhmisch.)
- XIX. Klage. (Böhmisch.)
- XX. Der unaufmerksame Liebhaber. (Böhmisch.)
- XXI. Trostlos. (Grossrussisch.)
- XXII. Wiegenlied. (Böhmisch.)
- XXIII. Hirtenlied. (Böhmisch.)
- XXIV. Das Versprechen. (Böhmisch.)
- XXV. Des Leibeigenen Klagelied. (Alt-slovakisch.)
- XXVI. Liebe. (Slovakisch.)
- XXVII. Todesahnung. (Böhmisch.)

- XXVIII. Die verbrannte Maid. (Slovakisch.)
 XXIX. Guter Rat. (Böhmisch.)
 XXX. Treue Lieb' und blaue Augen. (Böhmisch.)
 XXXI. Die drei Kränze. (Böhmisch.)
 XXXII. Wunsch und Zweifel. (Mährisch.)
 XXXIII. Der sterbende Kosack (Russisch.)
 XXXIV. Mägdlein; Mägdlein! Schwalbengleiches. (Mährisch.)
 XXXV. Süßes Geheimniss. (Slovakisch.)
 XXXVI. Der Hasenfuss. (Polnisch.)
 XXXVII. Schweres Ackern. (Böhmisch.)
 XXXVIII. Der zerbrochene Krug. (Böhmisch.)
 XXXIX. Das Tagen. (Böhmisch.)
 XL. Wildentlein. (Böhmisch.)
 XLI. Der Kienspahn. (Russisch.)
 XLII. Verratene Liebe. (Alt-Serbisch.)

Přeložil/a do němčiny:

- I. až VI – [?]
- VII. až XI. – Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913)
- XII – V. [?] V. [?] Zdekauer (??–??)
- XIII až XXII – Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913)
- XXIII – Karel Viala (??–??)
- XXIV – V. [?] V. [?] Zdekauer (??–??)
- XXV až XXIX – Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913)
- XXX – Karel Viala (??–??)
- XXXI až XXXV – Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913)
- XXXVI – Hoffmann von Fallersleben (1798–1874)
- XXXVII až XLII – Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913)

Komp.:

- I. až III. sešit – 1882 [?]

- IV. a V. sešit – 1884 [?]
- VI. a VII. – 1886 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. až III. sešit – 1882, Berlín: Ries & Erler
- IV. a V. sešit – 1884, Berlín: Ries & Erler
- VI. a VII. – 1886 [?], Berlín: Ries & Erler

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 5. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 23. 5. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 18. 12. 1882 v Drážďanech (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- STOCKHAUSEN, Julius – Procházkovi, Ludevítovi, dne 16. 2. 1883 ve Frankfurtu nad Mohanem [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 19. 5. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 13. 6. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 22. 9. 1884 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 28. 10. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 13. 12. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- HEUBERGER, Richard – Procházkovi, Ludevítovi, dne 28. 4. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- HEUBERGER, Richard – Procházkovi, Ludevítovi, dne 19. 7. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 24. 9. 1885 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, dne 24. 9. 1885 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)
- BRANDT-GÖRZ, Mathilde – Procházkovi, Ludevítovi, dne 2. 2. 1886 v Hamburku (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- GURA, Eugen – Procházkovi, Ludevítovi, dne 26. 9. 1887 v Mnichově (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, [?] (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, [?] (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková 2011 (s. 96) ■ Vojtěšková 2013 (s. xxxii, 46, 102, 118, 119, 264) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 92)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 4, 1882, č. 32, s. 254 (Hudební novinky.) ■ Světozor 18, 1886, č. 18, s. 285 (Naše vyobrazení. Ottilie Malybrok–Stielerová. ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

101. Písně lidu

[2 české a 2 slovenské národní písně pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Hore lip (*slovenská národní píseň*)
- II. Má milá slouží (*česká národní píseň*)
- III. Láska, bože láska (*slovenská národní píseň*)
- IV. Kdyby moje milá (*česká národní píseň*)

Komp.: 1883 [?]

Dedikace: Felixovi Reisingrovi (?? – ??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- V. hudební příloha k periodiku Humoristické listy, 1883, Praha: Josef R. Vilímek

Korespondence:

- III. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 15. 12. 1883 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

102. Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“

- I. [píseň pro sólový hlas s průvodem piana]
- II. [píseň pro sólový hlas s instrumentovaným průvodem]

Verze:

- I. – Ludevít Procházka (1837–1888)
- II. – Mořic Stanislav Anger (1844–1905)

Komp.: 1883 [?]

Dedikace: Marii Reisingrové (1861 – [?])

Autograf:

- I. a II. – partitura N

Vydání:

- I. – 1884, Praha: Fr. A. Urbánek

Recepce skladby:

■ „Nedostatku o bravurní číslo koncertní z oboru okrasného zpěvu zpomohl Dr. Lud. Procházka svými brilantními variacemi na národní píseň „Ach, není tu, není“, kterou vydal Fr. A. Urbánek v Praze. Variace tyto jsou to nejtěžší, co u nás v oboru tomto tiskem bylo vydáno, a mohou se na ně odvážiti jen pěvkyně s dobrou pěveckou rutinou. Cena jejich jest zl 1. 50 kr.“

(Dalibor 6, 1884, č. 38, s. 379 – Nové hudebniny a knihy.)

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, dne 15. 12. 1883 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)

Provedení:

■ 18. 9. 1883 v Novém českém divadle v Praze. Zpívala Marie Reisingrové (1861–[?]) ve vložce druhého jednání opery *Lazebník sevillský* od Gioacchina Rossiniho (1792–1868).

Recepce skladby: „K prvnějším patří vytríbená koloratura, neomylné staccato, leSKý trilek, pečlivé nastudování hudební části úlohy, vkusný přednes, svědomité frasování. Tyto přednosti vystoupily zejména ve vložce druhého jednání: Variace na národní písně od dr. L. Procházky. Na druhé straně zdál se nám být orgán slečnin poněkud unaven, jako by chorobou stížen, což snadno mohou býti následky indisposice nebo stísněnosti – anebo nese vinu toho přepínání prsového hlasu příliš vysoko přes hranice jeho, což také platí o hlubokém hlasovém rejstříku. Vyslovujeme tento náhled však s úplnou rezervou, jelikož nejsme povoláni k tomu posuzovati metodu slečnina zpěvu. Že slečna pod vedením takového umělce, jako jest její švagr dr. Procházka v hudebním vzdělání mnoho získati mohla a také získala, o tom nesluší pochybovati.“

(Dalibor 5, 1883, č. 35, s. 346 – Česká zpěvohra.)

■ 17. 10. 1883 V Novém českém divadle v Praze. Zpívala Marie Reisingerová (1861–[?]). ■ 30. 10. 1884 v Národním divadle v Praze. Zpívala Marie Reisingerová (1861–[?]) ve vložce druhého jednání opery *Lazebník sevillský* od Gioacchina Rossiniho (1792–1868). ■ 30. 11. 1884 na slavnostním večeru v Pardubicích. ■ 7. 12. 1884 v městském divadle v Táboře. ■ 18. 12. 1884 v Národním divadle v Praze. Zpívala slečna Marie Reisingerová (1861–[?]) ve vložce druhého jednání opery *Lazebník sevillský* od Gioacchina Rossiniho (1792–1868). ■ 27. 12. 1884 v Národním divadle v Praze. Zpívala slečna Marie Reisingerová (1861–[?]) ve vložce druhého jednání opery *Lazebník sevillský* od Gioacchina Rossiniho (1792–1868). ■ 16. 5. 1887 na akademii v Národním divadle v Praze. Dirigoval Mořic Anger (1844–1905). Zpívala slečna Marie Petzoldová–Sittová (1852–1907). ■ 25. 6. 1891 v Měšťanské Besedě v Praze. Zpívala Hedvika Hübschová (1875–1942 [?]) ■ 18. 5. [?] 1892 na koncertě na střelnici ve Frenštátu pod Radhoštěm. ■ 13. 8. 1892 na slavnostním koncertě v městském divadle v Táboře. ■ 20. 6. [?] 1894 na koncertě dámského večera v Hranicích. ■ 12. 8. 1894 na koncertě spolku katolických tovaryšů v Bystřici pod Hostýnem. ■ 26. 6. 1895 v Měšťanské besedě v Praze. Zpívala Hedvika Hübschová (1875–1942 [?]). ■ 4. 7. 1895 na akademii amerických Čechů v Praze. Zpívala Hedvika Hübschová (1875–1942[?]). ■ 6. 4. 1896 na koncertě pěvecké jednoty Ludmila v Pardubicích. ■ 4. 7. 1896 na veřejné zkoušce v tělocvičně obecné školy „na Děkanec“ v Praze. Zpívala Marie Conratová (??–??). ■ 26. 9. 1896 na akademii v žofínském sále v Praze. ■ 7. 12. 1896 na reprezentativním večírku na velké dvoraně Národního domu na Králových Vinohradech v Praze. ■ 8. 12. 1896 na koncertní besedě v Klatovech. Zpívala M. [?] Vopálková (??–??). ■ 7. 2. [?] 1897 na koncertě ve Vídni. Zpívala Aneta Nováková (1872–[?]). ■ 27. 5. 1897 na koncertě v Podmoklech. ■ 27. 6. 1897 na koncertě hudebního ústavu ve Valašském Meziříčí. ■ 22. 8. 1897 na velkém slavnostním večeru v Jindřichově Hradci. ■ 30. 6. 1899 na slavnostním koncertě k zahájení Matičních slavností v Praze. Dirigoval Adolf Piskáček (1873–1919). Zpívala Cecílie Šmídová (??–??). ■ 12. 11. 1899 na akademii ve Vlašimě. ■ 19. 11. 1899 na koncertě v Táboře. ■ 21. 1. 1900 na přednáškovém a hudebním večeru v Hodoníně. Dirigoval Hyppolyt Hopp (1869–1919). Zpívala Marie Šlechtová (1885–1953). ■ 30. 6. na slavnostní akademii v městském divadle v Plzni. ■ 28. 10. 1900 na koncertě v Benešově. Zpívala Marie Petzoldová–Sittová (1852–1907). ■ 19. 11. 1900 na slavnostním večeru v Táboře. ■ 15. 10. 1910 pěveckým spolkem Slavoj na koncertě ve Vídni. Zpívala Aneta Nováková (1872–[?]).

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 5, 1883, č. 35, s. 346 (Česká zpěvohra.) ■ Národní listy 13, 1883, č. 222, s. 3 (Dramatické umění a hudba.) ■ Národní listy 13, 1883, č. 246, s. 5 (Nové české divadlo.) ■ Národní listy 13, 1883, č. 247, s. 5 (Dramatické umění a hudba. Z divadla.)

■ Dalibor 6, 1884, č. 21, s. 207 (Drobné zprávy. Hudební novinky pro příští saisonu) ■ Dalibor 6, 1884, č. 38, s. 379 (Nové hudebniny a knihy.) ■ Dalibor 6, 1884, č. 45, s. 450 (Drobné zprávy. Pardubice.) ■ Národní listy 14, 1884, č. 301, s. 2 (Dramatické umění. Z Národního divadla.) ■ Národní listy 14, 1884, č. 336, s. 2 (Denní zprávy. Tyršův večer.) ■ Národní listy 24, 1884, č. 349, s. 6 (Král. české zemské divadlo v Praze. Národní divadlo.) ■ Národní politika 2, 1884, č. 295, s. 2 (Divadlo, literatura a umění.) ■ Národní politika 2, 1884, č. 343, s. 3 (Kr. české zem. Divadlo v Praze. Lazebník Sevillecký.) ■ Národní politika 2, 1884, č. 351, s. 3 (Kr. české zem. Divadlo v Praze. Lazebník Sevillecký.) ■ Národní listy 26, 1886, č. 126, s. 3 (Denní zprávy. Akademie v Národním divadle.) ■ Čech 19, 1887, č. 105, s. 2 (Denní zprávy. Akademie v Národním divadle.) ■ Dalibor 9, 1887, č. 21, s. 165 (Z národního divadla.) ■ Tábor 24, 1887, č. 20, s. 3 (Zprávy domácí a z venkova. Akademie v Národním divadle.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 29, s. 228 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Dalibor 14, 1892, č. 23, s. 178 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Frenštát pod Radhoštěm.) ■ Národní listy 32, 1892, č. 222, s. 7 (Velectěnému obecenstvu král. města Tábora!) ■ Tábor 29, 1892, č. 32, s. 6 (Program slavnosti jubilejní c. k. vyš. gymnasia. V sobotu dne 13. srpna:.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 31, s. 239 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Hranice.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 35–37, s. 277 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Bystřice pod Hostýnem.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 31, s. 241 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Praha.) ■ Národní listy 35, 1895, č. 178, s. 3 (Hudba. Z operní školy Lukesovy.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 19, s. 144 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Pardubice.) ■ Dalibor 18, 1896, č. 35–37, s. 283, 285 (Činnost' našich spolkův a ruch náš hudební. Prahy.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 252, s. 3 (Denní zprávy. Slavnosti divadelní.) ■ Národní listy 36, 1896, č. 335, s. 3 (Denní zprávy. Reprezentační večer českých chemiků.) ■ Národní politika 14, 1896, č. 266, s. 7 (Lidové slavnosti divadelní.) ■ Světozor 30, 1896, č. 47, s. 563 (Divadlo a hudba. Lidové slavnosti divadelní.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 4–5, s. 36 (Dopisy původní. Z Klatov.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 15–16, s. 117 (Feuilleton. Vídeň.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 29, s. 224 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Písek.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 35, s. 271 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Val. Meziříčí.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 43–44, s. 338 (Činnost' našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Jindřichův Hradec.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 172, s. 5 (Denní zprávy. Z Podmokel.) ■ Dalibor 21, 1899, č. 29–30, s. 231 (Koncerty v Praze. Slavnostní koncert.) ■ Dalibor 21, 1899, č. 44–45, s. 351 (Koncertní přehled venkova. Vlašim.) ■ Národní listy 39, 1899, č. 179, s. 4 (Slavnosti a zábavy. Matiční slavnosti 30. června až 3. července.) ■ Tábor 36, 1899, č. 47, s. 6 (Zprávy domácí a z venkova. Večer karolíny Světlé.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 4, s. 30 (Koncertní přehled venkova. Hodonín.) ■ Dalibor 22, 1900, č. 41, s. 325 (Koncertní přehled venkova. Benešov.) ■ Národní listy 40, 1900, č. 57, s. 3 (Hudba.) ■ Plzeňské listy 36, 1900, č. 145, s. 2 (Denní zprávy. Slavnostní akademie při matičném jubileu v Plzni.) ■ Tábor 37, 1900, č. 34, s. 3 (Zprávy domácí a spolkové. Jednatelská zpráva damského spolku „Zora“.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.) ■ Dalibor 33, 1910, č. 33, s. 10 (Koncertní ruch. Vídeň.)

103. Völkerstimmen. Sammlung von volksweisen in deutschen Übertragungen

[30 národních písní v pěti sešitech pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Dein Auge. (Irisch.)
- II. Verzweiflung. (Ungarisch.)
- III. Verraten. (Kleinrussisch.)
- IV. Verglebllicher Versuch. (Mährisch.)
- V. Besorniss. (Bohmisch.)
- VI. Klage Und Bitte. (Sicillianisch.)
- VII. Der Kuckuck als Liebesbote. (Schlesisch.)
- VIII. Entläuscht. (Slovakisch.)
- IX. Nachtigall. (Bearnesisch.)
- X. Das Vöglein. (Mährisch.)
- XI. O werde mein! (Alt-Englisch.)
- XII. Frühlingrosen. (Sicilianisch.)
- XIII. Mir ist ein schönsz braunsz megdelein. (Altdeutsch.)
- XIV. Getrennt, aber wie schwer. (Schlesisch.)
- XV. Heimlich. (Slovakisch.)
- XVI. Maria. (Ungarisch.)
- XVII. Aufrichtig. (Bohmisch.)
- XVIII. Sonst und jetzt. (Wallisisch.)
- XIX. Liebesduett. (Altfranzösisches Menuett.)
- XX. Das arme Schätzchen. (Schlesisch.)
- XXI. Verschmäht. (Bohmisch.)
- XXII. Die Herzbrandstifterin. (Ungarisch.)
- XXIII. Mädchenlist. (Schlesisch.)
- XXIV. Vergeltung. (Slowakisch.)
- XXV. Jung Maienmond. (Irisch.)
- XXVI. Die Drei Prinzessinen. (aus der Franche-Comte.)

- XXVII. Die Schäferin. (Schlesisch.)
XXVIII. Erinnerung. (Schottisch.)
XXIX. Klage. (Schwedish.)
XXX. Altfranzösisches Tanzlied.

Přeložil/a:

- Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913): do němčiny
- John P. Morgan (1837–1913): do angličtiny

Komp.: 1884 [?]

Dedikace:

- I. seš. – Martě Procházkové (1849–1903)
II. seš. – Marii Reisingerové (1861–??)
III. seš. – Emilu Götzovi (1856–1901)
IV. seš. – Amalii Joachimové (1839–1899)
V. seš. – Hermine Spiesové (??–??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1884, 1885, Berlín: N. Simrock

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok–Stielerové, Otilii, dne 19. 5. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok–Stielerové, Otilii, dne 13. 6. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok–Stielerové, Otilii, dne 22. 9. 1884 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok–Stielerové, Otilii, dne 30. 9. 1884 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 28. 10. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- JOACHIM, Amalie – Procházkovi, Ludevítovi, dne 3. 11. 1884 v Berlíně (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 13. 12. 1884 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová)
- HEUBERGER, Richard – Procházkovi, Ludevítovi, dne 28. 4. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 15. 8. 1885 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Hattalovi, Martinu, dne 16. 9. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Hattala, Martin)
- KOPTA, Václav – Procházkovi, Ludevítovi, 13. 12. 1886 v Mnichově (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- DVOŘÁK, Antonín – Procházkovi, Ludevítovi, dne 20. 3. 1887 v Praze (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, [?] (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

Provedení:

- 9. 11. 1884 na koncertě v Krallově sálu v Hamburku. Zpívala Amalie Joachimová (1839–1899) celkem šest písní z této sbírky. Na klavír hrál Ludevít Procházka (1837–1888). ■ 4. 10. 1889 na koncertě v Kasselu. Zpívali manželé Hildachovy několik písní z této sbírky. Na klavír hrál pan [?] Gehrman (??–??).

Literatura a prameny:

knižní: Vojtěšková 2011 (s. 96) ■ Vojtěšková 2013 (s. xvi, xxxii, 69, 74, 114, 118, 119, 132, 136, 146) ■ Vojtěšková a Kroupa 2018 (s. 94)

časopisy a denní tisk: ■ Světozor 19, 1884, č. 1, s. 16 (Divadlo a hudba.) ■ Zlatá Praha 1, 1884, č. 49, s. 208 (Z koncertní síně. Nová sbírka národních písní.) ■ (nejisté) Dalibor 7, 1885, č. 25, s. 249 (Drobné zprávy. Dr. Lud. Procházka) ■ Světozor 18, 1886, č. 18, s. 285 (Naše vyobrazení. Otilie Malybrok–Stielerová. ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 44, s. 351 (Různé zprávy. Naši mistři mimo vlast'.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

104. Divoká kačička (Die Wildente)

[dle slovenské národní písně pro dva hlasy s průvodem piana]

Přeložila: Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913): do němčiny

Komp.: 1885

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Duetten für zwei Singstimmen nach slovakischen Volksdichtungen mit Begleitung des Pianoforte, No. 1, 1885, Berlín: N. Simrock

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 20. 1. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 20. 1. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- HEUBERGER, Richard – Procházkoví, Ludevítu, dne 28. 4. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)

Literatura a prameny:

knižní: Vojtěšková 2013 (s. 118)

105. Drei Duette für zwei Singstimmen nach slovakischen Volksdichtungen

[3 úpravy národních písní pro dva hlasy s průvodem piana]

- I. Beim Sichelrauschen
- II. Vorim Fernster
- III. Leichter Sinn

Přeložila: Otilie Malybrok–Stielererová (1836–1913): do němčiny

Komp.: 1885 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1885, Hamburg: J. A. Böhme

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 7, 1885, č. 25, s. 249 (Drobné zprávy. Dr. Lud. Procházka) ■ Dalibor 7, 1885, č. 31–32, s. 246 (Literatura.)

106. Veje vetor, veje

[dle slovácké národní písně dvojzpěv s průvodem piana]

Komp.: 1885 [?]

Dedikace: bratřím Eduardu Krtičkovi (??–??) a Hugovi Krtičkovi (??–??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 31. hudební příloha k periodiku Humoristické listy, 1885, Praha: Jos. R. Vilímek

Recepce skladby:

- „Procházkův dvojzpěv vyniká krásnou náladou, ušlechtilou v národním tonu se nesoucí melodií a pěkným vedením solových hlasů. Průvod klavírní lehce podporuje melodii, harmonisace je přirozená a velmi vkusná, provedení nijak obtížné. Skladba jest věnována bratřím Krtičkům a dobude si zajisté svou vnitřní cenou, působivostí i přístupností nejhojnějšího rozšíření. Zevnější úprava jest jako vždy velmi pěkná. Nakladatel J. R. Vilímek. Cena 60 kr. jest velmi mírná.“

(Dalibor 7, 1885, č. 28, s. 280 – Kritický oznamovatel.)

- „31. hudební příloha „Humoristických Listů“ obsahuje dvojzpěv „Veje vetor, veje“ na slova národní písně slovácké od L. Procházky. Hudební přílohy „Humoristických Listů“ požívají již takové pověsti, že lze předem každou doporučiti. Procházkův dvojzpěv náleží k nejlepším. Hlavní melodie šťastně napodobí národní ton, druhý hlas jest dovedně koncipován a elegantní, zručného pianistu prozrazující průvod, dodává celku neobyčejné působivosti a lahody. Dvojzpěv jest věnován bratřím Krtičkům a dojde zajisté brzy všeobecné obliby. Zevnější úprava je známa jako velmi úhledná.“

(Národní listy 25, 1885, č. 222, s. 4 – Různé zprávy. 31 hudební příloha „Humoristických listů“)

- „31. hudební příloha „Humoristických Listů“ obsahuje dvojzpěv „Veje vetor, veje“ na slova národní písně slovácké od L. Procházky. Hudební přílohy „Humoristických Listů“ požívají už takové pověsti, že lze předem každou doporučiti. Procházkův dvojzpěv náleží k nejlepším. Hlavní melodie šťastně napodobí národní ton, druhý hlas jest dovedně koncipován, a elegantní, zručného pianistu prozrazující průvod dodává celku neobyčejné působivosti a lahody. Dvojzpěv jest věnován bratřím Krtičkům a dojde zajisté brzy všeobecné obliby. Zevnější úprava je známa jako velmi úhledná.“

(Humoristické listy 27, 1885, č. 34, s. 276 (Hlasy o našich „Hudebních přílohách“.)

Provedení:

■ 11. 12. 1885 pěveckým spolkem Hlahol na koncertním večeru v Praze. ■ 26. 8. 1888 na pěvecké hudební akademii v Mořicích. ■ během dubna [?] 1889 na koncertě v Sušicích. ■ 11. 4. 1897 na pěveckém a deklamačním večírku České besedy v Ústí nad Labem. ■ 13. 6. 1897 pěveckým spolkem Křížkovský na koncertě v Kateřinkách u Opavy. ■ 13. 11. 1897 na pěvecké a deklamatorní zábavě v Českém Krumlově. ■ 27. 11. 1898 pěveckým spolkem Hlaholem v Českých Budějovicích. ■ 24. 3. 1911 na koncertě v Smíchově.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 7, 1885, č. 28, s. 280 (Kritický oznamovatel.) ■ Dalibor 7, 1885, č. 45, s. 446 (Drobné zprávy. První koncertní večer „Hlaholu“) ■ Národní listy 25, 1885, č. 222, s. 4 (Různé zprávy. 31 hudební příloha „Humoristických listů“) ■ Národní listy 25, 1885, č. 339, s. 5 (Denní kronika. První koncertní večer) ■ Humoristické listy 27, 1885, č. 31, s. 252 (Knihy, časopisy a hudebniny zaslané nám k oznámení.) ■ Humoristické listy 27, 1885, č. 34, s. 276 (Hlasy o našich „Hudebních přílohách“.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 34, s. 269 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Mořice.) ■ Šumavan 22, 1889, č. 15, s. 175 (Věstník ze Sušice a okolí. Gabrielův večer.) ■ Dalibor 10, 1897, č. 23–24, s. 182 (Činnost našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Ústí n. Labem.) ■ Dalibor 19, 1897, č. 35, s. 271 (Činnost našich hudebních spolkův a ruch náš hudební. Kateřinky u Opavy.) ■ Dalibor 20, 1897, č. 3–5, s. 25 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Český Krumlov.) ■ Dalibor 20, 1898, č. 48, s. 374 (Koncerty. České Budějovice.) ■ Dalibor 33, 1911, č. 30, s. 217 (Koncertní ruch. Smíchov.)

107. Zráda (Verrath)

[dle slovenské národní písní pro dva hlasy s průvodem piana]

Přeložila: Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913): do němčiny

Komp.: 1885

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Duetten für zwei Singstimmen nach slovakischen Volksdichtungen mit Begleitung des Pianoforte, No. 2, 1885, Berlín: N. Simrock
- I. b. – Beliebte Lieder für eine Singstimm mit Begleitung des Pianoforte, sešit č. 13, 1889, Berlín: Ries a Esler

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok–Stielerové, Otilii, dne 20. 1. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- HEUBERGER, Richard – Procházkoví, Ludevítu, dne 28. 4. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)

Provedení:

- 24. 4. 1889 na koncertě zpěvačky [?] Scheelovy (??–??) a [?] Brünicke–ovy (??–??).

Literatura a prameny:

knižní: Vojtěšková 2013 (s. 118)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 11, 1889, č. 28, s. 222 (Různé zprávy. Naši mistři mimo vlast'.)

108. Sternennacht

[dvojzpěv s průvodem piana]

Předloha: John P. Morgan (1841–1879)

Přeložila: Otílie Malybrok–Stielerová (1836–1913): do němčiny

Komp.: 1885

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Duetten für zwei Singstimmen nach slovakischen Volksdichtungen mit Begleitung des Pianoforte, No. 3, 1885, Berlín: N. Simrock

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, dne 20. 1. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)
- HEUBERGER, Richard – Procházkovi, Ludevítovi, dne 28. 4. 1885 ve Vídni (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otílii, dne 16. 5. 1885 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otílie)

Literatura a prameny:

knižní: Vojtěšková 2013 (s. 118)

109. Drei Gesänge

[3 písně pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Stumme Liebe
- II. Mein Liebster nur ist mein Gebet:
- III. Wenn etwas in dir leise spricht

Předloha:

- I. – Ludwig Ganghofer (1855–1920)
- II. – Johann Georg Fischer (1816–1897)
- III. – Hermann Lingg (1820–1905)

Komp.: 1886 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1886, Berlín: Ries & Erler

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

110. Drei Lannige Lieder

[3 písně pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Rührmichnichtan.
- II. Verwandlung.
- III. Der Schwur.

Předloha:

- I. – Rudolf Baumbach (1840–1905)
- II. – Wilhelm Müller (1794–1827)
- III. – Rudolf Baumbach (1840–1905)

Komp.: 1886 [?]

Autograf:

- partitura N

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 20. 9. 1886 v Reibeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 9. 2. 1887 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 17. 2. 1887 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 9. 1887 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

Vydání:

- 1887, Hamburk: Joh. Aug. Böhme

111. Malý valčík

(skladba pro piano na 2 ruce)

Komp.: 1886 [?]

Dedikace: Jozince Korbelářové (??-??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Mladý český pianista. Sbíрка velmi lehkých skladeb pro piano na 2 ruce, 1886, Praha: FR. A. Urbánek
- I. b. – Mladý český pianista. Sbíрка velmi lehkých skladeb pro piano na 2 ruce, 1904, Praha: FR. A. Urbánek

Provedení:

- 22. [?] 6. 1895 na hudební zkoušce v Královských Vinohradech.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 8, 1886, č. 10, s. 98 (Drobné zprávy. Hudební novinky.) ■ Dalibor 8, 1886, č. 11, s. 110 (Mladý český pianista.) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 17, 1895, č. 29, s. 225 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Kr. Vinohrady.) ■ Národní listy 44, 1904, č. 93, s. 6 (Hudebniny.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

112. Vier Lieder

[4 písně pro jeden hlas a průvodem piana]

- I. Märzenwind.
- II. Was hab' ich arme Dirn' gethan?
- III. Warnung.
- IV. Nach sieben Jahren.

Předloha:

- I. – Rudolf Baumbach (1840–1905)
- II. – německá národní píseň
- III. – Rudolf Baumbach (1840–1905)
- IV. – Rudolf Baumbach (1840–1905)

Komp.: 1886 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1886 [?], Berlín: Ries & Erler.

Provedení:

- IV. – během března [?] roku 1891 na pěveckém koncertě v Berlíně.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 14, 1891, č. 14, s. 110 (Různé zprávy. Naši mistři mimo vlast'.)

113. Čtyři charakteristické skladby (*Quatre morceaux caractéristiques*)

(pro violoncello a pianoforte)

- I. Improvisata
- II. Na venkově. (*Scène champêtre.*)
- III. Romance.
- IV. Slavnostní výjev. (*Scène de la fête.*)

Komp.: 1887 [?]

Dedikace: Ernstu Jaquesovi (?? – ??)

Autograf:

- partitura, čistopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXVIII–B–293)

Vydání:

- 1888, Praha: Fr. A. Urbánek a synové

Recepce skladby:

■ „Zastesklo se nám při těchto skladbách; vidímeť v nich skvělý odlesk ušlechtilého ducha ryzího umělce, jehož jsme pohříchu příliš záhy ztratili. Jsou čtyři, jedna hezčí než druhá: 1. Improvisata. Allegretto z a moll 6/8. Na venkově. Vivace F dur 2/4. 3. Romance. Andantino B dur 2/4. Slavnostní výjev. Allegro maestoso D dur 3/4. – sama uhlazenost' a úměrnost', sama ušlechtilost jak v invenci tak v provedení, sama poesie. Kdybychom v literatuře hudební měli vyhledati skladby podobné, byly by to Schumannovy kousky komorní pro klavír s různými nástroji; tím zároveň označeno jest jich stanovisko technické i veliká hudební hodnota. Jsout' to komorní skladby v nejlepším smyslu slova, nikoli tedy sóla pro violoncello s průvodem klavíru, nýbrž pravá dua pro violoncello a klavír, ba klavír obmyšlen, jakož přirozeno, údělem poměrně štedřejším, i vyžaduje pianisty zručného. Violoncellistům výborně poslouží vybraný prstoklad pečlivě vyznačený; několik tiskových chyb v armatuře zejména v klíči, na str. . (hlasu pro violoncello) syst. 8. a poslední, na str. 3. poslední dva systémy, na str. 4. syst. 8 (2b), každý hráč snadno si opraví, jakož i fis místo a v posledním taktě str. 4.“

(Dalibor 11, 1891, č. 1, s. 2–3 – František Pich: Literatura. Urbánkův hudební náklad.)

■ „My nemůžeme, než připojiti se k hlasu referenta z doby minulé v plném dosahu jeho, ujišťující, že ze čtyř těchto skladeb jedna pěknější jest druhých a že vesměs jsou studnicí vysokého vzdělání hudebního, vkusu ušlechtilého a na vrchol vytríbeného i hudebního citění vřelého, jež učinilo Procházku už dávno mocným buditelem našeho domácího ruchu hudebního a jemuž za mnohý jiný skvost hudební tvorby jsme díkem zavázáni. Bohdá, že jméno tohoto dávného bojovníka za pokrok českého umění a

celá řada tuto před ním jmenovaných brzo opanuje hudební programy našich českých koncertů, pokud vládnou způsobilými cellisty.“

(Dalibor 16, 1894, č. 29–30, s. 225 – Hynek Palla: Kritika.)

Provedení:

■ II., III. a IV. – 13. 12. 1890 na dýchánku Literární jednoty v Písku. Hrál na violoncello pan [?] Volf (??–??). ■ I. – 28. 9. 1898 na akademii v Českých Budějovicích.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 9, 1887, č. 26, s. 207 (použit!) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 11, 1889, č. 38, s. 301 (Literatura. Urbánkův hudební náklad.) ■ Dalibor 13, 1891, č. 1–2, s. 11 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Písek.) ■ Dalibor 16, 1894, č. 29–30, s. 225 (Kritika.) ■ Budivoj 34, 1898, č. 76, s. 3–4 (Akademický spolek „Budivoj“) ■ Dalibor 20, 1898, č. 41–42, s. 320 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. České Budějovice.) ■ Národní listy 38, 1898, č. 259, s. 3 (Oslava stých narozenin biskupa Jana V. Jirsíka.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 191 (Dr. Ludevít Procházka.)

114. Slovanské reje (Slavische Reigen)

[čtyři skladby ve 2. sešitech pro piano pro čtyři ruce]

I. (*bez názvu*)

II. (*bez názvu*)

III. (*bez názvu*)

IV. (*bez názvu*)

Komp.: 1887 [?]

Dedikace: ženě od Louise Svermanna (??-??)

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1887, Berlín: Ries a Erler

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Urbánkovi, Františku, Augustinovi, dne 23. 6. 1887 v Hamburku (místo uložení: NM – ČMH, fond: Procházka, Ludevít)

Provedení:

- 26. 1. 1887 na schůzi hudebního odboru Umělecké besedy v Praze.

Literatura a prameny:

knižní: ■ Vojtěšková 2011 (s. 96) ■ Vojtěšková 2013 (s. xxxii)

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 27, 1887, č. 25, s. 7 (Zprávy spolkové. Hudební odbor Umělecké besedy) ■ Národní politika 5, 1887, č. 26, s. 2 (Zprávy spolkové. Hudební odbor „Umělecké besedy“) ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

115. Vier Liebeslieder

[4 písně pro jeden hlas s průvodem piana]

- IV. Erste Liebe.
- V. Wie dazumal.
- VI. Treu Gedenken.
- VII. Das Glück, ist mein.

Předloha:

- I. – Ludwig Ganghofer (1855–1920)
- II. – Julius Sturm (1816–1896)
- III. – Emanuel Geibel (1815–1884)
- IV. – Emanuel Geibel (1815–1884)

Komp.: 1887 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1887, Berlín: Ries & Erler

Korespondence:

- PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 9. 1887 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.)

116. Mazurka pro piano na 2 ruce

Komp.: 1888 [?]

Dedikace: českým děvám

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 1888, Plzeň: V. Steinhauser

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní politika 6, 1888, č. 133, s. 6 (Českým děvám!)

117. Fünf Lieder

[5 písní pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Ein Traum.
- II. Ruhert nicht daran.
- III. Am Bache.
- IV. Klage.
- V. Dein Auge ist ein tiefer See.

Předloha:

- Otilie Malybrok–Stielerová (1836–1913): do němčiny

Komp.: 1888 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- 1888, Drážďany: L. Hoffarth

Korespondence:

■ PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 9. 1887 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

■ MUSIOL, Robert – Procházkovi, Ludevítu (místo uložení: NM – ČMH, signatura: NM-ČMH G 13627)

Literatura a prameny:

knižní ■ Vojtěšková 2013 (s. xxxii)

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■ Dalibor 12, 1890, č. 29, s. 228 (Literatura.)

118. Zaspievalo vtáča

I. [dle slovenské národní písně pro dva hlasy s průvodem piana]

II. [dle slovenské národní písně pro jeden hlas s průvodem piana]

Komp.:

■ I. – 27. 6. 1888

■ II – [?]

Autograf:

■ I. – partitura N

■ II. – souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: N, č. př. 47/68)

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 16, 1894, č. 41, s. 315 (Feuilleton. Autograf hudebníkův.)

119. Černobnovij, černoglazij

[dle velkoruské písně pro smíšený sbor]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?], Praha: Vitek a Starý, nákladem Umělecké Besedy

120. Glee (Stará anglická vánoční)

[úprava vánoční písně pro smíšený sbor – (?)]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?] – Čtyři francouzské sbory a staroanglická píseň vánoční, 1871, Praha: Emanuel Starý¹⁹⁹

¹⁹⁹ Poznámka: Hudební partitura pro alt (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 890)

121. Hulán. Dle národní melodie

[skladba pro piano]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 55)

122. Chanson normande

[úprava šansonu pro smíšený sbor – (?)]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?] – Čtyři francouzské sbory a staroanglická píseň vánoční, 1871, Praha: Emanuel Starý²⁰⁰

²⁰⁰ Poznámka: Hudební partitura pro alt (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 890)

123. Mnogaja ljeta

[dle ruské národní písně pro čtyři mužské hlasy]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Opis:

- O. [?] Benátský (??–??), [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIV. B. 105)

Vydání:

- Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 58, No. 1, [?], Praha: Emanuel Starý

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■
Hudební revue 1, 1908, č. 7, s. 348 (První apoštol hudby Smetanovy.)

124. Národní písně české a ruské

[5 národních písní pro jeden hlas průvodem piana]

- I. Ja pojdu kosit'
- II. Chažu ja po ulice
- III. Oj vy ulany
- IV. Šla panenka
- V. Za Uralom za rjekoj

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura, [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXXIX A 392)

Korespondence:

- IV. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 1. 10. 1885 v Reinbeku [?]
(místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

125. Neupřimnou lehkou opustit

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: [?]

Komp.: [?]

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XX B 184)

126. Offertorium

[pro jeden bas, dva alty, dva soprány s varhanním doprovodem]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 45)

127. Písně milostné

[dvě písně pro jeden hlas s průvodem piana]

- I. Umlklo stromu šumění (A lístek sotva dýše)
- II. Tak jak ten měsíc v nebes bář

Předloha:

- I. a II. – Vítězslav Hálek (1835–1874)

Komp.: [?]

Dedikace: Vítězslavu Hálkovi (1835–1874)

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XIX C 333)

Korespondence:

- I. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 9. 2 1887 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- I. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 12. 9. 1887 v Reinbeku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- I. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 17. 12. 1887 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)
- I. – PROCHÁZKA, Ludevít – Malybrok-Stielerové, Otilii, dne 27. [?] 3. 1888 v Hamburku (místo uložení: PNP, fond: Malybrok–Stielerová, Otilie)

128. Pokajanija otverzi mi dveri, žiznodavče! (Pro postní čas)

[dle ruské národní písně pro čtyři mužské hlasy]

Komp.: [?]

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 46)

129. Rochers inaccessibles (Brunette z 18. století)

[úprava písně pro smíšený sbor – (?)]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?] – Čtyři francouzské sbory a staroanglická píseň vánoční, 1871, Praha: Emanuel Starý²⁰¹

²⁰¹ Poznámka: Hudební partitura pro alt (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 890)

130. Quedlibet z národních písní

[čtvero zpěv pro mužské hlasy – (?)]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČM, signatura: XXXI-C-301)

131. Roussignoulet (Slavíček)

[úprava písně pro smíšený sbor – (?)]

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- [?] – Čtyři francouzské sbory a staroanglická píseň vánoční, 1871, Praha: Emanuel Starý²⁰²

²⁰² Poznámka: Hudební partitura pro alt (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I. F. 890)

132. Trost (Thou Lovely Rose.)

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: O. [?] B. [?] Boise (??-??)

Komp.: [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ Beliebte Lieder für eine Singstimm mit Begleitung des Pianoforte, sešit č. 14, 1889, Berlín:
Ries a Esler

133. Zanechání

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: [?]

Komp.: [?]

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XX B 184)

134. Žalmy dělnictva

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Josef Krapka-Náchodský (1862–1909)

Komp.: [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- I. a. – Hlahol, sbírka čtvero zpěvů pro mužské hlasy, sešit č. 9, No. 2, 1867, Praha: Emanuel Starý
- I. b. – Zazní písní vznešená, 1. díl, 1973, Praha: Editio Supraphon

Nahrávky:

- *Zazní písní vznešená. Antologie dělnických zpěvů.* Supraphonline, 1. 5. 2000, Kühnův smíšený sbor, No. 3. Dostupné z: <<https://www.supraphonline.cz/album/558967-zazni-pisni-vznesena-antologie-delnickych-zpevu>>

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Národní listy 23, 1883, č. 217, s. 6 (Novinka! Pražské salonní album pro ceteru.)

?135 – Aj děvče

[dle normandské písně pro sbor – (?)]

Komp.: 1861 [?]

Autograf:

- partitura N

Provedení:

- 29. 3. 1869 na koncertní zábavě v Domažlicích.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Šumavan 2, 1869, č. 13, s. 4 (Místní a denní zprávy. Zpěvácký spolek „Břetislav“ v Domažlicích.)

?136 – Břetislava

[dle slovenské národní písně pro sbor]

Komp.: 1874 [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení: ■ 21. 6. 1874 mělnickým pěveckým spolkem v sále p. Vykysalově v Mělníku. ■ 16. 8. 1874 pražským salonním oktetem na koncertní zábavě v měšťanské besedě v Praze.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 2, 1874, č. 25, s. 197 (Kronika zpěváckých spolků a hudebních jednot. Zpěvácký spolek Mělnický.) ■ Dalibor 2, 1874, č. 33, s. 261 (Zprávy z Prahy a z venkova.) ■ Národní listy 14, 1874, č. 165, s. 2 (Denní zprávy.)

137? – Dobrou noc

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Václav Jaromír Pícek (1812–1869) [?]

Komp.: [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení:

■ 13. 12. 1890 na hudebním večeru v hotelu Martinec v Pelhřimově. ■ 7. 1. [?] 1893 v místnostech Měšťanské besedy v Humpolci.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 13, 1891, č. 1–2, s. 10 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Pelhřimov.) ■ Dalibor 15, 1893, č. 9, s. 68 (Činnost našich spolkův a ruch náš hudební. Humpolec.)

?138 – Gekränkte Liebe

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana – (?)]

Předloha: [?]

Komp.: [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení:

■ 19. 4. 1891 na falckém koncertě ve Frankenthalu.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 13, 1891, č. 27–28, s. 218 (Různé zprávy. Naši mistři mimo vlast')

?139 – Getrennt, aber wie schwer

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana – [?]]

Předloha: [?]

Komp.: [?]

Autograf:

■ partitura N

Provedení:

■ během února [?] roku 1891 na 15. abonentním koncertě v gewandhause v Lipsku. Zpívala paní [?] Huberová (??-??)

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 13, 1891, č. 8, s. 62 (Různé zprávy. Naši mistři mimo vlast'!)

?140 – Modlitba nad hvězdami

[úprava písně pro čtyři mužské hlasy]

Předloha: Ludvig van Beethoven (1770–1827), Adagio ze *Sonáty* č. 23 op. 57 [?], slova: Alois Vojtěch Šmilovský (1837–1883)

Komp.: 1864 [?]

Autograf:

- partitura N

Vydání:

- Kytice, třetí svazek, [?], 1864, Ad. Christoph & W. Kuhé

Provedení:

- 26. 2. 1878 u hrobu Josefa Kajetána Tyla (1808–1856) v Plzni. ■ 15. 11. 1883 v Měšťanské besedě v Pardubicích.

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Slavoj 3, 1864, č. 9, s. 354 (Feuilleton. Domácí zprávy.) ■ Národní listy 18, 1878, č. 53, s. 2 (Denní zprávy. Oslava památky Tylovy v Plzni.) ■ Národní listy 23, 1883, č. 269, s. 3 (Denní kronika. Večer Šmilovského.) ■ Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

141? – Píseň

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Předloha: Vítězslav Hálek (1835–1874)

Komp.: 17. 8. 1874

Autograf:

- partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XX B 184)

?142 – Píseň pohřební

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: [?]

Komp.: [?]

Autograf:

■ [?] – partitura, čístopis [?] (místo uložení: NM – ČMH, signatura: N, č. př. 47/68)

?143 – Posud žijem

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Ladislav Čelakovský (1799–1852)

Komp.: 1862 [?]

Autograf:

■ partitura N

Vydání:

■ 1862 [?], Praha: Ad. Christoph & W. Kuhé

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 10, 1888, č. 39, s. 311 (Skladby Dra. J. L. Procházky.) ■
Dalibor 28, 1906, č. 24–25, s. 190 (Dr. Ludevít Procházka.)

?144 – Slovíčko „nikoli“

[čtvero zpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Václav Jaromír Píček (1812–1869)

Komp.: 29. [?]. 1860 v Klatovech

Autograf:

- souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: N, č. př. 47/68)

?145 – Táborská

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: František Patočka (1836–1906)

Komp.: [?]

Autograf:

■ partitura, čistopis (místo uložení: NM – ČMH, signatura: XXX B 42)

?146 – Trojzpěvy

[tři národní písně pro hlas s průvodem piana]

- I. Kdes holubičko létala
- II. ?²⁰³
- III. Vesele zpívejte Kohouti!

Komp.: [?]

Autograf:

- [?] – souvislá skica (místo uložení: NM – ČMH, signatura: N, č. př. 11/91)

²⁰³ Poznámka: Chybí název písně i slova.

?147 – Tvé oko

[píseň pro jeden hlas s průvodem piana]

Slova: Josef Barák (1833–1883)

Komp.: 1858 [?]

Autograf:

■ skladba N

Literatura:

časopisy a denní tisk: ■ Dalibor 1, 1858, č. 10, s. 42 (Feuilleton. Zprávy domácí)

?148 – Zednická

[čtverozpěv pro mužské hlasy]

Předloha: Eduard Valeček Merklinský (1841–1905)

Komp.: 1861 [?]

Autograf:

■ partitura N

Literatura a prameny:

časopisy a denní tisk: ■ Lumír 11, 1861, č. 46, s. 1099 (Feuilleton. Zprávy z Prahy a z venkova.)

Chronologický seznam skladeb Ludevíta Procházky

kat. č.	název díla	rok složení
1	Adagio pro varhany	1845 [?]
2	Offertorium	1854
3	Élégie pour le piano	1855
4	Alfred	1858
5	Píseň milostná	1858
6	Přilítlo jaro z daleka a všude plno touhy	1858
7	Večerní zpěv	1858
8	Ach kéž jsem zpěvným ptáčkem	1859
9	Dvě humoresky pro piano	1859
10	Kdyby ten slavíček s svou družkou přebýval	1859
11	Lorelej	1859
12	Památní lístky	1859/1861
13	Slavozpěv	1859
14	Vltava	1859
15	Besední Quadrilla	1860 [?]
16	Carevič Alexej	1860
17	Kovářská	1860 [?]
18	Písně v rákosí	1860
19	Pošta	1860 [?]
20	Slovanská kadryla	1860 [?]
21	Tři jezdci	1860
22	Věrná milá	1860
23	Vlasti	1860 [?]
24	Bože můj, otče můj	1861 [?]
25	Čech	1861 [?]
26	Hymna národa českého	1861
27	Myslivecká	1861 [?]
28	Naše	1861
29	Naše probuzení	1861
30	Naše vlast ve světě jediná	1861
31	Pijácký sbor	1861 [?]
32	Píseň Čechů	1861
33	Pomoc pro náramnou lásku	1861 [?]
34	Pravý Čech	1861 [?]
35	Půda vlastenecká	1861 [?]
36	Slavnostní pochod	1861 [?]
37	Vracování se od milé	1861
38	Vzájemnost. Kadryla	1861 [?]
39	Zastaveníčko	1861
40	Žalozpěv nad hrobem Hanky	1861 [?]
41	Dárek z lásky	1862
42	Děvče já ti udělám	1862 [?]
43	Dívka a šohaj	1862 [?]
44	Hlahol. Pochod pro čtyři mužské hlasy	1862 [?]
45	Holub a strelec	1862 [?]

46	Na řípu!	1862
47	Nedejme se! Kadryla dle slovanských nápěvů	1862 [?]
48	Nedůvěra	1862
49	Pečlivá milá	1862 [?]
50	Píseň sokolů	1862
51	Prosba	1862 [?]
52	Svoji k svému!	1862 [?]
53	Zahučaly hory, zahučaly lesy	1862 [?]
54	Zbezpečnění	1862 [?]
55	Zpěv Čechův	1862 [?]
56	Pomilování	1863 [?]
57	Ptáče	1863
58	Slzy a vzdychání	1863
59	Zimní	1863
60	Zrušení slibu	1863
61	Junácká čverylka	1865
62	Sokol	1865 [?]
63	Nitra	1866
64	Stíny Laurytasů	1866 [?]
65	Světla víc!	1866
66	Tajná láska nestálá	1866 [?]
67	Hospodine pomiluj ny	1867 [?]
68	Le Paradis	1867 [?]
69	Už Slovensko vstává	1867
70	Růže	1867
71	Žalmy tatranského Slovana	1867
72	Skupení všech slovanských národův...	1869 [?]
73	Žižkův dub	1869
74	Národní	1870 [?]
75	Pri luni	1870 [?]
76	Jarní	1871 [?]
77	Ještě naší Praho, drahá!	1871 [?]
78	Slavnostní sbor	1871
79	Valašská nevěsta	1872 [?]
80	Ježíšek	1872
81	Návrat a shledání	1872 [?]
82	Ptáček, včelka a mravenec	1872 [?]
83	Svatý Václav	1872 [?]
84	Svatý Vojtěch	1872 [?]
85	Venkovská domácnost	1873 [?]
86	Motivy z Glinkovy zpěvohry: „Žižň za cáře“	1874 [?]
87	Prapor míru	1874 [?]
88	Slavia, sbírka národních písní slovanských	1874 [?]
89	Teče voda proti vodě	1874 [?]
90	Žabí beseda	1874 [?]
91	Navštívenie, falešnej	1875 [?]
92	Letěla bělounká holubinka ze Smetanovy...	1876 [?]
93	Ukolébavka ze Smetanovy opery <i>Hubička</i>	1877 [?]
94	Jechali, rebjata	1879 [?]
95	Z luhů slovenských	1879 [?]

96	Zorja, moja	1879 [?]
97	Jungfrau Röselain im Hain	1882 [?]
98	Nur wer die Sehnsucht kennt	1882
99	Písňe slovanských národů: Slovenské I.	1882 [?]
100	Slavische Volksweisen	1882/1886 [?]
101	Písňe lidu	1883 [?]
102	Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“	1883 [?]
103	Völkerstimmen. Sammlung von volksweisen...	1884/1885 [?]
104	Divoká kačička	1885
105	Drei Duette für zwei Singstimmen...	1885 [?]
106	Veje vetor, veje	1885 [?]
107	Zráda	1885
108	Sternennacht	1885
109	Drei Gesänge	1886 [?]
110	Drei Lannige Lieder	1886 [?]
111	Malý valčík	1886 [?]
112	Vier Lieder	1886 [?]
113	Čtyři charakteristické skladby	1887 [?]
114	Slovanské reje	1887 [?]
115	Vier Liebeslieder	1887 [?]
116	Mazurka pro piano na 2 ruce	1888 [?]
117	Fünf Lieder	1888 [?]
118	Zaspievalo vtáča	1888
119	Černobnovij, černoglazij	[?]
120	Glee	[?]
121	Hulán. Dle národní melodie	[?]
122	Chanson normande	[?]
123	Mnogaja ljeta	[?]
124	Národní písňe české a ruské	[?]
125	Neupřimnou lahko opustit	[?]
126	Offertorium	[?]
127	Písňe milostné	[?]
128	Pokajanija otverzi mi dveri, žiznodavče!	[?]
129	Rochers inaccessibles	[?]
130	Quedlibet z národních písni	[?]
131	Roussignoulet	[?]
132	Trost	[?]
133	Zanechání	[?]
134	Žalmy dělnictva	[?]
?135	Aj děvče	1861 [?]
?136	Břetislava	1874 [?]
?137	Dobrou noc	[?]
?138	Gekränkte Liebe	[?]
?139	Getrennt, aber wie schwer	[?]
?140	Modlitba nad hvězdami	1864 [?]
?141	Píseň	1874 [?]
?142	Píseň pohřební	[?]
?143	Posud žijem	1862 [?]
?144	Slovíčko „nikoli“	1860
?145	Táborská	[?]

?146	Trojzpěvy	[?]
?147	Tvé oko	1858 [?]
?148	Zednická	1861 [?]

Druhový seznam skladeb Ludevíta Procházky

Vokální tvorba

Duchovní skladby (1)

Offertorium: 1854 (KS č. 2)

Dvojsbory s doprovodem dechových nástrojů (2)

Slavozpěv: 1859 [?] (KS č. 13)

Vlasti: 1860 [?] (KS č. 23)

Mužské čtvero zpěvy s klavírním doprovodem (2)

Návrat a shledání: 1872 (KS č. 81)

Žabí beseda: 1874 [?] (KS č. 90)

Mužské čtvero zpěvy (32)

Večerní zpěv: 1858 (KS č. 7)

Vltava: 1859 (KS č. 14)

Pošta: 1860 (KS č. 19)

Tři jezdci: 1860 (KS č. 21)

Hymna národa českého: 1861 (KS č. 26)

Myslivecká: 1861 (KS č. 27)

Naše probuzení: 1861 (KS č. 29)

Pijácký sbor: 1861 [?] (KS č. 31)

Pomoc pro náramnou lásku: 1861 [?] (KS č. 33)

Vracování se od milé: 1861 (KS č. 37)

Žalozpěv nad hrobem Hanky: 1861 [?] (KS č. 40)

Dárek z lásky: 1862 (KS č. 41)

Děvče já ti udělám: 1862 [?] (KS č. 42)

Hlahol. Pochod pro čtyři mužské hlasy: 1862 [?] (KS č. 44)

Na Řípu: 1862 (KS č. 46)

Pečlivá milá: 1862 [?] (KS č. 49)

Píseň sokolů: 1862 [?] (KS č. 50)

Zbezpečnění: 1862 [?] (KS č. 54)

Zpěv Čechův: 1862 [?] (KS č. 55)

Pomilování: 1863 [?] (KS č. 56)

Ptáče: 1863 (KS č. 57)

Slzy a vzdychání: 1863 (KS č. 58)

Zimní: 1863 (KS č. 59)

Zrušení slibu: 1863 (KS č. 60)

Už Slovensko vstává: 1867 (KS č. 69)

Žalmy tatranského Slovana: 1867 (KS č. 71)

Žižkův dub: 1869 (KS č. 73)

Ještěš naší Praho, drahá!: 1871 [?] (KS č. 77)

Prapor míru: 1874 [?] (KS č. 87)

Neupřímnou lehko opustit: [?] (KS č. 125)

Zanechání: [?] (KS č. 133)

Žalmy dělnictva: [?] (KS č. 134)

Úpravy písní pro mužský sbor (7)

Bože můj otče můj (úprava české národní písně): 1861 (KS č. 24)

Hospodine pomiluj ny (úprava staročeského chorálu): 1867 [?] (KS č. 67)

Národní (úprava české národní písně): 1870 [?] (KS č. 74)

Slavnostní sbor (úprava české národní písně): 1871 [?] (KS č. 78)

Teče voda proti vodě: 1874 [?] (KS č. 89)

Mnogaja ljeta (úprava ruské národní písně): [?] (KS č. 123)

Pokajanija otverzi mi dveri, žiznodavče (úprava ruské národní písně): [?] (KS č. 128)

Smišené sbory s doprovodem klavíru (1)

Světla víc!: 1866 (KS č. 65)

Smíšené čtvero zpěvy (1)

Jarní: 1873 [?] (KS č. 76)

Úpravy písní pro smíšený sbor (10)

Nitra (úprava slovenské národní písně): 1866 [?] (KS č. 63)

Stíny Laurytasů (úprava písně Josefa Suchánka): 1866 [?] (KS č. 64)

Tajná láska nestálá (úprava české národní písně): 1866 [?] (KS č. 66)

Le Paradis (úprava starobretoňské písně): 1867 [?] (KS č. 68)

Pri luni: 1870 [?] (KS č. 75)

Navštivenie, falešnej (úprava slovenské národní písně): 1875 [?] (KS č. 91)

Jechali, rebjata (úprava velkoruské písně): 1879 [?] (KS č. 94)

Z luhů slovenských (úprava slovanských písní): 1879 [?] (KS č. 95)

Zorja, moja zorinka (úprava velkoruské písně): 1879 [?] (KS č. 96)

Černobnovij, černoglazij (úprava velkoruské písně): [?] (KS č. 119)

Ostatní sborové skladby (6)

Růže (úprava švédské národní písně): 1867 (KS č. 70)

Glee (úprava vánoční písně): [?] (KS č. 120)

Chanson normande (úprava šansonu): [?] (KS č. 122)

Rochers inaccessibles (úprava písně): [?] (KS č. 129)

Quedlibet z národních písní: [?] (KS č. 130)

Roussignoulet (úprava písně): [?] (KS č. 131)

Ženské čtvero zpěvy s klavírním doprovodem (1)

Valašská nevěsta: 1871 (KS č. 79)

Dvojzpěvy pro mužské nebo ženské hlasy s klavírním doprovodem (7)

Píseň milostná: 1858 (KS č. 5)

Ach kéž jsem zpěvným ptáčkem: 1859 (KS č. 8)

Lorelej: 1859 (KS č. 11)

Čech: 1861 [?] (KS č. 25)

Zastaveníčko: 1861 (KS č. 39)

Prosba: 1862 [?] (KS č. 51)

Svoji k svému!: 1862 [?] (KS č. 52)

Úpravy písní pro dva mužské nebo ženské hlasy s klavírním doprovodem (9)

Dívka a šohaj (úprava české národní písně): 1862 [?] (KS č. 43)

Divoká kačička (úprava slovenské národní písně): 1885 [?] (KS č. 104)

Drei Duette für zwei Singstimmen nach slovakischen Volksdichtungen, mit Begleitung des Pianoforte (3 skladby): 1885 [?] (KS č. 105)

Sternennacht: 1885 [?] (KS č. 108)

Veje vetor, veje (úprava slovenské národní písně): 1885 [?] (KS č. 106)

Zrada (úprava slovenské národní písně): 1885 [?] (KS č. 107)

Zaspievalo vtáča (úprava slovenské národní písně): 1888 (KS č. 118)

Písně pro jeden hlas s klavírním doprovodem (38)

Přilítlo jaro zdaleka a všude plno touhy: 1858 (KS č. 6)

Kdyby ten slaviček s svou družkou přebýval: 1859 (KS č. 10)

Kovářská: 1860 (KS č. 17)

Písně v rákosí (3 skladby): 1860 (KS č. 18)

Věrná milá: 1860 (KS č. 22)

Naše: 1861 (KS č. 28)

Naše vlast ve světě jediná: 1861 (KS č. 30)

Píseň Čechů: 1861 (KS č. 32)

Pravý Čech: 1861 [?] (KS č. 34)

Půda vlastenecká: 1861 [?] (KS č. 35)

Nedůvěra: 1862 (KS č. 48)

Zahučaly hory, zahučaly lesy: 1862 [?] (KS č. 53)

Jungfrau Röselain im Hain: 1882 [?] (KS č. 97)

Nur wer die Sehnsucht kennt: 1882 (KS č. 98)

Vier Lieder (4 skladby): 1886 [?] (KS č. 112)

Drei Gesänge für eine mittlere Stimme mit Begleitung des Pianoforte (3 skladby): 1886 [?] (KS č. 109)

Drei Lannige Lieder (3 skladby): 1886 [?] (KS č. 110)

Vier Liebeslieder (4 skladby): 1887 [?] (KS č. 115)

Fünf Lieder (5 skladeb): 1888 [?] (KS č. 117)

Písně milostné (2 skladby): [?] (KS č. 127)

Trost: [?] (KS č. 132)

Písně pro jeden hlas bez klavírního doprovodu (5)

Ježíšek: 1872 [?] (KS č. 80)

Ptáček, včelka a mravenec: 1872 [?] (KS č. 82)

Svatý Václav: 1872 [?] (KS č. 83)

Svatý Vojtěch: 1872 (KS č. 84)

Venkovská domácnost: 1872 (KS č. 85)

Úpravy písní s klavírním doprovodem (133)

Holub a strelec (úprava slovenské národní písně): 1862 [?] (KS č. 45)

Slavia, sbírka národních písní slovanských (20 písní českých a 10 ruských): 1874 [?] (KS č. 88)

Letěla bělounká holubinka (úprava árie ze Smetanovy opery *Hubička*): 1876 [?] (KS č. 92)

Ukolébavka (úprava árie ze Smetanovy opery *Hubička*): 1877 [?] (KS č. 93)

Písně slovanských národů: Slovenské I. (20 slovenských písní): 1882 [?] (KS č. 99)

Slavische Volksweisen für eine Singstimme mit Begleitung des Pianoworte (42 písní): 1882 [?] (KS č. 100)

Písně lidu (2 české a 2 slovenské národní písně): 1883 [?] (KS č. 101)

Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“: 1883 [?] (KS č. 102)

Völkerstimmen. Sammlung von volksweisen in deutschen Übertragungen (30 písní různých národností): 1884 [?] (KS č. 103)

Národní písně české a ruské (5 písní): [?] (KS č. 124)

Orchestrální tvorba

Orchestrální skladby (3)

Alfred (jednověťá symfonie b moll): 1858 (KS č. 4)

Carevič Alexej (orchestrální předehra f moll): 1860 (KS č. 16)

Slavnostní pochod (orchestrální pochod k tragédii *Svatopluk*): 1861 [?] (KS č. 36)

Kadrily (čtverylky) na slovanské nápěvy pro orchestr nebo pro klavír (6)

Besední kadryla (6 skladeb): 1860 [?] (KS č. 15)

Slovanská kadryla (6 skladeb): 1860 [?] (KS č. 20)

Vzájemnost. Kadrila dle slovanských nápěvů (6 skladeb): 1861 [?] (KS č. 38)

Nedejme se! Kadrila dle slovanských nápěvů (6 skladeb): 1862 [?] (KS č. 47)

Junácká čtverylka (6 skladeb): 1865 [?] (KS č. 61)

Sokol ([?] skladeb): 1865 [?] (KS č. 62)

Komorní tvorba

Skladby pro violoncello a klavír (4)

Čtyři charakteristické kusy pro violoncello a klavír: 1887 [?] (KS č. 113)

Klavírní skladby (19)

Élégie pro klavír: 1855 (KS č. 3)

Dvě humoresky pro klavír: 1859 (KS č. 9)

Památní listky (7 skladeb pro klavír): 1859/1861 (KS č. 12)

Skupení všech slovanských národův kolem sochy Slávie (skladba pro klavír): 1869 [?] (KS č. 72)

Motivy z Glinkovy zpěvhohry: „Žizň za cáře“: 1874 [?] (KS č. 86)

Malý valčík: 1886 [?] (KS č. 111)

Slovanské reje: (4 skladby pro klavír na čtyři ruce): 1887 [?] (KS č. 114)

Mazurka pro piano na 2 ruce: 1888 [?] (KS č. 116)

Hulán. Dle národní melodie: [?] (KS č. 121)

Varhanní skladby (1)

Adagio pro varhany: 1845 [?] (KS č. 1)

Ostatní tvorba (1)

Offertorium (Aria. Basso solo, 2 violini, 2 clarinettu, flauto, 2 corni, violoncello, violin et organo): 1854 (KS č. 2)

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo podat co nejucelenější obraz o tvorbě skladatele Ludevíta Procházky. Pro splnění vytčeného cíle bylo třeba zjistit např. počet a druh komponovaných děl, jejich recepci a ohlas v dobových periodikách, frekvenci provedení, provést analýzu skladeb a další. Stěžejním dílčím cílem bylo vytvoření katalogu skladeb Ludevíta Procházky.

K dosažení potřebných informací byly použity různé metody. Pomocí vyhledávání pramenů a dobových zdrojů v archivech a muzeích (viz stav bádání) jsme získali informace o povaze a místě uložení pozůstalosti skladatele. Hudební periodika a knižní publikace nám poskytly informace o Procházkově životě, hudební tvorbě, provádění skladeb, jejich recepci atd. Prostřednictvím analýzy skladeb jsme nahlédli do kompozičního stylu skladatele a jeho zvláštností a zhodnotili jsme kvalitu díla. V následujících odstavcích shrneme nejdůležitější zjištění týkající se Procházkovy tvorby.

Ludevít Procházka patřil ve své době k oblíbeným českým skladatelům, jehož tvorba se objevovala na programech nejrůznějších koncertů. Největší popularity dosáhl svou vokální tvorbou, zejména mužskými a smíšenými sbory, dvojzpěvy a písněmi pro jeden hlas s klavírním doprovodem. Největší úspěch sklidila jeho píseň *Kovářská* pro jeden hlas s doprovodem klavíru z roku 1860 a mužský čtverozpěv *Naše probuzení* z roku 1861, který byl tak oblíbený, že se objevil na programu koncertní zábavy dokonce i 45 let po svém vzniku. Zároveň byly velmi ceněny Procházkovy sbírky národních písní nejrůznějších zemí, které opatřil klavírním doprovodem. Menší úspěch sklidila jeho tvorba orchestrální. Například Procházkova jednovětá symfonie *Alfred* nebo *Slavnostní pochod* k tragédii *Svatopluk* byly hrány pouze jednou. Výjimkou byly Procházkovy orchestrální šestidílné kadrily, které se objevovaly na koncertních zábavách zejména v první půlce 60. let 19. století. Stejný osud čekal skladatelovu klavírní tvorbu. Žádné z jeho klavírních skladeb nedosáhlo větší popularity. Z ostatních komorních skladeb se dochovaly pouze *Čtyři charakteristické skladby* pro violoncello a klavír.

Nejplodnějším obdobím L. Procházky byla léta jeho studií do roku 1863, kdy úspěšně absolvoval právnickou fakultu s doktorským titulem v Praze. Posléze se komponování vokálních děl věnoval spíše příležitostně s průměrem několika skladeb za rok. Od druhé půlky 60. let 19. století se věnoval v mnohem větší míře úpravám národních písní pro smíšený sbor a od roku 1874 až do konce svého života opatroval mnohé národní písně různých zemí klavírním doprovodem. V druhé polovině 60. let 19. století sklízel největší úspěch Procházkův smíšený sbor s doprovodem klavíru *Světla víc!*. Z první poloviny 70. let 19. století můžeme zmínit

čtvero zpěv pro mužské hlasy s doprovodem klavíru *Návrat a shledání*, čtvero zpěv pro mužské nebo smíšené hlasy *Pri luni* a trojzpěv pro ženské hlasy s doprovodem klavíru *Valašská nevěsta* a z druhé poloviny 70. let 19. století smíšený sbor *Z luhů slovenských*. V 80. letech 19. století dosáhly největší popularity Procházkovy sbírky národních písní *Slavische Volkweisen* z let 1882 až 1886, *Völkerstimmen* v letech 1884 až 1885 a velmi oblíbená *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* pro jeden hlas s klavírním doprovodem.

Ludevít Procházka skládal své kompozice během národního obrození. Skladatelovy vlastenecké vokální skladby s textem od významných básníků v dané době vzbuzovaly všeobecné nadšení (např. slova mužského sboru *Naše probuzení* jsou pravým příkladem nadšeného vlastenectví.) Z raných děl rozhodně stojí za povšimnutí Procházkův klavírní cyklus *Památní listky*, který patří mezi skladatelova náročnější díla. Dále stojí za pozornost Procházkova tvorba převážně v z druhé polovině 80. let 19. století, kdy komponoval a vydával písně pro jeden hlas s doprovodem klavíru (např. *Vier Lieder*) nebo *Čtyři charakteristické skladby* pro violoncello a klavír. Zmiňované skladby vynikaly svou melodičností a byly celkově propracovanější než některé Procházkovy rané sborové skladby.

Přistoupíme-li k celkovému zhodnocení Procházkovy umělecké činnosti, můžeme konstatovat, že ve sborové a částečně i písňové tvorbě patřil Ludevít Procházka k poměrně konzervativním skladatelům. V porovnání např. s tehdejší tvorbou Bedřicha Smetany nebyl tolik inovativní (např. nepoužívá tolik modulací, chromatické postupy atd.) a nekladl tak velké nároky na pěvce. Naproti tomu však jeho díla vynikala melodickou líbivostí, snadnou zapamatovatelností a invencí. Část jeho tvorby spojená s vlastenectvím a vyjadřováním národní identity byla aktuální ve své době, dnes však již může vyznívat zastarale.

Klavírní a orchestrální tvorba zahrnuje díla, z nichž velká část dosahuje průměrných standardů tehdejší doby. Jsou však i výjimky, které jsou již zmíněny výše ve shrnutí tvorby. Vzhledem ke konkurenci inovativnějších současníků (např. Smetana, Dvořák, Fibich) byla tato díla odsouzena k zapomnění.

Obecně lze říci, že velká část Procházkovy tvorby je dnes málo známá z důvodu relativní průměrnosti. Byl a aktuální převážně ve své době. Existují však výjimky. Například mezi sborovými skladbami a písněmi najdeme umělecká díla, která by si zasloužila znovuobjevení a interpretaci i v dnešní době (např. *Z luhů slovenských*, *Zorja, moja*, *Vier Lieder*). Z komorní hudby především *Památní listky* a *Čtyři charakteristické skladby*.

Anotace

Jméno a příjmení autora: Petr Venglař

Název katedry a fakulty: Katedra muzikologie Filozofické fakulty UP

Název diplomové práce: Hudební tvorba Ludevíta Procházky

Jméno vedoucího práce: doc. PhDr. Jiří Kopecký, Ph.D.

Počet znaků:

Počet příloh: 4

Počet titulů použité literatury: 90

Klíčová slova:

Ludevít Procházka, hudební skladatel, katalog skladeb, klavír, vokální tvorba

Anotace: Diplomová práce se zabývá hudební tvorbou Ludevíta Procházky. První kapitola se skládá z článků, monografií, knižních publikací, slovníkových hesel a pramenů mapujících tvůrčí činnost skladatele. Druhá kapitola je zaměřena na skladatelův život. Třetí se soustředí na Procházkovu hudební tvorbu. Ve čtvrté kapitole jsou analyzována tři skladatelova díla. V závěrečné páté kapitole se po krátké předmluvě ke katalogu skladeb a seznamu použitých zkratkách nachází rozsáhlý katalog skladeb L. Procházky. Dále je zde uveden chronologický seznam skladeb a druhový seznam skladeb L. Procházky. V závěru práce je zhodnocen Procházkův skladatelský přínos pro české země.

Annotation

Author's name:	Petr Venglař
Name of department and faculty:	Department of Musicology, Faculty of Arts
Title of thesis:	Ludevít Procházka's music work
Thesis supervisor's name:	doc. PhDr. Jiří Kopecký, Ph.D.
Number of characters:	
Number of appendices:	4
Number of titles of literature used:	90

Keywords:

Ludevít Procházka, music composer, catalogue of compositions, piano, vocal works

Annotation. The thesis deals with Ludevít Procházka music work. The first chapter consists of articles, monographs, book publications, dictionary entries and sources mapping the creative activity of the composer. The second chapter focuses on the composer's life. The third focuses on Procházka's music work. The fourth chapter analyses three of the composer's works. In the final fifth chapter, after a short preface to the catalogue of compositions and a list of abbreviations used, there is an extensive catalogue of Procházka's compositions. A chronological list of compositions and a list based on genre of Procházka's compositions are also included. The thesis concludes with an assessment of Procházka's contribution to the Czech lands.

Resumé

Diplomová práce je zaměřená na hudební tvorbu Ludevíta Procházky. První kapitola obsahuje články, monografie, knižní publikace, slovníková hesla a prameny, které se týkají této osobnosti. Je rozdělena na tři podkapitoly. První podkapitola zahrnuje články, monografie a zmínky v knižních publikacích. V druhé podkapitole jsou uvedena slovníková hesla a ve třetí jsou popsány prameny. Druhá kapitola je soustředěna na skladatelův život od dětství po předčasnou smrt a je rozdělena na tři podkapitoly. První se týká let 1837 až 1859 a mapuje Procházkovu dětství a počátek umělcovy hudební kariéry. Druhá se soustředí na Procházkovu vrcholnou kariéru v českých zemích v letech 1860 až 1878. Třetí podkapitola se zabývá Procházkovým působením v německých zemích v letech 1878 až 1888.

Třetí kapitola přináší nové informace o Procházkově hudební tvorbě. Například se zaměříme na Procházkovy skladby, které se ve své době těšily značné popularitě, zmapujeme tvůrčí období umělcova života, kdy nejvíce komponoval, které básníky si nejčastěji vybíral při zhudebňování textů, jak skladatelovu hudební tvorbu hodnotili doboví kritici a jiné osobnosti atd. Ve čtvrté kapitole jsou analyzována tři skladatelova díla: *Improvisata* pro violoncello a klavír, *Naše probuzení* pro mužský čtvero zpěv a *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* pro jeden hlas s klavírním doprovodem. V závěrečné páté kapitole se po krátké předmluvě ke katalogu skladeb a seznamu použitých zkratkách nachází rozsáhlý katalog skladeb L. Procházky, v němž jsou uvedeny všechny potřebné informace o daných kompozicích (např. rok vzniku kompozice, zda se dochoval autograf, zda dílo bylo vydané, jak často bylo zmiňováno v dobových periodikách, na kolika koncertních zábavách bylo hráno atd.) Dále je zde uveden chronologický seznam skladeb a druhový seznam skladeb L. Procházky. V závěru práce je zhodnocen Procházkův skladatelský přínos pro české země.

Resumé

Die Diplomarbeit beschäftigt sich mit den musikalischen Werken von Ludevít Procházka. Die erste Kapitel enthält Artikel, Monografie, Bücher, Vokabeln und Quellen, die zu dieser Persönlichkeit gehören. Sie ist in drei Kapiteln unterteilt. Die erste umfasst Artikel, Monografie und Erwähnungen aus seinen Bücher. In der zweiten und dritten werden Vokabeln und Quellen eingeleitet. Die zweite Kapitel handelt sich über das Autors Leben von seiner Kindheit bis zu seinem Tod und hat drei Teile. Das erste (1837-1859) umfasst sein Kindheit und der Anfang seiner Schöpfung. Das zweite (1860-1878) enthält seine Karriere in den tschechischen Länder. Das dritte (1878-1888) beschäftigt sich mit dem Einfluss von Procházka in den deutschen Länder.

Die dritte Kapitel bringt die neuen Informationen zu seiner musischen Schöpfung. Zum Beispiel konzentrieren wir uns auf seine Komposition, die sehr populär war, und auch auf sein wichtigstes Teil des Lebens, wo er sein Werk aufgeführt hat. In dieser Zeitperiode nennen wir auch seine Inspiration und auch Kritik von anderen Autoren. In der vierten Kapitel werden drei seinen Werken analysiert: *Improvisata* für Violoncello und Klavier, *Naše probuzení* für Männerquartett und *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* für eine Stimme mit Klavierbegleitung. In der letzten Kapitel suchen wir den Katalog, der die Werke von Procházka enthält. Wir finden hier auch die Liste über die spezifischen Informationen seiner Komposition. Am Ende dieser Arbeit wird der Einfluss von Autor für die tschechischen Länder bewertet.

Summary

The diploma thesis is focused on the musical work of Ludevít Procházka. The first chapter contains articles, monographs, book publications, dictionary entries and sources related to this personality. It is divided into three subchapters. The first subchapter includes articles, monographs and references in book publications. The second subchapter includes dictionary entries and the third describes the sources. The second chapter focuses on the composer's life from childhood to his untimely death and is divided into three subchapters. The first covers the years 1837 to 1859 and traces Procházka's childhood and the beginning of his musical career. The second focuses on Procházka's peak career in the Czech lands between 1860 and 1878. The third subchapter deals with Procházka's work in the German lands between 1878 and 1888.

The third chapter provides new information on Procházka's musical output. For example, we will focus on Procházka's compositions that enjoyed considerable popularity in his time, we will map the creative periods of the artist's life, when he composed the most, which poets he most often chose when setting texts to music, how the composer's musical output was evaluated by contemporary critics and other personalities, etc. The fourth chapter analyses three of the composer's works: the *Improvisata* for cello and piano, *Naše probuzení* for male quartet and *Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“* for one voice with piano accompaniment. Finally, in the fifth chapter, after a short preface to the catalogue of compositions and a list of abbreviations used, there is an extensive catalogue of Procházka's compositions, in which all the necessary information about the compositions in question is given (e.g., the year of composition, whether the autograph has remained preserved, whether the work was published, how often it was mentioned in periodicals, how many concert entertainments it was played at, etc.). The thesis concludes with an assessment of Procházka's contribution to the Czech lands.

Seznam literatury a pramenů

Literatura

- BARTOŠ, Josef. *Prozatímní divadlo a jeho opera*. Sbor pro zřízení druhého Národního divadla, 1938
- BĚLOHLÁVEK, Miroslav. *Úloha Hlaholu v životě Plzně v šedesátých letech 19. století*. Povědomé tradice v novodobé české kultuře (Doba Bedřicha Smetany). Praha: Národní galerie v Praze, 1988
- DOUCHA, František. *Knihopisný slovník česko-slovenský. Seznam knih, map, obrazů a hudebnin. 1774-1864*. Praha: I. L. Kobra, 1865
- FIALA, Jaroslav. *Klatovský rodák Jan L. Procházka, hudební publicista a organizátor*. Plzeň: Typos, tiskařské závody, s. r. o., 2010
- HOSTINSKÝ, Otakar. *Bedřich Smetana a jeho boj o moderní českou hudbu*. Praha: Jan Laichter, 1901
- JANKA, Václav, Hanno. *Kritické dílo Bedřicha Smetano 1858–1865*. Praha: Pražská akciová tiskárna, 1948
- JELÍNEK, Hanuš. *Padesát let Umělecké besedy 1863-1913*. Praha: Umělecké besedy, 1913
- K upomínce na první samostatný koncert Hlaholu před 40 lety*. Praha: Hlahol, 1902
- KLOSTERMANN, Karel. *Červánky mého mládí (I)*. Praha: Jos. R. Vilímek, 1926
- KOTEK, Josef. *Dějiny české populární hudby a zpěvu 19. a 20. století: Díl 1 (do roku 1918)*. Praha: Academia, 1994
- LICHTNER, Rudolf. *Památník zpěváckého spolku Hlaholu v Praze, vydaný na oslavu 50tileté činnosti 1861–1911*. Praha: Praž. Hlahol, 1911
- LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Praha: Hudební Matice Umělecké Besedy, 1908
- MELIŠ, Emanuel Antonín. BERGMANN, Josef. *Průvodce v oboru českých tištěných písní pro jeden nebo více hlasů (od r. 1800-1862)*. Praha: E. Meliš, 1863

- NEDBAL, Miroslav– ed. *Slavná doba české hudby: Ludevít Procházka (výbor z kritik a článků)*. Praha: Státní nakladatelství krásné literatury, hudby a umění, 1958
- OČADLÍK, Mirko. *Dr Ludevít Procházka*. Svět orchestru. Praha: Orbis, 1946
- OČADLÍK, Mirko. *Zpěv českého obrození (1750-1866)*. Českomoravský kompas, 1940
- PLAVEC, Josef. *Smetanova tvorba sborová*. Praha: Státní nakladatelství, 1954
- PROCHÁZKA, Ludevít. *Zpráva o činnosti zpěváckého spolku „Hlaholu“ v Praze, v I. a II. ročníku jeho trvání*. Praha, 1864
- SÁZAVSKÝ Karel. *Dějiny filharmonického Spolku "Besedy brněnské" od r. 1860-1900*. Brno, 1900
- SRB, Josef. TADRA, Ferdinand. *Památník pražského Hlaholu na oslavu 25leté činnosti spolku*. Praha: Hlahol, 1886
- VOJTĚŠKOVÁ, Jana– ed. *Album Jana Ludevíta Procházky z let 1860-1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2013
- VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Deníky Ludevíta a Marty Procházkových (1868-1888)*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2018, s. 167.
- VOJTĚŠKOVÁ, Jana a KROUPA, Jiří K.– eds. *Fotoalbum Ludevíta Procházky z let 1862-1888*. Praha: Národní muzeum: Koniasch Latin Press, 2015
- VOLEK, Jaroslav. *Tektonické ambivalence v sonátové formě symfonických vět J. Brahmsa a A. Dvořáka*. Struktura a osobnosti hudby. Sborník hudebně vědeckých prací. Praha: Panton, 1988

Slovníky

- ČERNÝ, Miroslav. *Procházka, Jan Ludevít*. Československý hudební slovník osob a institucí (svazek 2). Praha: Státní hudební vydavatelství, 1965
- Die Musik in Geschichte und Gegenwart* (svazek 10), Kassel: Bärenreiter, 1962
- OTTLOVÁ, Marta. *Procházka, Jan Ludevít*. MGG: Die Musik in Geschichte und Gegenwart (svazek 13). Bärenreiter: Verlag, 2005
- OTTLOVÁ, Marta. *Procházka, Jan Ludevít*. [online]. MGG Online. Dostupné z: <https://www.mgg-online.com/article?id=mgg10409&v=1.0&rs=mgg10409>

Procházka, Ludwig. Riemann Musik Lexikon (L-Z). 1961

REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka, Jan Ludevít*. [online]. Český hudební slovník osob a institucí. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1345 > [18. 1. 2021].

REITTEROVÁ, Vlasta. *Procházka Jan Ludevít*. Hudební divadlo v českých zemích (osobnosti 19. století). Praha: Divadelní ústav-Academia, 2006

Retris-Katalog. [online]. Dostupné z: <https://retris.nkp.cz/Catalog?sigla=ABX002&catalogId=knmhk29%20%20%20&caseId=15&drawerId=null&recordId=null&bookmarkId=null&filterId=null&page=null&batchId=null&phase=null&batchUser=null>>

STAPLETON, Karl. *Procházka, (Jan) Ludevít*. The New Grove Dictionary of Music and Musicians (svazek 20, druhá edice). Velká Británie: Oxford University Press, 2001

STAPLETON, Karl. *Procházka (Jan) Ludevít*. [online]. Grove Music Online. Dostupné z: <https://www.oxfordmusiconline.com/grovemusic/view/10.1093/gmo/9781561592630.001.001/omo-9781561592630-e-0000040491>>

Články a studie

„*Dalibor*“. Národní listy 12, 1872, č. 357

Denní zprávy. – *Dr. Ludevít Procházka*. Našinec, 1888, r. 20, č. 87

Denní zprávy. *Nové zpěvohry české*. Národní listy 1869, r. 9, č. 290

Feuilleton. Národní listy, 1912, r. 52, č. 324

Feuilleton. *Praha*. *Dalibor*, 1906, r. 28, č. 14

Feuilleton. *Z Prahy*. *Dalibor*, 1860, r. 3, č. 7

Feuilleton. *Z Prahy*. *Dalibor*, 1860, r. 3, č. 12

Feuilleton. *Z Prahy*. *Dalibor*, 1861, r. 4, č. 14

Feuilleton. *Z Prahy*. *Dalibor* 1861, r. 4, č. 31

Feuilleton. *Z Prahy a z venkova*. Lumír, 1863, r. 13, č. 30

Feuilleton. *Zprávy domácí*. *Dalibor* 1858, r. 1, č. 3

Hostinský, Otakar. *Dr. Lud. Procházka*. *Dalibor*, 1883, r. 5, č. 13

HOSTINSKÝ, Otakar. *Dr. Jan Ludevít Procházka*. Světozor, 1883, r. 17, č. 15

HOSTINSKÝ, Otakar. *Naše vyobrazení: Dr. Jan Ludevít Procházka*. Plzeňský kalendář na obyčejný rok 1885, r. 7

JUDr. Ludevít Procházka,. Zlatá Praha, 1888, r. 5, č. 36

Literatura a umění. První veřejná produkce smíšených sborů. Národní listy 1866, r. 6, č. 173

LÖWENBACH, Jan. *Dr. Ludevít Procházka, první apoštol hudby Smetanovy*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 10/1912, r. 6, č. 1

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 11/1912, r. 6, č. 2

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 12/1912, r. 6, č. 3

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 1/1913, r. 7, č. 4

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 2/1913, r. 7, č. 5

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 3/1913, r. 7, č. 6

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 4/1913, r. 7, č. 7

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 5/1913, r. 7, č. 8

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 6/1913, r. 7, č. 9

LÖWENBACH, Jan – ed. *Bedřich Smetana a Dr. Ludevít Procházka. Vzájemná korespondence*. Hudební revue, 10/1913, r. 7, č. 10

Ludevít Procházka co skladatel českých písní a sborů. Písně v rákosí. Dalibor, 1862, r. 5, č. 25

NEJEDLÝ, Zdeněk. *Smetaniana VI (Boj o Smetanu 2.)*. Hlídka Času, 1909, r. 4, č. 417

Nové hudebniny a knihy. Dalibor, 1884, r. 6, č. 38

NOVOTNÝ, V. J. *Paní Marta Procházková (Hrst osobních vzpomínek.)*. Hudební revue, 7/1908, r. 1, č. 7

Osobní. Dr. Ludevít Procházka,. Národní listy 1871, r. 11, č. 75

O literatuře hudební v Čechách. Dalibor, 1886, r. 8, č. 31

Pan J. U. D. Ludevít Procházka. Šumavan: týdeník pro zábavu a poučení. 1868, r. 1, č. 47

PICH, František. *Literatura. Urbánkův hudební náklad*. Dalibor 1891, r. 11, č. 1

PÍSKÁČEK, Jan. *Dr. Jan Ludevít Procházka*. Dalibor, 1906, r. 28, č. 24-25

Sedmdesáté výročí narozenin dra. Ludevíta Procházky. Česká hudba, 1908, r. 14

Úmrtí – Dr. Jan Ludevít Procházka. Dalibor, 1888, r. 10, č. 33

Úmrtí – Dr. Jan Ludevít Procházka. Dalibor, 1888, r. 10, č. 37

Úmrtí – Dr. Jan Ludevít Procházka. Dalibor, 1888, r. 10, č. 38

Úmrtí – Dr. Jan Ludevít Procházka. Dalibor, 1888, r. 10, č. 39

VOJTĚŠKOVÁ, JANA. *Dopisy Jána Levoslava Belly Ludevítu Procházkovi*. Musicologica slovacca, 2012,

r. 3/29, č. 1

VOJTĚŠKOVÁ, Jana. *Umělecké kontakty Jana Ludevíta Procházky*. Musicalia (časopis Českého muzea hudby). 2011, č. 1-2

ZELENÝ, V. V. *Dr. Ludevít Procházka*. Světozor, 1888, r. 22, č. 36

Elektronické zdroje

Akademie ve prospěch Ústřední jednoty českého herectva. Národní divadlo. [online archiv]
Dostupné z:

<<http://archiv.narodni-divadlo.cz/inscenace/4346>> [25. 1. 2021].

Klatovský rodák Ludevít Procházka a jeho boj za českou národní hudbu. [online]. Dostupné z:
<<http://www.sumavanet.cz/user/2012/11/prednaska-muzeum.pdf>>

Městská knihovna Klatovy. [online]. Dostupné z: <http://www.knih-kt.cz/akce_detail.php?akce=1415>

Praque Concert Life, 1850–1881. [online]. Dostupné z:

<<https://prague-concerts.info/en/search/results?q=ludev%C3%ADt+proch%C3%A1zka&from=1850-01-01&to=1881-12-31>> [13. 1. 2021].

Procházka, Ludwig, Komponist (1837–1888). Antiquariat INLIBRIS. Dostupné z: <[Procházka, Ludwig "Dve humoresky pro piano". Eigenh. Musikmanuskript ... - Antiquariat INLIBRIS Gilhofer Nfg.](#)> [11. 8. 2021]

Symfonické variace. Antonín Dvořák. [online] Dostupné z:
<<http://www.antonindvorak.cz/symfonicke-variace>> [11. 8. 2021]

Diplomové a seminární práce

HEFLEROVÁ, Petra. *Hudební a pěvecké spolky v Plzni v letech 1848–1914*. Bakalářská práce, Plzeň: Západočeská univerzita, Pedagogická fakulta, Katedra historie, 20164

KŘÍŽOVÁ, Alena. *Inventární studie fondu Cecilské jednoty v Ústí nad Orlicí*. Bakalářská práce, Olomouc: Univerzita Palackého, Filozofická fakulta, Katedra historie, 2010

Zpěvníky

BARÁK, Josef. PŘERHOF, Heřman. VILÍMEK, Josef, Richard. *Hlahol. Společenský zpěvník český*. Praha: tisk a sklad Kat. Jeřábkové, 1861

Lumír: společenský zpěvník český. Na Mělníku: J. Jelen, 1876

PICHL, Bojislav. ZVONAR, Leopold. *Společenský zpěvník český*. Praha: I. L. Kober, 1863

URBÁNEK, Augustin. *Sokol: společenský zpěvník česko-slovanský*. Praha: B. Stýblo, 1869

VASÁK, Emanuel. *Národní zpěv a ples: sbírka písní a popěvek pro mužský sbor*. Praha: A. G. Steinhauser, 1864

Seznam obrázků

Portrét Ludevíta Procházky (1837–1888) (výsek), (místo uložení: PNP, fond: Malybroková–Stielerová, Otilie)

Pěvecké zábavy. Sběrka českých písní pro jeden hlas s průvodem piana, partitura, místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 27810

Kovářská, partitura místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 27810

Hudební přílohy „Humorist. listů“, partitura, místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 26806

Veje vetor, veje, partitura, místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 26806

Sběrka původních zpěvů jedno i vícehlasých s průvodem piana, partitura, místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 29661

Valašská nevěsta, partitura, místo uložení: Městská knihovna v Praze, signatura: VZ 29661

Slovanská kadryla, partitura, místo uložení: Vědecká knihovna v Olomouci, signatura: II 707.036

Slovanská kadryla, I. partitura, místo uložení: Vědecká knihovna v Olomouci, signatura: II 707.036

Seznam příloh

Procházka, Ludwig, Komponist (1837–1888). Antiquariat INLIBRIS. Dostupné z:
<[Procházka, Ludwig "Dve humoresky pro piano". Eigenh. Musikmanuskript ... - Antiquariat INLIBRIS Gilhofer Nfg.](#)> [11. 8. 2021]

Čtyři karaketistické kusy, partitura, místo uložení: Národní muzeum, České muzeum hudby, signatura: II-C-120

Naše probuzení, autograf, místo uložení: Národní muzeum, České muzeum hudby, signatura: I-D-57

Variace na národní píseň „Ach, není tu, není“, partitura, místo uložení: Národní muzeum České muzeum hudby, signatura: XXIV-D-64

Přílohy

Procházka, Ludwig, Komponist (1837-1888). "Dve humoresky pro piano".
Eigenh. Musikmanuskript mit U.

Prag, 18. VII. 1859.

Titel, 6 SS. Tinte auf blau gedr. Notenpapier mit dekorativer Bordüre. Geheftet.
Qu.-4to.

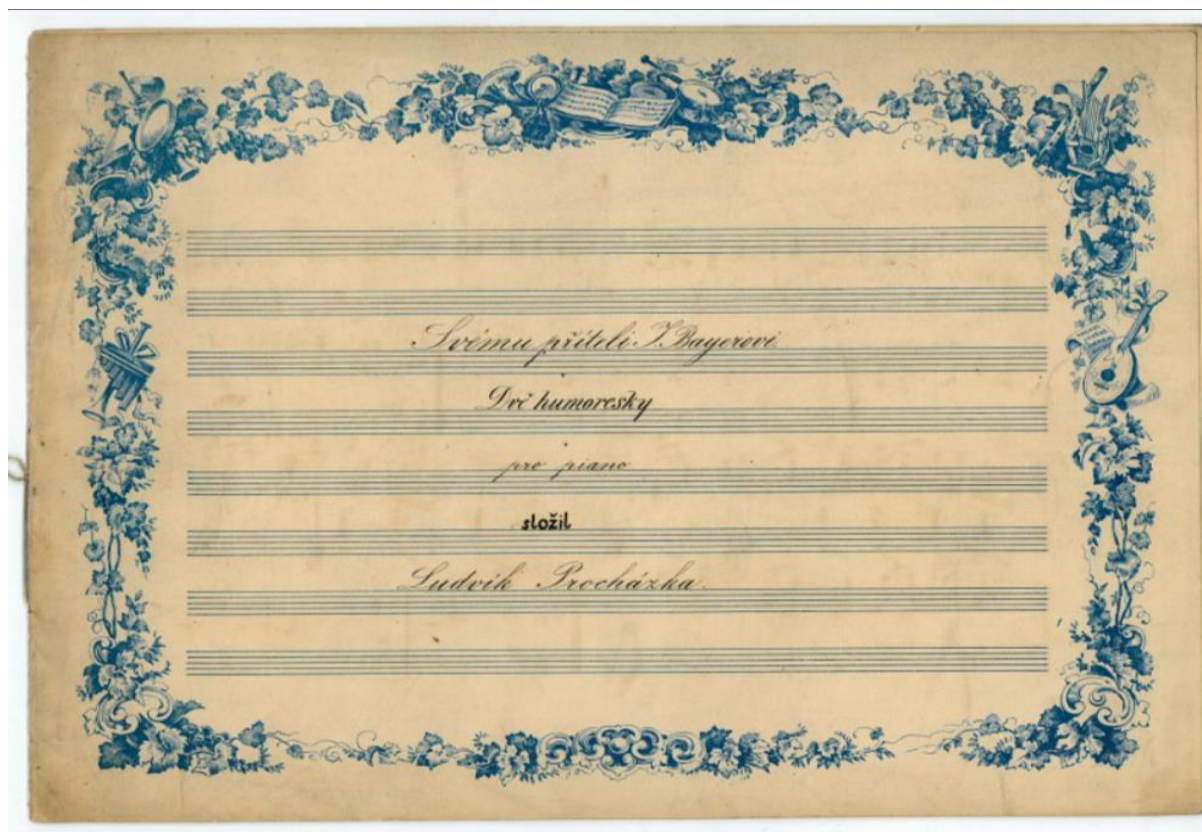
€ 1,800.00

Send to email

Add to cart

Zwei Humoresken für Klavier ("Allegro assai" bzw. "Allegro") mit Widmung:
"Svému příteli J. Bayerovi. Dve humoresky pro piano slozil Ludvík Procházka".

Der böhmische Pianist Procházka studierte 1854/55 bei Smetana und parallel an der Universität Jus (1863 promoviert zum Dr. jur.). Der Mitbegründer des Sängervereins "Hlahol" wurde 1863 Sekretär der musikalischen Sektion des Künstlervereins "Umelecká beseda" sowie Chorleiter von dessen Gesangverein. Er initiierte 1871 den Musikverlag "Hudební matice" und 1877 den Kammermusikverein "Jednota pro komorní hudbu". 1870 gründete er das musikalische Wochenblatt "Hudební listy", das er bis 1872 redigierte. 1873-75 war er Redakteur der Zeitschrift "Dalibor", in der er seinen Freund Smetana und

204

²⁰⁴ Procházka, Ludwig, Komponist (1837–1888). Antiquariat INLIBRIS. Dostupné z: <[Procházka, Ludwig "Dve humoresky pro piano". Eigenh. Musikmanuskript ... - Antiquariat INLIBRIS Gilhofer Nfg.](#)> [11. 8. 2021].

Čtyři charakteristické skladby. Quatre morceaux caractéristiques. 3

Improvisata.

Lud. Procházka.

Violoncello. Allegretto.

Pianoforte. *pp dolciss.*

Fr. A. Urbánek v Praze.—Praque

U. 541.

Byl i tiskil Endelmann & Mühlig v Lipsku.

a tempo

a tempo

dolce

dolce

ritard.

pp

pp

f con anima

pp

1 5 3 2

U. 641.

Detailed description: This is a page of musical notation for a piano piece. It consists of six systems of music, each with a grand staff (treble and bass clefs). The first system is marked 'a tempo'. The second system also has 'a tempo' and includes 'dolce' markings. The third system is marked 'pp' and includes 'ritard.'. The fourth system is marked 'f con anima' and includes a triplet of eighth notes. The fifth system is marked 'pp' and includes a triplet of eighth notes. The sixth system includes a triplet of eighth notes and the number '1 5 3 2' below the bass line. The page number 'U. 641.' is at the bottom center.

pp *pp* *ritard.*

f con anima *mf con anima* *sfz* *sfz*

f con fuoco *sfz con fuoco*

accel. cresc. *p tranquillo*

mf *Rea.* *Rea.* *Rea.*

U. 541.

dimin.

Rea

Rea

Rea

Rea

p

pp

Rea

p

The musical score is arranged in six systems, each with a vocal line and a piano accompaniment. The first system includes a vocal line and piano accompaniment with a *brillante* marking and a *p* dynamic. The second system features a vocal line with *poco rit.* and *dim...* markings, and piano accompaniment with *ped.* markings. The third system has a vocal line with *dim.* and *crec.* markings, and piano accompaniment with *ped.* markings. The fourth system includes a vocal line with *poco rit.* and *pp* markings, and piano accompaniment with *ped.* markings. The fifth system has a vocal line with *a tempo senza rit.* and *pp* markings, and piano accompaniment with *pp* markings. The score concludes with a final chord in the piano part.

U. 541.

18/71

Rakúše 1808. 11. 11.

Partitura.
Náše probuzení!
(J. Jahn)

Lucie Průhorka
Sb. č. 20.

1. *Mi-nu-ly již zhoubé věky, do-zví-ly losi vřteky, mi-nu-ly již zhoubé věky*

do-zví-ly již losi vřteky a v radostném rozčí-le-ní vlají naše prápo-ry a vřa- vlají naše prápo-ry

na-še prápo-ry

do-zví-ly již losi naše prápo-ry ritard

radost-ném rozčí-lení vlají naše prápo-ry vla-ží naše

ry a vřo-čí-lení rit. a marcato

vlají naše prápo-ry v radostném rozčí-le-ní ritard

206

206 Autograf (místo uložení: NM – ČMH, signatura: I-D-57)

Handwritten musical score on aged paper, featuring three systems of music with lyrics in Czech. The notation includes vocal lines and piano accompaniment.

System 1:

at

práho-ry! věr-ny! or- do-mi k pro-za - zení a od- pír- cům ná-šim na vzdory, věr-ny! or- do-mi k pro-za -

System 2:

ze-ní a od- pír- cům ná-šim na vzdory a od- pír- cům a od- pír- cům ná-šim na vzdory!

ff *pitar- dan* *do-*

System 3:

2

Předkří od- kaz v ná-ší ruce do- zpěl- vá ku kří-žtí pro- dce *předkří* od- kaz v ná-ší ruce

do- zpěl

Four empty staves are present at the bottom of the page.

posvěcení v kří-žtí pro- dce

do-ty - vá - ku krotu poudce zas sto - jíme hr - di směle, zas jme mezi náro - dy zas sto - zas stojíme brde
me - ři národy zas sto - mezi ni - terdan - jme hr - di směle zas jme mezi náro - dy zas stojí - me smě - le hr - di smě - le zas jme mezi ná - ro - dy zas jme mezi náro - dy, zas stojíme brde smě - le, zas stojíme náro - dy vže - lá - no - sti širi - te - le milo - hově pravě, obro - dy vže - lá - no - sti širi -

te-³le miláckové pravé svobody milácko-³ve milá-³ko-³ve pravé svo-³bo-³dy!
 ri-tard
 mi-láckové pravé svo-³bod-³y!
 Máš si-³ly járe zároje nezhubi-³ly těžké boje náš si-³ly ~~zároje~~ ^{boje} nezhubi-³
 nezhubi-³ly náš si-³ly ja-³re zároje
 ly - ty těžké boje teď zas ōumí jása-³jíce žito vzkříšení radostný zpěv - teď zas ōumí jása-³jíce
 nezhubi-³ly ty těžké boje zas radost-³ný zpěv teď zas ōumí
 zas radostný zpěv

ČMH
 HHO

A 2205

207

207 Poznámka: Poslední strana autografu se nedochovala.

Variace

na

NÁRODNÍ PÍSEŇ

„Ach, není tu, není“

Pro sólový hlas s průvodem piana

složil

a své nadané žačce

sl. Márince Reisingrové

věnuje

Dr. Ludevít Procházka.

Cena zl. 1.50 kr.

V PRAZE.

Nakladatel FR. A. URBÁNEK, český knihkupec.

Prvý český závod hudební.

U. 198.

Lit. dr. v. Engelmann & Weyher, Leipzig.

Variace

na národní píseň

„Ach, není tu, není!“

Lud. Procházka.

Allegro con moto.

Meno moto.

Allegro con moto. *f* *sf* *ritard.* Ach, ne - ni

tu, ne - ni, co by mne tě - ši - lo, ach, ne - ni tu, ne - ni, co mne tě -

ši; co mne tě - ši - va - lo, vo - dou u - ply - nu - lo; ach, ne - ni

rit.

tu, ne - ni, co mne tě - ši; co mne tě - ši - va - lo, vo - dou u - ply - nu - lo.

cresc. e accel. *pp* *rit.*

ritard.

ach, ne - ní, tu ne - ní, co mne tě - ší.

a tempo più moto

rit. *rall.*

Var. I.

Allegretto.

p Ach, ne - ní tu, ne - ní co by mě

Allegretto.

p *l. r.*

ritard. *tr a tempo* *tr*

tě - ší - lo, ach, ne - ní, ach ne - ní tu,

a tempo

rit.

co by mě tě - ší - lo ; co mě tě - ší - va lo,

pizz. *pp* *poco*

vo dou u ply - nu - lo, ach ne - ni tu,
cresc. *rit.* *tr.* *a tempo*
accel. *rit.* *a tempo*

ach ne - ni tu, co - - by mě tě - ši - lo; tě - ši - lo.
tr. 1. 2. 1. 2.

Var. II.

Con molta anima.
Ohnivé a široce.
f *f*

dim. *p* *ritard.*
molto cresc.

Meno moto.

Ja - ké to o-rá-ní bez plu-hu, ja - ké to o-rá-ní bez kole-ček;

pp

ja - ké to o-rá-ní bez kole-ček ja-kéto o-rá-ní bez plu - hu;

espress. *ritard.*

con anima *ritard.* *p* *ritard.*

a tempo ach! *rit.* ja - ko mi-lo vá - ní, ja - ko mi-lo-

mf *p*

vá - ní mi-lo-va-ni bez hu bi - ček; ček.

pp *ritard.* *rit.*

poco più moto.
pp
mf
pp
ritard

Var. III.
Andante con moto.

Po - řád mně dá - va - jí, co se mně

ne - lí - bí; po - řád mně dá - va - jí,

co já, co já, co já, ne - chei;

cresc.
dá - va - jí mně vdovce, ten má jen pŭl srdce, dá - va jí mně vdovce,

rit.
ten má jen pŭl srdce, pŭl ho dal ne - bož - ee,

pŭl by, pŭl by, pŭl by dal mně; pŭl by dal mně.

Poco più moto.
string.

Ach

ff

Allegro grazioso.

Po - řád mně dá - va - jí, ach!

Allegro grazioso.

ten.

co - se mně ne - lí -

rit.

Più moto. capriccioso

bí, ach! - ach! - ach!

colla voce

ach! - - - ach!

rit.

p

f

Po rád - - - mně dá -

p

- va - jí, ach! po - rád mně dá - - - va - jí

co - - - já, co já ne - ehei, dá - va - - - jí

Meno moto. mf

Meno moto. rit.

pp

rit.

dolcissimo *con anima a tempo*

mně vdovce, ten má jen púl srd.ce, ten má jen

Più moto.

púl srd.ce, ach

pp Flauto Flauto

Fl. tr Flauto Flauto

brillante

rit. *a tempo*

ten má jen

půl - sr - - - - - dee, půl ho dal

tr

ne_bož.ce, ach! a půl, a půl dal by

p

tr

mně, ach! a půl by

p

dal mně; *molto cresc.* ach!

ritard. *a tempo* *f* púl by dal

ritard. *f a tempo*

Più moto. *p* mně; po - - řád mně dá - va jí, eo

Più moto. *p* Oboe.

tr. já ne - - chei ach *string.* Violino

Clar. *p* Clar. et Oboe *string.*

Più Allegro.

tr *f*

Flauti. *f*

co - ja, co -

Più Allegro.

ja, *tr* co -

stringendo

ja, co - ja ne.

chei!

Presto.

ff